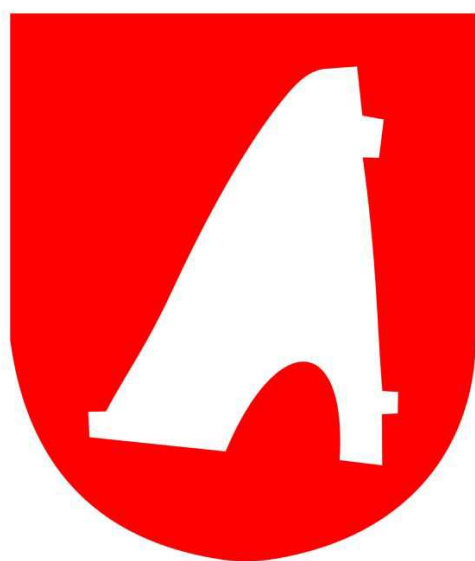

Mesto Svidník

Program rozvoja mesta Svidník na roky 2016 – 2022

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

Názov:	Program rozvoja mesta Svidník na roky 2016 – 2022
Územné vymedzenie :	Prešovský samosprávny kraj, mesto Svidník
Územný plán mesta/VÚC schválený:	áno
Dátum schválenia PRM:	30.12.2015
Dátum platnosti:	31.12.2015 do 31.12.2022
Verzia¹	1.0
Publikovaný verejne:	

¹ Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označuje 1.1.

Obsah

ÚVOD	8
EX – POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PRM	10
1 ANALYTICKÁ ČASŤ	17
1.1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	17
1.1.1 Základná charakteristika	17
1.1.1.1 Poloha	17
1.1.1.2 História.....	18
1.1.1.3 Prírodné danosti	20
1.1.2 Demografia.....	24
1.1.2.1 Prognózy	31
1.1.3 Občianska infraštruktúra	34
1.1.3.1 Občianska vybavenosť	34
1.1.3.2 Bývanie, bezpečnosť	36
1.1.3.3 Školy, školské zariadenia, vzdelávanie	41
1.1.3.3.1 Materské školy – predprimárne vzdelávanie	41
1.1.3.3.2 Základné školstvo	43
1.1.3.3.3 Špeciálne školy	46
1.1.3.3.4 Stredné vzdelávanie	47
1.1.3.3.5 Školské jedálne.....	48
1.1.3.3.6 Internáty	49
1.1.3.4 Sociálne služby	49
1.1.3.5 Štátni príslušníci tretích krajín.....	54
1.1.3.5 Zdravotníctvo	54
1.1.3.6 Kultúra v meste, kultúrno – spoločenské a osvetové zariadenia, pamäťové a fondové inštitúcie.....	57
1.1.3.7 Šport	62
1.1.4 Technická infraštruktúra.....	63
1.1.4.1 Energetika	63
1.1.4.2 Telekomunikácie	64
1.1.4.3 Zásobovanie plynom	64
1.1.4.4 Zásobovanie teplom.....	65
1.1.4.5 Vodné hospodárstvo	66
1.1.4.5.1 Zásobovanie pitnou vodou	66
1.1.4.5.2 Kanalizácia a čistenie odpadových vôd	66
1.1.5 Dopravná infraštruktúra	67
1.1.5.1 Cestná doprava	67
1.1.5.2 Železničná doprava	68
1.1.5.3 Letecká doprava.....	69
1.1.5.4 Nemotorová doprava	69
1.1.6 Životné prostredie.....	71
1.1.6.1 Odpadové hospodárstvo.....	72
1.1.6.2 Ochrana pred povodňami	75
1.1.6.3 Ovzdušie.....	76
1.1.7 Ekonomický rozvoj a zamestnanosť.....	76
1.1.7.1 Podnikanie a služby	76
1.1.7.2 Uchádzači o zamestnanie.....	80
1.1.7.3 Verejné služby zamestnanosti.....	83

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

1.1.8 Cestovný ruch	84
1.1.9 Pôdohospodárstvo.....	93
1.1.10 Samospráva a verejná správa	93
1.1.10.1 Mestský úrad iné úrady a inštitúcie	93
1.1.10.2 Digitalizácia	94
1.1.10.3 Hospodárenie mesta.....	98
1.2 ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA.....	98
1.2.1 STEEP analýza.....	98
1.2.2 Analýza konkurencie.....	101
1.2.3 Analýza väzieb územia	102
1.3 Ex – ANTE HODNOTENIE.....	104
1.4 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU	108
1.4.1 Analýza SWOT	108
2 STRATEGICKÁ ČASŤ	130
2.1 VÍZIA	130
2.2 STRATEGICKÉ CIELE.....	131
2.2.1 Hierarchia cieľov.....	131
2.2.2 Súlad cieľov PRM s cieľmi národnej stratégie.....	135
3 PROGRAMOVÁ ČASŤ	138
3.1 OPATRENIA A AKTIVITY, MERATEĽNÉ UKAZOVATELE	138
4 REALIZAČNÁ ČASŤ	161
4.1 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PRM.....	161
4.2 KOMUNIKAČNÁ STRATÉGIA	161
4.3 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA	162
4.4 AKČNÝ PLÁN	163
5 FINANČNÁ ČASŤ	164
5.1 INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN A MODEL VIACZDROJOVÉHO FINANCOVANIA	164
ZÁVER	165
PRÍLOHY	167
PRÍLOHA Č. 1 ZOZNAM ČLENOV RIADIACEHO TÍMU, PRACOVNÝCH SKUPÍN A PARTNEROV SPRACOVANIA PRM	167
PRÍLOHA Č. 2 ZOZNAM ANALYZOVANÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV, INFORMAČNÝCH ZDROJOV POUŽITÝCH V PRM	169
PRÍLOHA Č. 3 ZOZNAM SKRATIEK POUŽITÝCH V PRM.....	170
PRÍLOHA Č. 4 AKČNÝ PLÁN.....	172
PRÍLOHA Č. 5 DOTAZNÍK A VYHODNOTENIE	172

Zoznam tabuliek

TABUĽKA 1 METÓDY ZAPOJENIA VEREJNOSTI DO PRÍPRAVY PRM.....	8
TABUĽKA 2 EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR.....	11
TABUĽKA 3 VÝMERA ÚZEMIA, VYUŽITIE PÔDY.....	18
TABUĽKA 4 STAV TRVALE BÝVAJÚCEHO OBYVATEĽSTVA K 31.12.....	24
TABUĽKA 5 VEKOVÉ SKUPINY OBYVATEĽSTVA MESTA SVIDNÍK.....	25
TABUĽKA 6 PREHĽAD OBYVATEĽSTVA PODĽA VEKU.....	26
TABUĽKA 7 HUSTOTA OBYVATEĽSTVA K R. 2014.....	26
TABUĽKA 8 PREHĽAD STAVU A POHYBU OBYVATEĽSTVA.....	27
TABUĽKA 9 OBYVATEĽSTVO PODĽA POHLAVIA A NÁBOŽENSKÉHO VYZNANIA.....	28
TABUĽKA 10 OBYVATEĽSTVO PODĽA POHLAVIA A NÁRODNOSTI.....	29
TABUĽKA 11 OBYVATEĽSTVO PODĽA POHLAVIA A STUPŇA NAJVVYŠŠIEHO DOSIAHNUTÉHO VZDELANIA.....	30
TABUĽKA 12 PROGNOZA VÝVOJA RODÍN A DOMÁCNOSTÍ V OKRESE SVIDNÍK.....	32
TABUĽKA 13 PROGNOZA VÝVOJA OBYVATEĽSTVA OKRESU SVIDNÍK V R. 2025.....	32
TABUĽKA 14 PROGNOZA HLAVNÝCH VEKOVÝCH SKUPÍN OBYVATEĽSTVA OKRESU SVIDNÍK V R. 2025.....	33
TABUĽKA 15 ZÁKLADNÉ CHARAKTERISTIKY PROGNOZY VÝVOJA OBYVATEĽSTVA OKRESU SVIDNÍK V R. 2025.....	34
TABUĽKA 16 KAPACITA CINTORÍNNOV-HROBOVÉ MIESTA /HM/.....	35
TABUĽKA 17 POČTY VOJNOVÝCH HROBOV.....	36
TABUĽKA 18 PREHĽAD BYTOV V MESTE.....	37
TABUĽKA 19 OBYVATEĽSTVO A BÝVANIE.....	37
TABUĽKA 20 TYPY OBYDLÍ.....	38
TABUĽKA 21 ZOZNAM BYTOV VO VLASTNÍCTVE MESTA SVIDNÍK, SPRAVUJÚCE SPOLOČNOSŤOU SLUŽBYT, S.R.O. SVIDNÍK KU DŇU: 01.05.2015.....	38
TABUĽKA 22 ŽIADATELIA O NÁJOMNÉ BYTY.....	39
TABUĽKA 23 NAVRHOVANÁ BYTOVÁ VÝSTAVBA V MESTE SVIDNÍK.....	39
TABUĽKA 24 KAMEROVÝ SYSTÉM MESTA.....	40
TABUĽKA 25 MATERSKÉ ŠKOLY V MESTE SVIDNÍK.....	41
TABUĽKA 26 ZÁKLADNÉ ŠKOLSTVO.....	43
TABUĽKA 27 ŠPECIÁLNE ŠKOLY VO SVIDNÍKU.....	46
TABUĽKA 28 GYMNÁZIÁ VO SVIDNÍKU.....	48
TABUĽKA 29 STREDNÉ ODBORNÉ ŠKOLY VO SVIDNÍKU.....	48
TABUĽKA 30 ŠKOLSKÉ JEDÁLNE.....	48
TABUĽKA 31 INTERNÁTY.....	49
TABUĽKA 32 POČET VYPLÁCANÝCH DÔCHODKOV V MESTE SVIDNÍK.....	49
TABUĽKA 33 PREHĽAD POBERATEĽOV DÁVOK A PRÍSPEVKOV.....	50
TABUĽKA 34 ŠTÁTNI PRÍSLUŠNÍCI TRETÍCH KRAJÍN BÝVAJÚCI V MESTE SVIDNÍK.....	54
TABUĽKA 35 ZDRAVOTNÍCTVO V MESTE SVIDNÍK.....	55
TABUĽKA 36 KULTÚRNE ZARIADENIA V MESTE SVIDNÍK.....	57
TABUĽKA 37 KALENDÁR KULTÚRNYCH PODUJATÍ.....	60
TABUĽKA 38 ŠPORTOVÉ PODUJATIA.....	62
TABUĽKA 39 ZÁSOBOVANIE PITNOU VODOU.....	66
TABUĽKA 40 KANALIZÁCIA.....	66
TABUĽKA 41 MOŽNOSTI PARKOVANIA V JEDNOTLIVÝCH MESTSKÝCH ČASTIACH.....	67
TABUĽKA 42 V TOM - PARKOVACIE PLOCHY ORGANIZÁCIÍ PRÍSTUPNÉ VEREJNOSTI.....	68
TABUĽKA 43 NAVRHOVANÉ PARKOVACIE PLOCHY.....	68

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

TABUĽKA 44 MNOŽSTVO A DRUH ODPADOV.....	72
TABUĽKA 45 SEPAROVANÝ ZBER ODPADU V MESTE SVIDNÍK.....	73
TABUĽKA 46 SEPAROVANÝ ZBER ODPADU V MESTE SVIDNÍK KATEGÓRIE „N“	74
TABUĽKA 47 PREVÁDZKOVATEĽIA MALÝCH ZDROJOV ZNEČISTENIA V MESTE SVIDNÍK.....	76
TABUĽKA 48 FYZICKÉ OSOBY - PODNIKATEĽIA PODĽA PRÁVNÝCH FORIEM	77
TABUĽKA 49 PRÁVNICKÉ OSOBY	78
TABUĽKA 50 ZOZNAM VÝZNAMNEJŠÍCH PODNIKATEĽSKÝCH SUBJEKTOV NA ÚZEMÍ MESTA SVIDNÍK.....	79
TABUĽKA 51 MIERA EVIDOVANEJ NEZAMESTNANOSTI K 31.12. DANÉHO ROKA (V %).....	81
TABUĽKA 52 EVIDOVANÍ UCHÁDZAČI O ZAMESTNANIE	81
TABUĽKA 53 ŠTRUKTÚRA UOZ PODĽA POHLAVIA	82
TABUĽKA 54 DLHODOBO EVIDOVANÍ UOZ	83
TABUĽKA 55 PREHĽAD PROJEKTOV ZAMESTNANOSTI S PODPOROU ÚPSVAR.....	84
TABUĽKA 56 PRENOCO VANIA V MESTE	85
TABUĽKA 57 ŠTATISTIKA CESTOVNÉHO RUCHU V OKRESE SVIDNÍK	87
TABUĽKA 58 POČET NÁVŠTEVNÍKOV MÚZEÍ V MESTE SVIDNÍK.....	90
TABUĽKA 59 PREHĽAD ÚRADOV V MESTE	94
TABUĽKA 60 INŠTITÚCIE, BANKY, POISŤOVNE	94
TABUĽKA 61 PREHĽAD ROZPOČTU MESTA	98
TABUĽKA 62 EX-ANTE HODNOTENIE - STAV PROJEKTOVEJ PRIPRAVENOSTI INVESTÍCIÍ K TERMÍNU AKTUALIZÁCIE PRM, RESP. VYPRACOVANIA NOVÉHO PRM (PIPE_LINE)	104
TABUĽKA 63 HIERARCHIA CIEĽOV	131
TABUĽKA 64 TABUĽKA OPATRENÍ, PROJEKTOV, AKTIVÍT A MERATEĽNÝCH UKAZOVATEĽOV PODĽA OBLASTÍ.....	138

Zoznam grafov

GRAF 1 VYUŽITIE PŮDY ÚZEMIA MESTA.....	18
GRAF 2 VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV	24
GRAF 3 VÝVOJ OBYVATEĽSTVA PODĽA VEKOVÝCH SKUPÍN	26
GRAF 4 PREHĽAD STAVU A POHYBU OBYVATEĽSTVA MESTA SVIDNÍK	27
GRAF 5 PREHĽAD STAVU A POHYBU OBYVATEĽSTVA MESTA.....	28
GRAF 6 NÁRODNOSTNÉ ZLOŽENIE V MESTE SVIDNÍK.....	29
GRAF 7 OBYVATEĽSTVO PODĽA NAJVYŠŠIEHO DOSIAHNUTÉHO VZDELANIA V MESTE SVIDNÍK.....	30
GRAF 8 PROGNÓZA HLAVNÝCH VEKOVÝCH SKUPÍN OBYVATEĽSTVA OKRESU SVIDNÍK V R. 2025.....	33
GRAF 9 PREHĽAD BYTOV V MESTE	37
GRAF 10 VÝVOJ POČTU DŮCHODKOV V MESTE.....	50
GRAF 11 VÝVOJ DÁVOK A PRÍSPEVKOV	51
GRAF 12 MNOŽSTVO A DRUH ODPADOV V TONÁCH V MESTE SVIDNÍK	72
GRAF 13 SEPAROVANIE ODPADU V R. 2014.....	74
GRAF 14 VÝVOJ POČTU FO - PODNIKATEĽOV	78
GRAF 15 VÝVOJ POČTU PRÁVNICKÝCH OSŮB EVIDOVANÝCH V MESTE SVIDNÍK	78
GRAF 16 VÝVOJ POČTU EVIDOVANÝCH UCHÁDZAČOV O ZAMESTNANIE.....	82
GRAF 17 ŠTRUKTÚRA UOZ PODĽA POHLAVIA.....	82
GRAF 18 DLHODOBO EVIDOVANÍ UOZ	83
GRAF 19 VÝVOJ POČTU PRENOCO VANÍ V MESTE SVIDNÍK	87
GRAF 20 CR OKRES SVIDNÍK	88
GRAF 21 VÝVOJ NÁVŠTEVNOSTI MÚZIÍ V MESTE SVIDNÍK.....	90
GRAF 22 VÝVOJ HOSPODÁRENIA V MESTE	98

Zoznam obrázkov

OBRÁZOK 1 MAPA SR	17
OBRÁZOK 2 CESTY 1.-2. TRIEDY.....	67
OBRÁZOK 3 ROZVOJOVÉ OSI CYKLISTICKEJ DOPRAVY.....	70
OBRÁZOK 4 MAPA PLÁNOVANÝCH AKTIVÍT SPOLOČNÉHO PL- SK PROJEKTU	71

Úvod

Program rozvoja mesta Svidník (PRM Svidník 2016 - 2022), spolu s územným plánom mesta, je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov pôsobiach v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami, investičnými projektmi a inými konkrétnymi aktivitami a spolu s návrhom na zdrojové krytie ich zabezpečenia.

PRM Svidník 2016 - 2022 je vypracovaný v súlade so zákonom č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z.z.

Pre potreby spracovania *Programu rozvoja mesta Svidník na roky 2016 - 2022* boli analyzované už existujúce programovacie a plánovacie dokumenty na:

- **Regionálnej a lokálnej úrovni** (Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Svidník na r. 2007 - 2015, Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2008 - 2015, Územný plán mesta Svidník, Program odpadového hospodárstva mesta Svidník na roky 2011 - 2015),
- **národnej** (Konceptcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010, Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, 2010),
- **medzinárodnej** - cezhraničné a európske strategické dokumenty (Stratégia Európa 2020, Spoločný strategický rámec EK, Materiály Európskej komisie k programovému obdobiu 2014 – 2020 a politiky súdržnosti).

Zámer spracovania Programu rozvoja mesta Svidník na roky 2016 – 2022 (~~PRM Svidník~~) bol schválený dňa 2.apríla 2015 uznesením Mestského zastupiteľstva vo Svidníku č. 55/2015.

Spracovaním PRM Svidník 2016 - 2022 získalo mesto základný strednodobý rozvojový dokument, ktorý bude

- cielene a koncepcne usmerňovať a podporovať celkový sociálno – ekonomický rozvoj mesta,
- jasne stanovovať priority a ciele za účelom realizácie strednodobého trvalo udržateľného rozvoja založeného na cielenej stratégii a nie na náhlych a nekoordinovaných rozhodnutiach,
- zohľadňovať aktuálne trendy a akceptovať požiadavky európskych štruktúr a iniciatív, ako aj aktuálnu ekonomicko – sociálnu situáciu v Slovenskej republike, Prešovskom kraji, ale i v jeho okrese.

Tabuľka 1 Metódy zapojenia verejnosti do prípravy PRM

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Verejné informačné tabule	X		
Listy (priama pošta)	X		
Plagáty	X		
Výstavky a expozície na verejných miestach	XX	XX	X
Internetové stránky	XX		
Využitie existujúcich médií			
Účasť na miestnych aktivitách a podujatiach	XX	X	
Stretnutia	XX		
Vystúpenia v mestonóm rozhlase	XXX		

Informačné služby			
Návštevy lokalít (podobných obcí)	XX	XX	
Informačná kancelária s vyškolenými pracovníkmi	XX	X	
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	XX	XX	X
Ťažiskové skupiny (reprezentatívne skupiny predstavujúce verejnosť)	X	XXX	
Verejné stretnutia	XX	XXX	X
Návšteva v dotknutom území	X	X	X
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	X	XXX	XX
Brainstormingové stretnutia s verejnosťou	X	XX	XXX
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre širokú verejnosť	X	XX	
Poradné skupiny			
Pracovné skupiny	X	X	XXX
Riešenie problémov a metódy dosiahnutia konsenzu			
Využitie nezávislého moderátora/facilitátora	XXX	XXX	XX
Brainstorming	X	XX	XXX
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	XX	X	XXX
Rokovanie za prítomnosti moderátora/facilitátora	X	XX	XXX

Analytická časť Programu rozvoja mesta Svidník na roky 2016 - 2022 sa venuje analýze územia. Opisuje mesto s jeho základnými geografickými údajmi a hlavnými socio-ekonomickými charakteristikami, ktoré charakterizujú sociálny a ekonomický rozvoj mesta. Jej súčasťou je spracovanie súhrnnej analýzy rozvojového potenciálu mesta, vyhodnotenie jeho silných a slabých stránok a taktiež príležitostí a ohrození, s cieľom získania súhrnného pohľadu na reálnu situáciu mesta a možnosti jej rozvoja.

Strategická časť vymedzuje oblasti možného rozvoja územia a jeho víziu. Je orientovaná na formulovanie strategického rozvoja mesta. Globálne ciele sú rozpracované do špecifických cieľov, ktoré majú stabilizačný prípadne rozvojový charakter. Stabilizačné ciele, a s tým súvisiace opatrenia, sú zamerané na riešenie súčasného stavu v jednotlivých oblastiach tak, aby nedošlo k prehlbovaniu jestvujúcich problémov. Opatrenia viažuce sa na rozvojové ciele sú zamerané na možnosti aktivácie potenciálu mesta a na podporu jeho dlhodobého rozvoja.

Programová / plánovacia časť sa zaoberá riešením potrieb územia a plánovaním realizácie jednotlivých aktivít. Spracúva zoznam opatrení a aktivít určených na zabezpečenie realizácie Programu rozvoja mesta Svidník, ako aj časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a aktivít.

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

Realizačnú časť programu rozvoja mesta tvorí podrobný opis organizačného zabezpečenia riadenia, zodpovednosti a pravidiel spolupráce medzi jednotlivými orgánmi a subjektami pri realizácii jednotlivých cieľov vyplývajúcich z *Programu rozvoja mesta Svidník 2016 – 2022*.

Finančná časť hovorí o finančnom zabezpečení t.j. o zdrojoch financovania, ktoré je potrebné pre zabezpečenie realizácie jednotlivých aktivít a ich rozdelenie medzi finančné zdroje vnútorné (štátne a súkromné) a zdroje EÚ.

Základným cieľom takto spracovaného *Programu rozvoja mesta Svidník na roky 2016 – 2022* ako kľúčového strategického a rozvojového dokumentu v strednodobom horizonte je analýza hospodárskych a sociálnych daností a potrieb mesta a definovanie príslušných cieľov a opatrení, ktoré napomôžu rozvoju mesta s ohľadom na potreby občanov mesta.

Na príprave Programu rozvoja mesta spolupracovali: Občania mesta Svidník, členovia mestského zastupiteľstva, členovia pracovných skupín a externí pracovníci na základe dohody s mestom, ktorým sa chceme aj touto cestou poďakovať za spoluprácu na príprave tohto dokumentu.

Ex – post hodnotenie predchádzajúceho PRM

Tabuľka 2 Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR																			
v tis. EUR																			
č.	Názov investície - projektu (obec, okres)	Číslo a názov aktivity	Klasifikácia investície (stavby) - triedy	Rok začatia	Ukazovateľ	Cena podľa vykonávacieho projektu		Objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov								
				Rok dokončenia	Merná jednotka	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem fin. prostriedkov	Z toho verejné investície	Štátny rozpočet	Rozpočet samosprávneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkr. zdroje	Iné zdroje
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	ZŠ Svidník, Ul. Komenského-obnova a rekonštrukcia	1.1.1 Budovanie a rekonštrukcia škôl, školských a vzdelávacích zariadení	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	2009		1 746,41	1 746,41		1746,41	1746,41			241,90	1504,51					
				2010															
2	ZŠ Svidník, Ul.8. mája -obnova a rekonštrukcia	1.1.1 Budovanie a rekonštrukcia škôl, školských a vzdelávacích zariadení	1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	2009		970,42	970,42		970,42	970,42			98,69	871,73					
				2010															
3	ZŠ Svidník, Ul.Karpatsk	1.1.1 Budovanie a rekonštrukcia	1263 - Školy,	2012		50,67	50,67		50,67	50,67			5,07	45,60					

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

	á - obnova a rekonštrukcia	škôl, školských a vzdelávacích zariadení	univerzity a budovy na vzdelávanie	2012															
4	Obnova ihrísk v školských zariadeniach a v meste Svidník	1.1.1 Budovanie a rekonštrukcia škôl, školských a vzdelávacích zariadení	2411 - Športové ihriská	2010	79,25	79,25		79,25	79,25			28,18	43,00						
				2013															
5	Rekonštrukcia kultúrno spoločného centra Svidník - modernizácia	1.1.4 Budovanie kultúrnej infraštruktúry, zachovanie a rozvíjanie kultúrno-historického dedičstva mesta a regiónu	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	2014	1 024,23	1 024,23		1 024,23	1 024,23			51,21	973,02						
				2014															
6	Svidník - dobudovanie nového domu kultúry /zateplenie /	1.1.4 Budovanie kultúrnej infraštruktúry, zachovanie a rozvíjanie kultúrno-historického dedičstva mesta a regiónu	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	2010	500,00	500,00		500,00	500,00				500,00						
				2010															
7	Rekonštrukcia miestnych komunikácií, chodníkov a parkovísk	1.2.1 Budovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií a ďalšej technickej infraštruktúry	2112 - Miestne komunikácie	2007	579,86	579,86		579,86	579,86			579,86							
				2014															

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

8	Pešia zóna - Obnova centra mesta	1.2.1 Budovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií a ďalšej technickej infraštruktúry	2112 - Miestne komunik ácie	2010	1 760, 51	1 760,51		1 760,51	1 760,2 1			506, 51	1 254, 00					
				2012														
9	Kamerový monitorova cí systém	1.2.1 Budovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií a ďalšej technickej infraštruktúry	2112 - Miestne komunik ácie	2007	31,6 77	31,677		31,677	31,67 7			6,87 4	24,8 03					
				2008														
10	Dni mesta Svidník	1.2.1 Budovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií a ďalšej technickej infraštruktúry	2112 - Miestne komunik ácie	2007	110, 57	110,57		110,57	110,5 7			110, 57						
				2014														
11	Predvianoč né predajné trhy Svidník	1.2.1 Budovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií a ďalšej technickej infraštruktúry	2112- Miestne komunik ácie	2007	18,0 5			18,05									18,05	
				2014														
12	Nájomné byty 33 b.j. - Svidník	1.2.2 Budovanie a rekonštrukcia infraštruktúry bývania	1122. viacbytov é budovy	2007	731, 318	731,318		731,318	731,3 18			29,2 34	210, 615	491, 469				
				2008														
13	1 x 18 b.j.	1.2.2 Budovanie	1122.	2010	593,	593,242		593,242	593,2			142,	349,	101,				

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

	sociálne byty odlišného štandardu Svidník, ul. Festiválová	a rekonštrukcia infraštruktúry bývania	viacbytové budovy			242				42			4	11	73				
				2010															
14	33 b.j. Svidník, Karpatská	1.2.2 Budovanie a rekonštrukcia infraštruktúry bývania	1122. viacbytové budovy	2014		1 851,50		1 851,50											1 851,50
				2015															
15	Rekonštrukcia ľadovej plochy	1.2.3 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	2412. ostatné športoviská	2009		446,37	446,37	446,37	446,37				57,10	389,27					
				2012															
16	Kanalizácia pre mesto Svidník a okolité obce	2.1.2 Odkanalizovanie mesta a okolitých obcí	2222. miestne potrubné rozvody	2013		117,33	117,33	117,33	117,33										117,33
				2014															
17	Zníženie energetickej náročnosti tepelných zdrojov, Rekonštrukcia teplovodov K3 a 1. etapa K4	1.2.3 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	2222. miestne potrubné rozvody	2013		1 136,90	1 136,90	1 136,90	56,90				56,90						1080
				2014															
18	Skládka komunálneho odpadu Šemetkove	2.4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov. Vybudovanie novej skládky KO	2420 - Ostatné inžinierské stavby, i.n.	2008		775,89	775,89	775,89											775,89
				2011															

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

19	Obnova vozového parku TS /projekty - Zberný dvor a kompostár eň/	2.4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov. Vybudovanie novej skládky KO		2009	1129,35	1129,35		1129,35				56,467	1072,883							
				2012																
20	Uzatvorenie skládky KO Svidník	2.4.3 Uzatvorenie a rekultivácia pôvodnej skládky komunálneho odpadu	2420 - Ostatné inžinierské stavby, i.n.	2007	33,194	33,194		33,194	33,194				33,194							
				2007																
21	Rekonštrukcia mestského rozhlasu	3.2.1 Elektronizácia verejnej správy mesta	2224.miestne rozvody	2010	2,911	2,911		2,911				2,911								
				2010																
22	Vzdelávanie zamestnancov v samospráve mesta Svidník	4.4.2 Podpora celoživotného vzdelávania		2007	39,83	39,83		39,83	39,83				39,83							
				2008																
23	Prevenencia kriminality a látkových a nelátkových drogových závislostí	4.4.2 Podpora celoživotného vzdelávania		2009	1,54			1,54	1,54				1,54							
				2009																

Zdroj: MsÚ

V rámci akčného plánu strategického rozvoja PHSR 2007-2013 bolo plánovaných 30 aktivít. Ako je vidieť z tabuľkového prehľadu zrealizovaných bolo 23 aktivít.

Nerealizovali sa aktivity:

1.1.2.1 Penzión Svidník. - Navrhnutý objekt bývalej MŠ bol odpredaný súkromnému investorovi, ktorý stavbu pre tento účel pripravuje v ďalšom plánovacom období.

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

1.2.1.3. Dostavba letiska - Zámer nebol realizovaný pre nedostatok zdrojov.

1.2.3.1. Modernizácia lyžiarskeho vleku - Zámer nebol realizovaný pre nedostatok vlastných zdrojov ani vhodnej výzvy v rámci zdrojov EÚ.

1.2.3.3. Modernizácia a obnova amfiteátra - Zámer nebol realizovaný pre nedostatok vlastných zdrojov ani vhodnej výzvy v rámci zdrojov EÚ.

3.1.1.1. Priemyselný park Svidník - Zámer sa nerealizoval. Bolo zrušené uznesenie Vlády SR o jeho podpore a pretrvával nezájem investorov o túto lokalitu.

3.1.4.1 Program rozvoja cestovného ruchu - nerealizované pre nedostatok vlastných zdrojov, resp. pre neakceptovanú žiadosť o podporu zo zdrojov EÚ.

3.3.1.1. Digitálna mapa mesta Svidník - Zámer nebol realizovaný pre nedostatok vlastných zdrojov ani vhodnej výzvy v rámci zdrojov EÚ.

4.1.1.1. Priemyselný park - zamestnanci - Zámer sa nerealizoval. Bolo zrušené uznesenie Vlády SR o jeho podpore a pretrvával nezájem investorov o túto lokalitu.

1 Analytická časť

Analytická časť obsahuje kompletnú analýzu vnútorného prostredia a analýzu východiskovej situácie s väzbami na širšie územie.

1.1 Analýza vnútorného prostredia

1.1.1 Základná charakteristika

1.1.1.1 Poloha

Okresné mesto Svidník v Prešovskom samosprávnom kraji sa nachádza na sútoku riek Ondavy a Lodomirky, v severovýchodnej časti Slovenska v pohorí Nízkych Beskýd v nadmorskej výške okolo 230 m v blízkosti hraníc s Poľskom.

Obrázok 1 Mapa SR

Zdroj: PRM 2007-2013

Mesto Svidník je administratívnym, kultúrnym, rekreačným a športovým centrom podduklianskeho regiónu.

Celá oblasť leží v miernom pásme. Podnebie je vnútrozemské s priemernou ročnou teplotou od 6° - 8°C. Najteplejšie mesiace sú júl a august (20° - 25°C).

Množstvo zrážok charakterizuje oblasť Svidníka ako mierne vlhkú a chladnejšiu (priemerne 700 – 800 mm). Maximálna snehová pokrývka v severnej časti 80 cm, na ostatnom území 40 cm. Vo veternom systéme prevládajú vetry severných a južných smerov.

Územie širokého okolia Svidníka odvodňuje rieka Ondava. Jej významnými prítokmi sú Lodomírka, Choččianka, Vojtovce a Brusnička. Na rieke Ondave sa nachádza vodná nádrž Veľká Domaša, s vodnou plochou 15 km². Nádrž poskytuje výborné podmienky pre rekreáciu, vodné športy a rybolov.

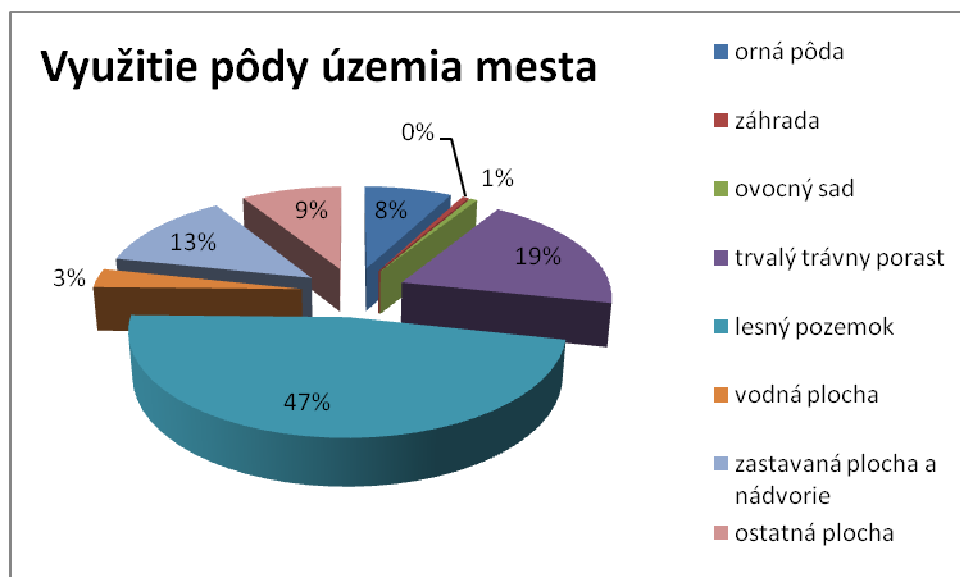
Okolie Svidníka sa môže pochváliť bohatstvom poľovných revírov (vysoká a čierna zver). Známe sú aj minerálne pramene v obci Šarišský Štiavnik a Dubová.

Tabuľka 3 Výmera územia, využitie pôdy

	r. 2014
Celková výmera územia obce - mesta (v m ²)	20 201 260
Poľnohospodárska pôda - spolu (v m ²)	5 731 317
Poľnohospodárska pôda - orná pôda (v m ²)	1 565 530
Poľnohospodárska pôda - chmeľnica (v m ²)	0
Poľnohospodárska pôda - vinica (v m ²)	0
Poľnohospodárska pôda - záhrada	122 087
Poľnohospodárska pôda - ovocný sad (v m ²)	132 652
Poľnohospodárska pôda - trvalý trávny porast (v m ²)	3 911 048
Nepoľnohospodárska pôda - spolu	14 469 943
Nepoľnohospodárska pôda - lesný pozemok (v m ²)	9 481 362
Nepoľnohospodárska pôda - vodná plocha (v m ²)	617 593
Nepoľnohospodárska pôda - zastavaná plocha a nádvorie (v m ²)	2 567 145
Nepoľnohospodárska pôda - ostatná plocha (v m ²)	1 803 843

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Graf 1 Využitie pôdy územia mesta

Zdroj: vlastné spracovanie

1.1.1.2 História

Obec vznikla roku 1944 zlúčením dvoch obcí Nižný Svidník a Vyšný Svidník.

Názov mesta je odvodený od slova "svida", v dnešnom znení svíb, svíbový porast. Roku 1964 dostal Svidník štatút mesta a v roku 1987 mesto prijalo terajší erb.

Svidník sa vyvíjal na dôležitej obchodnej ceste, tzv. jantárovej, smerom do Poľska. Prvá písomná zmienka o Svidníku je z 28. júna 1355, kde je uvedený v listine Jágerskej kapituly ako „Scyuidnyk“. Svidník patril k panstvu Makovica so sídlom na Zborovskom zámku.

V 17. storočí sa stáva zemepanským sídlom, v 18. storočí význam sídla vzrastá, 19. storočie prinieslo mestu neúrodu, cholera a vysťahovalectvo. Po prvej svetovej vojne patril Svidník s okolím k najchudobnejším v republike. Bieda sprevádzala obyvateľstvo až do skončenia druhej svetovej vojny. Povojnové obdobie je charakteristické celkovým rozvojom regiónu s novou výstavbou bytov, škôl, nemocnice a strojárskym, textilným a potravinárskym priemyslom, čím oblasť stratila výlučne poľnohospodársky charakter.

Symboly mesta

Mesto Svidník

Mestský erb

Mestská vlajka

Mestská pečať

Mestský erb

"V červenom štíte strieborná silueta duklianskeho pamätníka."

Historický symbol Svidníka podľa bližšie nedatovanej predlohy tvoril z pažítie vyrastajúci strom, po stranách ktorého stáli dva kone.

Svidník sa stal mestom v roku 1964 a pri príležitosti desiateho výročia tejto udalosti bol schválený novotvar erbu pozostávajúci zo štvrtého štítu. V jeho prvom a štvrtom červenom poli bola silueta duklianskeho pamätníka a dva stromy. Druhé a tretie pole bolo modré, bez figúry.

Takého riešenie erbu nebolo v súlade so zvyklosťami domácej mestskej heraldickej tvorby, preto mesto roku 1984 pristúpilo k jeho heraldickej úprave. Z erbu sa vypustili nefunkčné modré polia i motív stromov a hlavnou erbovou figúrou zostal motív duklianskeho pamätníka, ktorý, i keď nestojí na území mesta, je s ním tesne spätý.

Autormi erbu sú Jozef Leško a Ladislav Čisárik.

Mesto prijalo svoj erb 27. februára 1987.

Mestská vlajka

Mestská vlajka pozostáva z dvoch pozdĺžnych bielo-červených a červeno-bielých pruhov. V hornom pruhu pri žrdi je biely a dolnom pruhu červený štvorec. Vlajka má pomer strán 2:3 a je ukončená dvoma zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Mestská pečať

Mestskú pečať tvorí mestský erb s kruhopolisom „MESTO SVIDNÍK“. Mestská pečať sa používa pri slávnostných príležitostiach napr. udelenie čestného občianstva mesta, na pečatenie významných listín a dokumentov a pod. Mestskú pečať uschováva primátor mesta

Symbole mesta sú zapísané v heraldickom registri Slovenskej republiky pod číslom S-22/1991.

1.1.1.3 Prírodné danosti

Geologická stavba

Geologickú stavbu katastrálneho územia mesta Svidník predstavujú dve základné stavebné jednotky – sedimenty kvartéru (štvrtohôr) a terciéru (treťohôr).

Geomorfologické pomery, reliéf

Katastrálne územie Svidníka patrí v rámci geomorfologického členenia v podsústave Karpaty a provincii Východné Karpaty do subprovincie Vonkajšie Východné Karpaty, oblasti Nízkych Beskýd, celku Ondavská vrchovina. V ďalšom členení zhruba sever katastra a úzke územie prelomu Ondavy vo Svidníckej bráne patria v rámci celku Ondavská vrchovina do časti Stropkovská brázda.

V rámci základných morfoštruktúr riešené územie leží v zlomovo-vrásovej štruktúre flyšových Karpát a je súčasťou morfoštruktúrnej transversálnej depresie Nízkych Beskýd.

Zo základných typov eróznno-denudačného reliéfu v riešenom území vystupujú:

- reliéf eróznej brázdy (v centrálnej pozdĺžnej časti lemovanej riečnymi terasami),
- reliéf vrchovinový (západne od sídla, resp. eróznej brázdy),
- reliéf pedimentových podvrchovín a pahorkatín (východne od sídla a eróznej brázdy).

Z tvarov reliéfu vystupujú erózna brázda, doliny s nivou a riečne terasy stredné a vysoké. Do územia malou časťou zasahuje úvalinovitá dolina Jedľovského potoka a teleso tvrdoša Kaštielika zo skupiny iných štruktúrnych, teda nie klasických bradlových tvrdošov.

Z morfológicko-morfometrických typov reliéfu v riešenom území vystupujú:

- roviny nerozčlenené (v poriečnej nive Ondavy a Ladamirky),
- pahorkatina silno členitá (severne, západne a východne od sídla),
- vrchovina silno členitá (západne a juhozápadne od sídla a poriečnej nivy Ondavy),
- vrchovina stredne členitá (východne a juhovýchodne od sídla, resp. južne od poriečnej nivy Ladamirky a východne od poriečnej nivy Ondavy vo Svidníckej bráne)

Hydrologické pomery

Katastrálne územie Svidníka patrí do úmoria Čierneho mora a do povodia Bodrogu (Tisy).

Hydrologickú os územia tvorí rieka Ondava, pretekajúca katastrálnym územím zo severozápadu na juhovýchod, resp. juh. Podružnú hydrologickú os tvorí riečka Ladamirka, pritekájúca z východu, ktorá v riešenom území tvorí hlavný ľavostranný prítok Ondavy. Ondava a Ladamirka sú rozhodujúce toky, ktoré z územia odvádzajú vody a dotujú nimi južne položené časti povodia.

Ondava je rieka, ktorá má svoje povodie, v celom svojom priebehu je pravdepodobne založená na zlomovej línii smeru SSZ – J JV až S – J (Harčár, 2001). Riečna sieť povodia Ondavy je asymetrická, väčšinu jej rozhodujúcich prítokov príberá z ľavej strany (v riešenom území Jedľovský potok a Ladamirka).

Ondava je tok, ktorý v riešenom území strieda úseky s pokojnou a hlbšou vodou s úsekmi, kde vody prekonávajú „prahy“, zrýchľujú tok a akumulujú i v súčasnosti štrkové lavice. V niektorých

úsekoch ako pozostatok „divočenia“ rieky vznikli úseky podobné „vnútornej delte“, v ktorých sa rieka rozvetvuje do viacerých ramien, vytvára ostrovy, prípadne ramená zaplnené aj v suchších mesiacoch vodou. V riešenom území sa takýto úsek vytvoril pri vstupe Ondavy do katastra Svidníka od severu a v južnej časti pred opustením katastra sa rysujú pozostatky takého javu v lokalite Luh.

V úseku tečúcom povedľa sídla až po sútok s Lodomirkou boli brehy Ondavy v minulosti technicky upravované, čím sa pomerne výrazne znížili jej ekologické priority.

Ladomirka takmer v celom úseku v riešenom území bola takisto technicky upravovaná. V rámci úprav sa vybuďovala na ochranu sídla pravostranná hrádza s dostatočným priestorom medzi hrádzou a vodným tokom, pričom bol z pôvodných brehových porastov Ladomirky zachovaný len úzky pás, takže tok ekologicky značne utrpel.

Po pravej strane Ladomirky v jej poriečnej nive v severnej časti zastavaného územia mesta (nad areálom vodohospodárskeho objektu) bola v plánovanom a nedokončenom areáli spoločensko-kultúrnom a športovom vytvorená oddychová jazierková lokalita s vodnou hladinou, ktorá v blízkosti intravilánu v súčasnosti plní lokálne estetické, hydrologické a ekologické funkcie.

Oba toky v riešenom území sú dotované vodami z prítokov, ktoré sú pre Ondavu a Ladomirku výdatnejšie len v čase zvýšených hladín (v predjarí a na jar v čase topenia snehu, resp. pri vzniku prívalových vôd). Výnimku tvorí pravostranný prítok Ladomirky Kapišovka a ľavostranný prítok Ondavy Jedľovský potok, ktoré patria medzi výdatnejšie toky oproti ďalším tokom miestneho významu.

Kapišovka sa vlieva do Ladomirky v severovýchodnom cípe katastra Svidníka, pred vtokom meandruje a rozvetvuje sa do dvoch ramien, čím vytvára ostrov (tok a jeho sprievodná vegetácia je v tomto úseku ekologicky hodnotená veľmi vysoko) a z pravej strany priberá ešte bezmenný prítok tečúci z lesného komplexu Ujkova.

Jedľovský potok pritekajúci do severozápadného cípu svidníckeho katastra od Nižnej Jedľovej a tečúci úvalinovou dolinou sa vlieva do Ondavy severozápadne od Svidníka v lokalite Roveň.

Z pravej strany v riešenom území je Ondava dotovaná vodami zo siedmich lesných potokov, pritekajúcich do rieky z rozsiahleho lesného komplexu rozprestierajúceho sa medzi kótou Ostrý vrch (599), Čiernou horou (666) a Kaštielikom (324). Z ľavej strany v južnej časti katastra priberá dva lesné potoky spod kóty Osy (500), do Ondavy sa vlievajú v lokalite Luh.

Ďalšie dva potoky prameniace v lesnom komplexe Osy – Jedlinky (bezmenný a Kaniansky potok) tvoria ľavostranné prítoky Ladomirky (potoky pritekajúce z tohto lesného komplexu časťou svojich koryt pretekajú poľnohospodárskou krajinou).

Rieky Ondava a Ladomirka sú podľa vyhlášky MŽP SR č.211/2005 Z.z. zaradené medzi vodohospodársky významné toky a vodárenské toky (v časti okolia toku Ladomirka je vyhlásené PHO 1.až 3.stupňa ochrany, zrušené bolo PHO 1.až 3.stupňa v okolí toku Ondavy vo Svidníku).

Pôdne pomery

V okolí Svidníka geologický povrch pokrývajú fluvizeme, pseudoglejové pôdy a kambizeme.

Vzácne prírodné lokality a útvary

Do katastrálneho územia mesta Svidník nezasahuje chránená krajinná oblasť. Do územia okresu Svidník však zasahuje **Chránená krajinná oblasť Východné Karpaty**. Do katastrálneho územia mesta Svidník nezasahuje národný park. Územie národného parku sa nenachádza ani v okrese Svidník. V katastrálnom území mesta Svidník sa nenachádza chránený areál. V okrese Svidník sa zatiaľ nachádza jeden chránený areál - CHA Radomská slatina, vzdialený od Svidníka 15 km (vyhlásený v r.2000, predmetom ochrany je ochrana aluviálnych lúk s mozaikou mokradových spoločenstiev, s

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

vyvíjajúcou sa halofytnou vegetáciou a s výskytom chránených a ohrozených druhov rastlín na výmere 0,9980 v k.ú. Radoma) .

V rámci katastrálneho územia mesta Svidník sa nenachádza prírodná ani národná prírodná rezervácia. V okrese Svidník sa nachádzajú 3 prírodné rezervácie - na území CHKO Východné Karpaty PR Dranec, PR Miroľská slatina a PR Radomka ležia mimo CHKO. V rámci CHKO Východné Karpaty sa v okrese Svidník nachádza jedna národná prírodná rezervácia - NPR Komárnická jedlina.

Územie európskeho významu (SKUEV0048) Dukla

Do katastrálneho územia mesta Svidník nezasahuje územie európskeho významu. Do okresu Svidník zasahuje Územie európskeho významu (SKUEV0048) Dukla.

Nachádza sa v katastrálnych územiach okresu Svidník - Dlhoňa, Havranec, Kečkovce, Krajná Bystrá, Krajná Porúbka, Nižný Komárnik, Príkra, Roztoky, Šarbov, Vápeník, Vyšná Pisaná, Vyšný Komárnik, okresu Medzilaborce – Čertižné, Habura a okresu Stropkov – Driečna. Celková výmera lokality je 6874,27 ha.

Pre väčšiu časť územia je navrhovaný druhý stupeň ochrany a pre časti prekrývajúce sa s maloplošnými chránenými územiami platí štvrtý a piaty stupeň ochrany (v k.ú. Habura, resp. v k.ú. Nižný Komárnik a Príkra).

Predmetom ochrany navrhovaného územia je ochrana biotopov európskeho významu: Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Kyslomilné bukové lesy (9110), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Penovcové prameniská (7220), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a ochrana druhov európskeho významu: hľuzovec Loeselov (*Liparis loeselii*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), ohniváčik veľký (*Lycaena dispar*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), mlok hrebatý (*Triturus cristatus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vydra riečna (*Lutra lutra*) a vlk dravý (*Canis lupus*).

Chránený strom Lipa malolistá vo Svidníku

Lipa je v kategórii chránený strom vyhlásená vyhláškou Krajského úradu v Prešove č. 1/1997 z 25. júna 1997. V Katalógu chránených stromov je evidovaná pod číslom S 377. Chránený strom lipa malolistá (*Tilia cordata Mill.*) sa nachádza v blízkosti Chrámu Božej Múdrosti. Je vysoká 32 m, obvod jej kmeňa dosahuje 333 cm, priemer koruny má 14 m a jej vek je odhadovaný na 270 rokov. Ochranné pásmo lipy nebolo vyhlásené a je ním teda územie o priemere plošného priemetu koruny zväčšené o 150 cm, teda 15,5 m. Platí v ňom druhý stupeň ochrany.

Chránený strom Dub letný vo Svidníku

Dub je v kategórii chránený strom vyhlásený vyhláškou Krajského úradu v Prešove č.1/1997 z 25.júna 1997. V Katalógu chránených stromov je evidovaný pod číslom S 387. Chránený strom dub letný (*Quercus robur L*) sa nachádza v blízkosti Chrámu Božej Múdrosti, vedľa chránenej lipy malolistej. Dub je vysoký 33 m, obvod jeho kmeňa dosahuje 338 cm, priemer jeho koruny má 24 m a jeho vek je odhadovaný na 270 rokov. Ochranné pásmo duba nebolo vyhlásené a je ním teda územie o priemere plošného priemetu koruny zväčšené o 150 cm, teda 25,5 m. Platí v ňom druhý stupeň ochrany.

Časti prírody pripravované na ochranu v národnej sústave chránených území

V katastrálnom území mesta Svidník je odbornou organizáciou Štátnej ochrany prírody SR vytypovaná lokalita, ktorá má potenciál na vyhlásenie za chránené územie v národnej sústave chránených území. Jedná sa o plochu lužného lesa pri potoku Kapišovka.

V širšom okolí Svidníka sa nachádza niekoľko lokalít, ktoré Štátna ochrana prírody SR vytypovala za potenciálne chránené územia. Sú to lokality Baranie (Vyšná Písaná) a Javoriny (Nižný Komárnik, Príkra), ktoré sa nachádzajú v SKUEV0048 Dukla, a predpokladá sa, že ich ochrana bude zabezpečená cez vyhlásenie SKUEV Dukla za chránené územie. Ďalšie lokality sú Beňadikovská jelšina (k.ú. Beňadikovce), Ladomirka (k.ú. Ladomirová, Krajné Čierne), Magurský flyš (k.ú. Vyšný Orlík) a Zimné (k.ú. Nová Polianka). Pre tieto lokality by mal byť v budúcnosti spracovaný zámer na ich vyhlásenie za chránené územia v národnej sústave.

Časti prírody pripravované na ochranu v európskej sústave chránených území (NATURA 2000)

Do katastrálneho územia mesta Svidník zasahuje časťou jedna lokalita na jej začlenenie do sústavy NATURA 2000. Vybraný úsek rieky Ondavy je navrhovaný na zaradenie do Národného zoznamu navrhovaných území európskeho významu.

Ochranné lesy a lesy osobitného určenia

V riešenom území lesy patria do správy LHC Svidník. Z hľadiska účelovej kategorizácie jednoznačne prevažujú lesy hospodárske (770 ha).

Do kategórie ochranných lesov patrí 6 ha, situovaných na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach a 27 ha, v ktorých prevažuje pôdoochranná funkcia. Do kategórie lesov osobitného určenia vo výmere 122 ha patria prímestské lesy s výraznou zdravotnou, kultúrnou a rekreačnou funkciou. Túto funkciu plnia lesy položené v severnej časti katastrálneho územia mesta Svidník (Hrabníky a Ujkova).

V lesných porastoch je prevažujúcou drevinou buk, teplejšie polohy zaujímajú hrab a dub zimný, v podmáčaných enklávach sa vyskytuje jelša, v ekotónových pásmach pionierske dreviny (breza biela, topoľ osikový). Plošne najrozšírenejšie sú bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy s enklávami lipovo-javorových sutinových lesov. V údoliach tokov v klasickom lesnom prostredí sú časté línie jaseňovo-jelšových podhorských lužných lesov.

Parky (mimo intravilánu)

Na severnom okraji mesta je situovaný parkový areál, ktorý je možné považovať vzhľadom k súčasnej polohe voči mestu za samostatný útvar, odlišujúci sa svojou povahou od zastavaného územia Svidníka.

Sadové úpravy v areáli, v ktorom kľúčové postavenie zaujíma Pamätník Sovietskej armády (národná kultúrna pamiatka) sú riešené tak, že vytvárajú dojem voľnej krajiny, ale zároveň prísnej sadovej úpravy v miestach, ktoré si vyžadujú symetriu vo vzťahu k dominantne situovanému pylónu pamätníka.

Približne 80 % drevín predstavujú ihličnany.

Sídlna zeleň

Mesto Svidník má dostatok zelene, predovšetkým dendroflóry (stromov, menej krovín), je však potrebné riešiť verejnú zeleň koncepčne v rámci celého zastavaného územia mesta („súkromná“ zeleň je postavená na aktivitách obyvateľov na svojom majetku, aj tá sa dá čiastočne usmerňovať). Vo verejnej zeleni treba rešpektovať jej funkčnosť vo vzťahu k funkciám častí intravilánu. Koncepcia by okrem iného mala zvýšiť podiel druhov, podiel krovín a kvetinových plôch (trvaliek a letničiek), definovať rozmiestnenie voľných trávnatých plôch.

Napriek skutočnosti, že sídlna zeleň mesta je rozložená po celom sídle (v rozličnej miere, v rozličnej kvalite), dá sa v meste vyselektovať niekoľko jej „kryštalizačných“ centier:

Okrem areálu Pamätníka sovietskych vojakov, viditeľnejšie plochy zelene sú sústredené v centre mesta pred obvodným úradom a v okolí sochy arm. gen. Ludvíka Svobodu, na Ul. J. Gagarina, Pavlovičovej ulici, Ul. Ľudovíta Štúra, pred nemocnicou na Ul.gen.Svobodu, na Ul. Dlhá a na Ul. D. Millyho, v areáloch cintorínov a takmer všade na pozemkoch rodinných domov a v areáli skanzénu.

Biotopy národného a európskeho významu

V katastrálnom území mesta Svidník je zatiaľ zistených 5 biotopov národného významu a 5 európskeho významu.

1.1.2 Demografia

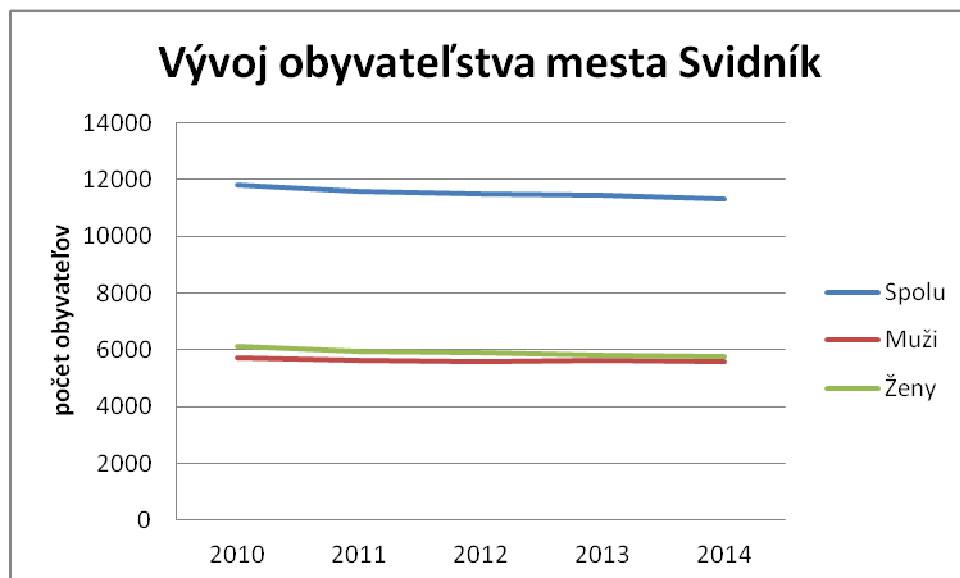
Za posledných 5 rokov mesto zaznamenáva úbytok obyvateľstva. Ku koncu r. 2014 bolo v meste 11337 obyvateľov, z toho viac žien ako mužov.

Tabuľka 4 Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12

	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu	11838	11602	11492	11444	11337
Muži	5708	5653	5609	5624	5568
Ženy	6130	5949	5883	5820	5769

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Graf 2 Vývoj počtu obyvateľov

Zdroj: vlastné spracovanie

Z hľadiska vekového zloženia, najväčšiu skupinu obyvateľstva tvoria občania vo veku 55-59 rokov, aj keď početnou skupinou sú aj občania vo veku 25-35 rokov, avšak tých rokmi ubúda.

Tabuľka 5 Vekové skupiny obyvateľstva mesta Svidník

	2010	2011	2012	2013	2014
4 roky alebo menej	504	481	487	478	478
Od 5 do 9 rokov	495	489	459	478	453
Od 10 do 14 rokov	555	577	544	498	507
Od 15 do 19 rokov	822	758	703	643	589
Od 20 do 24 rokov	1030	928	871	860	822
Od 25 do 29 rokov	1142	1081	1040	981	945
Od 30 do 34 rokov	1104	1040	1063	1034	995
Od 35 do 39 rokov	879	896	891	925	937
Od 40 do 44 rokov	798	791	819	862	853
Od 45 do 49 rokov	928	853	795	753	753
Od 50 do 54 rokov	1072	1034	974	935	919
Od 55 do 59 rokov	907	954	1005	1062	1036
Od 60 do 64 rokov	650	693	744	765	807
Od 65 do 69 rokov	318	353	396	463	514
Od 70 do 74 rokov	255	251	247	244	267
Od 75 do 79 rokov	212	215	212	219	196
Od 80 do 84 rokov	110	141	163	159	179

Od 85 do 89 rokov	41	53	60	71	65
Od 90 do 94 rokov	10	14	17	14	21
Od 95 do 99 rokov	3	0	2	0	1
100 rokov alebo viac	3	0	0	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Z hľadiska vývoja obyvateľstva konštatujeme pokles produktívneho obyvateľstva a mierny pokles aj predproduktívneho obyvateľstva, naopak nepriaznivo stúpa kategória poproduktívneho obyvateľstva.

Tabuľka 6 Prehľad obyvateľstva podľa veku

Vek	r. 2010	%	r. 2011	%	r. 2012	%	r. 2013	%	r. 2014	%
Predproduktívny	1554	13,13	1547	13,34	1490	12,96	1454	12,71	1438	12,69
Produktívny	9332	78,83	9028	77,81	8905	77,49	8820	77,07	8656	76,35
Poproduktívny	952	8,04	1027	8,85	1097	9,55	1170	10,22	1243	10,96
Spolu	11838	100	11602	100	11492	100	11444	100	11337	100

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, prepočty autorov

Graf 3 Vývoj obyvateľstva podľa vekových skupín

zdroj: vlastné spracovanie

Počet obyvateľov mesta Svidník predstavuje 34,5 % z celkového počtu obyvateľov okresu Svidník. Hustota obyvateľstva mesta je však oveľa vyššia od priemernej hustoty okresu a kraja.

Tabuľka 7 Hustota obyvateľstva k r. 2014

	Svidník	okres Svidník	PSK
Hustota obyvateľstva (Osoba na kilometer štvorcový)	563,85	60,13	91,32
Rozloha (Štvorcový meter)	20201260	549608258	8973286121
Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 30.6. (Osoba)	11390,5	33045,5	819446,5

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

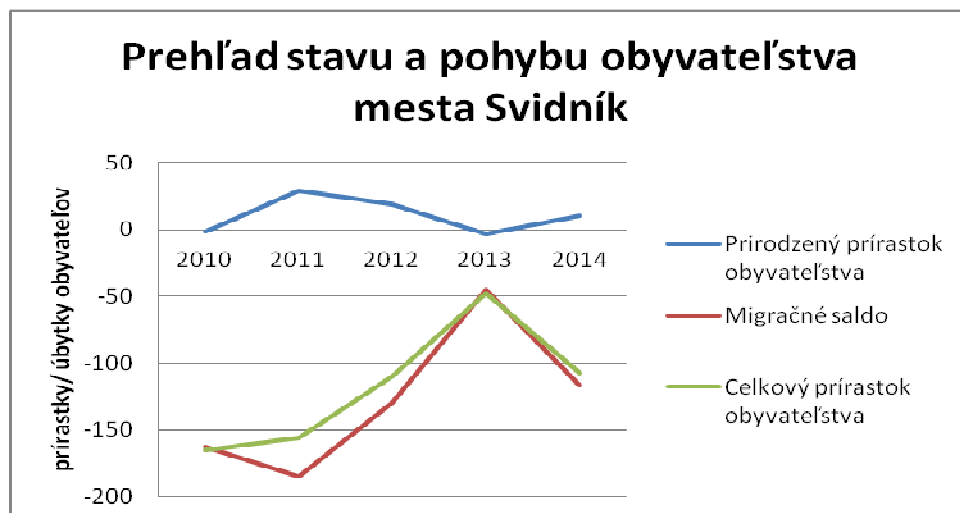
Z prehľadu stavu a pohybu obyvateľstva je zrejмый neustály pokles obyvateľstva v meste. Klesá počet narodených, hoci aj úmrtnosť je nižšia oproti minulým rokom. Pozitívom je klesajúca rozvodovosť, klesajúce ukončené tehotenstvá a pozitívny prirodzený prírastok v minulom roku. Každoročné záporné migračné saldo spôsobuje každoročný úbytok obyvateľstva.

Tabuľka 8 Prehľad stavu a pohybu obyvateľstva

Ukazovateľ	2010	2011	2012	2013	2014
Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 1.1. (Osoba)	12003	11758	11602	11492	11444
Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12. (Osoba)	11838	11602	11492	11444	11337
Narodení (Osoba)	102	117	100	103	91
Potraty (Počet v jednotkách)	44	37	62	39	40
Ukončené tehotenstvá (Počet v jednotkách)	146	154	162	142	131
Zomretí (Osoba)	103	88	80	106	81
Sobáše (Počet v jednotkách)	65	70	60	62	61
Rozvody (Počet v jednotkách)	28	22	26	26	12
Prirodzený prírastok obyvateľstva (Osoba)	-2	29	19	-3	10
Priťahovaní na trvalý pobyt (Osoba)	116	128	110	164	119
Vystáňovaní z trvalého pobytu (Osoba)	279	313	239	209	236
Migračné saldo (Osoba)	-163	-185	-129	-45	-117
Celkový prírastok obyvateľstva (Osoba)	-165	-156	-110	-48	-107

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Graf 4 Prehľad stavu a pohybu obyvateľstva mesta Svidník

zdroj: vlastné spracovanie

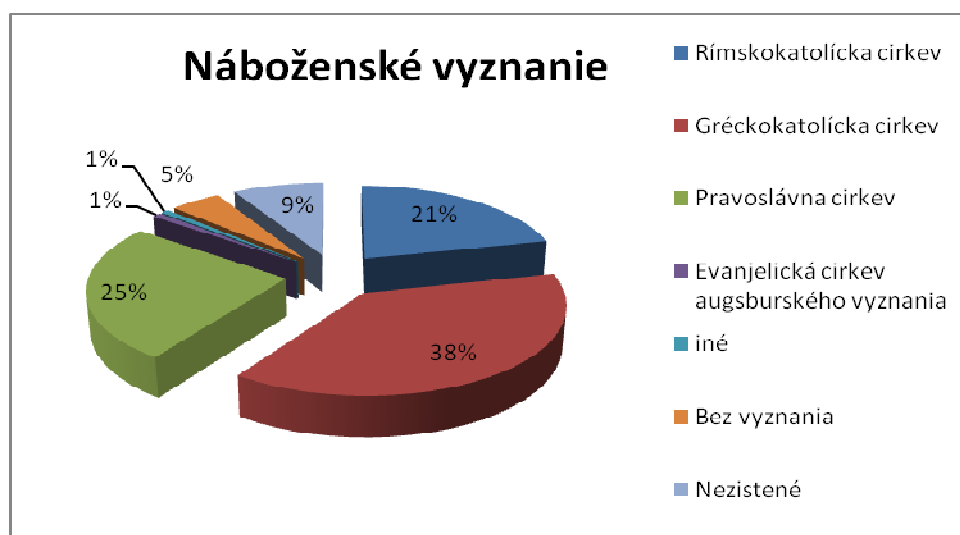
SODB 2011

Podľa údajov posledného Sčítania obyvateľov, domácností a bytov (SODB) v roku 2011 sa 6636 osôb (57%) prihlásilo k slovenskému materinskému jazyku a 3493 (30%) obyvateľov k rusínskemu materinskému jazyku, 419 obyvateľov (3,6%) uviedlo za svoj materinský jazyk rómsky.

Z hľadiska ekonomickej aktivity obyvateľstva 52% obyvateľov mesta Svidník je ekonomicky aktívnych, 17% predstavujú nepracujúci dôchodcovia a 24% je osôb závislých z toho najviac detí do 16 rokov (1665 detí). Podľa postavenia v zamestnaní väčšinu ekonomicky aktívnych predstavujú zamestnanci (67,8%). Zo zistení rodinného stavu a veku vyplýva, že najviac občanov je v manželskom stave.

Priemerný vek obyvateľstva bol v r. 2011 36,71 rokov (muži), 39,44 rokov (ženy). Podľa SODB 2011 je navyše obyvateľov mesta gréckokatolíkov (38%), 25% patrí k pravoslávnej cirkvi a 21,5 % je rímskokatolíkov.

Graf 5 Prehľad stavu a pohybu obyvateľstva mesta

Zdroj: vlastné spracovanie

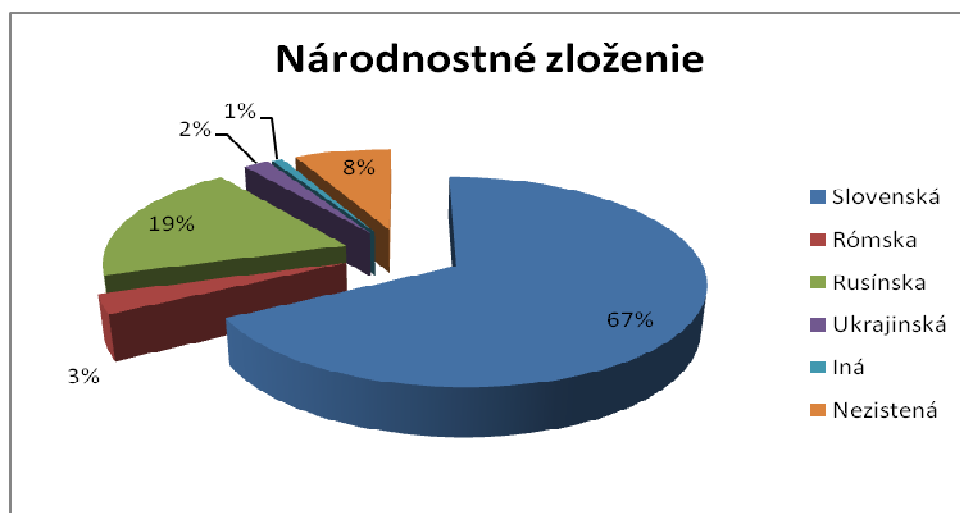
Tabuľka 9 Obyvateľstvo podľa pohlavia a náboženského vyznania

Náboženské vyznanie	Muži	Ženy	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	1 175	1 340	2 515
Gréckokatolícka cirkev	2 132	2 345	4 477
Pravoslávna cirkev	1 401	1 577	2 978
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	54	46	100
Reformovaná kresťanská cirkev	6	7	13
Evanjelická cirkev metodistická	0	2	2
Apoštolská cirkev	0	3	3
Cirkev bratská	4	4	8
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	17	28	45
Bahájske spoločenstvo	1	0	1
Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní	2	1	3
Bez vyznania	353	206	559
Iné	12	5	17
Nezistené	554	446	1 000
Spolu	5 711	6 010	11 721

Zdroj: <http://census2011.statistics.sk/>

Národnostné zloženie obyvateľstva mesta Svidník podľa SODB z r. 2011 je uvedené nižšie v tabuľke. Najväčšie zastúpenie má národnosť slovenská (67%), druhá najväčšia skupina obyvateľstva je rusínskej národnosti (19%). Eviduje sa aj skupina rómskej národnosti a ukrajinskej národnosti. Naopak až 7,6 % bolo nezistených. Celkový počet obyvateľov MRK podľa odhadu v meste Svidník je približne 800 osôb, čo predstavuje necelých 8% z celkového počtu obyvateľov mesta. Pri sčítaní obyvateľstva sa však k rómskej národnosti prihlásilo spolu len 362 obyvateľov.

Graf 6 Národnostné zloženie v meste Svidník

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 10 Obyvateľstvo podľa pohlavia a národnosti

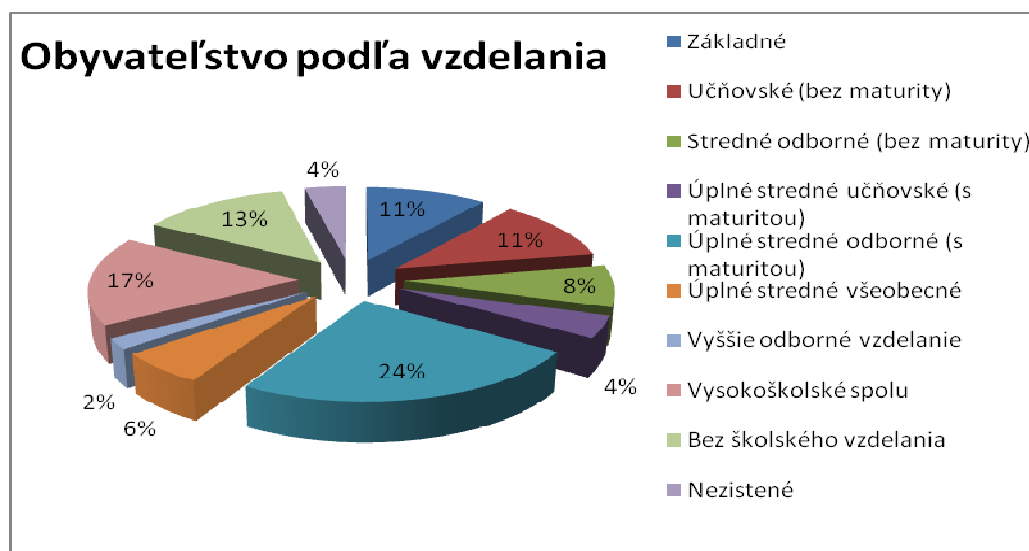
Národnosť	Muži	Ženy	Spolu
-----------	------	------	-------

Slovenská	3 781	4 095	7 876
Maďarská	1	4	5
Rómska	167	195	362
Rusínska	1 130	1 127	2 257
Ukrajinská	99	133	232
Česká	16	12	28
Nemecká	0	2	2
Poľská	1	3	4
Chorvátska	0	1	1
Ruská	8	13	21
Židovská	2	1	3
Moravská	3	1	4
Bulharská	1	2	3
Iná	19	12	31
Nezistená	483	409	892
Spolu	5 711	6 010	11 721

Zdroj: <http://census2011.statistics.sk/>

Z hľadiska vzdelanostnej úrovne obyvateľov je najviac obyvateľov s úplným stredným odborným vzdelaním (s maturitou) (24%), výrazný podiel majú aj obyvatelia s vysokoškolským vzdelaním (17%), pričom priemer SR bol 13,8%. Zo študijných odborov prevládajú spoločenské vedy, náuky a služby. Naopak, až 13% obyvateľov je bez vzdelania a 11% obyvateľov má len základné vzdelanie a učňovské bez maturity.

Graf 7 Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v meste Svidník

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 11 Obyvateľstvo podľa pohlavia a stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Pohlavie		Spolu
	muži	ženy	

Základné		492	758	1 250
Učňovské (bez maturity)		736	596	1 332
Stredné odborné (bez maturity)		494	426	920
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		304	188	492
Úplné stredné odborné (s maturitou)		1 344	1 504	2 848
Úplné stredné všeobecné		304	412	716
Vyššie odborné vzdelanie		70	166	236
Vysokoškolské bakalárske		156	200	356
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		738	805	1 543
Vysokoškolské doktorandské		37	27	64
Vysokoškolské spolu		931	1 032	1 963
Študijný odbor	prírodné vedy	26	27	53
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotech., tech. chémia, potravinárstvo)	176	61	237
	technické vedy a náuky II (textilná v., sprac. kože, dreva, plastov, v. hud. nástrojov, archit., staveb., dopr., pošty, telekom., automatiz., špec. odb.)	69	48	117
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	87	27	114
	zdravotníctvo	66	132	198
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof., ekon., polit. a práv. vedy, ekonomika a manaž., obchod a služby, SŠ- OA, HA, praktická š., učeb. odb.)	224	263	487
	spoločenské vedy, náuky a služby II (histor., filolog., pedag. a psych. vedy, publicistika a informácie, telových., učiteľstvo, SŠ - gym.)	236	435	671
	vedy a náuky o kultúre a umení	4	7	11
	vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	20	4	24
	nezistený	23	28	51
Bez školského vzdelania		813	728	1 541
Nezistené		223	200	423
Úhrn		5 711	6 010	11 721

 Zdroj: <http://census2011.statistics.sk/>

1.1.2.1 Prognózy

Podľa Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035, priemer úhrnej plodnosti v rokoch (počet detí na 1 ženu v reprodukčnom veku) v okrese Svidník bol nasledovný: 2007 až 2011: 0,8 až 1,3, 1999 až 2003: 1,31 až 1,5, 1992 až 1996: 1,91 až 2,1.

Prognóza vývoja rodín a domácností v okrese Svidník je uvedená nižšie v tabuľke.

Tabuľka 12 Prognóza vývoja rodín a domácností v okrese Svidník

Cenzové domácnosti - okres Svidník								
Rok 2030								
Typ	Počet členov						Spolu	
	1	2	3	4	5	6+	Abs.	%
Úplné bez detí	x	1913	1073	675	235	147	4043	29,03
Úplné s deťmi	x	x	668	1698	1035	754	4155	29,83
Neúplné bez detí	x	649	298	103	42	42	1134	8,14
Neúplné s deťmi	x	278	227	103	40	37	685	4,92
Nerodinné	x	214	46	13	5	8	286	2,05
Jednotlivci	3625	x	x	x	x	x	3625	26,03
Spolu	3625	3054	2312	2592	1357	988	13928	100,00
Spolu %	26,03	21,93	16,60	18,61	9,74	7,09	100,00	x

Zdroj: Prognóza vývoja rodín a domácností na Slovensku do roku 2030

PROGNÓZA VÝVOJA OBYVATEĽSTVA - SVIDNÍK - 2025

Tabuľka 13 Prognóza vývoja obyvateľstva okresu Svidník v r. 2025

	muži	ženy	spolu	%
4 roky alebo menej	866	840	1706	5,11%
Od 5 do 9 rokov	919	911	1830	5,48%
Od 10 do 14 rokov	940	950	1890	5,66%
Od 15 do 19 rokov	905	929	1834	5,49%
Od 20 do 24 rokov	857	878	1735	5,20%
Od 25 do 29 rokov	940	956	1896	5,68%
Od 30 do 34 rokov	1136	1242	2378	7,12%
Od 35 do 39 rokov	1320	1249	2569	7,70%
Od 40 do 44 rokov	1380	1408	2788	8,35%
Od 45 do 49 rokov	1307	1400	2707	8,11%
Od 50 do 54 rokov	1079	1214	2293	6,87%

Od 55 do 59 rokov	953	1034	1987	5,95%
Od 60 do 64 rokov	922	1072	1994	5,97%
Od 65 do 69 rokov	916	1104	2020	6,05%
Od 70 do 74 rokov	655	912	1567	4,69%
Od 75 do 79 rokov	428	679	1107	3,32%
Od 80 do 84 rokov	160	422	582	1,74%
Od 85 do 89 rokov	79	244	323	0,97%
Od 90 do 94 rokov	20	121	141	0,42%
Od 95 do 99 rokov	5	26	31	0,09%
100 rokov alebo viac	2	2	4	0,01%
Spolu	15789	17593	33382	100,00%

Zdroj: INFOSTAT – INŠTITÚT INFORMATIKY A ŠTATISTIKY, prepočty autorov

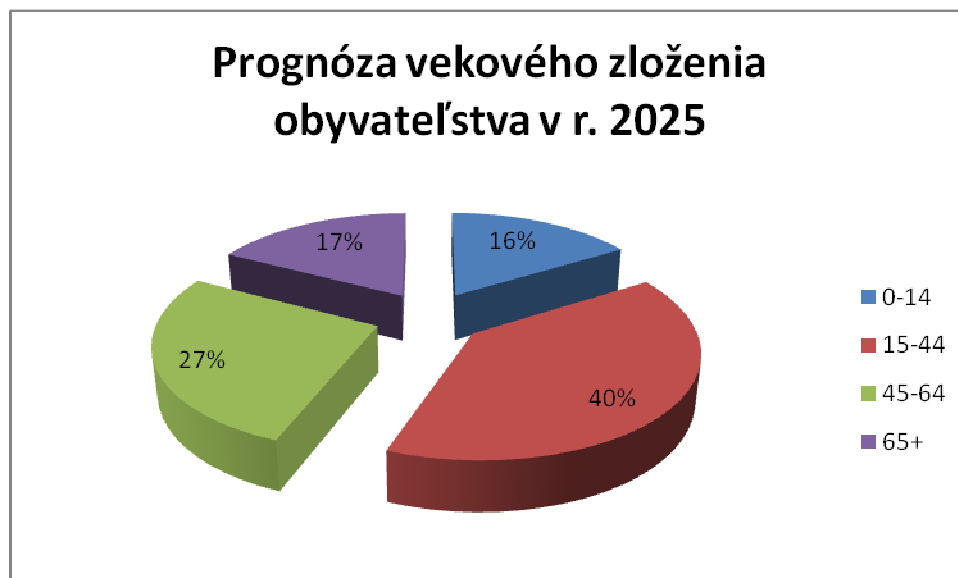
Na základe údajov k 31.12.2014 z hľadiska vekového zloženia, najväčšiu skupinu obyvateľstva tvoria občania vo veku od 55-59 rokov, aj keď početnou skupinou sú aj občania od 25-35 rokov, avšak tých rokmi ubúda. Predpokladá sa, že v roku 2025 budú najpočetnejšou vekovou skupinou osoby vo veku 40-49 rokov.

Tabuľka 14 Prognóza hlavných vekových skupín obyvateľstva okresu Svidník v r. 2025

vek	muži	ženy	spolu	%
0-14	2725	2701	5426	16,25%
15-44	6538	6662	13200	39,54%
45-64	4261	4720	8981	26,90%
65+	2265	3510	5775	17,30%
spolu	15789	17593	33382	100,00%

Zdroj: INFOSTAT – INŠTITÚT INFORMATIKY A ŠTATISTIKY, prepočty autorov

Graf 8 Prognóza hlavných vekových skupín obyvateľstva okresu Svidník v r. 2025

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 15 Základné charakteristiky prognózy vývoja obyvateľstva okresu Svidník v r. 2025

Živonarodení	327
Zomrelí	303
Prirodzený prírastok (- úbytok)	24
Migračný prírastok	-71
Celkový prírastok (- úbytok)	-47
Úhrnná plodnosť	1,598
Stredná dĺžka života pri narodení - M	75,99
Stredná dĺžka života pri narodení - Ž	83,22
Index starnutia	106,43
Priemerný vek	41,12

Zdroj: INFOSTAT – INŠTITÚT INFORMATIKY A ŠTATISTIKY

1.1.3 Občianska infraštruktúra

1.1.3.1 Občianska vybavenosť

Verejná občianska vybavenosť je na území mesta Svidník sústredená v centrálnej mestskej zóne pozdĺž ulíc Sovietskych hrdinov, Centrálnej a Stropkovskej. Na tomto území je sústredená prevážná časť celomestskej občianskej vybavenosti s plochami nákupných center (BILLA, LIDL, TESCO, Makos, Kaufland vo výstavbe, OC Galéria v príprave výstavby) včítane areálu Nemocnice arm. generála L. Svobodu Svidník, a.s..

Školské zariadenia včítane sociálnej infraštruktúry (ZŠ, MŠ, ZUŠ, stredné školstvo) sú sústredené v obytnom súbore Utra, na Ul. Sovietskych hrdinov, Ul. Komenského, na sídlisku Dukla a v obytnom súbore Za domom dôchodcov. Všetky zrealizované obytné súbory bývalej KBV majú vybudované obchodno-obslužné centrá ako súčasť základnej občianskej vybavenosti. Celkove možno konštatovať, že rozsah plôch verejnej občianskej vybavenosti v meste zodpovedá rozsahu, veľkosti a postaveniu mesta Svidník v štruktúre osídlenia.

Časť celomestskej občianskej vybavenosti je nefunkčná (ubytovacie zariadenie hotelu Dukla, Dom Európskej Kultúry, nedostavaná administratívna budova autobusovej stanice, hotel Hoges v štádiu rekonštrukcie).

Mesto Svidník nemá vyhlásený lesopark mesta podľa platnej legislatívy. Rekreačné územie je na k. ú. mesta zastúpené plochami športových zariadení a ihrísk, ktoré sú sústredené v hlavnom športovo-rekreačnom areáli mesta v jeho západnej časti na Ul. Bardejovskej a Festivalovej. Športovo-rekreačný areál "Sever" pri vodnom toku Ladomírka je nedobudovaný. Menšie plochy športových zariadení sú zrealizované v rozptyle v zastavanom území obce (sídliisko Dukla). Všetky ZŠ na území mesta majú vybudované ihriská rôznej kvality a vybavenosti. Menší lyžiarsky zimný areál v západnej časti mesta je dlhodobo mimo prevádzky. Na prímestskú dennú a koncom týždňovú rekreáciu sú využívané okolité plochy lesov so zameraním na pešiu turistiku, prechádzky v lese a cykloturistiku. Záhradkárské osady sa nachádzajú v západnej a severozápadnej časti k. ú. mesta. Pomerne hustá je sieť turistických chodníkov pre pešiu turistiku. Záujmom mesta je okolité lesy vyhlásiť na prímestské lesy formou lesoparku mesta. V navrhovanom lesoparku mesta dobudovať pešie a cykloturistické chodníky. Športovo rekreačný areál Sever - pri Ladomírke dobudovať o prímestské rekreačné plochy s nenáročnými športovými ihriskami so zameraním na letný pobyt pri vode (Ladomírka). Navrhuje sa cyklotrasa pozdĺž vodného toku Ladomírky.

Jestvujúce kultúrne zariadenia sú v meste Svidník sústredené prevažne v centrálnej mestskej zóne. Zariadenia kultúry a osvetu sú v meste zastúpené: Prírodným amfiteátrom v hlavnom športovo-rekreačnom areáli o kapacite 3 000 miest na sedenie, Dom kultúry s 2D kinom na Ul. Sovietskych hrdinov s kapacitou 300 miest na sedenie, Podduklianskym osvetovým strediskom, Vojenským historickým ústavom, Vojenské historické múzeum, Podduklianskou knižnicou, SNM - Múzeom ukrajinskej kultúry na Ul. Centrálnej so samostatnou expozíciou múzea, skanzenom s komplexnou národopisnou expozíciou v hlavnom športovo-rekreačnom areáli a Galériou D. Millyho so samostatnou expozíciou.

Plochy cintorínov sa nachádzajú v západnej časti mesta na Ul. Duchnovičovej (2 cintoríny) a v Nižnom Svidníku na Ul. V. Nejedlého.

Tabuľka 16 Kapacita cintorínov-hrobové miesta /HM/

	Obsadenosť HM	Voľné HM
Cintorín pri Dome smútku / + urnový háj	720 / 15	100
Cintorín pri GK Chráme Božej Múdrosti	450	15
Cintorín pri GK Chráme Narodenia Presvätej Bohorodičky	352	20
Spolu HM	1 522	220

Zdroj: MsÚ

Cintoríny pod p.č. 2 a 3 je potrebné majetkoprávne dovysporiadať. S rozšírením cintorína v súlade s ÚPN sa počíta pri Dome smútku, kde je potrebné vybudovať infraštruktúru. Na všetkých cintorínoch je plánovaná digitalizácia evidencie hrobových miest. Modernizáciu si vyžaduje aj objekt Domu smútku.

Vojnové hroby

Tabuľka 17 Počty vojnových hrobov

Obdobie od roku	Druh voj. hrobu	Jednotlivý-individuálny	Skupinový, hromadný, masový	Pamätník	Pamätník zároveň hrob	Pamätné miesto	Iný pietny symbol	Celkom
1914								
1. svet. vojna		88	94	0	0	0	2 pam. tabuľa	184

Zdroj: MsÚ

Cintoríny I. sv. vojna

Cintorín Nižný Svidník /pri Chráme Narodenia Presvätej Bohorodičky/ – na cintoríne sa nachádza celkom 115 hrobov, z toho: 37 individuálnych, 78 hromadných. Hroby sú zarovnané. Pochovaných je celkom 437 vojakov na hrobovom poli o ploche 1 682 m². V roku 2006 bol cintorín zrekonštruovaný Spoločnosťou starostlivosti o vojnové hroby na Slovensku v súčinnosti s Rakúskym čiernym krížom a mestom Svidník. Slávnostne bol vysvätený dňa 29.9.2006. Na hrobovom poli je umiestnený mestský kamenný pamätník s pamätnou tabuľou, centrálny oceľový kríž, 20 žulových krížov, cintorín je ohraničený novou výsadbou živého plota. Hrobové pole je pravidelne udržiavané.

Cintorín Vyšný Svidník /pri Chráme Božej Múdrosti/ – na cintoríne sa nachádza celkom 67 hrobov, z toho: 51 individuálnych, 16 hromadných, hroby sú zarovnané. Pochovaných je celkom 360 vojakov na hrobovom poli o ploche 832 m². Cintorín bol v roku 2004 rekonštruovaný Spoločnosťou starostlivosti o nemecké vojnové hroby na Slovensku v súčinnosti s Rakúskym Čiernym krížom. Na hrobovom poli je umiestnený mestský kamenný pamätník s pamätnou tabuľou, centrálny oceľový kríž, 14 žulových krížov, cintorín je ohraničený výsadbou živého plota. Hrobové pole je pravidelne udržiavané.

Pamätník II. sv. vojna

V pozadí Pamätníka Sovietskej armády vo Svidníku sú symbolické hrobky padlých príslušníkov sovietskej pechoty, tankistov, delostrelcov a letcov. V spoločných hroboch je tu pochovaných viac ako 9000 sovietskych vojakov.

Na zastavanom území mesta sa nachádzajú nasledovné cirkevné areáli: Gréckokatolícky Chrám Božej Múdrosti s kaplnkou sv. Paraskievy (národná kultúrna pamiatka - pri cintoríne), Gréckokatolícky chrám Narodenia Presvätej Bohorodičky (Nižný Svidník), Pravoslávny chrám sv. Trojice vybudovaný v r. 1994 (Ul. Sovietskych hrdinov), Rímskokatolícky kostol Božského srdca Ježišovho vybudovaný v r. 1996 (Ul. Centrálna)

1.1.3.2 Bývanie, bezpečnosť

Obytné územie, plochy viacpodlažných bytových domov sú zastúpené plochami obytných súborov bývalej KBV a to "Okrskok H", sídlisko UTRA, sídlisko Dukla a bytový fond v centre mesta medzi Ul. Sovietskych hrdinov a Ul. Dr.Goldbergera a medzi Ul. Čsl. armády a Ul. Pionierskou. Súčasťou realizovaných obytných súborov je komplexná základná občianska vybavenosť.

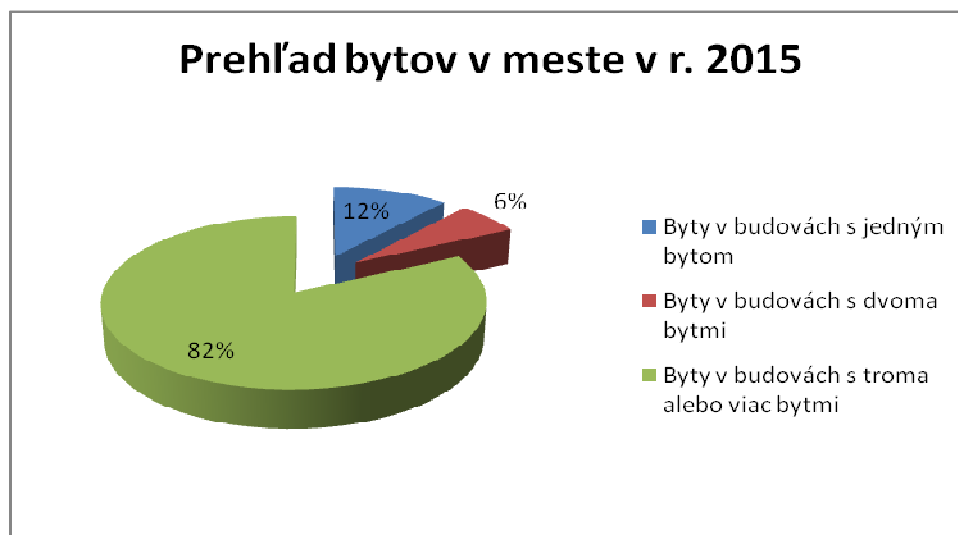
Výstavba viacpodlažných bytových domov sa v súčasnosti v meste realizuje na sídlisku Dukla, kde sa na Ul. Karpatskej stavia 33 nájomných bytov a na Ul. Festivalovej 2x 28 b.j. nižšieho štandardu. Obytné územie, plochy so zástavbou rodinných domov sú zastúpené rozsiahlym obytným súborom IBV "Pri dome dôchodcov", obytným súborom IBV "Za Nemocnicou" medzi Ul. J. Gagarina a Ul. Čatára Nebilijaka, zástavbou rodinných domov na Ul. Pavlovičovej a Ul. Polyvkova, na Ul. Poštovej a Ul. Nábřežnej. V súčasnosti sa realizuje výstavba rodinných domov na lokalite IBV nad SPP – 1. etapa a pripravuje sa výstavba 25 rodinných domov v rámci 2. etapy IBV nad SPP. Do ÚPN mesta bola zapracovaná požiadavka VVS, a.s. Košice na výstavbu rodinných domov v lokalite „Ladomírka“. V štádiu územného projektu zóny je príprava lokality „Obytný súbor Pri pamätníku“.

Tabuľka 18 Prehľad bytov v meste

	SODB 2011	r. 2015
Byty podľa typu budovy (Spolu)	3672	3772
Byty v bytových budovách	3671	3772
Byty v budovách s jedným bytom	424	429
Byty v budovách s dvoma bytmi	232	237
Byty v budovách s tromi alebo viac bytmi	3015	3106
nezistený	1	0

Zdroj: SODB 2011, MsÚ

Graf 9 Prehľad bytov v meste

zdroj: vlastné spracovanie

Z hľadiska dostupnosti bytov, pokiaľ v r. 2011 bolo evidovaných 11602 obyvateľov na počet bytov 3672 t.j. pripadalo 316 bytov na 1000 obyvateľov, v r. 2015 na 1000 obyvateľov pripadá 337 bytov.

Na základe údajov zo SODB v r. 2011 a súčasných údajov vyplýva, že v r. 2011 bolo v meste evidovaných 66 bezdomovcov, pričom v r. 2015 je ich 96.

Tabuľka 19 Obyvateľstvo a bývanie

Obyvateľstvo podľa typu obydla (Spolu)	11626
Obyvatelia bytu alebo kolektívneho obydla	11220
Obyvatelia bytu	11004
Obyvatelia kolektívneho obydla	216
Obyvatelia inej obytnej jednotky a bezdomovci	66
Obyvatelia inej obytnej jednotky	0
Bezdomovci	66
Nezistené	340

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka 20 Typy obydli

Typ obydla (Spolu)	Obývané byty	Kolektívne obydla	Nezistené
3594	3478	23	93

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka 21 Zoznam bytov vo vlastníctve Mesta Svidník, spravujúce spoločnosťou SLUŽBYT, s.r.o. Svidník ku dňu: 01.05.2015

Ulica	Počet b.j.
Nábřežná 498/13	70
Sov. hrdinov 241	3
Sov. hrdinov 240	2
Sov. hrdinov 437/32	33
Sov. hrdinov 432/34	40
Karpatská 838/15	24
Ubytovňa mesta na Ul. Sov. hrdinov 628/112	51
Festivalová „A“ 133 – byty nižšieho štandardu	18
CELKOVÝ POČET NÁJOMNÝCH BYTOV	241

Zdroj: www.svidnik.sk

V súčasnosti je rozostavaných 33 nájomných bytov na Ul. Karpatskej na sidl. Dukla. Sú tu vytvorené podmienky pre výstavbu aj ďalších nájomných bytov.

V súčasnosti žijú obyvatelia MRK na troch miestach – Ul. Festivalová, Sovietskych hrdinov a Nábřežná. Časť obyvateľov žije v bytových domoch kontajnerového typu, ktoré sú dvojizbové a nižšieho štandardu, druhá skupina žije v miestnej ubytovni, do ktorej boli rodiny presťahované z dôvodu zdevastovania ich pôvodného obydla, čím sa stalo neobývatelným. Tretia skupina MRK žije v bytovom dome, ktorí obývajú aj majoritní obyvatelia.

V lokalite na Ul. Festivalová sú vo výstavbe ďalšie 2 bytové domy nižšieho štandardu, blok B18 a C18 (2 x 28 bytové bytové jednotky) pre presťahovanie obyvateľov z Ubytovne mesta na Ul. Sov. Hrdinov 628/112, ktorá si vyžaduje komplexnú rekonštrukciu. Pri bloku C18 je plánovaná lokalita na výstavbu komunitného centra a obchodného vybavenia.

Prehľad počtu žiadateľov o nájomné byty je uvedený v tabuľke. Mesto pravidelne žrebuje nových nájomcov mestských bytov.

Tabuľka 22 Žiadatelia o nájomné byty

r. 2015	76
r. 2014	52
r. 2013	56
r. 2012	53
r. 2011	20

Zdroj: www.svidnik.sk

Nová bytová výstavba v meste je navrhovaná formou bytových domov, rodinných domov asociálnej bytovej výstavby nižšieho (odlišného) štandardu.

Rozsah navrhovaného bývania (bytového fondu) je v ÚPN mesta nasledovný:

Tabuľka 23 Navrhovaná bytová výstavba v meste Svidník

Lokalita	Navhovaný počet bytov (b.j) v	
	Rodinných domoch	Bytových domoch
"Obytný súbor Pri pamätníku" hlavná rozvojová lokalita obytného územia	170 b.j.	320 b.j.
Dukla 2.,dostavba Ul. Karpatská		33 b.j.
Lokalita "IBV nad SPP" – 2 etapa	25 b.j.	-
Byty odlišného štandardu "Pri športovom areály" - 2 etapa	-	36 b.j.
Lokalita "Svidník - WaK"	30 b.j.	
Lokalita „Ladomírka“	65 b.j.	
Nízkopodlažné bytové domy Ul. Gagarinova	-	27 b.j.
Revitalizácia bytového fondu (podkrovné byty) polyfunkčné domy, zmena funkčného využitia formou obnovy	-	40 b.j.
Spolu	440 b.j.	566 b.j.

Zdroj: MsÚ

Bezpečnosť v meste je zabezpečovaná viacerými spôsobmi. Inštitúciou, ktorá bezprostredne zabezpečuje bezpečnosť a poriadok v meste, je mestská polícia, ktorá má kompetencie na zabezpečovanie verejného poriadku, ochranu majetku mesta a občanov, ochranu životného prostredia, dodržiavanie poriadku, čistoty a hygieny v uliciach a iných verejne prístupných miestach, kontrolu dodržiavania všeobecne záväzných nariadení mesta, uznesení mestského zastupiteľstva a rozhodnutí primátora, zároveň ukladá a vyberá v blokovom konaní pokuty za priestupky, tiež za priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a objasňuje priestupky, oznamuje príslušným orgánom porušenie právnych predpisov, ktoré nepatria do pôsobnosti obce, plní úlohy na úseku prevencie, plní ďalšie úlohy vymedzené mestom, ak to ustanovujú osobitné zákony. Mestská polícia vo Svidníku bola zriadená uznesením Mestského zastupiteľstva Svidník č. 8/1992 zo dňa 27.

2.1992. V Mestskej polícii vo Svidníku pracujú šiesti príslušníci. Všetci príslušníci sú zamestnancami mesta a pri plnení úloh majú postavenie verejného činiteľa.

V roku 2014 bolo v meste Svidník zistených 372 priestupkov a v roku 2013 to bolo 398 priestupkov, čo je zníženie počtu priestupkov o 26 priestupkov.

Ďalšími orgánmi sú: Okresné riaditeľstvo Policajného zboru vo Svidníku, Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru, Okresný úrad Svidník – odbor krízového riadenia, Mestský úrad – informovanie verejnosti v čase krízy alebo katastrofy.

Vykonávajú sa pravidelne preventívne protipožiarne kontroly u fyzických osôb, ktoré vykonáva odborne spôsobilá osoba.

Ako súčasť mestskej polície je v meste zriadený kamerový systém. Kamerový systém má štatút chránenej dielne a všetci zamestnanci sú poučení o dodržiavaní zákona o ochrane osobných údajov. Na kamerovom systéme sa striedajú piati operátori, ktorí monitorujú pešiu zónu a príľahlé priestory a sledujú, či nedochádza k porušovaniu verejného poriadku na verejnosti, k vandalizmu a či vodiči motorových vozidiel rešpektujú dopravné značky, vjazd do pešej zóny. Kamerový systém pokrýva hlavne stred mesta, pešiu zónu a jej príľahlé ulice, kruhový objazd pri dome kultúry. V roku 2013 bol rozšírený kamerový systém o kameru pri OC MAKOS a v budove SAD. Celkovo v meste je osadených 8 kamier.

Tabuľka 24 Kamerový systém mesta

Počet kamier	Lokalita umiestnenia kamier / pokrytia
1	Okresný úrad, Sov. hrdinov 102 /Ul. Centrálna, pešia zóna v centre
2	1.Rímskokatolícky kostol, Centrálna 1430 /Ul. Centrálna, Ul. Poštová, Ul. Komenského/, 2. ZŠ Ul. Komenského /multifunkčné ihrisko/
2	1. Kruhový objazd Ul. Bardejovska /Ul. Bardejovská - Ul. Sov. hrdinov – Ul. Stropkovska/, 2. Ul. 8. mája /Obchodné vybavenie sídliska UTRA/
1	1. Ul. Sov. hrdinov 200/33 / AB MsÚ
2	1.Križovatka Ul. gen. Svobodu /Ul. Centrálna – Ul. Partizánska - Ul. gen. Svobodu/, 2. Stanica SAD /verejné priestory autobusovej stanice/

Zdroj: MsÚ

Nové otočné kamery sú navrhované do lokalít:

1. Verejné priestranstvo na Ul. Sovietskych hrdinov v parku pred budovou Okresného úradu a Parkom L. Svobodu .
2. Verejné priestranstvo na križovatke Ul. Komenského a Ul. Ľ. Štúra.
3. Náhradou jestvujúcej nefunkčnej kamery na pešej zóne v centre mesta, kde dochádza k ohrozovaniu bezpečnosti osôb a poškodzovaniu majetku mesta.

1.1.3.3 Školy, školské zariadenia, vzdelávanie

1.1.3.3.1 Materské školy – predprimárne vzdelávanie

Podpora predprimárneho vzdelávania (výchova a vzdelávanie poskytované deťom vo veku 3-5 rokov) je prepojená s inkluzívnym rastom stratégie Európa 2020 v iniciatíve „Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta. Jednou z úloh je „...uľahčiť zosúladenie profesionálneho a rodinného života. V rámci cieľov do roku 2020 EK stanovila, „aspoň 95 % detí vo veku od 4 rokov do veku, v ktorom majú začať povinnú školskú dochádzku, by sa malo zúčastniť predprimárneho vzdelávania. NPR SR 2013 z pohľadu podpory účasti žien na trhu práce definuje: „rozšíriť najmä existujúce formy výchovy a vzdelávania o prípravné triedy MŠ. V spolupráci so zriaďovateľmi MŠ naďalej upravovať ich kapacity. Čiastkovým cieľom v Správe o stave školstva 2013 je „vytváranie kapacitného a technického vybavenia MŠ.

Tabuľka 25 Materské školy v meste Svidník

	2010	2011	2012	2013	2014
Materské školy - štátne	3	3	3	3	3
Materské školy - štátne - deti	333	351	346	340	362
Materské školy - štátne - triedy	17	17	17	17	17
Materské školy - štátne - učitelia	38	38	38	38	38

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Materské školy (MŠ)

K 15.9.2015 bolo zapísaných do 17 tried materských škôl 379 detí, čo je oproti minulému školskému roku nárast o 17 žiakov. Rozdelenie detí a počty tried na jednotlivých materských školách:

MŠ Ul. Ľ. Štúra: 163 detí/7 tried

MŠ Ul. 8.mája: 110 detí/5 tried

MŠ Ul. Gen. Svobodu: 106 detí/5 tried

Všetky materské školy poskytujú celodennú starostlivosť, majú právnu subjektivitu, súčasťou MŠ sú školské jedálne.

Materská škola na Ul. gen.Svobodu 744/33, Svidník

Škola získala certifikát „Škola podporujúca zdravie“ a tým sa stala členom Národného projektu „Škola podporujúca zdravie“ Ministerstva školstva SR a Ministerstva zdravotníctva SR ako jediná materská škola v meste Svidník. V roku 2010 získala v spolupráci Falck certifikát **Bezpečná MŠ**.

Materská škola má uzavretú rámcovú zmluvu na dodávku ovocia a zeleniny a výrobkov z nich v nadväznosti na NV SR č.341/009 Z.z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby ovocia a zeleniny pre deti v materských školách - **program "Školské ovocie"**.

Projekt „Škola podporujúca zdravie“ je programom WHO (svetová zdravotnícka organizácia /CE / Európska rada/a CEC/Komisia pre európske spoločenstvo). Na Slovensku bol schválený MŠ SR a MZ SR v súvislosti so schválením Národného programu podpory zdravia.

V škole pracuje 11 kvalifikovaných pedagogických zamestnancov vrátane riaditeľky MŠ a 6 nepedagogických zamestnancov, ktorí spĺňajú podmienky odbornej a pedagogickej spôsobilosti v súlade s platnou legislatívou. Objekt MŠ potrebuje komplexnú obnovu zateplením obvodového plášťa vrátane rekonštrukcie strechy, elektroinštalácie a rozvodov ÚK a vody.

Materská škola - Ul. Ľudovíta Štúra 318/23, Svidník

Materská škola je 7 triedna a poskytuje celodennú /podľa potreby rodičov aj poldennú/ výchovu a vzdelávanie. Navštevujú ju deti od 2 do 6 rokov a deti s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky. V školskom roku 2014 /2015 materskú školu navštevovalo 150 detí.

Výchovno – vzdelávací proces zabezpečuje 16 pedagogických zamestnancov s kvalifikáciou pre predprimárne vzdelávanie .

Ciele výchovy a vzdelávania sú rozpracované v Pláne práce školy, ktorý vychádza z Pedagogicko – organizačných pokynov na príslušný školský rok a je v súlade so záväzným dokumentom, ktorý vydalo Ministerstvo školstva SR Štátnym vzdelávacím programom ISCED O. Výchovno – vzdelávacia činnosť na MŠ je realizovaná podľa školského vzdelávacieho programu **ZVEDAVKO**.

Priestory tried zodpovedajú počtu zapísaných detí v jednotlivých triedach. Z hľadiska materiálno – technického vybavenia ide o zastaranosť hygienických priestorov a nevyhovujúci stav okien. ŠJ potrebuje modernizáciu. Objekt MŠ potrebuje komplexnú obnovu zateplením obvodového plášťa vrátane rekonštrukcie strechy, elektroinštalácie a rozvodov ÚK a vody.

Materská škola na Ul. 8.mája 500/56, Svidník

V školskom roku 2013/2014 bolo zapísaných 105 detí. Škola zamestnáva 17 zamestnancov, 11 pedagogických a 6 nepedagogických. Je zapojená do slovenského programu „Zelená škola“.

Materská škola bola daná do užívania v septembri 1978. Má tri pavilóny: 1 - hospodársky, kde sa nachádza kuchyňa, kancelária riaditeľky a vedúcej školskej jedálne a sklady. 2 - hlavný jednoposchodový pavilón, v ktorom sú umiestnené štyri triedy s príslušenstvom. 3 - samostatný pavilón, kde je jedná trieda s príslušenstvom. Priestory materskej školy sú pre pobyt detí dostatočne priestrané a svetlé. Poskytujú dostatok miesta na vykonávanie rôznych aktivít počas celého dňa. Materiálno-technické vybavenie na výchovno-vzdelávaciu činnosť je primerané, avšak zastaralé. V rámci možnosti je potrebné ho inovovať a modernizovať. Veľkou devízou materskej školy je priestraný školský dvor, ktorý svojím vybavením neposkytuje dostatok možností na aktívny pobyt detí vonku. V budúcnosti je potrebné vybaviť priestory dvora novým a moderným exteriérovými objektami pre bezpečnú a veselú zábavu detí. O estetickú úpravu drevín a kvetinovú skalku sa stará celý kolektív školy. . Objekt MŠ potrebuje komplexnú obnovu zateplením obvodového plášťa vrátane rekonštrukcie strechy, elektroinštalácie a rozvodov ÚK a vody.

1.1.3.3.2 Základné školstvo

Prehľad škôl vo Svidníku je uvedený v tabuľke.

Tabuľka 26 Základné školstvo

	2010	2011	2012	2013	2014
Základné školy - (1. - 9. roč.) spolu	5	5	5	5	5
Základné školy - (1. - 9. roč.) spolu - žiaci	1437	1383	1339	1302	1311
Základné školy - štátne (1. - 9. roč.)	4	4	4	4	4
Základné školy - štátne (1. - 9. roč.) - žiaci	1324	1269	1240	1199	1210
Základné školy - štátne (1. - 9. roč.) - triedy	63	60	55	54	56
Základné školy - štátne (1. - 9. roč.) – učitelia	112	109	106	102	103
Cirkevné základné školy (1. - 9. roč.)	1	1	1	1	1
Cirkevné základné školy (1. - 9. roč.) - žiaci	113	114	99	103	101
Cirkevné základné školy (1. - 9. roč.) – triedy	9	9	9	9	9
Cirkevné základné školy (1. - 9. roč.) – učitelia	15	17	14	13	13
Základné umelecké školy - štátne	1	1	1	1	1
Základné umelecké školy - štátne - žiaci	511	739	776	759	863
Základné umelecké školy - štátne - učitelia	23	25	26	26	33

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

K 15.9.2015 bolo v školách, zriaďovateľom ktorých je mesto Svidník, otvorených 45 tried s počtom 977 žiakov, čo je oproti minulému školskému roku pokles o 29 žiakov. Rozdelenie žiakov a počty tried v jednotlivých základných školách:

ZŠ Ul. Komenského: 437 žiakov/ 18 tried

ZŠ Ul. 8.mája: 347 žiakov/ 18 tried

ZŠ Ul. Karpatská: 193 žiakov/ 9 tried

Všetky základné školy sú plneorganizované, s právnou subjektivitou, súčasťou škôl sú školské zariadenia – školské kluby detí a školské jedálne.

Podľa Koncepcie rozvoja škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Svidník do r. 2018, mesto Svidník je zriaďovateľom troch základných škôl, ktoré vystupujú ako samostatné právne subjekty v ekonomickej a personálnej oblasti. Všetky základné školy - Základná škola Komenského, Základná škola 8.mája ako aj Základná škola Karpatská – zabezpečujú napĺňanie požiadaviek na výchovu, vzdelávanie a využívanie voľného času detí na úrovni požadovanej legislatívy. Kapacitne pokrývajú potrebu mesta, povinnú školskú dochádzku si v nich plnia nielen žiaci s trvalým pobytom vo Svidníku, ale na základe uzatvorených zmlúv o spoločnom školskom obvode aj žiaci z okolitých obcí. Okrem toho sú na území mesta základné školy iných zriaďovateľov: Cirkevná základná škola Sv. Juraja s deviatimi triedami a 99 žiakmi a Základná škola ako organizačná zložka Spojenej školy ktorá má 9 tried so 197 žiakmi.

Od školského roka 2007/08 každoročne zaznamenávame pokles počtu tried a žiakov. V školskom roku 2016/17 by sa mali stavy stabilizovať.

Základná škola na Ul. Komenského 307/22 vo Svidníku (ďalej len „ZŠ Komenského“) má vyhovujúce podmienky pre výchovno-vzdelávaciu činnosť. Sú tu moderné a dobré vybavené učebne, kabinety zabezpečené učebnými pomôckami pre zdravý rozvoj mladej generácie. Pri celkovej rekonštrukcii budovy neboli robené ležaté rozvody, ktoré je potrebné priebežne opravovať.

Rekonštrukciou neprešla ani školská kuchyňa (ďalej len „ŠK“) a školská jedáleň (ďalej len „ŠJ“), ktoré sú financované z originálnych kompetencií. Školský klub detí (ďalej len „ŠKD“) je v budove školy v 3 triedach a 2 herniach.

V ŠKD, ŠJ a ŠK sú problémy nielen so zabezpečením prevádzkových nákladov, ale aj problémy technického charakteru, t.j.: ŠJ – poruchová je vzduchotechnika, nefunkčné kotle, chýba konvektomat a elektrická rúra, výdajný pult a podobne. Každoročne je potrebné urobiť hygienickú maľbu a bežné opravy.

V súčasnosti sa realizuje oplatenie školského areálu, hygienická maľba a čiastočné vybavenie ŠK – kotol a ohrevný výdajný pult.

Základná škola na Ul. 8. mája 640/39 vo Svidníku (ďalej len „ZŠ 8. mája“) je v prevádzke od 1.9.1981.

Je po rekonštrukcii strechy, fasády budovy a výmeny okien. Jej interiér nie je v najlepšom stave a preto po 34 rokoch svojej existencie z bezpečnostného hľadiska žiakov potrebuje nový šat – vymeniť podlahovú krytinu v triedach a na chodbe, doplniť lavice a stoličky do 6 tried, vymeniť svetelné zariadenie, doplniť nový nábytok a šatníky. Z originálnych kompetencií a podľa európskych noriem je nevyhnutné vybaviť ŠJ (stoly, stoličky, podlaha), zrekonštruovať ŠK a vybaviť ju novými kotlami, chýbajúcimi konvektomati, elektrickou rúrou a novou predelovou stenou na výdaj stravy. Je potrebné ukončiť rekonštrukciu sociálnych zariadení na hornom poschodí a pri telocvični.

Každoročne je potrebné urobiť hygienickú maľbu a potrebné úpravy. Pre zdravý rozvoj mladej generácie škola potrebuje vynovenie telocvične, úpravu školského ihriska a vybudovať nové multifunkčné ihrisko. Škola je pomerne dobre vybavená modernými učebnými pomôckami ako aj informačno-komunikačnou technológiou. 15 tried potrebuje výmenu školských tabúl. Nevyhnutným predpokladom modernizácie vyučovania je aj skvalitnenie materiálno-technického vybavenia. Preto je nevyhnutné prostredníctvom zriaďovateľa, MŠ VVaŠ SR a európskych fondov vybaviť školu modernými laboratóriami na FYZ, CHE, BIO a ANJ. Pri školskej budove je žiaduce oplatenie a kamerový systém. ŠKD potrebuje výmenu lavíc, stoličiek a doplnenie žalúzií.

Základná škola na Ul. Karpatskej 803/11 vo Svidníku (ďalej len „ZŠ Karpatská“)

Priestorové podmienky školy sú na veľmi dobrej úrovni. Škola má k dispozícii 12 klasických tried, odbornú učebňu fyziky a biológie, chemické laboratórium, počítačovú a tabletovú učebňu, jazykovú učebňu, učebňu na vyučovanie technickej výchovy a príručnú kuchynku. Súčasťou školy je telocvičňa a v areáli školy sú dve viacúčelové ihriska. Napriek tomu, že škola disponuje dobrými priestorovými podmienkami, je potrebná modernizácia materiálneho vybavenia tried a postupná výmena opotrebovaných vyučovacích pomôcok odborných učební.

Počas letných prázdnin bola zrealizovaná rekonštrukcia toaliet chlapcov a dievčat na 1. nadzemnom podlaží. Táto rekonštrukcia bola financovaná z prostriedkov získaných zo súťaže Domestos pre školy. Pre ďalšie zníženie energetickej náročnosti budovy je potrebné zateplenie celého objektu školy, čím zamedzíme úniku tepla z objektu. Rozvody teplej vody v objekte sú vedené v kanáloch na prízemí budovy. Vplyvom zvýšenej vlhkosti a v niektorých častiach aj nevhodne použitých materiálov (rozvodov), došlo ku korózii potrubí a k ich poškodeniu, čím dochádza k úniku teplej vody do kanálov. Posledná takáto havarijná situácia a únik vody bola v novembri 2013. Na odstránenie týchto

nežiaducich stavov je potrebná v budúcnosti celková rekonštrukcia rozvodu teplej vody v objekte. Pre zvýšenie bezpečnosti žiakov na jednotlivých podlažiach školy je žiaduca celková výmena opotrebovanej podlahovej krytiny. V komunikačných priestoroch školy a odborných učebniach je potrebná hygienická maľba.

Vzhľadom na doteraz neodstránené stavebné závady je potrebné riešiť tie časti budovy školy, kde sa vyskytli statické poruchy.

Spotrebiče v ŠJ, ktoré sa denne používajú vyše 20 rokov, sú technicky opotrebované a častokrát aj poruchové. Ak chceme udržať kvalitu poskytovaných služieb, je potrebná postupná výmena všetkých používaných spotrebičov, ktoré by mohli byť zároveň energeticky úspornejšie a lepšie by vyhovovali moderným požiadavkám na prípravu jedál. Z rozpočtu mesta Svidník je plánovaná rekonštrukcia výdajnej časti ŠK.

Základná škola na Ul. Karpatskej, tak ako v minulosti, aj v budúcnosti chce poskytovať žiakom komplexné služby v oblasti vzdelávania a výchovy. Svojou činnosťou už dlhodobo dosahuje výborné výsledky v oblasti vzdelávania a športu, preto škola aj naďalej chce vytvárať podnetné prostredie pre deti.

Základná umelecká škola (ZUŠ)

V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta je aj základná umelecká škola. Zabezpečuje mimoškolskú a záujmovú činnosť v skupinovej a individuálnej forme vyučovania v 4 odboroch: hudobnom, výtvarnom, tanečnom a literárno-dramatickom. Vyučuje sa v individuálnej forme (hudobný odbor) a v skupinovej forme. Škola sídli v účelovej budove, ktorá však nespĺňa súčasne požiadavky tepelnej normy. Nevyhnutne potrebuje zateplenie fasády s výmenou okien a dverí, zateplenie a čiastočnú rekonštrukciu strechy. Napriek klesajúcemu demografickému vývoju počet žiakov v základnej umeleckej škole stále zotrúva na svojej úrovni, dokonca sa zvýšil. Dôkazom toho je percentuálne vyjadrenie počtu jej žiakov v pomere k počtu žiakov základných škôl v tom ktorom období. Zásľuhu na tom má kvalitná pedagogická práca všetkých pedagógov.

ZUŠ v šk. roku 2015/2016 bude navštevovať 859 žiakov, z toho 128 na elokovaných pracoviskách v Krajnej poľane a Kružľovej.

Centrum voľného času (CVČ)

Centrum voľného času je samostatnou rozpočtovou organizáciou, ktorú zriadilo Mesto Svidník 1.9.2012. V zmysle zákona NR SR č. 245 / 2008 Z.z. je CVČ školským zariadením v sieti škôl a školských zariadení Slovenskej republiky. Centrum voľného času Svidník sídli v priestoroch Domu kultúry na Ul. Sov. hrđinov č. 354/38. Záujmová činnosť v skupinách detí navštevujúcich jednu školu sa uskutočňuje spravidla v priestoroch škôl.

V šk. roku 2015/2016 má v 33 triedach 682 žiakov.

Úlohou CVČ Svidník je poskytovať, zabezpečovať ponuku pre výchovno-vzdelávaciu, záujmovú a rekreačnú činnosť detí vo veku 5 až 15 rokov s trvalým pobytom v meste Svidník a v okolitých obciach. CVČ Svidník ako školské zariadenie s celoročnou prevádzkou poskytuje tieto formy záujmového vzdelávania:

- pravidelnú činnosť: krúžky,
- príležitostnú činnosť: súťaže, výstavy, besedy, výlety, exkurzie,
- tábory počas školských prázdnin,
- sústredenia pre rozvoj sociálnych kompetencií a formovanie tímovej spolupráce.

Pravidelná činnosť záujmových útvarov sa uskutočňuje prevažne v populudňajších hodinách počas celého týždňa a to v súlade s rozvrhom hodín a plánom činnosti. Príležitostná činnosť prebieha v súlade s mesačným plánom počas celého roka, a to aj v dňoch pracovného pokoja. CVČ pri organizovaní aktivít spolupracuje občianskymi združeniami a ďalšími subjektmi pôsobiacimi v oblasti

kultúry a práce s mládežou. Hlavnými partnermi CVČ Svidník sú Podduklianske osvetové stredisko a VK Slávia Svidník, s.r.o..

1.1.3.3.3 Špeciálne školy

Tabuľka 27 Špeciálne školy vo Svidníku

	2010	2011	2012	2013	2014
Špeciálne školy spolu	2	2	2	2	2
Špeciálne školy spolu - deti predškolského veku	16	15	9	9	10
Špeciálne školy spolu - žiaci školského veku	129	138	148	153	137
Špeciálne školy – štátne	1	1	1	1	1
Špeciálne školy - štátne - deti predškolského veku	16	15	9	9	10
Špeciálne školy - štátne - žiaci školského veku	116	127	134	140	124
Špeciálne školy - štátne – učitelia	23	25	26	28	28
Súkromné špeciálne školy	1	1	1	1	1
Súkromné špeciálne školy - žiaci školského veku	13	11	14	13	13
Súkromné špeciálne školy – učitelia	3	2	3	3	2

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

V meste Svidník pracujú 2 špeciálne školy, z toho 1 štátna a 1 súkromná. Súkromná škola je len pre žiakov školského veku, pracujú v nej 2 učitelia. V štátnej špeciálnej škole je zabezpečovaná výučba pre 10 detí predškolského veku a 124 žiakov školského veku.

Spojená škola internátna, Partizánska 52, Svidník

Zabezpečuje výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami od predškolského veku do veku dospelosti, ktorým ich mentálne postihnutie nedovoľuje vzdelávať sa v bežných školách pre intaktnú populáciu.

Organizačné zložky školy:

Súčasti školy:

Špeciálna materská škola uskutočňuje predprimárne vzdelávanie podľa vzdelávacích programov pre deti s mentálnym postihnutím.

Špeciálna základná škola uskutočňuje primárne vzdelávanie podľa vzdelávacích programov pre žiakov s mentálnym postihnutím.

Praktická škola uskutočňuje nižšie stredné vzdelávanie podľa vzdelávacích programov určených na vzdelávanie a prípravu na výkon jednoduchých pracovných činností žiakom s mentálnym postihnutím, alebo žiakom s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím, ktorým stupeň postihnutia neumožňuje prípravu v odbornom učilišti alebo strednej škole.

Odborné učilište nadväzuje na primárne vzdelávanie v ŠZŠ var.A. Uskutočňuje nižšie stredné vzdelávanie zamerané na prípravu žiakov na výkon robotníckeho povolania v učeb. odboroch: stavebná výroba – murár (chlapci), výroba konfekcie – šička (dievčatá).

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

Centrum špeciálno–pedagogického poradenstva poskytuje komplexnú špeciálno-pedagogickú činnosť, psychologickú, diagnostickú, poradenskú, rehabilitačnú, preventívnu, metodickú, výchovno-vzdelávaciu a inú odbornú činnosť a súbor špeciálno-pedagogických intervencií deťom so zdravotným postihnutím vrátane detí s vývin. poruchami s cieľom dosiahnuť optimálny rozvoj ich osobnosti a sociálnu integráciu.

Školský internát zabezpečuje deťom a žiakom školy ubytovanie, stravovanie a svojim výchovným programom nadväzuje na vých.-vzdel. činnosť školy v čase mimo vyučovania.

Školská jedáleň pripravuje a poskytuje jedlá a nápoje pre strávníkov v čase ich pobytu v škole alebo v školskom zariadení podľa odporúčaných výživových dávok, materiálno-spotrebných noriem a receptúr pre školské stravovanie.

Osobitosti žiakov a organizácia výchovy a vzdelávania:

Vo výchovno-vzdelávacom procese a výchovnej činnosti v mimovyučovacom čase sa využívajú metódy práce, ktoré vyplývajú zo špecifik žiakov a ich individuálnych možností.

Pozornosť je sústredená na organizačné formy, ktoré smerujú k sociálnej integrácii žiakov s mentálnym postihnutím a ich príprave na praktický život.

Zrealizované investičné akcie:

2011 - plynofikácia a kompletná rekonštrukcia školského stravovacieho zariadenia

2012 - výstavba spojovacieho objektu školských pavilónov

Investičný plán do budúcnosti:

Zateplenie pavilónov školy a telocvične

Obnova vykurovacej technológie v kotolni školy

1.1.3.3.4 Stredné vzdelávanie

Stratégia Európa 2020 v iniciatíve „Mládež v pohybe“ vyzýva členské štáty „zabezpečiť efektívne investovanie do systému vzdelávania a odbornej prípravy na všetkých úrovniach“ a zároveň vyzýva „zlepšiť vstup mladých ľudí na trh práce prostredníctvom integrovaných opatrení zahŕňajúcich okrem iného usmerňovanie, konzultácie a učňovskú prax.“ Rovnako NPR SR 2013 ukladá v oblasti školstva „zabezpečiť užšie prepojenie odborných škôl s praxou— „zapracovaním prvkov duálneho školstva do systému OVP v odborných školách“ - a „uľahčenie prístupu dospelých k nadobudnutiu novej kvalifikácie na základe predošlej praxe alebo absolvovania vzdelávacích programov ďalšieho vzdelávania“.

V meste Svidník sú 2 gymnázia, 1 štátne Gymnázium duklianskych hrdinov, Komenského 16, 089 24 Svidník s 9 triedami a 1 cirkevné s 1 triedou. Štátne gymnázium poskytuje vzdelávanie pre 248 žiakov denného štúdia, pričom každoročne počet žiakov klesá. Taktiež aj klesá počet žiakov cirkevného gymnázia.

V meste Svidník pôsobí 5 stredných odborných škôl, zo toho 4 štátne (Stredná priemyselná škola, Sovietskych hrdinov 369, 085 01 Svidník, Stredná odborná škola arm. gen. L. Svobodu, Bardejovská 715/18, 089 01 Svidník, Stredná odborná škola technická, Ul. Pionierska 361/4, 089 01 Svidník, Spojená škola, Centrálna 464, 089 01 Svidník) s klesajúcim počtom žiakov (783) aj tried (38) a 1 cirkevná s 5 triedami.

Tabuľka 28 Gymnaziá vo Svidníku

	2010	2011	2012	2013	2014
Gymnaziá spolu	2	2	2	2	2
Gymnaziá spolu - žiaci	446	396	349	296	261
Gymnaziá spolu - žiaci denného štúdia	446	396	349	296	261
Gymnaziá – štátne	1	1	1	1	1
Gymnaziá - štátne - žiaci	358	330	301	268	248
Gymnaziá - štátne - triedy	13	13	12	10	9
Gymnaziá - štátne - učitelia	32	30	26	24	22
Gymnaziá - štátne - žiaci denného štúdia	358	330	301	268	248
Cirkevné gymnaziá	1	1	1	1	1
Cirkevné gymnaziá - žiaci	88	66	48	28	13
Cirkevné gymnaziá - triedy	4	3	3	2	1
Cirkevné gymnaziá - učitelia	15	15	15	12	9
Cirkevné gymnaziá - žiaci denného štúdia	88	66	48	28	13

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Tabuľka 29 Stredné odborné školy vo Svidníku

	2010	2011	2012	2013	2014
Stredné odborné školy spolu	5	5	5	5	5
Stredné odborné školy spolu - žiaci	1059	1032	987	931	863
Stredné odborné školy spolu - žiaci denného štúdia	1025	994	955	898	845
Stredné odborné školy - štátne	4	4	4	4	4
Stredné odborné školy - štátne - žiaci	954	935	903	844	783
Stredné odborné školy - štátne - triedy	42	45	45	43	38
Stredné odborné školy - štátne - učitelia	97	90	91	91	83
Stredné odborné školy - štátne - žiaci denného štúdia	954	926	889	833	783
Cirkevné stredné odborné školy	1	1	1	1	1
Cirkevné stredné odborné školy - žiaci	105	97	84	87	80
Cirkevné stredné odborné školy - triedy	6	5	5	5	5
Cirkevné stredné odborné školy - učitelia	30	27	24	21	24
Cirkevné stredné odborné školy - žiaci denného štúdia	71	68	66	65	62

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

1.1.3.3.5 Školské jedálne

Tabuľka 30 Školské jedálne

	2010	2011	2012	2013	2014
Školské jedálne spolu (bez VŠ. jedální a v MŠ)	9	9	9	9	9

Školské jedálne spolu (bez VŠ. jedální a v MŠ) - miesta pri stoloch	935	943	943	943	943
Školské jedálne spolu (bez VŠ. jedální a v MŠ) - stravníci	2 359	2 322	2 266	2 216	2109

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Mesto Svidník je zriaďovateľom šiestich školských jedální, ktoré sú súčasťou základných a materských škôl. Zabezpečujú stravovanie detí a žiakov, zamestnancov a iných dospelých stravníkov.

1.1.3.3.6 Internáty

Tabuľka 31 Internáty

	2010	2011	2012	2013	2014
Domovy mládeže (internáty) spolu	2	2	2	2	2
Domovy mládeže (internáty) spolu - lôžka	252	252	252	252	252

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

1.1.3.4 Sociálne služby

Z hľadiska demografického vývoja obyvateľstva uvedeného vyššie v kapitole 1.1.2 Demografia je zrejmý pokles produktívneho obyvateľstva a mierny pokles aj predproduktívneho obyvateľstva, naopak nepriaznivo stúpa kategória poproduktívneho obyvateľstva.

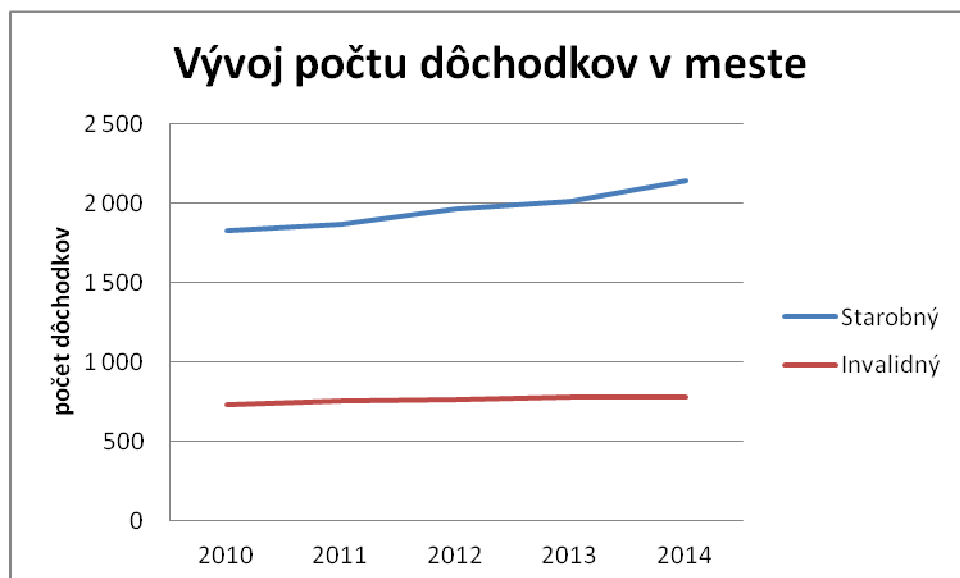
Na základe údajov poskytnutých sociálnou poisťovňou konštatujeme rastúci trend vyplácaných starobných dôchodkov. Z uvedeného vyplýva, že v meste narastá počet obyvateľov - seniorov, ktorí budú odkázaní na sociálne služby.

Tabuľka 32 Počet vyplácaných dôchodkov v meste Svidník

Druh dôchodku	Stav k 31.12.				
	2010	2011	2012	2013	2014
Starobný	1 825	1 870	1 966	2 016	2 141
Predčasný starobný	153	93	49	38	45
Invalidný s pokl. schop. VZČ do 70 % vr.	356	388	401	432	444
Invalidný s pokl. schop. VZČ nad 70 %	378	372	361	346	336
Invalidný spolu	734	760	762	778	780
Vdovský	565	572	577	573	577
Vdovecký	70	81	82	85	81
Sirotský	65	62	58	65	53
Invalidný z mladosti	15	21	23	23	24
Dôchodok manželky	1	0	0	0	0
Sociálny	8	9	9	9	9
Úhrn	3 436	3 468	3 526	3 587	3 710

Poznámka: pokl. schop. VZČ - pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť

Zdroj: Sociálna poisťovňa

Graf 10 Vývoj počtu dôchodkov v meste

Zdroj: vlastné spracovanie

V meste žijú obyvatelia, ktorí sú poberateľmi sociálnych dávok a túto sociálnu pomoc využívajú ako súčasť sociálneho zabezpečenia v našom štáte. Takéto sociálne zabezpečenie je možné využívať v prípade, že sa občan ocitne v zlej životnej situácii resp. v hmotnej núdzi, to znamená, že jeho príjem nedosahuje životné minimum. V doleuvedenej tabuľke je rozdelenie obyvateľov mesta podľa evidencie nezamestnaných a podľa druhu poberanej sociálnej dávky v sledovanom období.

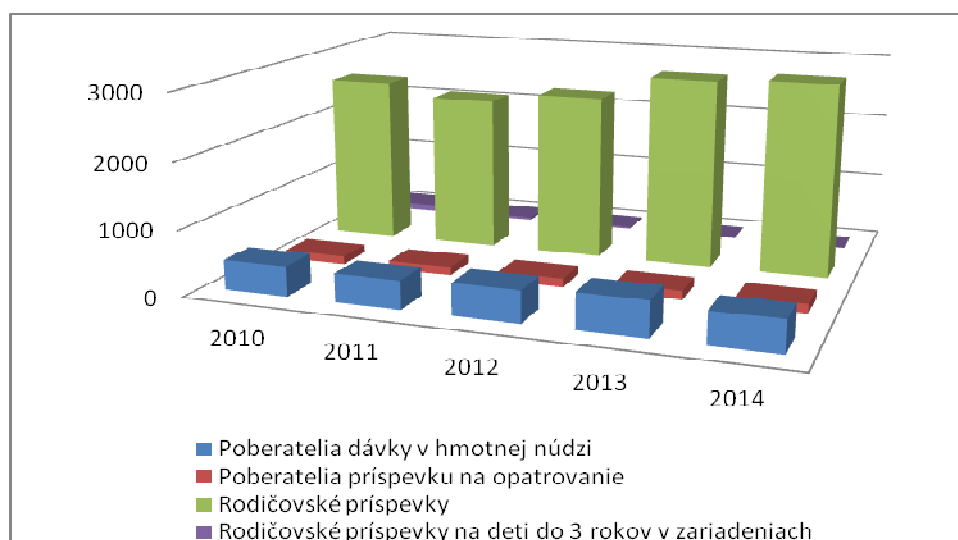
Tabuľka 33 Prehľad poberateľov dávok a príspevkov

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi s trvalým pobytom v meste Svidník	459	432	483	541	485
z toho žien	257	252	266	290	246
Počet poberateľov príspevku na opatrovanie s trvalým pobytom v meste Svidník	123	130	134	137	137
Počet vyplácaných rodičovských príspevkov	2585	2387	2537	2907	2960
Počet vyplácaných rodičovských príspevkov na deti do 3 rokov, ktorým je poskytovaná služba starostlivosti v zariadeniach	107	39	29	10	5

Zdroj: ÚPSVaR

Z údajov ÚPSVaR vyplýva, že napriek rastúcemu trendu počtu poberateľov dávok v hmotnej núdzi do r. 2012, v r. 2013 a 2014 dochádza k poklesu poberateľov. Naopak rastie počet poberateľov príspevku na opatrovanie a rodičovských príspevkov. Naopak klesá počet detí do 3 rokov veku umiestnených v zariadeniach.

Graf 11 Vývoj dávok a príspevkov

Zdroj: vlastné spracovanie

Na území Prešovského samosprávneho kraja poskytuje sociálne služby 268 poskytovateľov zabezpečujúcich rôzne druhy sociálnych služieb v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách:

- sociálne služby krízovej intervencie,
- sociálne služby na podporu rodiny s deťmi,
- sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku,
- sociálne služby s poskytnutím telekomunikačných technológií,
- podporné služby,
- odborné činnosti.

V okrese Svidník sa nachádzajú 2 útulky s kapacitou 30 miest, 1 domov na polceste s kapacitou 15 miest, 1 zariadenie pre seniorov s kapacitou 30 miest, 2 domovy sociálnych služieb ambulantnej formy s kapacitou 20 miest, 3 domovy sociálnych služieb pobytovou formou s kapacitou 209 miest, 4 denné stacionáre s kapacitou 130 miest.

Sociálnu služby v meste Svidník poskytujú:

1. Náš Dom, n.o., D. Millyho 448/1, Svidník
2. Spoločnosť priateľov detí, mládeže a rodín (SPODMaR), Dlhá 505/9, Svidník
3. Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb, SNP 306/6, Svidník
4. Gréckokatolícka charita Prešov – Sociálne centrum Svidník, Pavlovičová 344/8
5. ÚPSVaR Bardejov , pracovisko Svidník
6. Slovenský Červený kríž, územný spolok Svidník, Stropkovská 717/82, Svidník
7. EURO-DONO, n.o., gen. Svobodu 684/11, Svidník

8. Mesto Svidník, Mestský úrad, Sovietskych hrdinov 200/33, Svidník

Organizácie vykonávajúce spoločenskú a charitatívnu činnosť na území mesta Svidník

1. OZ na ochranu chorých, opustených, postihnutých osôb a Rómov, Dlhá 505/9, Svidník
2. OZ na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím, D. Millyho 448/1, Svidník
3. ZO Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Sovietskych hrdinov 200/33, Svidník
4. OZ Spojme srdcia pre zdravie, Sovietskych hrdinov 200/33, Svidník
5. ZO Slovenský zväz telesne postihnutých, Sovietskych hrdinov 200/33, Svidník
6. ZO Zväz postihnutých civilizačnými chorobami, Sovietskych hrdinov 200/33, Svidník

Zariadenie pre seniorov a DSS Svidník

V zariadení pre seniorov sa poskytuje podľa zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby alebo potrebuje poskytovanie služby v zariadení z iných vážnych dôvodov (týranie, zneužívanie, alkoholizmus člena rodiny..)

V domove sociálnych služieb sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V. podľa prílohy č. 3 toho zákona, alebo fyzickej osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III. Podľa prílohy č.3.

V špecializovanom zariadení sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmänej V. podľa prílohy č. 3 a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, a demencie rôzneho typu, etiológie.

Kapacita zariadenia: v časti ZPS: 30, v časti DSS: 28, v časti ŠZ: 60

Centrum sociálnych služieb v priestoroch bývalej MŠ na Ul. Duklianskej vo Svidníku

Plánované služby (v zmysle zákona č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov): denný stacionár, zariadenie pre seniorov, nájomné bývanie pre seniorov, služby denného centra pre seniorov, služba jedálne a dovoz stravy pre seniorov, opatrovateľská služba, ošetrovateľská služba, zariadenie opatrovateľskej služby, špecializované zariadenie, rehabilitačné služby, špecializované poradenstvo pre seniorov a ich rodinných príslušníkov, požičovňa zdravotníckych a kompenzačných pomôcok.

Terénna sociálna práca

Terénna sociálna práca v meste Svidník prebieha bez prerušenia už takmer celých 9 rokov.

V súčasnosti v rámci Národného projektu Terénnej sociálnej práce v meste Svidník pôsobia celkovo 3 pracovníci. Jedna pracovníčka zastáva pozíciu TSP a dvaja pracujú, ako jej asistenti.

V meste Svidník vzniklo Komunitné centrum v roku 2009. Komunitné centrum má dve pracoviská a to pracovisko na Ul. Sov. hrdinov a na Ul. Festivalovej.

Zámerom je v novej lokalite Ul. Festivalová okrem komunitného centra vybudovať aj detské ihrisko. Pre staršiu mládež a dospelých z hľadiska osvojovania si pracovných návykov a pestovateľských prác vyčleniť plochy pre tzv. „komunitnú záhradu“.

Komunitné centrum na Ul. Sovietskych hrdinov

Komunitné centrum na Ul. Sovietskych hrdinov je umiestnené v priestoroch bývalej robotníckej ubytovni. Táto budova slúži ako sociálne bývanie pre marginalizované a znevýhodnené sociálne skupiny.

Hlavnou cieľovou skupinou sú najmä deti a mládež marginalizovanej rómskej skupiny, ktorá je postihnutá, alebo ohrozená rizikom chudoby a sociálneho vylúčenia. Nemalú pozornosť si zaslúžia aj seniori, ktorí si svoj dôchodkový vek môžu spríjemniť v komunitnom centre rôznymi klubovými činnosťami určené pre skupinu seniorov. Poslednou dôležitou skupinou komunity sú obyvatelia v produktívnom veku. Prevažná časť skupiny je nezamestnaná a žije vo veľmi zlých sociálnych podmienkach.

Aktivity v Komunitnom centre pre cieľovú skupinu:

- Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne Rómov.
- Podpora talentovaných detí.
- Organizovanie kultúrnych podujatí a kultúrnych súťaží.
- Klubová, voľnočasová činnosť pre deti a mládež podľa záujmu.
- Organizovanie prednášok spojených s besedami.
- Zriaďovanie motivačných programov pre zodpovednosť k práci a k rodine.

Podporné aktivity:

- Využívať podporné programy pre rast zamestnanosti.
- Podpora návrhov doplnkových motivačných prvkov obnovy pracovných návykov obyvateľov ohrozených sociálnym vylúčením a efektívnej kontroly ich výsledkov.
- Poskytovanie sociálneho poradenstva, konzultácii, verejnoprospešných služieb. (Ochrana a pomoc deťom a mládeži, pomoc a ochrana starým a bezvládnym ľuďom).
- Sociálna prevencia - predchádzanie vzniku nežiaducich spoločenských situácií skorým odstraňovaním jej príčin u jednotlivca, alebo v skupine.
- Klubová činnosť pre seniorov.

Komunitné centrum na Ul. Festivalovej

Komunitné centrum na Ul. Festivalovej má vyhradený jeden z kontajnerových bytov, ktoré boli postavené ako náhradné sociálne bývanie pre sociálne vylúčených obyvateľov mesta. Tak ako v komunitnom centre na Ul. Sovietskych hrdinov, tak aj v komunitnom centre na Ul. Festivalovej sú hlavnou cieľovou skupinou najmä deti a mládež marginalizovanej rómskej skupiny, ktorá je postihnutá alebo ohrozená rizikom chudoby a sociálneho vylúčenia. Aj v tomto komunitnom centre komunitní konzultanti a sociálni pracovníci poskytujú poradenstvo starším a bezvládnym ľuďom, ktorí potrebujú pomoc.

Obe Komunitné centrá mesta Svidník majú vo svojom programe zahrnutú okrem iného aj cieľnú prípravu orientovanú na potreby detí, teda na predškolské a školské vyučovanie ale aj iné vzdelávacie aktivity pre deti a mládež, predovšetkým vo forme besied, prednášok a diskusií zameraných na rozličné aktuálne témy.

Hlavným prínosom týchto nízkoprahových služieb je predovšetkým vykrytie nedostatočných ponúk pre voľnočasové aktivity na miestnej úrovni, bezpečný priestor pre trávenie voľného času, pomoc pri prekonávaní životných problémov mladých ľudí, kontakt v ich prirodzenom prostredí a primárna prevencia sociálno-patologických javov.

Mesto Svidník sa aktívne zapája do všetkých prístupných projektov, ktorých úlohou a cieľom je motivovať a napomáhať k znovu získaniu pracovných návykov všetkým sociálnym skupinám, ktoré túto pomoc potrebujú.

1.1.3.5 Štátni príslušníci tretích krajín

Mesto Svidník sa zapojilo do projektu BUK - Budovanie kapacít na úrovni miestnej územnej samosprávy vo oblasti integračnej politiky. Mesto Svidník v súlade so znením zákona SNR 369/90 o obecnom zriadení a v jeho duchu prijalo Stratégiu integrácie príslušníkov tretích krajín a naň nadväzujúci Akčný plán ako výraz úsilia a dobrej vôle vytvárať optimálne podmienky všetkým obyvateľom mesta bez rozdielu národností, vierovyznania, farby pleti, etnickej príslušnosti či rodných koreňov pre budovanie pocitu, že mesto Svidník je ich domovom a dobrým miestom pre pokojné nažívanie terajších obyvateľov ako aj život budúcich generácií.

Tabuľka 34 Štátni príslušníci tretích krajín bývajúci v meste Svidník

Bieloruská republika	1
Čínska ľudová republika	11
Izraelský štát	1
Juhoafrická republika	1
Kazašská republika	1
Moldavská republika	3
Ruská federácia	1
Spojené štáty americké	1
Srbská republika	2
Tuniská republika	1
Ukrajina	41
Vietnamská socialistická republika	22
Bez štátnej príslušnosti	2

Zdroj: MsÚ

Populáciu cudzincov v meste tvoria predovšetkým príslušníci členských štátov EÚ: Chorvátsko, ČR, Taliansko, Poľsko, Anglicko a Nemecko čo je asi 2/3 cudzincov a 1/3 tvoria príslušníci tretích krajín a to Vietnam, Izrael, Ukrajina a Čína. Z nich dominantnú skupinu tvoria občania Vietnamu a Ukrajiny. Kým občania Vietnamu sa v meste etablovali postupne v rokoch 1995-2000 prevažne ako obchodníci a neskôr prevádzkovatelia obchodných prevádzok, príslušníci Ukrajiny k nám prišli v jednorazovej vlne v rokoch 1995-1996 pri expanzii odevnej firmy v meste predovšetkým na pozíciu výrobných pracovníkov- krajčírov. V nasledujúcich rokoch došlo k opätovnej redukcii výroby avšak prevažná časť týchto občanov sa už etablovala a zastala žiť v meste natrvalo.

1.1.3.5 Zdravotníctvo

Podľa **Strategického rámca starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030** hlavnými črtami vývoja obyvateľstva SR v prvej polovici 21. storočia bude znižovanie prírastku obyvateľstva a starnutie. Intenzita týchto procesov bude bezprostredne závisieť od vývoja plodnosti, úmrtnosti a migrácie, avšak nepriamo ich budú ovplyvňovať aj ďalšie demografické faktory ako aj faktory spoločenské, politické, ekonomické, kultúrne a mnohé ďalšie.

Prírastok obyvateľstva bude s najväčšou pravdepodobnosťou ešte nejaké obdobie stagnovať. Len zvýšenie plodnosti na úroveň jednoduchej reprodukcie a kladné migračné saldo vo výške najmenej 10

tisíc osôb ročne by umožnilo zachovať mierny prírastok obyvateľstva až do konca prognózovaného obdobia. Takýto vývoj je však veľmi málo pravdepodobný. Predpokladá sa, že najneskôr v priebehu 15 až 20 rokov sa začne obdobie trvalejšieho úbytku obyvateľstva, ktorý sa zastaví najskôr ku koncu storočia. Proces starnutia obyvateľstva sa bude v najbližších desaťročiach zrýchľovať. Je to dôsledok poklesu počtu narodených a predlžovania ľudského života. Ide o proces, ktorý je v horizonte tejto projekcie nezvratný, nemožno ho zastaviť, len zmierniť. Starnutie obyvateľstva je najzávažnejším dôsledkom súčasného demografického vývoja. Podľa prognózy počtu obyvateľov do roku 2060 sa ako najpravdepodobnejší vývoj z dnešného pohľadu zdá byť mierny nárast počtu obyvateľov do roku 2030 (na hodnotu 5558 tis. osôb) a následné zníženie na hodnotu 5345 tis. osôb do roku 2060.

Tabuľka 35 Zdravotníctvo v meste Svidník

	2009	2010	2011	2012	2013
Nemocnice všeobecné a špecializované	1	1	2	1	1
Transfúziologické a hematologické oddelenia	1	1	2	1	1
Lekárne a výdajne liekov	7	7	16	7	6
Výdajne zdravotníckych pomôcok spolu	1	3	6	3	3
Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých	6	5	8	4	4
Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti	7	7	14	7	7
Samostatné ambulancie praktického lekára stomatóloga	9	7	18	9	8
Samostatné ambulancie praktického lekára gynekológa	8	8	18	10	10
Samostatné ambulancie lekára špecialistu	59	63	122	59	61
Rýchla zdravotnícka pomoc	0	2	4	2	2

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Nemocnica arm. generála L. Svobodu Svidník, a. s. má sídlo a miesto prevádzkovania na Ul. MUDr. Pribulu 412/4 vo Svidníku.

Nemocnica arm. generála L. Svobodu Svidník, a.s. je členom siete nemocníc Svet Zdravia. Zakladateľom je Svet zdravia a.s. so spoluúčasťou Prešovského samosprávneho kraja. Povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia – všeobecnej nemocnice vydal Prešovský samosprávny kraj. Predmetom činnosti je poskytovanie ústavnej zdravotnej starostlivosti na pracoviskách rôznych špecializačných odborov (vnútorné lekárstvo, neurológia, geriatra, pediatria, neonatológia, gynekológia a pôrodnictvo, chirurgia, úrazová chirurgia, anesteziológia a intenzívna medicína) vrátane ambulantnej starostlivosti v ambulanciách, zariadeniach na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti, v stacionári, zaradeniach spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek, v centrálnom urgentnom prijíme a v dome ošetrovateľskej starostlivosti.

Nemocnica poskytovala v roku 2014 všeobecnú a špecializovanú zdravotnú starostlivosť v odboroch schválených MZ SR hlavne pacientom/klientom z miest Svidník, Stropkov, Giraltovce a 108 okolitých obcí dovedna s vyše 54-tisíc obyvateľmi, ako aj ďalším pacientom regiónu Medzilaborce, ktorí potrebovali zdravotnú starostlivosť.

Nemocnica arm. generála L. Svobodu Svidník poskytuje zdravotnú starostlivosť v zmysle v určenom rozsahu: všeobecná ambulantná zdravotná starostlivosť, špecializovaná ambulantná zdravotná starostlivosť, konziliárna špecializovaná ambulantná zdravotná starostlivosť, špecializovaná ústavná zdravotná starostlivosť (vrátane ústavnej pohotovostnej služby), intenzívna starostlivosť (vrátane ústavnej pohotovostnej služby), lekárska služba prvej pomoci, jednodňová ambulantná zdravotná

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

starostlivosť, spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky v odboroch, zdravotná starostlivosť v dennom a nočnom stacionári, ostatné činnosti.

Špecializovanú ústavnú zdravotnú starostlivosť v roku 2014 poskytovala na 190 lôžkach na týchto špecializovaných pracoviskách v tomto rozsahu :

- a) urgentná medicína,
- b) anestéziológia a intenzívna medicína,
- c) chirurgia a úrazová chirurgia,
- d) vnútorné lekárstvo,
- e) neurológia,
- f) gynekológia a pôrodníctvo,
- g) neonatológia, perinatológia,
- h) pediatria,
- i) geriatra,
- j) doliečovacie oddelenie.

Roku 2014 bolo na pracoviskách 8 217 ukončených hospitalizácií s priemernou dobou hospitalizácie 5,20 dňa. V roku 2013 bolo ukončených hospitalizácií 8 294 pacientov s priemernou dobou hospitalizácie 5,23 dňa.

Intenzívna zdravotná starostlivosť bola pacientom poskytovaná na 9 lôžkach v odboroch:

- JIS pri internom oddelení,
- JIS pri chirurgickom oddelení.

Pre poskytovanie zdravotníckych operačných výkonov boli k dispozícii operačné sály: chirurgická, gynekologická a pôrodná.

Špecializovaná ambulantná starostlivosť – stacionáre

Zdravotná starostlivosť v dennom a nočnom stacionári bola v roku 2014 na 5 lôžkach v odboroch:

- vnútorné lekárstvo,
- fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia.

V tomto type zdravotnej starostlivosti bolo ošetrovaných 481 pacientov a bola podaná infúzna liečba 3817 krát.

Špecializovaná jednodňová zdravotná starostlivosť

Jednodňová ambulantná zdravotná starostlivosť v roku 2014 bola poskytovaná pacientom na 9 lôžkach v odboroch:

- gynekológia,
- chirurgia.

Spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky

Roku 2014 bola poskytnutá zdravotná starostlivosť realizovaním 42 313 ambulantných vyšetrení.

V roku 2014 bola nemocnica prevádzkovateľom týchto odborov spoločných vyšetrovacích zložiek:

- rádiodiagnostika a sonografická diagnostika,
- pracovisko CT,
- funkčná diagnostika,
- fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia,
- klinická imunológia a alergológia, transfuziológia.

Špecializovaná ambulantná zdravotná starostlivosť

Špecializovaná ambulantná zdravotná starostlivosť je doplnkovou starostlivosťou k lôžkovej starostlivosti, ktorú považuje nemocnica za prioritnú.

Ambulantnú zdravotnú starostlivosť pacientom poskytovala v ambulanciách, ktoré v roku 2014 pracovali v režime na plný úväzok alebo pracovali v režime skráteného úväzku, pri jednotlivých lôžkových oddeleniach. Roku 2014 poskytla ambulantnú zdravotnú starostlivosť realizovaním 67 242 ambulantných vyšetrení/návštev.

Ambulantnú starostlivosť poskytuje v týchto odbornostiach: vnútorné lekárstvo, infektológia, pneumológia a fyziológia, neurológia, gynekológia a pôrodníctvo (riziková tehotnosť, plánované rodičovstvo, detská gynekológia, URO gynekológia), chirurgia, traumatológia, ortopédia, otorinolaryngológia, klinická onkológia, anesteziológia a intenzívna medicína, hematológia a transfúziológia, nefrológická ambulancia pre deti a dorast, klinická imunológia a alergológia, foniatria, audiometria, gastroenterológia, neonatológia, perinatológia, fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia, klinická psychológia, pediatria.

Roku 2014 poskytovali **Lekársku službu prvej pomoci (LSPP) pre spádovú oblasť Svidník, Stropkov a Giraltove:**

- Všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre dospelých,
- Všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast.
- Špecializovanú zubno-lekársku ambulantnú starostlivosť,

V roku 2014 poskytli ambulantnú zdravotnú starostlivosť realizovaním 14 293 ambulantných vyšetrení/návštev.

V časti odpredaného areálu nemocnice súkromný investor pripravuje výstavbu novej Polikliniky – MEDIC SK, kde je plánovaná lekáreň a priestory pre ambulancie a technické zázemie lekárov.

1.1.3.6 Kultúra v meste, kultúrno – spoločenské a osvetové zariadenia, pamäťové a fondové inštitúcie

Mesto Svidník je známe viacerými historickými a kultúrnymi pamätihodnosťami. Najznámejšie sú: gréckokatolícky chrám Narodenia Presvätej Bohorodičky, najstaršia sakrálna pamiatka mesta a barokový kaštieľ. V meste sídli Slovenské národné múzeum – Múzeum ukrajinskej kultúry, jediné svojho druhu na Slovensku. Jeho súčasťou je i skanzen a Galéria Dezidera Millyho. Každý rok sa tu v polovici júna konajú Slávnosti Rusínov – Ukrajincov Slovenska. Národnými kultúrnymi pamiatkami je 11 drevených cerkví, ktoré sa nachádzajú v blízkosti Svidníka.

K novším stavbám patrí pravoslávny chrám a rímskokatolícky kostol. Vojenské múzeum Historického ústavu SR je umiestnené v modernej kruhovej budove. Súčasťou múzea je Pamätník Sovietskej armády a cintorín sovietskych vojakov z roku 1954, kde spočíva v spoločnom hrobe vyše 9000 vojakov, ktorí padli v bojoch o Duklianský priesmyk.

Tabuľka 36 Kultúrne zariadenia v meste Svidník

	2009	2010	2011	2012	2013
Kiná stále	1	1	1	1	1
Sedadlá v kinách stálych	300	300	300	300	300
Premietacie sály	0	1	1	1	1

Kultúrno osvetové zariadenia	2	2	1	1	1
Múzeá	2	2	2	2	2
Galérie	0	0	0	0	0
Verejné knižnice vrátane pobočiek	1	1	1	1	1
Verejné knižnice - počet knižničných jednotiek spolu	95 925	96 614	97 329	93 634	92 403
Verejné knižnice - počet používateľov	3 691	3 173	2 498	2 348	2 507
Zariadenia na voľný čas a záujmovú činnosť pre deti a mládež	3	3	4	5	2

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Pamätníky a pamätihodnosti

Socha Arm. gen. L. Svobodu vo Svidníku, Pamätník Sovietskej armády vo Svidníku, Pamätník na Dukle

Podduklianské osvetové stredisko

Podduklianske osvetové stredisko vo Svidníku (POS) je regionálnou kultúrnou, informačnou a vzdelávacou inštitúciou. Jeho činnosť vychádza zo Zákona č. 61/2000 Z.z. o osvetovej činnosti, zo Zriaďovateľskej listiny PSK a svojho Organizačného poriadku. Vytvára podmienky pre rozvoj miestnej kultúry, záujmovo - umeleckej činnosti, zachovávanie tradícií a zabezpečovanie kultúrnych a vzdelávacích aktivít pre široký okruh občanov v rámci územnej pôsobnosti, poskytuje poradenské služby realizátorom osvetovej činnosti, organizuje tvorivé aktivity (súťaže, prehliadky, festivaly) v jednotlivých odboroch kultúrno-výchovnej činnosti, vykonáva kultúrno-výchovnú činnosť umeleckého a kultúrno-spoločenského charakteru a podieľa sa na takejto činnosti iných subjektov v regióne, podieľa sa na uchovávaní, ochrane a sprístupňovaní hodnôt ľudovej kultúry, získava, eviduje a sprostredkováva informácie o stave osvetovej činnosti a podmienkach jej rozvoja, zovšeobecňuje a popularizuje výsledky realizácie osvetovej činnosti, rozvíja aktivity na poli osvety obyvateľstva - vzdelávania a výchovy dospelých, rozvíja aktivity na úseku práce s mládežou, na základe diferencovaných záujmov detí, mládeže a dospelých vytvára podmienky pre združovanie sa týchto do profesných krúžkov a klubov a na prezentovanie výsledkov ich činnosti, vytvára informačný servis o kultúrnom dianí v regióne, je zriaďovateľom folklórneho súboru Makovica a detského folklórneho súboru Makovička. V jeho pôsobnosti je Hvezdáreň Roztoky.

Budova hvezdárne je zrubová trojpodlažná stavba z roku 1928 ktorá sa nachádza 1 km za dedinou Roztoky. Po rozsiahlej rekonštrukcii a po uvedení do prevádzky, slúži širokému spektru návštevníkov z radov verejnosti, ktorí sem prichádzajú na večerné pozorovanie, krátke expedície a viacdňové pobyty zaručujúce ten pravý odpočinok v lone beskydskej prírody. K dispozícii je okrem kuchyne a jedálne aj prednášková sála s možnosťou využitia modernej projekčnej techniky.

Hvezdáreň ponúka ubytovanie pre 30 osôb v novozriadených v 2 apartmánoch a 5 izbách, v ktorých nechýbajú sociálne zariadenia a sprchovacie kúty. V okolí hvezdárne sú okrem nádhernej prírody aj unikátne astroklimatické podmienky zaručujúce ten pravý pohľad na vesmír sprostredkované profesionálnymi astronomickými ďalekohľadmi.

Podduklianská knižnica

Aj keď za posledné roky 2012, 2013 počty knižničných jednotiek klesali, v r. 2014 zaznamenávame nárast na 92938 knižničných jednotiek, počet titulov dochádzajúcich periodík 53, z toho 4 zahraničné.

Výpožičky spolu 81161 z toho najviac krásna lit. pre dospelých a výpožičky periodík. Registrovaní používatelia 2546, z toho do 15 rokov je 1137 (45%). Knižnica usporiadala 174 vzdelávacích a kult.-spoloč. podujatí, z toho informatická výchova 28, metodické návštevy 4, odborné kurzy, porady, semináre 16. Edičná činnosť v počte 7 titulov.

Súbory a skupiny

FS Makovica

Folklórny súbor Makovica patrí medzi najstaršie národnostné súbory. Od svojho vzniku v máji 1956 až doteraz je reprezentantom kultúrnych tradícií Rusínov a Ukrajincov. K najviac ceneným domácim vystúpeniam možno zaradiť prezentáciu súboru na folklórnych festivaloch, slávnostiach, renomovaných prehliadkach súborov (Svidník, Medzilaborce, Raslavice).

Za 50 rokov účinkoval FS MAKOVICA niekoľkokrát v Českej republike, Poľsku, Maďarsku, Nemecku, Bulharsku, Chorvátsku, Turecku, Grécku, Taliansku, Francúzsku, Ukrajine, Sardínii, či Dagestane.

DFS Makovička

Detský folklórny súbor Makovička vznikol vo februári 1997. Cieľom tohto detského kolektívu je uchovávať detský, hudobný a tanečný folklór najmä z východného Slovenska. Dramaturgia súboru spočíva v spracovaní detských hier, riekaniak, ale i tancov a detských piesní. Momentálne pracuje na rozvoji našich tradícií 110 malých folkloristov, ktorí sa stali pravidelnými účastníkmi súťažných prehliadok a rôznych detských festivalov doma aj v zahraničí. Tanečnú zložku tvoria tri skupiny rozdelené podľa veku. Okrem nich veľmi úspešne pracuje detská spevácka skupina (12 detí) a ľudová hudba (12 detí).

DFS Makovička našťudoval 17 choreografií, množstvo spevov a 6 samostatných celovečerných programov. Deti absolvovali vyše 100 verejných vystúpení na Slovensku (Medzilaborce, Snina, Bardejov, Vranov nad Topľou, Prešov a iné), a okolo 25 v zahraničí (Ukrajina, Nemecko, Macedónsko, Grécko, Rumunsko, Poľsko, Česká republika, Francúzsko).

DFS Makovička sa za krátky čas dostal do povedomia širokej verejnosti. Stal sa tak najmladšou zárukou budúcnosti rozvoja tradícií ľudového umenia regiónu Šariš.

SVITAN (Svidnícka tanečná skupina)

Bola založená 14.2.1998 s cieľom umožniť mladým ľuďom venovať sa spoločenskému tancu. Počas 10 rokov majú za sebou autorsky vlastné výchovné programy, kabarety, tanečné divadlá: "Takí sme, Niekto to rád horúce", komediálny príbeh v rusínskom dialekte „Jak Vasiľ s Petrom do švita pišli“. Tvorí ich 5 párov, ktorým nechýba skúsenosť s otváraním a účinkovaním na rôznych plesoch doma i v okolí. Kde sa tancuje a je veselo, tam je SVITAN, ktorý okrem domácich vystúpení má za sebou vystupenia v Poľsku a Českej republike.

Tanečný repertoár

Repertoár SVITANu tvoria spoločenské tance: súťažné štandardné tance ako waltz, valčík, tango, slowfox, quickstep ale aj latinskoamerické tance ako čača, rumba, samba, jive a pasodoble. Okrem súťažných tancov sa SVITAN venuje aj sviežim latinskoamerickým tancom ako salsa, merengue, cumbia, country tance, argentínske tango a ďalšie. Netreba zabudnúť, že v ich repertoári sa veľmi často objavajú aj ľudové tance nielen z nášho prostredia, ale tancujú aj ukrajinskú, ruskú, českú, či poľskú národnú tance. Z historických tancov SVITAN má v repertoári tance mazurka, štvorylka, menuet a polonéza.

SVITANČEK

Tvoria ju deti od 6 do 15 rokov, ktoré sa venujú spoločným tancom. Vznikol roku 2009 a za svojej existencie majú za sebou niekoľko súťaží v spoločenských tancoch neregistrovaných párov s výborným umiestnením. Poznajú ich nielen doma, ale aj v Poľsku.

Samostatné divadelné predstavenie Detskej tanečnej skupiny Svitanček "Príbeh o popoluške".

Mažoretky

Vznikli v roku 2003 a pracujú v 4 vekových kategóriach dievčat vo veku od 6 do 17 rokov. Každoročne sa zúčastňujú súťaží, kde už získali niekoľko popredných umiestnení. Poznajú ich aj v Poľsku a Česku.

Divadelný ochotnícky súbor LÚČ

Obnovený pracuje od roku 2005. Členov súboru tvoria 10 ochotníci od 18-52 rokov. Zamerali sa na žáner, ktorí pobaví a príjemne naladí divákov. Po komédii, veselohre a tragikomédii siahli po divadelnej hre z obdobia socializmu od Jána Soloviča – Strieborný jaguár. Cieľom ich snaženia je pobaviť diváka.

Cirkevné zbory

Vo Svidníku pôsobí Gréckokatolícky cirkevný zbor, Pravoslávny cirkevný zbor, Rímskokatolícky miešaný cirkevný zbor.

V meste sú známe hudobné skupiny – **CARMEN, EPILÓG, FORTUNA, FREE BAND, SABA, TELÉTÓN.**

Mesto je vlastníkom Domu kultúry. Samospráva zabezpečuje organizáciu kultúrnych a spoločenských podujatí v meste prostredníctvom odboru školstva, kultúry, športu a mládeže MsÚ, pričom aktívne spolupracuje s ostatnými kultúrnymi inštitúciami v meste.

Mesto vedie kroniku, ktorá formou ročných zápisov dokumentuje obraz diania v meste v rôznych oblastiach spoločenského života.

Tabuľka 37 Kalendár kultúrnych podujatí

dátum	podujatie	miesto
19.01.	Oslobodenie Svidníka - 70. výročie	pamätníky
08.03.	Medzinárodný deň žien	Dom kultúry
26.03., 27.03.	Deň učiteľov	Dom kultúry
30.04.	Stavanie mája	pešia zóna
03.05.	Deň hasičov	hora Makovica
10.05.	Deň matiek	Dom kultúry
25.05.-31.05.	Rusínsky festival	mesto a amfiteáter
01.06.	Medzinárodný deň detí	
19.06. - 21.06.	Slávnosti kultúry Rusínov - Ukrajincov SR	pešia zóna, amfiteáter
03.07. - 04.07.	Dni Svidníka	pešia zóna
06.7. - 30.7.	Svidnícke kultúrne leto	pešia zóna
09.07.	Beer fest	amfiteáter
07.09.	56. roč. Dukelský beh mieru	Dukla - Svidník

13.09.	Deň ľudových tradícií a Pirohy 2015	skanzen
06.10.	Oslavy 71. výročia KDO	pamätníky
25.10.	Echo našich slávností	Dom kultúry
12.11. - 14.11.	Predvianočné predajné trhy	pešia zóna
06.12.	Mikuláš	pešia zóna
13.dec	Betlehemský večer	Dom kultúry
21.12.-22.12.	Vianočné trhy	pešia zóna
20.12.	Benefičný koncert duchovnej piesne	Dom kultúry
31.12.	Uvítanie Nového roka	pešia zóna

Zdroj : MsÚ

Úspešní jednotlivci

Július Paňko - spisovateľ

Narodil sa v pohraničnej dedinke Dlhonej, okres Svidník 18. januára 1951 v maloroľníckej rodine.

A práve postavy jeho tvorby – ich radosti, sny, bolesti, žiaľ sú preniknuté životnými podmienkami, vytvorenými v dedinách zabudnutých Bohom a ľuďmi, ktoré sa túlia do pohraničia na rozhraní troch národov a troch kultúr: slovenskej, poľskej a ukrajinskej. 1. – 5. ročník základnej školy absolvoval v rodnej dedine a 6: - 9. ročník v Kružľovej. Po maturite na SVŠ-ke vo Svidníku študoval na Pedagogickej fakulte UPJŠ v Prešove (fyzika – základy priemyselnej výroby).

Od roku 1974 nepretržite žije s rodinou vo Svidníku. Po štúdiu dva roky učil v základnej škole v Mestisku. Jeho ďalšie učiteľské pôsobenie je späté so Svidníkom. Toho času je riaditeľom Základnej školy Ul. karpatská vo Svidníku.

Literárnej tvorbe sa začal venovať v zrelom veku. Je členom Asociácie organizácií spisovateľov Slovenska – spolku ukrajinských spisovateľov na Slovensku. Publikuje v literárnom časopise Dukľa. Jeho tvorba obohacuje národnostné vysielanie Slovenského rozhlasu. Svoju prvú zbierku poviedok Na hory, na lisy, na skeli (Na hory, na lesy, na skaly) vydal v roku 1990 a o deväť rokov neskôr vyšla ďalšia pod názvom Kurortni testy (Kúpeľné testy). Práve za túto zbierku piatich poviedok a jednej novely získal v roku 2000 Cenu Ivana Franka od Literárneho fondu. Ďalšia zbierka poviedok (Ne)obmedzení možnosti – (Ne)obmedzené možnosti vyd. 2003 získala dve ocenenia: Cenu Asociácie organizácie spisovateľov Slovenska a prémie Literárneho fondu za dielo v ukrajinskom jazyku. Novela Levoška získala prémie Literárneho fondu za dielo v ukrajinskom jazyku za rok 2006.

Jeho tvorba je takisto prezentovaná v antológii ukrajinských spisovateľov Slovenska Pid synimy Beskydami (Pod modrými Beskydami), ktorá bola vydaná v užhorodskom vydavateľstve 2006.

V slovenskom preklade mu vyšla kniha poviedok (Ne)obmedzené možnosti – 2006.

V decembri 2008 vydavateľstvo SLOVART (www.slovart.sk) vydalo preklad do slovenského jazyka novelu Levoška. Knihy preložila manželka Mária Paňková.

1.1.3.7 Šport

Jestvujúce plochy a zariadenia telovýchovy a športu v rámci rekreačného územia sú v meste Svidník sústredené v:

- hlavnom športovo rekreačnom areály na Festivalovej ulici, v ktorom sa nachádza:
 - areál futbalového štadióna
 - areál minigolfu v rekonštrukcii,
 - otvorená ľadová plocha,
 - Vodný svet,
- športovo-rekreačnom areály Svidník - Sever pri Ladomírke s tenisovým areálom a rozptylovými rekreačnými plochami zelene.

Na sídlisku Dukla je vybudovaná športová hala na Ul. Centrálnej, Fitcentrum v budove Pošty. Celkove je v meste Svidník vybudovaných 8 školských telocviční, 1 školský krytý výcvikový bazén (ZŠ na Ul. 8. mája zabezpečuje prevádzku plaveckého bazénu s recirkuláciou vody, ktorý umožňuje plavecký výcvik – podľa harmonogramu aj pre žiakov iných škôl mesta a okolia, ako aj pre širokú verejnosť vo večerných hodinách) a 5 školských športových ihrísk.

Športové kluby

Aerobik: Aerobik klub Svidník,

Futbal: ŠK Futura

Hokejbal: ŠK Centrum SK Svidník

Karate: Karate klub Svidník

Stolný tenis: ŠK ZŠ Karpatská Svidník, ŠŠK Central, Centrum

Šach: Šachový klub Stropkov + Svidník

Turistika: KST Beskyd Svidník, KST Doliny a hory Svidník

Volejbal: Slávia Svidník, ŠK ZŠ Karpatská Svidník, ŠK Komenského Svidník

Okrem tradičných športov sa rozvíjajú aj netradičné športové disciplíny, najmä u mladej generácie. Samospráva zabezpečuje organizáciu športových podujatí prostredníctvom odboru školstva, kultúry, športu a mládeže MsÚ, pričom aktívne spolupracuje s ostatnými športovými inštitúciami v meste.

Tabuľka 38 Športové podujatia

Názov podujatia	Typ podujatia	Termín	Miesto konania	Kontakty
Extraliga vo volejbale mužov	extraligové zápasy	dlhodobá súťaž	Športové centrum Svidník (ŠH)	www.volleysvidnik.sk www.sportcentrum.sk
3. futbalová liga	ligové zápasy	dlhodobá súťaž		
2.-4. stolno-tenisová liga		október - marec nedeľa o 10:00h		
Dukelský beh mieru	polmaratón	september	Dukla - Svidník	
Karpatský zlet aviatikov	letecký deň	júl	letisko Svidník	
TUNING	oficiálny zraz	21.-23.	letisko Svidník	www.tuningzraz.sk

ZRAZ Svidník	priaznivcov tuningu na letisku vo Svidníku	august 2009		
Podujatia KST Beskyd	turistika	celoročné podujatia		www.kst-beskyd.sk
O pohár primátora	medzinárodný stolno-tenisový turnaj	január	telocvičňa ZŠ Ul. Karpatská	Vladislav Sluk
O pohár primátora	medzinárodný volejbalový turnaj	január/február	telocvičňa ZŠ Ul. Karpatská	Mgr. Juraj Cahajla
hokejbal EXTRALIGA	extraligové zápasy	dlhodobá súťaž	Hokejbalové ihrisko ZŠ Ul. Karpatská	cvcgir@centrum.sk
Hokejbalový turnaj mužov 13. ročník	turnaj	júl	Hokejbalové ihrisko ZŠ Ul. Karpatská	cvcgir@centrum.sk
O pohár primátora	medzinárodný šachový turnaj	január		Stanislav Sakalík, Emil Frandofer
Predsivestrovský stolnotenisový turnaj	medzinárodný stolno-tenisový turnaj	december	telocvičňa Spojenej školy	Kurečko Miroslav
Podujatia Červeného kríža				

Zdroj: www.svidnik.sk

1.1.4 Technická infraštruktúra

1.1.4.1 Energetika

Mesto Svidník je zásobované elektrickou energiou z elektrickej stanice ES 110/22 kV 2 x 40 MVA Svidník - Stročín prostredníctvom 22 kV vonkajších elektrických vedení č. 471 a 472. Vonkajšie elektrické vedenie č. 472 je vybudované ako okružné, z ktorého sú vzdušnými a káblóvymi prípojkami pripojené jestvujúce transformovne (TS) 22/04 kV v počte 48 kusov s celkovým inštalovaným výkonom 25150 kVA (z toho je 17 TS v majetku VSD a. s. a 31 je cudzích). VN elektrické vonkajšie rozvody sú v zastavanom území.

Elektro energetické zariadenia v meste Svidník, ktoré sú v správe a majetku VSD a. s. Košice sú udržiavané v takom technickom stave aby plne umožňovali bezpečný a spol'ahlivý prenos elektrickej energie v zmysle platnej legislatívy a platných predpisov a z hľadiska ich parametrov kapacitne zabezpečovali jestvujúce požiadavky odberateľ'ov.

Verejné osvetlenie

V sústave verejného osvetlenia mesta je celkom nainštalovaných 981 svetelných zdrojov na 898 svetelných bodoch.

Z pohľadu spotrebovanej energie je prevládajúcim typom svetelného zdroje nízkotlaká sodíková výbojka. Osvetľovacia sústava je tvorená prevažne oceľovými stožiarimi a stožiarimi distribučnej siete nn. Z dôvodu technického stavu svietidiel a nehospodárnosti sústavy verejného osvetlenia je nevyhnutná celková jeho rekonštrukcia. Súčasná sústava verejného osvetlenia nie je v niektorých uliciach schopná plniť svoju funkciu a zjavne neposkytuje platnou normou požadované parametre osvetlenia a náležitý stupeň bezpečnosti. Preto mesto pristúpilo k príprave projektu rekonštrukcie verejného osvetlenia. Projekt obsahuje výmenu všetkých existujúcich svietidiel za nové s lepšími svetelno-technickými parametrami a ekonomickými vlastnosťami, doplnenie svietidiel na stávajúce podpery, tam kde to vyžaduje svetelno-technická situácia, výmenu výložníkov a výmenu rozvádzačov, nahradenie stávajúcich provizórnych previsov modernými samonosnými káblami s PE izoláciou s patričným príslušenstvom, výmenu prívodných vodičov k svietidlám.

1.1.4.2 Telekomunikácie

V meste je vybudovaný uzol služieb, automatická digitálna ústredňa v objekte Pošty a.s. ATÚ svojou kapacitou a technologickými možnosťami zabezpečuje súčasné i vyhl'adové požiadavky na jednotlivé služby pre telefónnych účastníkov mesta. Telefónna sieť v meste je riešená kombinovane, t. z. úložnými i vzdušnými vedeniami Slovak Telecom a. s. Prevádzka telekomunikačného zariadenia je plnoautomatizovaná. Na trhu v meste Svidník okrem Slovak telecom a. s. sú aj mobilní operátori Orange a O2. Mesto má vybudovanú vlastnú káblovú sieť, ktorú prevádzkuje SLUŽBYT, s.r.o. Svidník, kde okrem centrálného dispečingu tepelného hospodárstva zabezpečuje aj televízny signál káblovej televízie pre občanov a internetové služby.

Okrem nich v súčasnosti prebieha modernizácia podzemných káblových rozvodov Službytu , s.r.o. Svidník formou optických káblov. Optické káblové rozvody v súčasnosti budujú aj súkromné firmy Vladimír Kočan Elkvant Kružľová, Slovak Telekom, ANTIK Telekom s.r.o. Košice a SWAN , a.s. Bratislava. Internetové služby poskytuje aj súkromná firma VOSPOL, s.r.o. Svidník.

1.1.4.3 Zásobovanie plynom

Mesto Svidník je zásobované zemným plynom z VTL plynovodu DN 200 PN 4,0 MPa Bardejov - Svidník - Stropkov - Medzilaborce prostredníctvom VTL prípojkou DN 150 mm. Pre napájanie STL rozvodov zemného plynu v meste sú vybudované nasledovné regulačné stanice RS VTL/STL:

RS VTL/STL Pri vinárni 3 000 Nm³/hod

RS VTL/STL Nižný Svidník pri ceste 1/73, 5000 Nm³/hod

RS VTL/STL SVIK s. r. o. 3000 Nm³/hod

RS VTL/STL pre zásobovanie obcí v okolí Svidník a to Nižný a Vyšný Orlík, Nižná a Vyšná Jedľová, Kapišová, Kružľová, Dobroslava a Lodomirová.

Menovaná RS je umiestnená pri RS SVIK s. r. o. a má výkon 1 200 Nm³/hod. V meste Svidník sú vybudované prevažne STL rozvody zemného plynu, v okrajových častiach aj NTL rozvody. Jestvujúci vybudovaný systém rozvodov zemného plynu umožňuje plynofikáciu prípadných rozvojových lokalít mesta.

1.1.4.4 Zásobovanie teplom

Súčasnú situáciu v zásobovaní mesta teplom možno stručne charakterizovať nasledovne:

- spotreba tepla v meste je z viac ako 44% pokrytá z centrálnych zdrojov tepla, ktoré sú sústredené hlavne na sídliskách Dukla a UTRA a v husto obývaných oblastiach mesta. Jedná sa o 6 okrskových kotolní v majetku mesta, ktoré prevádzkuje SLUŽBYT, s.r.o Svidník,
- existujúcu úroveň výroby a rozvodu tepla dominantného dodávateľa na území mesta SLUŽBYT, s. r. o. Svidník pre bytovo komunálny sektor možno považovať z hľadiska technickej úrovne a energetickej hospodárnosti za priemernú, s potrebou modernizácie a zvýšenia technickej úrovne zariadení s cieľom lepšieho zhodnocovania paliva. V súčasnom období SLUŽBYT, s.r.o. Svidník ukončil 1. etapu rekonštrukcie teplovodov zmenou na dvojpotrubný systém predizolovaných rúr na sídl. UTRA. Ďalšie etapy výmeny rozvodov sú v pláne.
- za posledných päť rokov vplyvom realizácie racionalizačných opatrení hlavne na strane spotreby tepla ako aj odpojením objektov od dodávky tepla zo systému CZT došlo k výraznému poklesu výroby a dodávky tepla z týchto zdrojov, čím sa vytvorila dostatočná výkonová kapacita na potenciálne zabezpečenie dodávky tepla pre nových odberateľov v dosahu tepelných sietí jednotlivých centrálnych zdrojov tepla bez potreby budovania nových zdrojov tepla,
- 94%-nú palivovú základňu na výrobu tepla na území mesta tvorí stále zemný plyn, 3,4% pevné palivá a 0,2% elektrická energia.

Podľa IROP na konečnú energetickú spotrebu domácností, sektoru obchodu a služieb, služieb verejného sektora má spotreba budov najväčší vplyv. Na základe monitorovania energetickej certifikácie budov možno tvrdiť, že v období 2008-2010 sa zlepšením tepelno-technických vlastností budov ušetrilo cca 10 GWh (na základe 9 343 certifikátov). K zníženiu spotreby tepla významne prispieva hydraulické vyregulovanie vykurovacích systémov vrátane termoregulačných ventilov na vykurovacích telesách a inštalácia individuálnych meradiel tepla. Od roku 2017 bude mať každá domácnosť vlastné individuálne meradlá všetkých druhov energie.

Vzhľadom na požiadavky smernice 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov by mali všetky nové verejné budovy postavené od roku 2019 a všetky budovy postavené od roku 2021 spĺňať požiadavky budov s takmer nulovou potrebou energie. Tieto požiadavky sú zohľadnené aj v Národnom pláne zvyšovania počtu budov s takmer nulovou potrebou energie ako aj v rozvojových zámeroch PRM.

1.1.4.5 Vodné hospodárstvo

1.1.4.5.1 Zásobovanie pitnou vodou

Mesto je zásobované pitnou vodou diaľkovým vodovodom Medzianky - Gíraltovce – Svidník z vodnej nádrže Starina. V roku 2014 je evidovaný pokles faktúrovanej vody oproti minulému roku, výrazný pokles je v priemysle, naopak je zaznamenaný nárast dodávky vody pre poľnohospodárstvo.

Tabuľka 39 Zásobovanie pitnou vodou

	r. 2013	r. 2014
Počet obyvateľov	11 362	11 326
Počet obyv. napojených na vodovod	11 359	11 320
Počet vodovodných prípojok	992	995
Voda faktúrovaná /tis. m ³ /	406,704	391,829
Z toho domácnosť	256,766	254,527
poľnohospodárstvo	0,762	8,612
Priemysel	10,517	0,739
Ostatné	138,658	127,951

Zdroj: VVS, a.s.

1.1.4.5.2 Kanalizácia a čistenie odpadových vôd

Vo Svidníku je vybudovaná jednotná kanalizácia. Celková dĺžka kanalizačnej siete v meste je bez prípojok 38,6 km. Likvidácia odpadových vôd je v súčasnosti zabezpečená na ČOV mesta Svidník, ktorá je vybudovaná na k. ú. obce Stročín.

Z prehľadu je zrejmý každoročný nárast počtu prípojok kanalizačnej siete. Podľa údajov VVS, a.s. však oproti minulému roku došlo k poklesu množstva vyčistených odpadových vôd.

Tabuľka 40 Kanalizácia

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet prípojok kanalizačnej siete	860	869	873	938	951	959

Zdroj: databáza DATAcube a VVS, a.s.

Časť kanalizácie je nevyhovujúca. V prípade privalových dažďov je nepostačujúca. Pripravuje sa rekonštrukcia časti hlavného kanalizačného zberača na Ul. Sov. hrdinov.

1.1.5 Dopravná infraštruktúra

1.1.5.1 Cestná doprava

Obrázok 2 Cesty 1.-2. triedy

Mesto Svidník patrí k významným cestným trasám medzinárodného významu E371 v úseku Prešov – Svidník – Vyšný Komárnik – hranica SR/PL (Rzeszov). Plánovaná je rýchlostná cesta R4, ktorá spojí štátnu hranicu s Poľskom so Svidníkom, Prešovom, Košicami a štátnou hranicou s Maďarskom. Po R4 bude prechádzať viacero európskych ciest, napr. E371. V súčasnosti je v prevádzke obchvat Svidníka.

Dopravné siete SR medzinárodnej úrovne dotýkajúce sa Prešovského kraja sú definované v rámci hlavnej a doplnkovej siete TEN-T. Mesta Svidník sa týka trasa štátna hranica SR/Poľsko – Svidník – Prešov – Košice – Milhošť – št. hranica SR/Maďarsko ako súčasť súhrnnej siete TEN-T, časť prechádzajúca PSK.

Kvalita cestnej siete je nevyhovujúca, negatívne ovplyvňuje dopravnú dostupnosť mesta a obmedzuje jeho rozvojové možnosti.

Mestská hromadná doprava nie je v meste Svidník.

Autobusová doprava

Je zabezpečovaná prepravcom SAD Humenné a je postačujúca. Mesto má veľkú plochu autobusovej stanice.

Parkovanie

Podľa analýzy parkovacích miest pre verejnosť v meste Svidník k 1.10.2015 a Podľa evidencie mestského úradu je vo Svidníku 957 samostatne stojacích garáží. V júni 2011 bola uskutočnená fyzická pasportizácia parkovacích miest v meste Svidník so zameraním na možnosti parkovania pre verejnosť. Táto bola doplnená o vybudované parkoviská k 1.10.2015. Podľa evidencie OR PZ Svidník bolo k 06.2011 v meste Svidník 3533 osobných motorových vozidiel.

Tabuľka 41 Možnosti parkovania v jednotlivých mestských častiach

Mestská časť:	Počet parkovacích miest:
Sídlisko Dukla 1, 2	472
Sídlisko UTRA 1,2	562
Okrsk "H"	442
Centrum	643
Pri Dome smútku	52
Ul. Bardejovska	255
Spolu:	2426

Zdroj: MsÚ

Tabuľka 42 V tom - parkovacie plochy organizácií prístupné verejnosti

Obchodný dom TESCO	60
Obchodný dom MAKOS	64
Slovenská pošta	55
Obchodný dom BILLA	87
Obchodný dom Profit	40
Obchodný dom LIDL	54
NsP	73
Spolu:	433

Zdroj: MsÚ

V súvislosti so všeobecným nedostatkom parkovacích plôch sa navrhujú tieto lokality:

Tabuľka 43 Navrhované parkovacie plochy

Lokalita	Počet parkovacích miest
1.Ul. Nábrežná pri K5.1	9
2.Ul. Karpatská pri B4	25
3. Rozšírenie Ul. 8.mája bl. D	9
4. Kaufland + Galéria	172
5. Zdravotnícke zariadenie TATRAN	22
6. Rozšírenie za SPŠ	20
7. Rozšírenie Ul. Gen. Svobodu, bl. A6	29
8. Ul. Sov. Hrdinov bl. O27	18
9.Ul. Pavlovičová	20
10.Ul. Duchnovičová	14
11.Rozšírenie Ul. Gen. Svobodu, bl. A8	6
Spolu:	344

Zdroj: MsÚ

1.1.5.2 Železničná doprava

Železničná sieť v meste a ani v regióne sa nenachádza.

1.1.5.3 Letecká doprava

Letisko Svidník je v prevádzke od roku 1990. Má vybudovanú vzletovú a pristávaciu dráhu (VPD) o rozmeroch 1200 x 30 m so živičným povrchom, kde je prevedené denné značenie v súlade s predpisom L 14 - Letiská. Ďalej sa tu nachádza rolovacia dráha a odbavovacia plocha, ktoré boli v roku 1992 rekonštruované tak, aby spĺňali podmienky predpisu L 14. V juhovýchodnej časti odbavovacej plochy je umiestnený hangár rozmerom 12x15m. Letiskové plochy sú odkanalizované. Na letisko bola privedená vodovodná prípojka a prípojka elektrického prúdu s trafostanicou. Celý komplex letiska je prístupný zo Svidníka cez príjazdovú komunikáciu. Letisko má vyhlásené platné ochranné pásma, pre ktoré bolo potrebné previesť výrub časti lesného porastu nachádzajúceho sa za severným koncom VPD.

Letisko nie je využívané pre pravidelnú prepravu cestujúcich a nákladov a neposkytuje žiadne služby súvisiace s týmito činnosťami. Za nepravidelné lety uskutočnené na letisko zodpovedá veliteľ lietadla. Na letisku vo Svidníku sa nevykonáva medzinárodná letecká doprava. Letisko sa najviac využíva pre lety SNA. Užívateľom letiska je Aeroklub Svidník na základe zmluvy o užívaní s prevádzkovateľom. Pre zabezpečenie ďalšej prevádzky je nevyhnutné zabezpečiť obnovu asfaltobetonového krytu dráhy a oplatenie letiska.

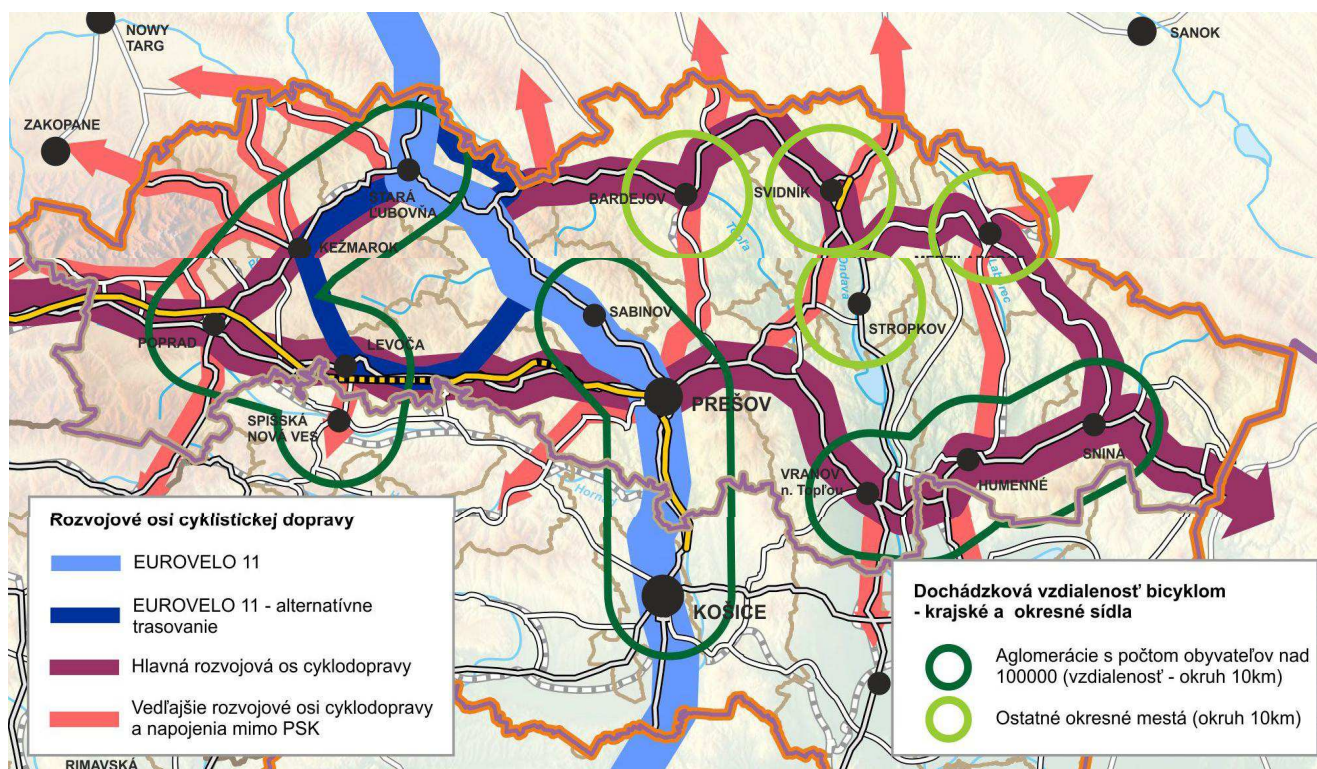
1.1.5.4 Nemotorová doprava

Ako uvádza Integrovaný regionálny operačný program z hľadiska podpory ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov je nutné, aby sa cyklistická doprava stala rovnocenným druhom dopravy a bola integrovaná s ostatnými druhmi dopravy. Dopravná politika SR do roku 2015 obsahuje 2 špecifické ciele a 6 priorít týkajúcich sa rozvoja a podpory cyklodopravy, najmä zabezpečenia modernizácie a rozvoja infraštruktúry pre cyklodopravu a znižovania negatívnych dopadov dopravy na ĽP. Podpora financovania cyklodopravy v SR z verejných zdrojov je obsiahnutá vo vládnom materiáli „Trvalý finančný mechanizmus na implementáciu Národnej stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike“.

Rozvoj mestskej mobility formou podpory cyklodopravy prináša pozitívny efekt nielen pre cyklistov, ale i pre motoristov a samotné samosprávy. Súčasný trend v SR poukazuje na rastúci záujem verejnosti o cyklodopravu v súvislosti s postupne vzrastajúcou preferenciou VOD v mestách a regiónoch.

Mesto Svidník nemá v súčasnosti vybudované cyklochodníky a cyklotrasy. Je spracovaná projektová dokumentácia na cyklistický chodník pozdĺž toku Ladamírky v meste v rozsahu návrhu ÚPN mesta.

Obrázok 3 Rozvojové osi cyklistickej dopravy

Zdroj: RIUS PSK

Obrázok 4 Mapa plánovaných aktivít spoločného PL- SK projektu

Zdroj: MsÚ

V spolupráci s poľskými partnermi Gmina Biecz, Powiat Gorlicki, Powiat Jasielski, Powiat Krosnienski, Gmina Klucze, Makroregión Makowica, je rozpracovaný plán cyklotrás s cezhraničným dopadom v rámci návrhu vlajkového projektu v programe cezhraničnej spolupráce V- A Poľsko – Slovensko s názvom MAGICKÉ POHRANIČIE, ktorého cieľom je vytvorenie cezhraničných turistických produktov (balíkov).

1.1.6 Životné prostredie

Mesto predstavuje v hierarchii relevantných subjektov najnižší, ale základný prvok ochrany prírody. Potreba naplňať environmentálne ciele vyplýva aj zo samotnej alokácie mesta. Zákon NRSR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržania ekologickej stability.

1.1.6.1 Odpadové hospodárstvo

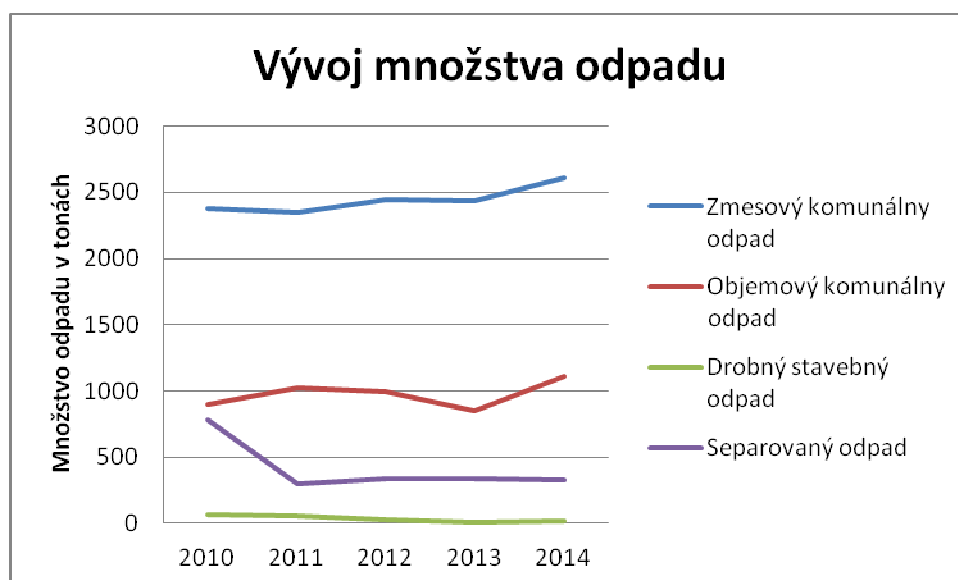
Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001. Od 1. januára 2016 bude v platnosti zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch.

Tabuľka 44 Množstvo a druh odpadov

Druh odpadu	Rok - množstvo odpadu v tonách				
	2010	2011	2012	2013	2014
Zmesový komunálny odpad	2379,70	2351,04	2443,03	2432,43	2609,75
Objemový komunálny odpad	900,80	1027,15	995,84	853,71	1110,22
Drobný stavebný odpad	62,70	56,00	24,50	12,50	13,50
Separovaný odpad	783,08	302,196	338,9	336,25	322,215
Spolu	4126,28	3736,386	3802,27	3634,89	4055,685

Zdroj: MsÚ

Graf 12 Množstvo a druh odpadov v tonách v meste Svidník

Zdroj: vlastné spracovanie

Odpad uvedený v predchádzajúcej tabuľke (zmesový komunálny odpad, objemový komunálny odpad, drobný stavebný odpad) bude aj naďalej zneškodňovaný skládkovaním na riadenej skládke odpadu v Šemetkovciach.

Mesto Svidník má vlastnú kompostáreň (na ČOV Stročín) a tiež triediacu linku odpadov na spracovanie separovaných druhov odpadu.

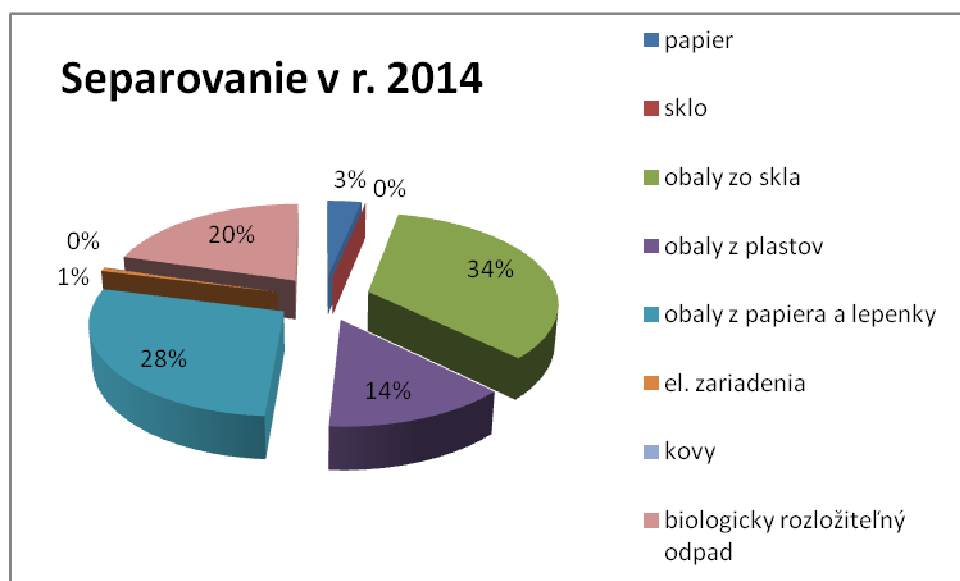
Na prípadné spracovanie biologicky rozložiteľných kuchynských a reštauračných odpadov sú v regióne obmedzené spracovateľské kapacity na kompostárni v areáli ČOV Stročín. Energetické zhodnotenie bioodpadov v regióne je možné na Bioplynovej stanici v Ladomírovej.

Triedený zber komunálneho odpadu bol zavedený v meste Svidník v roku 2004 v častiach mesta s hromadnou bytovou zástavbou a k 1. januáru 2006 bol zavedený na celom území mesta. Mesto Svidník zavádza a zabezpečuje vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre nasledovné zložky: sklo, plasty, kovy, papier, lepenka, tetra pak, biologický rozložiteľný odpad, biologický rozložiteľné komunálne odpady, okrem tých, ktorých pôvodcom je prevádzkovateľ kuchyne, šatstvo, textilie. Najväčší podiel na vyseparovanom odpade majú obaly zo skla, obaly z papiera a lepenky a biologicky rozložiteľný odpad. Naopak v posledných 3 rokoch sa neseparuje sklo.

Tabuľka 45 Separovaný zber odpadu v meste Svidník

Katalógové číslo	Rok - množstvo odpadu v tonách				
	2010	2011	2012	2013	2014
200101 - papier	102,35	15,009	16,87	20,83	10,42
200102 - sklo	116,64	16,950	0,00	0,00	0,00
150107 – obaly zo skla	79,69	48,12	101,37	155,03	107,61
150102- obaly z plastov	3,92	53,958	44,67	36,83	43,38
150101- obaly z papiera a lepenky	0,00	65,60	70,23	71,48	88,52
200136 – el. zariadenia	302,60	3,986	0,00	2,48	1,88
200140 - kovy	102,35	0,305	0,25	0,12	0,055
biologicky rozložiteľný odpad	62,70	88,00	88,70	39,80	64,50
Spolu	770,25	291,928	322,09	326,57	316,365

Zdroj: MsÚ

Graf 13 Separovanie odpadu v r. 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Z nebezpečného odpadu je v meste zavedený separovaný zber žiaroviek, elektronických a elektrických zariadení.

Tabuľka 46 Separovaný zber odpadu v meste Svidník kategórie „N“

Katalógové číslo	Rok - množstvo odpadu v tonách				
	2010	2011	2012	2013	2014
200121 – žiarivky	2,90	1,241	0,25	0,00	0,00
200135 – elektronické zariadenia	6,68	2,807	5,86	4,96	3,41
200123 - elektrické a elektronické zariadenia	3,25	6,22	10,70	4,72	2,44
Spolu	12,83	10,268	16,81	9,68	5,85

Zdroj: MsÚ

Technické služby mesta Svidník zabezpečujú vývoz KUKA nádob, kontajnerov, veľkoplošných kontajnerov, prevádzkovanie zberného dvora, prevádzkovanie kompostárne, zvoz separovaného odpadu a jeho triedenie.

Zabezpečovanie odberu surovín sa realizuje dvoma spôsobmi:

- a) odberom od domu, zo zástavby rodinných domov

Zberné vrecia: do jednotlivých domácností v zástavbe rodinných domov boli odovzdané zberné vrecia, vždy 1 sada troch vriec (žlté, zelené, modré) pri prvom odovzdaní spolu s kalendárom

zberu separovaného odpadu, členovia týchto domácností ukladajú do vriec nimi vyseparované suroviny a vrecia dočasne skladujú vo svojich priestoroch, v deň stanovený vo zvozovom kalendári, vyložia vrece určenej farby, ktorých zber je vyznačený (iba jeden druh v jeden deň) k bránke alebo zbernej nádobe na komunálny odpad, zaplnené vrece previažu alebo prelepia tak, aby sa surovina voľne nevysypávala, odber surovín sa vykonáva zvozovým vozidlom každá surovina zvlášť ručným vysypávaním suroviny na zberové vozidlo,

b) donáškovým spôsobom zo zástavby bytových domov

Zberné miesta: vytvorili sa zberné miesta so špeciálnymi kontajnermi tak, aby bol zabezpečený dobrý prístup pre zvozovú techniku a zároveň dobrý prístup pre obyvateľov, zberné miesta sa vytvorili s využitím súčasných zberných miest, kde boli pristavené zberné nádoby určené zber zmesových komunálnych odpadov, pričom na zberných miestach boli ponechané aj na ostatný komunálny odpad, odber surovín sa vykonáva zvozovým vozidlom, každá surovina zvlášť.

Zapojenie podnikateľských subjektov je realizované obidvoma spôsobmi, podľa druhu jednotlivých prevádzok a produkcie jednotlivých druhov surovín. V prípade tvorby väčšieho množstva surovín u podnikateľských subjektov je možné po dohode s Technickými službami mesta Svidník poskytnúť špeciálne veľkoobjemové kontajnery.

1.1.6.2 Ochrana pred povodňami

Mesto Svidník v súlade so zákonom NR SR č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami má spracovaný Povodňový plán záchranných prác z roku 2011. Ten je každoročne aktualizovaný. Obsahuje zoznam a kontakty členov mestskej povodňovej komisie a orgánov, komisií a štábov, ktoré riadia, zabezpečujú ochranu pred povodňami na území okresu. Súčasťou textovej časti je aj systém varovania, núdzového zásobovania obyvateľstva, evakuačné opatrenia, vymedzenie kritických úsekov vodných tokov ako aj zoznam stavieb, objektov a zariadení, ktoré môžu byť ohrozené povodňou. Jedná sa o tieto kritické úseky:

rieka Ondava – Ul. Festivalová – most k športovému areálu- Ul. Sovietskych hrdinov – most – smer mestisko

rieka Ladamírka – Ul. Ľ. Štúra – železný most- Ul. Centrálna, pešia zóna – most, Ul. Stropkovská – most na štátnej ceste smer Stropkov. Súčasťou dokumentácie v rámci vykresovej časti je mapa predpokladaného rozsahu zaplavenia územia podľa súradníc zaplavových čiar. Právnickým a fyzickým osobám, ktorých stavby, objekty alebo zariadenie sa nachádzajú v inundačnom území vodných tokov Ondavy a Ladamírky Všeobecne záväzným nariadením mesta č. 11/2011 zo dňa 12.12.2011 bola stanovená povinnosť vypracovať a aktualizovať vlastné povodňové plány záchranných prác. Aj keď z hľadiska prevencie pred záplavami sú v zastavanej časti mesta vodné toky Ondavy a Ladamírky zabezpečené hrádzami na Q-100 ročnú vodu, kritické úseky tokov sa nachádzajú v prípade Ondavy v úseku Ul. Bardejovskej a Ul. Festivalovej a v úseku Petrovej doliny, kde je plánovaný areál priemyselného parku. Rieka Ladamírka ohrozuje objekty areálu SAD Humenné a sanačné opatrenia si vyžaduje aj jej pravobrežná hrádza v zastavanej časti mesta. Komplexnú rekonštrukciu si vyžaduje aj most na Ul. Festivalovej, kde dochádza k sadaniu nosných pilierov a deformovaniu mostnej konštrukcie.

1.1.6.3 Ovzdušie

Ovzdušie na území mesta Svidník možno charakterizovať ako stredne znečistené.

Tabuľka 47 Prevádzkovatelia malých zdrojov znečistenia v meste Svidník

rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet prevádzkovateľov MZ	82	82	85	87	86	96
Poplatky za znečistenie /€/	2 101	2 296	2 276	2 432	2 577	2 214

Zdroj: MsÚ

Prevádzkovatelia stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia :

ADS Vranov /čerpacia stanica pohonných hmôt/
 Gymnázium DH
 MV SR, Centrum podpory Prešov /kotelňa Okresného úradu/
 NsP
 PSS Svidník, a.s.
 Slov. pošta
 Slovnaft, a.s.
 SLUŽBYT, s.r.o. /7 zdrojov/
 Spojená škola
 Spojená škola internátna
 Správa a údržba ciest PSK /čerpacia stanica PHM/
 STAVBET s.r.o. Svidník /ČSPHM a betonárka/
 Stredná zdravotnícka škola Milosrdného samaritána
 VA GROUP s.r.o.
 Zariadenie pre seniorov a domov soc. služieb

Veľký zdroj:

METALCONTAINER, s.r.o.

1.1.7 Ekonomický rozvoj a zamestnanosť

1.1.7.1 Podnikanie a služby

Mesto Svidník patrí medzi priemyselné málo rozvinuté mestá Slovenska. Výrobná sféra je zastúpená odevným priemyslom, strojárstvom, stavebníctvom a drevovýrobou.

Výrobné územie je v meste Svidník sústredené vo výrobnom okrsku Svidník - Juh pozdĺž cesty 1/73, vo výrobnom okrsku Sever zastúpenom najmä PSS a. s. a v rozptyle na Ul. Bardejovskej. Mesto má

spracovanú koncepciu výstavby priemyselného parku Svidník - Juh v stupni dokumentácie ÚPN zóny. Jedná sa o hlavnú rozvojovú lokalitu výrobného územia mesta.

Priemyselný park

Územie priemyselného parku Svidník – Juh /Petrová dolina/ je sprístupnené z cesty 1. tr.-medzinárodnej komunikácie E 371, pri hranici územia je kanalizačný zberač, VTL plynovod, vodovod aj 22 kV trasa VN el. vedenia. Celkový územný rozsah rozvojového výrobného územia PP cca 15,8 ha. V lokalite Východ je navrhnutá výstavba 8 ponukových výrobných a skladových priestorov, v lokalite Západ je navrhnutá výstavba 4 ponukových výrobných areálov.

PP je navrhovaný pre výstavbu stredných firiem so zameraním na strojárenskú, elektrotechnickú, odevnú, drevársku výrobu a montážne, skladové prevádzky.

Celkový počet pracovníkov PP vrátane zachovaných existujúcich výrobných a skladových areálov výrobného okrsku Svidník – juh je odhadovaný na maximálne 1300 pracovných miest.

Priemyselný park – Sever – nadväzuje na terajšie výrobné priestory Strojárni potravinárskeho priemyslu Svidník, a.s. s celkovou plochou 17,6 ha a predpokladanou kapacitou 500 pracovných miest.

V meste fungujú prakticky len dva výrobné závody väčšieho charakteru – SVIK s. r. o. Svidník, ktorý sa zaoberá výrobou pánskej konfekcie a má v súčasnosti cca 300 zamestnancov a Potravinárske strojárne Svidník, a. s. , ktorý vyrába stroje na spracovanie mäsa a malé pivovary. Zamestnávajú cca 200 zamestnancov.

Zvyšok sú malé stavebné firmy, firmy pre šitie konfekcie, autodopravu, drevársku výrobu , predaj tovarov a služby. V areáli bývalého stavebného podniku Duklastav je nevyužitá administratívna budova, ktorá po modernizácii by mohla slúžiť začínajúcim podnikateľským aktivitám. Chýbajú pracovné príležitosti pre zamestnanie stredoškolsky a vysokoškolsky vzdelaných absolventov, ktorý vo veľkom rozsahu odchádzajú za prácou do zahraničia. Toto je momentálne hlavný faktor, ktorý ohrozuje ďalší rozvoj mesta. Podmienky pre bývanie a služby mesto má zabezpečené.

Podľa SODB 2011 a odvetvia ekonomickej činnosti najviac ekonomicky aktívnych obyvateľov mesta pôsobilo vo verejnej správe, vzdelávaní a zdravotníctve. Ďalej nasleduje maloobchod a výroba odevov a špecializované stavebné práce. Výroba odevov má v meste tradíciu, pričom tomu bola prispôbená stredná škola zameraná na odevníctvo.

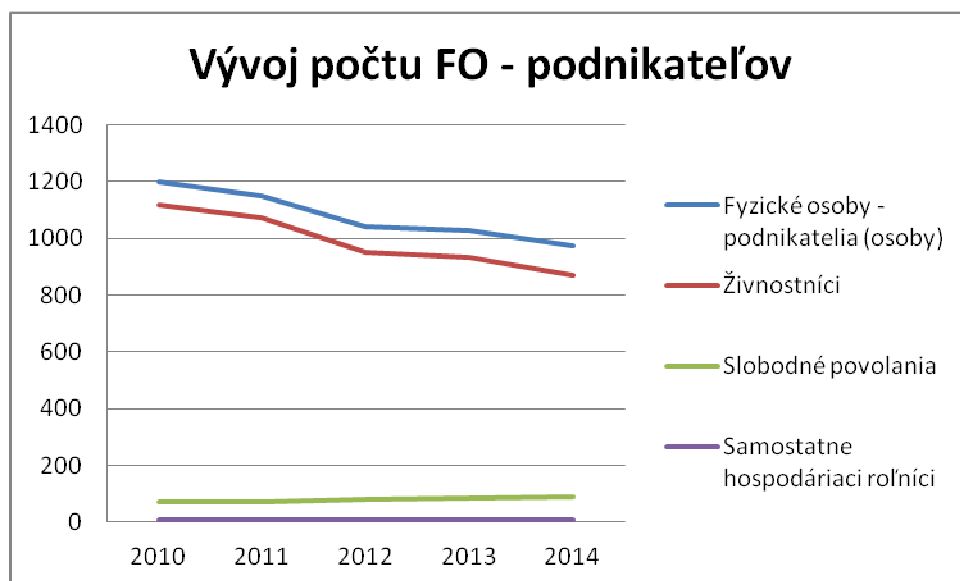
Roku 2014 mesto eviduje klesajúci počet podnikateľov, živnostníkov, naopak narastá počet slobodných povolání a SHR.

Tabuľka 48 Fyzické osoby - podnikatelia podľa právnych foriem

	2010	2011	2012	2013	2014
Fyzické osoby - podnikatelia (osoby)	1199	1152	1043	1030	973
Živnostníci	1119	1072	953	933	872
Slobodné povolania	71	71	81	87	91
Samostatne hospodáriaci roľníci	9	9	9	10	10

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Graf 14 Vývoj počtu FO - podnikateľov

Zdroj: vlastné spracovanie

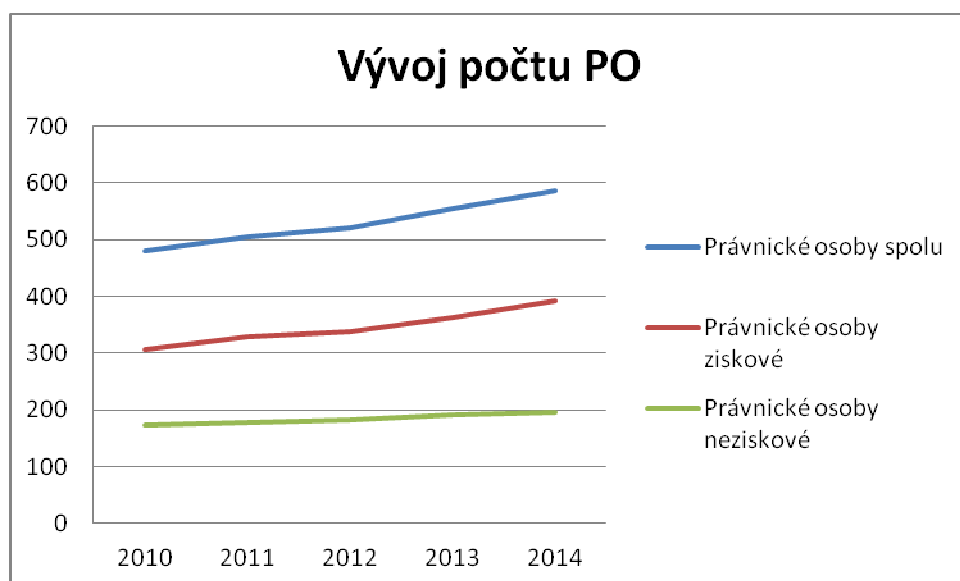
Za posledných 5 rokov narástol aj počet právnických osôb.

Tabuľka 49 Právnické osoby

	2010	2011	2012	2013	2014
Právnické osoby spolu	480	506	521	554	587
Právnické osoby ziskové	307	328	338	363	392
Právnické osoby neziskové	173	178	183	191	195

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Graf 15 Vývoj počtu právnických osôb evidovaných v meste Svidník

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 50 Zoznam významnejších podnikateľských subjektov na území mesta Svidník

P.č.	Názov	Sídlo	hl. činnosť	Zastupený, štatutár
1.	AGROSLUŽBY Svidník s.r.o.	Svidník, Stropkovská 474	výroba a predaj krmiva	Ing.Ilečko Jozef
2	Anna Pavličková	Bardejovská 354/38	výroba konfekcie	Anna Pavličková
3	BOPER SERVICE s.r.o.	Svidník, Stropkovská 1427	kamiónová doprava	Ing.Bochnovič Peter
4	Brastav s.r.o.	Karpatská 56	stavebná činnosť	Cocuľa Michal
5	Bytservis-SK, s.r.o.	Svidník, Stropkovská 473	stavebná činnosť, stav. materiály	Pilip Peter
6	DRUSTAV, s.r.o.	Svidník, Bardejovská 810/44	stavebná činnosť	Ing.Ducar Ján
7	Elektrotransport CD	Svidník, Kutuzovova B/24	elektromont. práce, výtahy	Cyril Dudáš
8	Energospol Poperník Dušan	Svidník, gen. Svobodu 682/5	voda. plyn, inštalaterske práce	Poperník Dušan
9	EXEL TRANS, s.r.o.	Svidník, Bardejovská 34	kamiónová doprava	Ing, Sabol Martin
10	Gajdoš Dušan - ELLIE	Stropkovská 666/33	výroba konfekcie	Dušan Gajdoš
11	GAS-MG, s.r.o.	Svidník, Komenského 315	stavebná činnosť	Ing.Gondek Michal
12	Gras SK s.r.o.	Svidník, Sov. hrdinov 243/88	Maloobchod s počítačmi, periférnymi jednotkami a softvérom v špecializovaných predajniach	Čurila Martin
13	HKKmont, s.r.o.	Svidník, Pionierska	stavebná činnosť	Košť Ľuboš
14	I.C.A, s.r.o.	Svidník, Bardejovská 747	výroba konfekcie	Bucalo Piero
15	IC – AUMONT, s.r.o.	Svidník, Sovietskych hrdinov 200	Činnosti agentúr sprostredkujúcich zamestnanie na dobu určitú	Ircha Pavel , Cupáková Anna
16	Ján Ivančo - METALIMPEX	Bardejovská 207/36	stavebná činnosť	Ivankom Ján

17	JOHRAmont,s.r.o.	Svidník, Sov. hrdinov 629/113	kompletáže káblových zostáv	Hrabko Jozef
18	JUMI-STAV, s.r.o.	Svidník, Sov. hrdinov 370	stavebná činnosť	Ing.Leško Juraj
19	Kuzma Dušan	Svidník, Duklianska 644/15	stavebná činnosť	Kuzma Dušan
20	METAL CONTAINER ,a.s..	Svidník, Sov. hrdinov 629/13	stavebná činnosť, buracie práce	Ing. Chachalák Michal
21	PSS Svidník, a.s.	Svidník, Sov. hrdinov 460/114	výroba potrav. strojov	Ing.Homza Michal
22	S.A.STYLE, s.r.o.	Karpatská 57	pánska konfekcia	Šmajda Ján
23	SAD Humenné, a.s.,prevadzka Svidník	SAD Humenné,OZ Vranov n/T	autobusová doprava	Ing.Bačiková Jana
24	Slotová Magdaléna SLOTEx	Svidník, 8. mája 1416/58	výroba konfekcie	Magdaléna Slotová
25	SLUŽBYT, s.r.o.	Svidník, Karpatská 56	výroba tepla, stavebné práce	JUDr.Kaliňák Gabriel
26	STAVBET-OP,s.r.o.	Svidník, Bardejovská 207/36	stavebné práce	Orenič Pavol
27	SVIDGAS, s.r.o.	Svidník, J. Gagarina 244	stavebné práce	Ing.Kandravý Marián
28	TIPO-Ing.Popovec	Svidník, Sov. hrdinov 453/14	drevovýroba	Ing.Popovec Tibor
29	VANAPO s.r.o.	Svidník, Festivalová 802/9	výroba a spracovanie liehu	Majdák Michal
30	VVS, a.s.	Svidník, Stropkovská643/7	dodávka vody, stavebná činnosť	Ing. Bartko Michal

Zdroj: MsÚ

V meste Svidník je registrovaných a vyvíja svoju činnosť **13 neziskových organizácií, 90 občianskych združení a 4 záujmové združenia právnických osôb.**

1.1.7.2 Uchádzači o zamestnanie

Nezamestnanosť v Prešovskom kraji je dlhodobo vyššia oproti celkovej evidovanej nezamestnanosti v SR. Za posledných 10 rokov bola najnižšia v roku 2007 (12,1 %). V nasledujúcich rokoch sa zvyšovala, čo bolo s najväčšou pravdepodobnosťou dôsledkom hospodárskej krízy. Za posledné dva roky dochádza k postupnému poklesu nezamestnanosti. Ku koncu roka 2014 bola aktuálna miera

evidovanej nezamestnanosti v Prešovskom kraji 17,5 % a v okrese Svidník 20,05 %. Miera evidovanej nezamestnanosti žien je vyššia oproti mužom, čo môže byť spôsobené nedostatkom pracovných príležitostí pre ženy a problémom zosúladenia rodinného a pracovného života.

Tabuľka 51 Miera evidovanej nezamestnanosti k 31.12. daného roka (v %)

	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	12,5	13,6	14,4	13,5	12,3
Prešovský kraj	17,8	19,0	20,7	19,4	17,5
Okres Svidník	18,80	20,03	23,33	21,92	20,05
- muži	16,90	17,90	22,11	20,41	18,48
- ženy	21,29	22,69	24,82	23,82	22,05

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

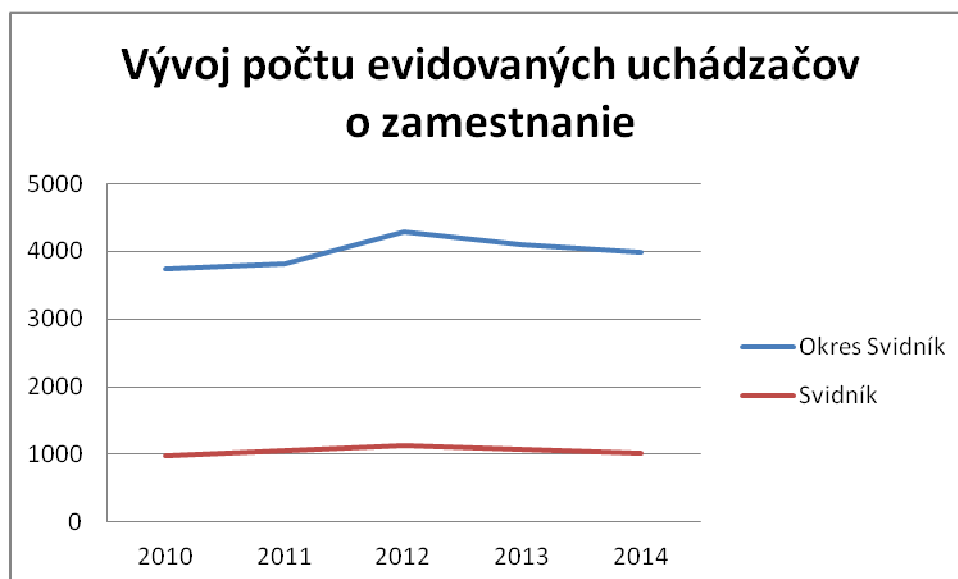
Tabuľka 52 Evidovaní uchádzači o zamestnanie

		Slovenská republika	Prešovský kraj	Okres Svidník	Svidník
2010	Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie spolu	381 206	79 635	3 736	971
2010	Počet evidovaných uchádzačiek o zamestnanie	180 913	36 225	1 824	502
2011	Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie spolu	399 800	81 880	3 820	1 049
2011	Počet evidovaných uchádzačiek o zamestnanie	193 702	37 768	1 942	562
2012	Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie spolu	425 858	88 245	4 293	1 140
2012	Počet evidovaných uchádzačiek o zamestnanie	204 503	39 926	2 092	588
2013	Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie spolu	398 876	83 576	4 101	1 067
2013	Počet evidovaných uchádzačiek o zamestnanie	192 628	38 197	1 970	527
2014	Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie spolu	374718	78897	3979	1009
2014	Počet evidovaných uchádzačiek o zamestnanie	183706	36387	1953	507

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Z údajov je možné konštatovať, že od roku 2012 dochádza k miernemu poklesu počtu evidovaných UoZ v okrese Svidník i meste.

Graf 16 Vývoj počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie

Zdroj: vlastné spracovanie

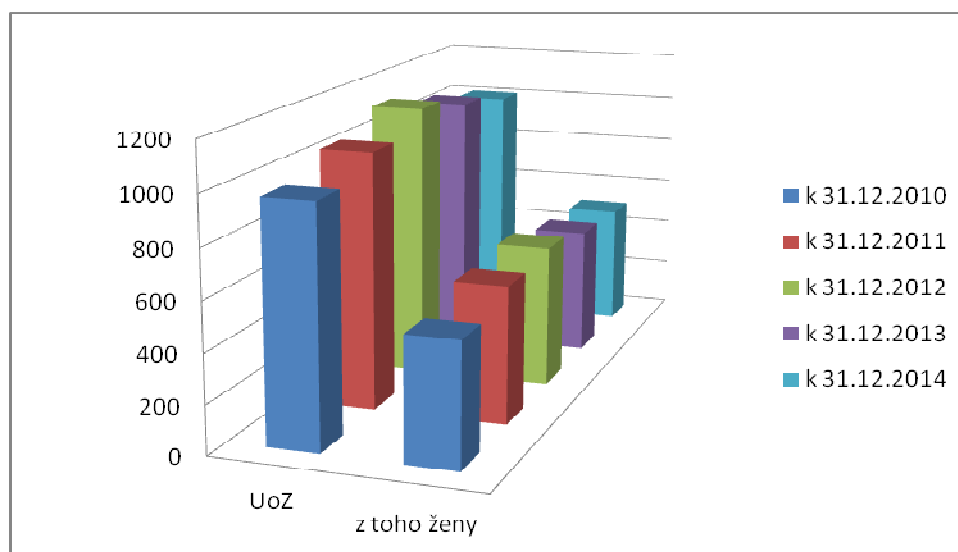
Tabuľka 53 Štruktúra UoZ podľa pohlavia

	Počet UoZ	z toho ženy
k 31.12.2010	969	502
k 31.12.2011	1049	562
k 31.12.2012	1132	585
k 31.12.2013	1067	527
k 31.12.2014	1009	507

Zdroj: ÚPSVaR

Z hľadiska štruktúry UoZ je podiel mužov a žien približne v rovnakom pomere.

Graf 17 Štruktúra UoZ podľa pohlavia

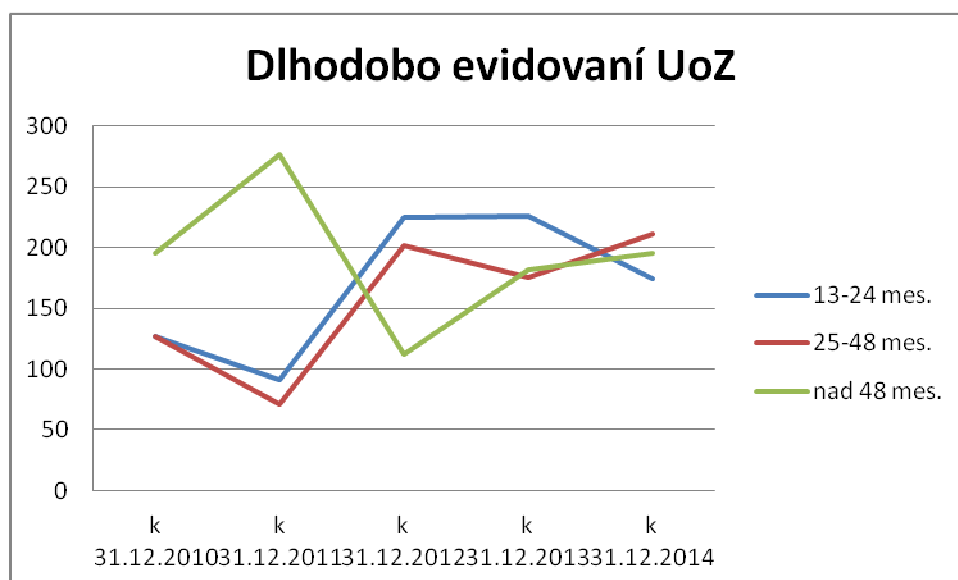
Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 54 Dlhodobo evidovaní UoZ

	13-24 mes.	25-48 mes.	nad 48 mes.	Spolu	z toho ženy
k 31.12.2010	127	127	195	449	neuvedené
k 31.12.2011	91	71	276	438	neuvedené
k 31.12.2012	225	202	112	539	neuvedené
k 31.12.2013	226	175	182	583	314
k 31.12.2014	174	211	195	580	315

Zdroj: ÚPSVaR

V roku 2011 bolo najviac dlhodobo nezamestnaných nad 48 mesiacov, avšak od roku 2012 do roku 2013 bol najvyšší podiel DEUoZ s dobou nezamestnanosti od 13-24 mesiacov. K 31.12.2014 sa kategórie vyrovnali.

Graf 18 Dlhodobo evidovaní UoZ

Zdroj: vlastné spracovanie

1.1.7.3 Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov, v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonávajú politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti mesto spolupracuje s ÚPSVaR Bardejov, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom

zachovania pracovných návykov dlhodobu nezamestnaných. Mesto spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (AFTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov AFTP podporuje predovšetkým vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj mestom samotným.

Tabuľka 55 Prehľad projektov zamestnanosti s podporou ÚPSVaR

Názov projektu	Podpora podľa §-u	Realizácia	poč. prac.
		od - do	miest
Protipovodňové práce	§ (51)54	3/2012 - 8/2012	10
Protipovodňové práce	§ (51)54	9/2012 - 12/2012	5
Protipovodňové práce	§ (51)54	5/2013 - 10/2013	13
Chránená dielňa-Sov. hrdinov	§60	10/2011 - 9/2013	3
Chránená dielňa-Sov. hrdinov	§60	10/2013 - pokračuje	4
Chránená dielňa-Nábřežná	§60	3/2013 - 2/2015	3
Chránená dielňa - K1K	§60	10/2012 - 9/2014	2
Chránená dielňa - Kameraný systém	§60	7/2012 - 6/2014	4
Chránená dielňa - Kameraný systém	§60	7/2014 - pokračuje	4
Projekt zamestnania mladých	§54.x.x	5/2014 - 11/2015	1
Projekt rozvoja zamestnanosti	§50.j.	10/2013 - 06/2014	1
Dobrovoľnícke práce	§52.a	12/2014 - 05/2015	5
Dobrovoľnícke práce	§52.a	3/2015 - 8/2015	8
Dobrovoľnícke práce	§52.a	9/2015 - 2/2016	10
Dobrovoľnícke práce	§52.a	10/2015 - 3/2016	5
Protipovodňové práce	§54	4/2015 - 9/2015	13
Protipovodňové práce	§54	6/2015 - 9/2015	3
spolu			94

Zdroj: MsÚ

1.1.8 Cestovný ruch

Na základe Regionalizácie cestovného ruchu v SR, PSK je zastúpený tradičnými regiónmi cestovného ruchu - Hornozemplínsky, Šarišský, Tatranský, ktoré presahujú svojim významom nielen územie kraja ale aj celého Slovenska. Mesto Svidník spadá do Šarišského regiónu cestovného ruchu, subregión strednodobý okolie Svidníka so súborom drevených kostolíkov.

V organizácii cestovného ruchu plní mesto Svidník funkciu nástupného sídla do rekreačného územného celku Dukla, Veľká Domaša a Bardejov s medzinárodnými Bardejovskými kúpeľmi. Geografická poloha vytvára predpoklady pre rozvoj prihraničného, ale aj medzinárodného turizmu. Územie mesta a jeho okolia je charakteristické kvalitným prírodným a životným prostredím (lesopark a centrálny mestský park, záhradkárske osady). V meste sú jedinečné zariadenia cestovného ruchu (Pietny areál bojov druhej svetovej vojny s národnou kultúrnou pamiatkou Pamätníkom Sovietskej armády a Vojenským múzeom, Múzeum ukrajinskej kultúry s národopisnou expozíciou v prírode a galériou Dezidera Millyho) a aktivity (národopisné Slávnosti kultúry Rusínov–Ukrajincov Slovenska).

Pre letný oddych sa v meste využíva riečne kúpalisko, športovo rekreačné areály, otvorené a kryté kúpaliská, kultúrne zariadenia, vrátane skanzenu.

Cez zimné obdobie sa dá využiť ľadová plocha. Existujúci lyžiarsky vlek je dlhodobo nefunkčný. V blízkom okolí sa nachádzajú lyžiarske strediská Medvedie, Šarbov, Nižný Komárnik, Regetovka, Miková a Nižná Polianka. Uvedené rekreačné územné celky zariadenia a aktivity sú vhodné na rozvoj dennej a víkendovej rekreácie, turistiku a oddych.

Medzi základné ukazovatele cestovného ruchu patrí kapacita ubytovania, stravovanie a doplnkové služby. Súčasná ubytovacia kapacita v meste predstavuje 204 lôžok (Hotel Hoges v rekonštrukcii – zvýšenie štandardu, Hotel Rubín) a reštauračná kapacita 524 stoličiek. Okrem uvedených ubytovacích a reštauračných kapacít sa v meste nachádzajú aj kaviarne, pizzerie, pivárne. V katastrálnom území mesta sa nachádza aj motorest Alpinka. Neďaleko mesta sa nachádza aj motorest Polianka. V meste je nefunkčný pôvodný hotel Dukla, ktorý tvorí potenciálny priestor a kapacity pre rozvoj služieb cestovného ruchu alebo občianskej vybavenosti.

Mesto nemá funkčné turistické informačné centrum.

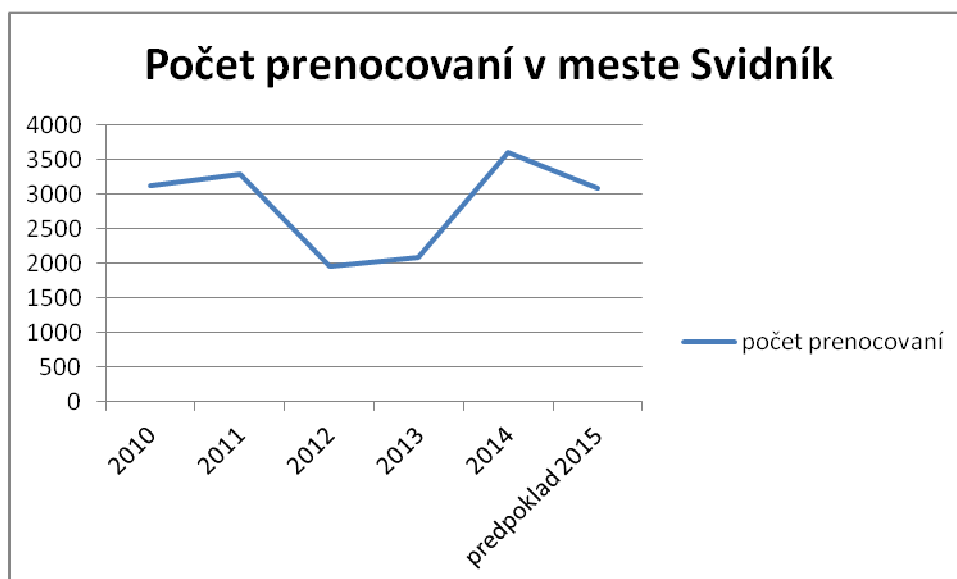
Tabuľka 56 Prenocovania v meste

Rok	Poskytovateľ služby	Počet osôb	Počet prenocovaní	Daň /€/
2010	Stredná odborná škola arm,gen, L. Svobodu	453	2 092	1 380,72
	MARCG, s.r.o. Svidník /Rubín/	432	540	356,30
	Ing. Miron Krajkovič /Hoges/	258	307	201,30
	Špeciálna základná škola internátna	112	182	120,12
	spolu	1 255	3 121	2 058,44
2011	Stredná odborná škola arm,gen, L. Sv.	751	2 658	1 754,28
	MARCG, s.r.o. Svidník /Rubín/	252	298	196,68
	Ing. Miron Krajkovič /Hoges/	192	207	136,62
	Špeciálna základná škola internátna	62	135	89,10
	spolu	1 257	3 298	2 176,68
2012	Stredná odborná škola arm,gen, L. Sv.	398	1 103	727,98
	MARCG, s.r.o. Svidník /Rubín/	288	350	231,00
	Ing. Miron Krajkovič /Hoges/	165	173	114,18

	Špeciálna základná škola internátna	73	181	119,46
	EF max, s.r.o. Svidník /Poľnoslužby/	32	144	95,04
	spolu	956	1 951	1 287,66
2013	Stredná odborná škola arm,gen, L. Sv.	192	1 058	707,47
	MARCG, s.r.o. Svidník /Rubín/	450	574	378,84
	Špeciálna základná škola internátna	195	310	204,60
	VKR, s.r.o. Svidník /Hoges/	86	100	66,02
	EF max, s.r.o. Svidník /Poľnoslužby/	12	46	30,36
	spolu	935	2 088	1 387,29
2014	Stredná odborná škola arm,gen, L. Svobodu	543	2 011	1 343,91
	MARCG, s.r.o. Svidník /Rubín/	959	1 334	883,44
	VKR, s.r.o. Svidník /Hoges/	41	47	31,02
	Špeciálna základná škola internátna	136	204	134,64
	spolu	1 679	3 596	2 393,01
2015	Stredná odborná škola arm,gen, L. Sv.	365	1 188	784,08
	MARCG, s.r.o. Svidník /Rubín/	654	829	547,14
	Špeciálna základná škola internátna	112	214	141,24
	CK EUROTUR	45	83	54,78
	spolu	1 176	2 314	1 527,24
Pozn. Rok 2015 je za 1.-3.Q,				

Zdroj: MsÚ

Z prehľadu je zrejmé, že v rokoch 2012-2013 došlo k markantnému poklesu počtu prenocovaní v meste. Naopak roku 2014 bol opäť nadpriemerný, ale podľa predpokladaného vývoja do konca roka 2015, počet neprevýši rok 2014.

Graf 19 Vývoj počtu prenocovaní v meste Svidník

Zdroj: vlastné spracovanie

V meste Svidník sú cestovné kancelárie SATUR, EUROTOUR, BUSTOUR, LURETA a LAGUNA, ktoré sú zamerané najmä na organizovanie zájazdov do zahraničia.

V súčasnosti sa na území mesta ponúka minimálny počet komplexných produktov cestovného ruchu. Prevažuje individuálna nekoordinovaná ponuka zameraná na ubytovanie, stravovanie bez sprievodných aktivít.

Značenie turistických trás je pravidelne obnovované. Pomerne hustá a pre návštevníkov príťažlivá sieť turistických trás spoľahlivo a dlhodobu sprístupňuje príťažlivé lokality.

Ďalší rozvoj cestovného ruchu predpokladá dobudovanie, rozšírenie rozsahu a zvýšenie kvality služieb (šport, oddych, rekreácia), marketingu cestovného ruchu, lepšiu propagáciu a prezentáciu mesta v zahraničí, stabilizáciu vidieckych foriem osídlenia, rozvoj nových foriem turistiky, nárast kúpyschopnosti obyvateľstva. Vhodné podmienky pre celoročnú pešiu turistiku ponúka zariadenie Hvezdárne v Roztokoch, ktoré organizačne patrí pod Podduklianske osvetové stredisko vo Svidníku.

Rozhodujúcu úlohu v rozvoji cestovného ruchu by malo mať aj vytvorenie mestského a regionálneho združenia cestovného ruchu, ktoré by koordinovalo rôzne regionálne aktivity vrátane cieleného regionálneho marketingu a vytvárania nových regionálnych produktov.

Cestovný ruch v okrese Svidník

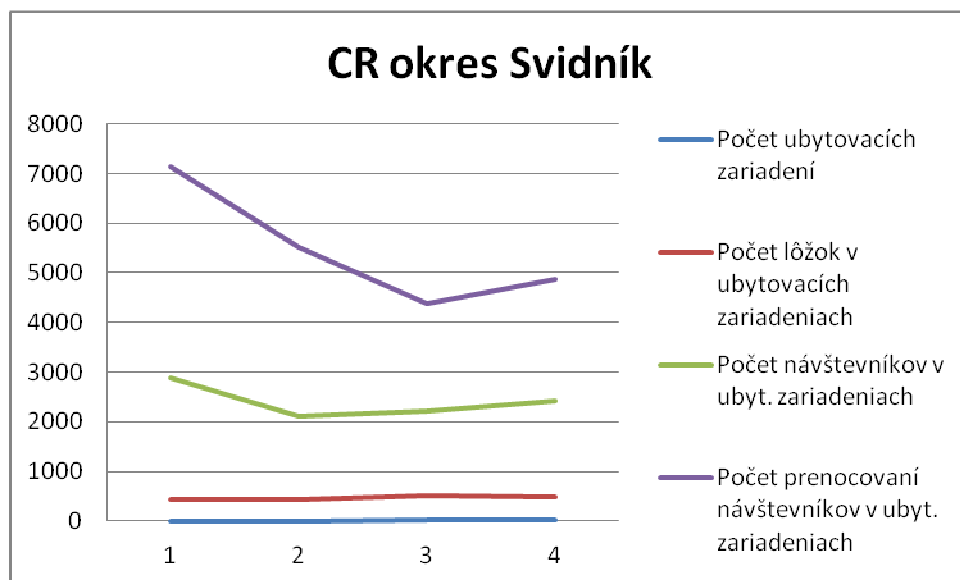
Tabuľka 57 Štatistika cestovného ruchu v okrese Svidník

okres Svidník	2010	2011	2012	2013
Počet ubytovacích zariadení	5	5	9	8
Počet lôžok v ubytovacích zariadeniach	428	424	510	488
Počet návštevníkov v ubyt. zariadeniach	2 896	2 120	2 218	2 408
Počet prenocovaní návštevníkov v ubyt. zariadeniach	7 150	5 521	4 384	4 862

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Situácia v okrese Svidník v oblasti CR je zrejmá z grafu.

Graf 20 CR okres Svidník

Zdroj: vlastné spracovanie

Atraktivity mesta a okolia

Aquaruthenia - Vodný svet Svidník ponúka vnútorné celoročné bazény, vonkajšie letné bazény a vnútorný letný bazén, wellness a rôzne druhy športovísk pre detí a dospelých.

SNM – Múzeum ukrajinskej kultúry vo Svidníku

SNM - Múzeum ukrajinskej kultúry vo Svidníku je národnostnou inštitúciou, ktorej poslaním je dokumentovať základné etapy kultúrno-historického, politického a sociálneho vývoja Rusínov - Ukrajincov Slovenska od najstarších čias po súčasnosť. Vzniklo roku 1956 v Prešove (do r. 1993 Múzeum ukrajinskej kultúry), vo Svidníku sídli od r. 1964. Tu sa postupne rozvíjala jeho systematická zbierkotvorná, vedeckovýskumná, publikačná, metodicko-odborná a kultúrno-výchovná činnosť.

SNM - Múzeum ukrajinskej kultúry vo Svidníku je jedinečné špecializované a najstaršie národnostné múzeum na Slovensku.

Na ploche 1700 m² dokumentuje kultúrno-historický vývoj ukrajinsko-rusínskeho obyvateľstva Slovenska od najstarších čias po súčasnosť. Expozícia, okrem prvej časti ČLOVEK A PRÍRODA, v ktorej je predstavená flóra a fauna karpatskej prírody, ktorá bola jedným z hlavných determinantov celkového spôsobu života človeka a sociálno-ekonomického vývoja prezentovanej oblasti, je členená chronologicky a zahŕňa obdobie od PRAVEKU cez obdobie FEUDALIZMU, KAPITALIZMU až po SÚČASNOSŤ. V expozícií sú exponované unikátne archeologické nálezy mamutí kel a mamutí zub z okolia Svidníka, kamenné sekeromlaty, kamenné sekery, amforovité nádoby a pod., stredoveké písomné pamiatky, o vzniku jednotlivých obcí, dokumenty o národnostnom postavení západoukrajinského obyvateľstva, ukážky hmotnej a duchovnej kultúry. Patričná pozornosť sa venuje dokumentácii literárnych úsilí Rusínov a Ukrajincov.

Galéria Dezidera Millyho

Galéria Dezidera Millyho je treťou expozíciou SNM - Múzea ukrajinskej kultúry vo Svidníku. Bola sprístupnená v roku 1983. Nachádza sa v barokovom kaštieli z 18. stor. Predstavuje vývoj ľudového a profesionálneho výtvarného umenia Rusínov a Ukrajincov od 16. stor. po súčasnosť. Dominantou

expozičné je vzácny súbor ikôn, ktoré patria medzi najstaršie a najcennejšie zbierkové predmety SNM - Múzea ukrajinskej kultúry vo Svidníku.

Centrálne miesto v expozičii majú diela národného umelca Dezidera Millyho (1906-1971) – príslušníka Generácie 1909, ktorý vošiel do dejín moderného výtvarného umenia na Slovensku ako jeden z jeho zakladateľov.

Skansen Svidník

Národopisná expozičia v prírode SNM - Múzea ukrajinskej kultúry vo Svidníku (SKANZEN) - sa rozprestiera na desať hektárovej ploche v bezprostrednom susedstve amfiteátra. Komplexná národopisná expozičia, sprístupnená v r. 1982, na základe výrazného hmotného materiálu podáva návštevníkom ucelenú predstavu základných životných podmienok Rusínov a Ukrajincov v minulých historických obdobiach. Tu sa sústreďujú najtypickejšie pamiatky ľudovej architektúry a bývania v tejto časti Slovenska.

Vojenské múzeum Svidník

Múzejné oddelenie Svidník je súčasťou Vojenského historického múzea so sídlom v Piešťanoch.

Svojou činnosťou nadväzuje na tradície Dukelského múzea, ktoré vzniklo v roku 1965. Priestory múzejného oddelenia boli slávnostne sprístupnené 4.10.1969, pri príležitosti osláv 25. výročia Karpatsko-duklianskej operácie. V objekte múzejného oddelenia sú expozičné, depozitárne a administratívne priestory. Múzejné oddelenie Svidník registruje k 31.12.2014 v zbierkovom fonde 10 542 zbierkových predmetov.

Múzejné oddelenie sa špecializuje na dokumentáciu vojenských dejín Slovenska bezprostredne pred a počas 1.svetovej vojny vo Východných Karpatoch, medzivojnového obdobia a obdobia 2.svetovej vojny s akcentom na priebeh Karpatsko-duklianskej operácie, partizánske hnutie a oslobodzovanie územia Slovenska v rokoch 1944 – 1945. Na prezentáciu dokumentovaných reálií slúži pre návštevníkov **centrálna expozičia**.

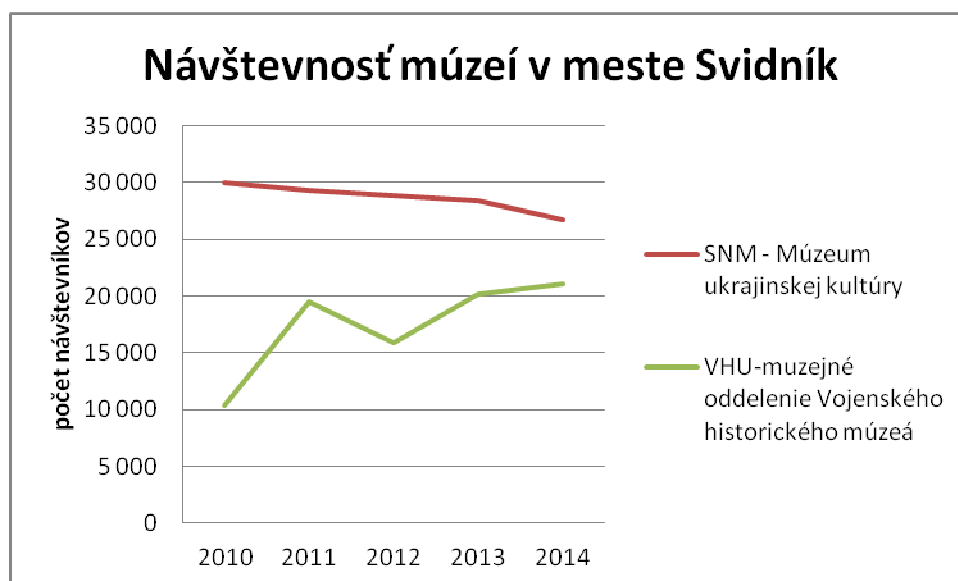
Centrálna expozičia, ktorá je umiestnená v hlavnej budove tzv. Vojenského múzea Svidník, dokumentuje vojenské dejiny Slovenska v rokoch 1914 – 1945. Návštevníkovi expozičné sa tu púťavou formou, prostredníctvom trojrozmerných predmetov, dobových fotografií a rôznych písomností, poskytujú informácie o novodobých vojenských dejinách Slovenska, ohraničených vypuknutím 1. svetovej vojny až po skončenie 2. svetovej vojny. Tvorcovia múzejnej expozičie položili dôraz na prezentáciu poznatkov vojenských historikov viažucich sa k vedeniu bojovej činnosti v Karpatoch, so zreteľom na prvú a druhú svetovú vojnu. V múzejnej expozičii návštevníci získavajú informácie o bojoch v Karpatoch v r. 1914 – 1915, s dôrazom na dôvody, priebeh a výsledok Brusilovovej ofenzívy, ako aj priame dôsledky prvej svetovej vojny na región severovýchodného Slovenska. V ďalšej časti expozičie sa nachádzajú trojrozmerné predmety, historické fotografie, ako aj rôzne dobové písomností dokumentujúce historické udalosti spojené s obsadzovaním územia Slovenska po vzniku Československej republiky v rokoch 1918 – 1919. Pozornosť je venovaná aj výstavbe čs. brannej moci v rokoch 1919 – 1939. Autori expozičie sa sústredili aj na priblíženie vojenskej histórie Slovenskej republiky v rokoch 1939 – 1945. Najväčší dôraz v expozičii je venovaný národnému boju za oslobodenie v rokoch druhej svetovej vojny, priebehu Karpatsko-duklianskej operácie i oslobodzovaniu miest a obcí Slovenska v rokoch 1944 – 1945. Do expozičie je zakomponovaných množstvo zaujímavých múzejných exponátov – vojenských rovnošiat, rádov, medailí, vyznamenaní, odznakov, zástav, ručných chladných a palných zbraní, ako aj nálezov z bojísk. V expozičii sa nachádzajú aj unikátne múzejné exponáty, akými sú vojenské rovnošaty maršala K. S. Moskalenka, veliteľa 38. armády a gen. Ludvíka Svobodu, veliteľa 1. čs. armádneho zboru v ZSSR, ktorých jednotky bojovali v Karpatsko-Duklianskej operácii. VHÚ, vzhľadom na skutočnosť, že posledná expozičia vo Svidníku bola reinštalovaná v r. 1996, v súčasnosti realizuje jej celkovú modernizáciu, vrátane úpravy

vnútorných priestorov a výmeny expozičného interiéru. Modernizácia expozície vyplýva z uznesenia vlády SR č. 1078 z 20. decembra 2006 k Stratégii rozvoja múzeí a galérií v Slovenskej republike do roku 2011. Súčasný zameranie a rozčlenenie expozície bude zachované, avšak doplnené o nové poznatky vojenskej historickej vedy. Ďalším zámerom je inštalovať elektronické informačné pulty podávajúce informácie o expozícii, o Slovensku, jeho histórii, kultúre, spoločnosti, ekonomike. Uvažuje sa o vytvorení portálu virtuálneho múzea s prezentačnou a výchovno-vzdelávacou funkciou, interaktívnou PC technikou zabezpečujúcou sumárne popisy múzejných predmetov vystavovaných v expozícii, s možnosťou využitia teletextu pre sluchovo postihnutých a načítanie auditívneho popisu pre zrakovo postihnutých.

Tabuľka 58 Počet návštevníkov múzeí v meste Svidník

Múzeum	Počty návštevníkoch podľa rokov				
	2010	2011	2012	2013	2014
SNM - Múzeum ukrajinskej kultúry	30 045	29 291	28 855	28 363	26 673
VHU-múzejné oddelenie Vojenského historického múzea	10 357	19 478	15 907	20 131	21 051
spolu	40 402	48 769	44 762	48 494	47 724

zdroj: MsÚ

Graf 21 Vývoj návštevnosti múzií v meste Svidník

Zdroj: vlastné spracovanie

Národná kultúrna pamiatka Duklianske bojisko

V pôsobnosti Vojenského historického ústavu vo Svidníku a na Dukle je odborná starostlivosť o Duklianske bojisko – národnú kultúrnu pamiatku zapísanú v Ústrednom zozname pamiatkového fondu ako Dukelské bojisko (na základe uznesenia predsedníctva Slovenskej národnej rady č. 24 z 27. 2. 1961). Národná kultúrna pamiatka je územne rozdelená do dvoch lokalít:

Dukla – pamätník čs. armádneho zboru v katastrálnom území Vyšný Komárnik, Pamätník sovietskej armády v katastrálnom území **Svidník**.

V areáli Duklianskeho bojiska, od rázcestia obce Kapišová až po slovensko-poľský hraničný priechod Dukla sa nachádza expozícia v prírode s rozmiestnenou bojovou technikou v katastri Nižného

Komárnika a Vyšného Komárnika. Sprístupnené sú aj zrekonštruované delostrelecké palebné postavenia a bunkre jednotiek 1. čs. armádneho zboru v ZSSR.

Dukla

Dominantou národnej kultúrnej pamiatky je Pamätník čs. armádneho zboru postavený v roku 1949 podľa architektonického návrhu Ing. arch. J. Grusa. Pamätník s obradnou sieňou je vysoký 28 metrov. Pri príležitosti 70. výročia Karpatsko-duklianskej operácie umiestnili v areáli umeleckú kópiu pôvodnej sochy čs. vojaka. Jej pôvodnú podobu stvárnil sochár J. A. Vítek. Súsošie *Žalujem*, ktoré vytvoril sochár J. Kulich, bolo umiestnené do zmodernizovaných priestorov vyhladkovej veže Dukla, kde ho budú naďalej obdivovať domáci, ale aj zahraniční návštevníci. Na kolonáde vedúcej k pamätníku sú umiestnené bronzové tabule, na ktorých sú vygravírované mená 1 256 padlých vojakov – príslušníkov 1. čs. armádneho zboru v ZSSR. Súčasťou pamätníka je pamätný cintorín, kde je pochovaných 565 príslušníkov 1. čs. armádneho zboru v ZSSR, ktorí zahynuli počas Karpatsko-duklianskej operácie. Po obvode cintorína sú umiestnené busty hrdinov Dukly. Roku 1961 bol pamätník vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku.

Svidník

V tesnej blízkosti areálu múzea sa nachádza Pamätník sovietskej armády. Pamätník bol postavený v roku 1954 na základe projektu Ing. arch. K. Lodra, V. Šedivého a J. Krumprechta. Autormi sochárskych prác sú akademickí sochári: O. Kozák, J. Hana, F. Gibala. Pylón pamätníka je vysoký 37 metrov. Pred pamätníkom je umiestnená bronzová socha sovietskeho vojaka. Jej autormi sú J. Bartoš a J. Hana. V komplexe pamätníka je vojnový cintorín, ktorý tvoria štyri masové hroby. V hroboch je pochovaných vyše 9 000 sovietskych vojakov, ktorí zahynuli na území východného Slovenska v rokoch 1944 – 1945. Roku 1961 bol pamätník vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku.

Údolie smrti

Medzi obcami Kapišová, Kružľová a Nižná Písaná je v teréne rozmiestnená tanková technika znázorňujúca tankovú rotu v útoku. Symbolizuje ju 8 tankov T-34/85. Návštevníkom pripomínajú tankové boje, ktoré sa v tomto priestore odohrali od 25. do 27. októbra 1944.

Karpatské drevené cerkvy

Drevené cerkvy sú vzácne kresťanské sakrálne pamiatky patriace svojou originalitou a technicko-umeleckým stvárnením do klenotnice svetovej kultúry. Pre svoju jedinečnosť sú drevené cerkvy miestom častých návštev domácich aj zahraničných turistov. Unikátne drevené cerkvy a mesto Bardejov sú najvýznamnejšou a najatraktívnejšou ponukou Horného Šariša, ktorá láka do týchto oblastí návštevníkov z celého sveta.

KARPATSKÁ DREVENÁ CESTA (KDC) SLOVAKIA

KDC je turisticky atraktívna ponuka v rozširujúcej sa novej Európe. Vyše 300 km výnimočného putovania po takmer 50 objektoch drevenej sakrálnej ľudovej architektúry slovensko-poľského pohraničia. Karpatské drevené kostolíky a cerkvy patria medzi výnimočné skvosty Slovenska. V rozsiahlom horskom masíve trónia tajomné svetové unikáty nazývané aj PERLY KARPÁT. Chrámy výnimočne harmonizujúce s prostredím a krásnou prírodou. Superponuka pre hľadajúcich pokojné naturálne zátišia a nepoznané kultúry. Ideálne miesto pre náročných turistov, ktorých určite oslovia viditeľné stopy pohnutých osudov obyvateľov geopolitický strategického územia. Tu môžete v reáli ohmatať deliacu pomyselnú duchovnú aj geografickú hraničnú čiaru medzi západnou(rímskou) a východnou(byzantskou) cirkvou aj kultúrou. Byzantské cerkvy predstavujú vzácnu súčasť cyrilometodskej tradície našich otcov i spoločného európskeho kultúrneho dedičstva. Tieto jedinečné

sakrálné pamiatky sa radia k najvyhľadávanejším turistickým miestam Karpatského regiónu a spolu s prírodnými krásami sa stali významným obohatením turistickej ponuky v Európskej únii. V kraji pod Duklou, je možné nájsť vo výnimočnej zachovanej náboženskej tradícii živý odkaz svätých Solúnskych bratov Cyrila a Metoda. KDC SLOVAKIA začína vo Vysokých Tatrách (3 objekty) v Starom Smokovci pri kostolíku z r.1894. Prechádza cez Kežmarok (2), Starú Ľubovňu (3), Bardejov (12), Svidník (17), Humenne (1), Sninu (7). Cesta končí v okrese Sobrance (2) v obci Inovce len 2 km od hranicu s Ukrajinou pri cerkvi z r.1836 sv. Michala archanjela - duchovného patróna projektu KDC. Osobitné postavenie medzi zachovanými sakrálnymi objektmi na území východného Slovenska má súbor 27 drevených kostolíkov vyhlásených v r.1968 za Národné kultúrne pamiatky (NKP). V okolí Svidníka na malom území je z nich sústredených 12 a až na jeden v Hunkovciach sa vo všetkých pravidelne konajú aj pôvodne bohoslužby v cirkevnoslovanskom jazyku. Sú to: Bodružal (1658), Dobroslava (1705), Korejovce (1761), Kožany (1698), Krajné Čierne (1731), Lodomírova (1742), Miroľa (1770), Nižný Komárnik (1938), Potoky (1776, Príkra (1777), Šemetkovce(1752. Najzápadnejšia cerkva sa nachádza v obci Hraničné (1785) a najvýchodnejšia v Poloninách Uličské Krivé (1718) okres Snina. Skanzeny v Starej Ľubovni, Bardejovských Kúpeľoch, Svidníku a Humennom sú ideálnym miestom na získanie odborných informácií aj celostného pohľadu o živote v Karpatách. Napriek kataklizmatickým udalostiam 20. storočia 44 drevených cerkvi sú svedectvom zručnosti, ľudového génia a odrazom ambícií čo najdôstojnejšie pretaviť do dreva, slovanský odraz východnej spirituality a priblížiť sa svojmu byzantskému vzoru. Veľkolepá a neopakovateľná katedrála Hagia Sofia (532-537) - matka všetkých byzantských cerkvi bola postavená v Konstantinopoli (dnešný Istanbul) v 6.stor. Trojpristorový zrub s viacstupňovými pyramidálnymi šindľovými strechami, zakončených monumentálnymi baňatými vežičkami sú dominantou naturalistickej krajiny a unikáty svetového kultúrneho dedičstva. Vyše 300 ročné cerkvi boli postavené bez jediného klinca. Sú osobitým autentickým architektonickým aj umeleckým - ikonografickým prejavom karpatských Rusínov.

Partnerstvá

Mesto je členom verejno – súkromného partnerstva **OZ Dukla**.

Na území mesta pôsobí **Regionálna rozvojová agentúra Svidník**. Vznikla v súvislosti s potrebou riešenia problémov v sociálno-ekonomickej oblasti na základe uznesenia vlády SR číslo 691 zo dňa 19. septembra 1995, ako záujmové združenie právnických osôb. Svoju činnosť začala 18. novembra 1996. Je členom Slovenskej asociácie regionálnych rozvojových agentúr a je zaradená do integrovanej siete RRA.

Cezhraničná spolupráca je prirodzeným dôsledkom kultúrnej blízkosti slovenských a poľských obyvateľov (spoločné korene, rodinné vzťahy). Popri osobných kontaktoch má veľký význam rozvoj medzinárodných podujatí: festivaly, výstavy, folklórne vystúpenia a športové stretnutia. Príbuznosť kultúr, folklóru a jazyka vedie k tomu, že integračná činnosť v prihraničnom priestore je prirodzenou činnosťou rozvíjajúcou tradičné vzťahy. Tieto po vstupe oboch krajín do Európskej únie už nie sú blokované colnými bariérami.

Cezhraničné väzby sú na inštitucionálnej úrovni reprezentované Karpatským euroregiónom Slovensko, ktorého členom je aj mesto Svidník. Spolupráca na úrovni samospráv je medzi mestom Svidník a poľskými mestami Jaroslaw, Swidnik, Strzyzow. Dlhodobé partnerské vzťahy udržiava mesto aj s poľským mestom Krosno a Dukla. Partnerské vzťahy sú nadviazané aj s českým mestom Chrudim, ukrajinským Rachovom, srbským Vrbasom a macedónskym Kriva Palanka. Postupne sa rozvíja aj spolupráca podnikateľských subjektov a mimovládnych organizácií a zväzov. V súčasnosti neexistuje kompletný prehľad kontaktov a aktivity v oblasti propagácie sú nekoordinované. Chýba im

zjednocujúci rámec, ktorý môže zabezpečiť ich vyššiu účinnosť. Skúsenosti poľských partnerov sa budú dať využiť pri príprave väčších projektov v rámci programu INTERREG. Úspešná stratégia vonkajších vzťahov bude mať významný vplyv na realizáciu mnohých cieľov sformulovaných v ostatných problémových oblastiach

1.1.9 Pôdohospodárstvo

Poľnohospodárska pôda mimo hraníc zastavaného územia je v užívaní Družstva podielnikov Stročín, Agroekoslužby s.r.o. Bukovce, Ing. Andrej Pribula, ŠPAS s.r.o. Vyšná Jedľová, Jadlova s.r.o. Vyšná Jedľová a Agrofarma s.r.o. Svidník. Časť pozemkov je v užívaní vlastníkov pôdy v rámci samozásobovania. V katastrálnom území mesta sa nenachádza hospodársky dvor živočíšnej výroby.

V západnej časti Svidníka sa nachádza ovocný sad. ÚPN-SÚ predpokladá sad zachovať.

Nevyužívaná poľnohospodárska pôda v katastri mesta bola v minulosti premenená na záhradkárske lokality Jedľovka, Laz a Nad amfiteátrom. ÚPN-SÚ navrhuje novú záhradkársku osadu v lokalite „Za Kanianskym potokom“.

Lesy v rámci katastra sú zaradené hlavne do lesoparku, ktorý dáva predpoklady pre prechádzky v prírode a cykloturistiku. Spravuje ich urbárska spoločnosť a časť patrí súkromným vlastníkom.

1.1.10 Samospráva a verejná správa

1.1.10.1 Mestský úrad iné úrady a inštitúcie

Primátor mesta je štatutárnym orgánom Mesta Svidník riadi prácu mestského úradu a vymenúva a odvoláva prednostu mestského úradu, ktorý vedie a organizuje jeho prácu.

Mestský úrad sa člení na sekretariát primátora, na sekretariát prednostu mestského úradu a jednotlivé odbory:

- a) Odbor všeobecnej vnútornej správy (OVVS),
- b) Odbor sociálny, zdravotný, podnikateľskej činnosti a obchodu (OSZPČaO),
- c) Odbor školstva, kultúry, športu a mládeže (OŠKŠaM),
- d) Odbor finančný a správy majetku (OFaSM),
- e) Odbor výstavby, dopravy, životného prostredia a regionálneho rozvoja (OVDŽPaRR)

Mestské zastupiteľstvo tvoria 15 poslanci z troch volebných obvodov.

Mestská rada má 5 členov.

Pri mestskom zastupiteľstve pracujú tieto komisie:

Komisia sociálna, zdravotná a bytová

Komisia finančná a správy majetku

Komisia podnikateľskej činnosti a obchodu

Komisia výstavby, územného rozvoja, dopravy a životného prostredia

Komisia pre vzdelávanie, kultúru, šport a mládež

Komisia na ochranu verejného poriadku

Komisia na šetrenie sťažností

Komisia pre udeľovanie cien mesta Svidník

Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov mesta Svidník.

Fungujú aj 2 odborné komisie:
 Komisia na prerokovanie žiadosti o pridelenie dotácií
 Komisia pre výber pamätihodností mesta Svidník

Tabuľka 59 Prehľad úradov v meste

Daňový úrad - pobočka Svidník	Gen. Svobodu 720/29, 089 01 Svidník
Okresný Súd - Svidník	Sov. hrdinov 200/35 089 01 Svidník
Sociálna poisťovňa pobočka Svidník	Sovietskych hrdinov 121 089 01 Svidník
Všeobecná zdravotná poisťovňa	MUDr. Pribulu 150/8, P. O. Box 27, 089 01 Svidník
Dôvera zdravotná poisťovňa	Centrálňa 632/7, 08901 Svidník

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 60 Inštitúcie, banky, poisťovne

Inštitúcia	Adresa
Banky:	
Prima banka, pobočka Svidník	Centrálňa 1, 089 01 Svidník
OTP banka Slovensko, a.s.	Centrálňa 817/21, 089 01 Svidník
Slovenská sporiteľňa, a.s.	Centrálňa 812/13, 089 01 Svidník
VÚB banka, pobočka Svidník,	Centrálňa 584/5, 089 01 Svidník
Poštová banka	Stropkovska 633/3, 089 01 Svidník
1. stavebná sporiteľňa	Centrálňa 274, 089 01 Svidník
Wústenrot stavebná sporiteľňa, a.s.	Centrálňa 812/13, 089 01 Svidník
Poisťovne:	
Kooperatíva, poisťovňa Svidník	Centrálňa 817/21, 089 01 Svidník
Alianz, Slovenska poisťovňa Svidník	Sovietskych hrdinov 166/60, 089 01 Svidník
ČSOB poisťovňa, poradenské miesto	Centrálňa 274, 08901 Svidník

Zdroj: vlastné spracovanie

1.1.10.2 Digitalizácia

Mesto Svidník sa v r. 2015 zapojilo do národného projektu "Dátové centrum obcí a miest"(DCOM), ktorý má prispieť k zefektívneniu verejnej správy a zvýšeniu spokojnosti občanov s jej fungovaním na miestnej a regionálnej úrovni. Dátové centrum obcí a miest bude poskytovať mestu potrebné aplikácie ako službu, zabezpečí ich integráciu s ISVS a zároveň sprostredkuje prístup k eSlužbám širokej verejnosti. Poskytované služby IS DCOM budú zodpovedať okruhu originálnych kompetencií obcí a miest. Prostredníctvom projektu DCOM bol v r. 2015 mestský úrad vybavený informačnou a komunikačnou technikou, ktorá mu umožní prispôbiť sa súčasným požiadavkám a nárokom na úroveň kvality poskytovaných služieb. V súčasnosti beží testovacia fáza projektu. Od novembra t. r. postupne začnú nabehávať jednotlivé aplikácie a zaškoľovanie zamestnancov MsÚ na ich používanie. Aplikácia projektu v praxi znamená, že občania budú môcť s mestom komunikovať elektronicky, prostredníctvom tzv. elektronickej komunikačnej schránky. Verejnosť bude mať k dispozícii elektronické komunikačné rozhranie v podobe webových stránok pre 138 poskytovaných

elektronických služieb. Občania budú mať prostredníctvom webového portálu DCOM prístup k elektronickým službám, vrátane privátnej zóny s informáciami o aktuálnej a predchádzajúcej komunikácii s mestom. Zamestnanci úradu získajú plne integrované a navzájom prepojené riešenia pre spracovanie agendy.

Prehľad a popis modulov projektu DCOM:

1. Komunikačné služby

Z hľadiska pridanej hodnoty pre Používateľa obsahuje funkcie elektronickej pošty a webového riešenia pre stránky Používateľa. Z pohľadu podporných procesov ponúka mestu služby Call Centra a Service Desk-u (ďalej len „SD“).

Hlavné SW moduly – Komunikačné služby:

- Verejný webový portál IS DCOM a Intranetový portál mesta
- E-mailové služby

Služby elektronickej pošty poskytované všetkým používateľom mestského úradu s dôrazom na kvalitu, efektivitu, pohodlie a bezpečnosť. Ich súčasťou sú aj antivírusové resp. antispamové brány, archivácia mailov, notifikačný manažment.

• Podporné procesy:

Modul CallCentrum - Predstavuje aplikačnú podporu pre zabezpečenie funkcií centra telefonickej podpory IS DCOM.

Modul Service Desk - Poskytne komplexnú podporu činností prevádzkovateľa, Call Centra, evidencie a správy technického vybavenia ako aj evidencie a plánovania činností údržby a obnovy.

2. Informačné služby

Táto funkčnosť je charakterizovaná Informačnými službami a univerzálnym elektronickým podaním. Používateľ dostane riešenie, ktoré bude zabezpečovať časť požadovanej agendy (cca 50 služieb). Z pohľadu občana umožňuje elektronickú komunikáciu.

Hlavné SW moduly:

- Modul eDemokracia

Tento modul zabezpečuje elektronickú komunikáciu úradu a zastupiteľstva mesta s občanmi v oblastiach, ktoré podporujú demokratické zapájanie obyvateľov do riadenia mesta. Služby by mali zvyšovať povedomie a participovanie občanov na správe vecí verejných ako napr. vybavovanie petícií, rôzne pripomienky a informačné služby, návrhy a pripomienky verejnosti, návrhy a pripomienky na mestské zastupiteľstvo.

- Modul ePodateľňa IS DCOM

Zabezpečuje procesy vybraných eGOV služieb v nasledovnom rozsahu:

- Kontrola prijatého podania (overí formálne náležitosti podania, ak nebolo vytvorené systémom IS DCOM)
- Odoslanie dokumentu (ÚPVS) – zabezpečí zaslanie dokumentu adresátovi prostredníctvom ÚPVS
- Vytvorenie konania (vytvorí záznam o novom konaní)
- Zaevidovanie dokumentu k konaniu (zaeviduje dokument ku konkrétnemu konaniu)
- Zaslanie na autorizáciu (ÚPVS) – zašle dokument na autorizáciu do schránky žiadateľ

- Modul Informovanie a poradenstvo

Modul podporuje zvyšovanie transparentnosti obce voči občanom. Služi na správu a zverejňovanie údajov vyplývajúcich zo zákona a informácií súvisiacich s poskytovanými službami.

Modul okrem iného ponúka na portáli kompletné a štruktúrované informácie o dostupných eSlužbách na úrovni obce a slúži teda ako interaktívna encyklopédia služieb prepojená so samotnou implementáciou poskytovaných služieb a ich produkčnými definíciami.

- Modul Licencovanie a povoľovanie

Modul zabezpečuje poskytovanie elektronických služieb mesta z pohľadu evidencie a správy žiadaných, schvaľovaných, schválených alebo zamietnutých licencií a povolení žiadateľov v oblastiach predaja, poskytovania služieb, dopravy, prevádzok, pozemných komunikácií a pod. Elektronizácia týchto služieb bude znamenať pre žiadateľov značnú úsporu nákladov a zníženie administratívnej záťaže. Modul umožní tiež minimalizovať potrebu elektronických príloh, keďže niektoré z nich bude možné získať z integrovaných systémov.

- Modul Notifikácie a sťažností

Tento modul rieši oblasť oznámenia udalosti, ohlásenia skutočnosti alebo sťažnosti občanom prípadne podnikateľom, pričom je vyžadovaná spätná väzba. Služby je možné volať aj anonymne, avšak bez možnosti získať spätnú väzbu. Anonymný občan má možnosť sa dozvedieť o naložení s jeho podaním iba prostredníctvom Info modulu.

- Modul Podanie

Modul automatizuje procesy súvisiace s evidenciou nových konaní podávajúcim a jeho odoslaním miestnej príslušnej inštitúcii (správneho orgánu). Podanie sa vytvára na portáli. Tu vytvorené podanie predstavuje pre systém základný spôsob tvorby podaní do budúcnosti. Pre ostatné typy podaní (ústne podanie do zápisnice, písomné podanie do zápisnice, telegrafické a telefaxové) sa predpokladá postupná minimalizácia.

- Modul Knowledge base

Jedná sa o modul určený na zostavenie a prístup k znalostnej báze. Zabezpečuje a vytvára podmienky pre zdieľanie vedomostí. Systém v plnom rozsahu vytvára podmienky pre správu a tvorbu aktuálnych a konzistentných znalostí

- Modul eLearning

Nosným prvkom aspektu kvality je kvalitná dokumentácia podporená výukovými materiálmi, návodmi, postupmi a systémom pomoci používateľovi

- Integrácia na ÚPVS

Z pohľadu legislatívnych predpisov a hlavne z pohľadu zákona o e-Governmente, je potrebné zabezpečiť integráciu na ÚPVS a na spoločné moduly ÚPVS tak, aby boli splnené náležitosti kladené na elektronickú komunikáciu.

IS DCOM bude preto integrovaný prostredníctvom integračného modulu G2G na: modul elektronických schránok (eDesk), autentifikačný modul (IAM), platobný modul (MEP), modul centrálnej elektronickej podateľne (CEP), modul elektronických formulárov (eForm), modul elektronického doručovania (MED), notifikačný modul.

3. Elektronické služby (eSlužby) samosprávy

Poslednou časťou služieb sú špecifické biznis služby – t. j. kompletné eSlužby samosprávy. Hlavné moduly – eSlužby samosprávy:

- Modul Dane a poplatky

Rieši problematiku výberu a správy miestnych daní a poplatkov podľa Zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov) a Zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov.

- Modul Evidencie

Patria sem služby, ktoré riešia rôzne oblasti verejného života.

Ide o také evidencie ako napr. správa evidencií občianskych svadobných obradov, rozlúčok so zosnulými a uvítaní detí do života – pridávanie záznamov, úprava atribútov, mazanie atď.

- Modul Majetok a prenájmanie

Modul poskytuje podporu pre predaj a prenájom nehnuteľného a hnuiteľného majetku mesta, ktoré sa riadia zákonmi „Zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí" a „Zákon č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov". Sadzby a spôsoby realizácie predaja a prenájmu sú upresňované všeobecnými záväznými nariadeniami mesta.

- Modul Obstarávanie

Modul obsahuje evidencie o verejnom obstarávaní (VO) mesta a logiku pre spracovanie dát a zabezpečenie ich integrity. Zabezpečí tiež informovanie o VO, možnosť elektronického predloženia ponuky a všetkých sprievodných podkladov a dokumentov vyžadovaných súťažnými podmienkami konkrétneho VO.

- Modul Platby

Tento modul je integrálnou súčasťou iných modulov IS DCOM, ktoré vyžadujú od občanov zaplatenie dane, poplatku, sankcie, penále, pokuty. Jednou skupinou platieb sú dane, druhou skupinou sú správne poplatky. V týchto prípadoch je dôležité, že nie je možné v procese pokračovať, pokiaľ nie je platba zrealizovaná, zaevidovaná do systému a spárovaná s príslušným konaním.

Modul umožní občanovi využiť niektorý zo spôsobov platby, ktorými DCOM riešenie bude disponovať (elektronické bankovníctvo, štátna pokladňa, platobné karty a tiež hotovostná platba v pokladni úradu). Využitím platby cez portál sa skrátí časová náročnosť a zároveň sa zníži chybovosť. Odstránenie chybovosti je zabezpečené predvyplnením údajov a čas sa skrátí hlavne zmenou súčasného procesu.

- Modul Sociálne služby

Zabezpečuje spracovanie sociálnej agendy obcou. Poskytuje prehľad o osobách, ktoré rieši odbor sociálnych vecí obce a zároveň prehľad všetkých dôležitých informácií pre podporu rozhodovania v týchto záležitostiach. Ide predovšetkým o poskytnutie jednorazových príspevkov, dotácií, poskytnutie sociálnych služieb (stravovanie, zdravotné pomôcky, opatrovateľské služby), sociálna kuratela.

Samostatnou časťou je vedenie evidencie o poskytovaní služieb v zariadení pre seniorov (evidencia žiadostí o umiestnenie, evidencia voľných miest, atď.). Pod modul tiež spadá evidencia žiadaných, schvaľovaných, schválených alebo zamietnutých dotácií a príspevkov žiadateľov v oblasti zdravotníctva, sociálnych vecí, charity, kultúry, športu, životného prostredia, výchovy a vzdelávania, záujmovej činnosti mládeže a organizáciám zriadeným obcou na prevádzku a investície.

- Integrácia na referenčné registre a ďalšie IS VS

Podstatou integrácie na referenčné registre je zabezpečenie aktuálnych údajov v riešení IS DCOM. Základnou údajovou entitou je fyzická osoba, na ktorú sa viaže pomerné veľké množstvo poskytovaných služieb.

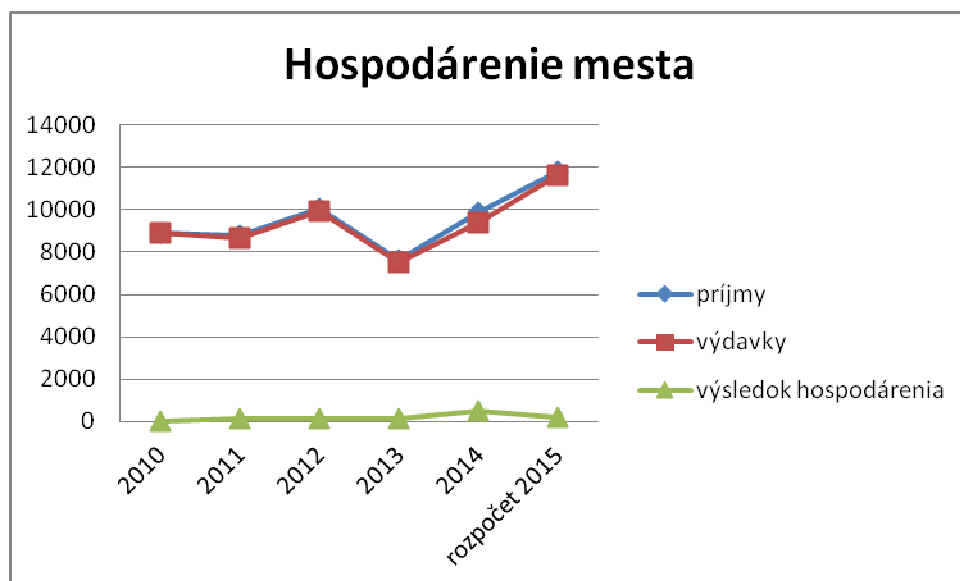
1.1.10.3 Hospodárenie mesta

Tabuľka 61 Prehľad rozpočtu mesta

Prehľad rozpočtu mesta v tis. EUR					
Rok	Príjmy		Výdavky		Výsledok hospodárenia
	Rozpočet	skutočnosť	Rozpočet	skutočnosť	
2010	11 619,5	8 919,6	9 105,2	8 885,6	34
2011	9 273,9	8 788,5	9 126,1	8 675,8	112,6
2012	10 368,9	10 073,9	10 211,7	9 906,1	167,8
2013	8 960,0	7 662,5	7 958,9	7 494,4	168,1
2014	10 380,9	9 887,1	10 158,6	9 391,7	495,4
2015	11 814,55		11 638,42		176,13

Zdroj: MsÚ

Graf 22 Vývoj hospodárenia v meste

Zdroj: vlastné spracovanie

1.2 Analýza vonkajšieho prostredia

1.2.1 STEEP analýza

STEER faktory

V analýze vonkajšieho prostredia bola použitá STEEP analýza, ktorá posudzuje vonkajšie faktory v sociálnej, technologickej, ekonomickej, ekologickej a politickej oblasti. Ide o problémy a zámery na celoštátnej či nadnárodnej úrovni, ktoré majú vplyv na miestny rozvoj. Zmeny v spoločnosti prebiehajú neustále, jednotlivé faktory sa vzájomne ovplyvňujú a nemožno ich posudzovať oddelene.

Sociálne faktory

Na vývoj spoločnosti majú v súčasnosti najväčší vplyv demografické zmeny – znižovanie celkového počtu obyvateľov, znižovanie počtu detí a zvyšovanie počtu seniorov, zvyšovanie priemerného veku obyvateľov, odchod obyvateľov v produktívnom veku do zahraničia za prácou a kariérou. Prejavujú sa zmeny v životnom štýle – rýchle životné tempo, viac stresu a menej pohybových aktivít, konzumný spôsob života, nárast kriminality a drogových závislostí, zhoršujúci sa zdravotný a fyzický stav populácie, množstvo informácií, vplyv techniky a médií. Dochádza k oslabovaniu tradičných ľudských hodnôt – zhoršovanie medziľudských vzťahov a komunikácie, kríza rodiny, zvyšovanie počtu rozvodov a detí narodených mimo manželstva. Na druhej strane sa posilňujú skupiny oživujúce tradície a tradičné hodnoty, ktoré sa týkajú stravovania, bývania a celkového životného štýlu.

Prešovský kraj má v rámci Slovenskej republiky najvyššiu pôrodnosť a najvyšší prirodzený prírastok obyvateľstva. Vplyvom migrácie je však celkový prírastok obyvateľstva len druhý najvyšší v SR.

Technologické faktory

Rýchle tempo inovácií v technológiách, najmä informačných, podstatne zvyšuje produktivitu i kvalitu výroby, umožňuje ľahší prístup k zdrojom a službám, zlepšujú sa formy spolupráce na diaľku. Z technologického hľadiska došlo k výraznému zlepšeniu kvality zariadení a objektov, s tým však súvisí aj nárast financií potrebných na ich získanie, prevádzku a údržbu. Postupná informatizácia spoločnosti spôsobuje, že informácie z akejkoľvek oblasti sú šírené a dostupné nielen prostredníctvom elementárnych technológií (televízia, rozhlas, káblová televízia). K dispozícii sú aj vyspelejšie informačno-komunikačné technológie (počítače, internet, mobilné telefóny) a zariadenia domácej zábavy (domáce kiná, prehrávače hudby a videa, tablety, herné konzoly). **eGovernment** na Slovensku započal svoju púť v roku 1995 s prijatím zákona č.261/1995 Z.z. o informačných systémoch verejnej správy. eGovernment alebo informatizácia (elektronizácia) spoločnosti (verejnej správy) sú založené na princípe využívania informačno-komunikačných technológií v rámci inštitúcií verejnej správy, vďaka ktorým je možné efektívne a promptne zabezpečiť splnenie prioritných potrieb obyvateľstva súvisiacich s činnosťou a poskytovaním konkrétnych služieb jednotlivých orgánov verejnej správy.

eGovernment teda označuje aktivity verejnej/štátnej správy sprístupnené elektronickou formou prostredníctvom informačno-komunikačných technológií. Elektronické schránky sú základným nástrojom komunikácie medzi občanmi a podnikateľskými subjektmi s orgánmi verejnej moci, a orgánmi verejnej moci navzájom. Schránky umožňujú elektronické doručovanie úradných podaní a úradných dokumentov. V súčasnosti, keď stále prevláda klasická forma doručovania žiadostí v listinnej podobe, je cieľom zavedenia elektronických schránok efektívnejšia a rýchlejšia elektronická komunikácia s verejnou správou.

Ekonomické faktory

Až do roku 2008 bol na Slovensku zaznamenaný pozitívny makroekonomický vývoj a rast životnej úrovne obyvateľov. V posledných rokoch je vývoj vo svete a na Slovensku ovplyvnený ekonomickou krízou. Týka sa oblasti výroby, dopravy, obchodu, finančného kapitálu a spotreby. Obdobie krízy nepriaznivo vplyva na podniky, podnikateľov, verejný sektor, neziskový sektor, ako aj samotných obyvateľov. Kvalita podnikateľského prostredia na Slovensku nie je hodnotená ako dobrá. Počas prvého štvrtroku r. 2014 však zaznamenalo rast viacero hodnotených položiek. Väčšina z nich bola z kategórie subjektívnych vplyvov podnikov na podnikateľské prostredie, kde si najviac polepšili informačná otvorenosť podnikov a vzťah podnikov k životnému prostrediu. Spomedzi externých faktorov si hodnotenie zlepšila stálosť a predvídateľnosť kurzu eura a cenová stabilita. Zlepšil sa aj

prístup k finančným zdrojom, za čo môžu nižšie úroky a lepšie podmienky splácania. Napriek zhoršovaniu externých podmienok na podnikanie dokážu podniky zlepšovať svoje fungovanie a vnútorné procesy a takýmto spôsobom brzdiť celkový prepad kvality podnikateľského prostredia. Prešovský samosprávny kraj patrí medzi kraje ktoré zaostávajú za rozvojom ostatných slovenských regiónov ako aj regiónov EÚ. Jeho úroveň HDP na obyvateľa v parite kúpnej sily nedosahuje ani 40 % úrovne v súčasných krajinách EÚ. A aj keď náskok sa postupne znižuje, toto znižovanie je mierne a pri súčasných tempách rastu by hospodárstvo Prešovského kraja dosiahlo hladinu Európskej únie až v roku 2259. Prešovský kraj sa na tvorbe celoštátneho hrubého produktu (HDP) podieľa najmenším podielom zo všetkých krajov Slovenska. Najvýznamnejším odvetvím hospodárstva Prešovského kraja je obchodná činnosť, ktorej sa v regióne venuje najviac podnikateľských subjektov. K významným hospodárskym odvetviam patrí aj spracovateľský priemysel, predovšetkým potravinársky, založený na poľnohospodárskej produkcii, odevný, textilný, drevospracujúci priemysel. V priemysle Prešovského kraja je zamestnaných približne 34 % ekonomický aktívneho obyvateľstva.

Ekologické faktory

Medzi hlavné globálne ekologické problémy patria: znečisťovanie životného prostredia (ovzdušia, vôd a pôdy), poškodzovanie zdravia ľudí, populačná explózia, kyslé dažde, skleníkový efekt, zväčšovanie ozónovej diery, znižovanie tvorby kyslíka, ohrozenie biodiverzity, úbytok a znehodnocovanie pôdy, rozširovanie púští, úbytok lesov, nadmerné čerpanie nerastných zdrojov, nárast objemu odpadov a problémy s ich odstraňovaním. Hrozba zmeny klímy a jej negatívnych dôsledkov predstavuje v súčasnosti vážny problém. Najnápadnejším prejavom klimatickej zmeny je globálne otepľovanie. Popri čoraz častejších extrémnych prejavoch počasia (vlny horúčav, dlhšie trvajúce a intenzívnejšie sucho, silnejšie a prudšie búrky, povodne a pod.) treba do budúcnosti počítať najmä s rozšírením výskytom hmyzích a iných škodcov ako aj ľudských patogénov. Významným dôsledkom klimatickej zmeny bude ústup horských ľadovcov, častejší výskyt nebezpečných poveternostných javov a nárast hladiny svetových oceánov. Súčasná klimatická a energetická politika EÚ sa zameriava na 3 ciele: zníženie emisií skleníkových plynov, zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov a úspora primárnej energetickej spotreby.

Politické faktory

Z medzinárodného hľadiska možno považovať za najvýznamnejšie politické faktory poslednej dekády najmä vstup SR do NATO (2004), EÚ (2004) a Schengenského priestoru (2007), zavedenie eura (2009), globalizáciu ekonomiky a životného štýlu. Na zmiernenie dopadov ekonomickej krízy sú prijímané politické rozhodnutia v oblasti znižovania verejných výdavkov a zvyšovania príjmov do štátneho rozpočtu, čo negatívne ovplyvňuje podnikanie i aktivity samospráv. Rozpočty samospráv sú v podobe nižších príjmov v rámci podielových daní. Kvalitný výkon prenesených kompetencií zo štátu na samosprávy, najmä v oblasti školstva a sociálnych služieb je obmedzený znižovaním normatívo, a tým aj finančnými možnosťami na rozvoj týchto oblastí. Na Slovensku je možné pozorovať nízku dôveryhodnosť obyvateľov najmä v oblasti justície, korupčného správania vo verejnej správe a čerpania eurofondov. Ďalej obmedzenie výdavkov domácností na základné potreby, a to najmä v kategórii najmä mladých ľudí s rodinami a dôchodcov. Sociálno-ekonomická situácia niektorých skupín obyvateľstva je taká nepriaznivá, že sú odkázaní na pomoc obce či štátu. Vzdelávacie, kultúrne a športové aktivity sa stávajú pre niektoré skupiny obyvateľov nedostupné z ekonomických dôvodov.

1.2.2 Analýza konkurencie

Mesto Svidník vníma konkurenčné prostredie iných miest z hľadiska občanov, návštevníkov a investorov.

Občania

Čo sa týka občanov, mesto realizuje projekty a aktivity ktoré prispievajú k zlepšovaniu kvality života obyvateľov. Sú to najmä aktivity v oblasti: školstva, kultúry a športu, sociálnych vecí, bývania a občianskej vybavenosti, cestovného ruchu, dopravnej a technickej infraštruktúry a životného prostredia.

Za posledných 5 rokov mesto zaznamenáva úbytok obyvateľstva. Z hľadiska vývoja obyvateľstva konštatujeme pokles produktívneho obyvateľstva a mierny pokles aj predproduktívneho obyvateľstva, naopak nepriaznivo stúpa kategória poproduktívneho obyvateľstva. Z prehľadu stavu a pohybu obyvateľstva je zrejмый neustály pokles obyvateľstva v meste. Klesá počet narodených, hoci aj úmrtnosť je nižšia oproti minulým rokom. Pozitívom je klesajúca rozvodovosť, klesajúce ukončené tehotenstvá a pozitívny prirodzený prírastok v minulom roku. Každoročné záporné migračné saldo spôsobuje každoročný úbytok obyvateľstva.

Výstavba viacpodlažných bytových domov sa v súčasnosti v meste realizuje na sídlisku Dukla, kde sa na Ul. Karpatská stavia 33 nájomných bytov a na ul. Festivalovej 2x 28 b.j. nižšieho štandardu.

V súčasnosti sa realizuje výstavba rodinných domov na lokalite IBV nad SPP – 1. etapa a pripravuje sa výstavba 25 rodinných domov v rámci 2. etapy IBV nad SPP. Do ÚPN mesta bola zapracovaná požiadavka VVS, a.s. Košice na výstavbu rodinných domov v lokalite „Ladomírka“. V štádiu územného projektu zóny je príprava lokality „Pri pamätníku“. Z hľadiska dostupnosti bytov zvyšuje sa počet bytov na 1000 obyvateľov. Znižujúci sa počet priestupkov podľa mestskej polície a funkčný kamerový systém prispievajú k bezpečnosti v meste.

Dostatok vzdelávacích inštitúcií, sociálnych a zdravotníckych zariadení tvoria kvalitnú občiansku vybavenosť.

Mesto Svidník v súlade so znením zákona SNR 369/90 Zb. o obecnom zriadení a v jeho duchu prijalo Stratégiu integrácie príslušníkov tretích krajín a naň nadväzujúci Akčný plán ako výraz úsilia a dobrej vôle vytvárať optimálne podmienky všetkým obyvateľom mesta bez rozdielu národností, vierovyznania, farby pletí, etnickej príslušnosti či rodných koreňov pre budovanie pocitu, že mesto Svidník je ich domovom a dobrým miestom pre pokojné nažívanie terajších obyvateľov ako aj život budúcich generácií.

Mesto zvyšuje úroveň aj frekvenciu usporadúvaných kultúrnych a športových podujatí pre všetky skupiny obyvateľstva.

Návštevníci

Z hľadiska návštevníkov sa mesto snaží propagovať Svidník ako miesto, kde si návštevník môže vyskladať svoje zážitky.

Informačné centrum poskytuje návštevníkom širokú škálu rôznych informácií a rád, ktoré sa týkajú mesta, pamiatok, športového i kultúrneho vyžitia, oddychu i možnosti stravovania a ubytovania. Mesto Svidník a okolie je bohaté na rusinko-ukrajinsku kultúru, ktorá stále žije v ľuďoch pod Duklou. Oblasť pod Duklou je bohatá na vojenskú históriu, jej prítomnosť cítiť neustále v množstve vojenských historických pamiatok. Mesto Svidník vytvára predpoklady pre aktívny oddych. V meste Svidník sú príležitosti ako sa nechať rozmazať a užiť si dovolenku plnú oddychu. V okolí návštevníci nájdu niekoľko príjemných stravovacích a ubytovacích zariadení, ktoré im zabezpečia komfort a štandardné služby. Kraj pod Duklou je bohatý na ukrajinsko-rusínske tradície, ktoré sa uchovávajú do dnes v podobe remesiel ľudovej výroby. Týmto remeslám sa venujú šikovní umelci z rôznych odvetví remeselnej výroby. Pravidelne sa zúčastňujú na podujatiach, ktoré prezentujú ich

umenie. Počas letnej sezóny sú remeselníci príležitostne na svidníckom skanzene, v septembri sa prezentujú na Dňoch ľudových tradícií na skanzene iných podujatiach. V konkurenčnom prostredí v oblasti cestovného ruchu má obec potenciál na prilákanie turistov na dlhší pobyt. Pôsobí tu však regionálna, slovenská i celoeurópska konkurencia v poznávacom, ako aj v letnom i zimnom pobytovom cestovnom ruchu, či už v poznávaní histórie, návštev hradov a zámkov, wellnesu, letného kúpania, zimných športov, i agroturistiky. Pre miestnych aktérov v cestovnom ruchu to znamená intenzívne sa zaoberať skvalitňovaním ponuky služieb, tvorbou a propagáciou regionálnych produktov na vhodne zvolených trhoch, hľadaním špecifík.

Podnikatelia

Konkurenčné prostredie v oblasti vytváraní možností pre príchod investorov môžeme v meste považovať za nevyhovujúce, nakoľko najväčšou konkurenčnou nevýhodou je nedostavaná rýchlostná cesta R4 a zlá dopravná dostupnosť. Roku 2014 mesto evidovalo klesajúci počet podnikateľov, živnostníkov, naopak narastá počet slobodných povolání a SHR.

Mesto má vyhradené 2 lokality pre priemyselný park – výrobný okrsok Juh a Sever. Obidve územia priemyselného parku sú sprístupnené z cesty 1. tr.- medzinárodnej komunikácie E 371, pri hranici územia je kanalizačný zberač, VTL plynovod, vodovod aj 22 kV trasa VN el. vedenia. Celkový územný rozsah rozvojového výrobného územia PP-Juh je cca 15,8 ha. V lokalite Východ je navrhnutá výstavba 8 ponukových výrobných a skladových priestorov, v lokalite Západ je navrhnutá výstavba 4 ponukových výrobných areálov. PP je navrhovaný pre výstavbu stredných firiem so zameraním na strojárskú, elektrotechnickú, odevnú, drevársku výrobu a montážne, skladové prevádzky. PP – Sever – nadväzuje na terajšie výrobné priestory Strojárni potravinárskeho priemyslu Svidník, a.s. s celkovou plochou 17,6 ha a predpokladanou kapacitou 500 PM.

1.2.3 Analýza väzieb územia

KÚRS 2001

Svidník patrí do ťažiska osídlenia tretej úrovne druhej skupiny svidnícko – stropkovské ťažisko osídlenia.

KÚRS 2011

Zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001 v znení KURS 2011 uvádzajú, že pri riadení využitia a usporiadania územia Slovenskej republiky treba dodržať záväzné zásady a regulatívy, ktoré boli schválené vládou SR. Územia Svidníka sa týka:

2.13. Podporovať rozvoj centier tretej skupiny, ktoré tvoria jej prvú podskupinu: Bánovce nad Bebravou, Banská Štiavnica, Detva, Dubnica nad Váhom, Hlohovec, Kysucké Nové Mesto, Malacky, Myjava, Levoča, Partizánske, Senec, Skalica, Stará Ľubovňa, Šaľa, Snina, Svidník.

2.21. Podporovať ako ťažiská osídlenia tretej úrovne druhej skupiny: 2.21.13. svidnícko-stropkovské ťažisko osídlenia,

Podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa: 2.27.4. košicko-prešovskú rozvojovú os: hranica s Poľskou republikou – Svidník – Prešov – Košice – Čaňa – hranica s Maďarskou republikou

2.29. Podporovať ako rozvojové osi tretieho stupňa: 2.29.18. Ľubovniansko-svidnícku rozvojovú os: Stará Ľubovňa – Bardejov – Svidník, 2.29.20. laboreckú rozvojovú os: Svidník – Stropkov – Medzilaborce – hranica s Poľskou republikou/Humenné,

11.5. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru alokovanú a schválenú v trasách mimokoridorovej ITF cestnej siete TEN-T, 11.5.2. (Rzeszov) – Svidník – Prešov – Košice – Milhošť – (Miškovec – Rumunsko), (zároveň ako súčasť výhľadovej Via Carpatia – Kaunas – Lublin – Rzeszov – Svidník – Prešov – Košice – Miškovec – Rumunsko – Ukrajina/Odesa).

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

11.7. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd (AGR) koridory ciest, 11.7.7. E 371 (Radom – Rzeszov – Barvinek) – Vyšný Komárnik – Svidník – Prešov,

11.12. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru plánovanú podľa kritérií medzinárodných leteckých organizácií – potenciálne letiská hlavnej siete pre medzinárodnú dopravu, 11.12.2. Svidník.

11.15. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru celoštátnej úrovne – koridory ciest, 11.15.4. (Vsetín) – Makov – Čadca – Krásno nad Kysucou – Nová Bystrica – Oravská Lesná – Námestovo – Trstená – Suchá Hora – (Chocholov) Poľská republika s pokračovaním (Stromovce Vyžne) – Spišská Stará Ves – Stará Ľubovňa – Ľubotín – Tarnov – Bardejov – Svidník.

1.3 Ex – ante hodnotenie

Tabuľka 62 Ex-ante hodnotenie - stav projektovej pripravenosti investícií k termínu aktualizácie PRM, resp. vypracovania nového PRM (pipe_line)

v tis. €																	
por. č.	Názov investície (obec, okres)	Klasifikácia stavby - triedy	Rok začatia - plán	Technická príprava mesiac/rok	Cena podľa stavebného zámeru		Navrhovaný objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov							
			Rok dokončenia - plán	ÚR:	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem finančných prostriedkov celkom	Z toho verejné investície	Štátny rozpočet	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkr. zdroje	
				SP:													
				PD:													
0	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	16	17	18	
1	Dostavba Domu európskej kultúry	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	2017		3 500,00	3 500,00	2017	1 500,00	600,00			50,00	550,00			308000	900,00
				0514			2018	1 000,00	450,00			50,00	400,00				550,00
			05/14	2019				1 000,00	450,00			50,00	400,00				550,00
2	Rekonštrukcia centra	2112 -	2017		1 000,00	1 000,00	2017	310,00	200,00			10,00	300,00				

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

	mesta,/ park. Ľ. Svobodu, obchody UTRA/	Miest ne komu nikáci e	2019	0513			2018	320,00	200,00			20,00	300,00			
							2019	370,00				20,00	350,00			
3	Rozšírenie parkovacích plôch	2112 - Miest ne komu nikáci e	2016		215,00	215,00	2016	121,25								121,25
							2018	50,00	50,00			50,00				
			2020				2020	43,75	43,75			43,75				
4	Obnova verejného osvetlenia mesta	2224 - Miest ne elektr ické a telek omu nikač né rozvo dy a vede nia	2016		750,00	750,00	2018	750,00	750,00			38,00	712,00			
			2016	0915												
5	MŠ. Ul. gen. Svobodu , zateplenie a modernizácia	1263 - Školy , unive rzity a budo vy na vzdel	2016	0714	700,00	700,00	2016	315,00	157,70			15,00	300,00			0,00
							2017	385,00	196,30			20,00	365,00			
			2017	0714				0,00								

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

6	MŠ. Ul. Ľ. Štúra , zateplenie a modernizácia	1263 - Školy , unive rzity a budo vy na vzdel ávanie	2017		7 000,00	700,00	2017	315,00	126 ,00			15,00	300,00			0,00
				0714			2018	385,00	145 ,00			20,00	365,00			
			2018	0714				0,00								
7	Rekonštrukcia a dostavba ihrísk	1263 - Školy , unive rzity a budo vy na vzdel ávanie	2017		154,00	154,00	2017	77,00	77, 00			4,00	73,00			0,00
				0714			2018	77,00	77, 00			4,00	73,00			
			2018	0714				0,00								
8	Centrum sociálnych služieb	1230 - Budo vy pre obch od a služb y	2016	10/13	220,00	220,00	2016	110,00	55, 00			0,00	55,00			55,00
				07/14			2017	110,00	55, 00				55,00			55,00
			2017	03/15				0,00								
9	Vybudovanie	1264	2016		150,00	150,00	2016	75,00				0,00	0,00			75,00

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

	psychiatrickej ličebne	- Nemocničné budovy a zdravotnícke zariadenia	2017	1015			2017	75,00							75,00	
			2017	1015				0,00								
10	Výstavba 2 x28 bytov nižšieho štandardu	1130 - Ostatné budovy na bývanie	2016		1 804,00	1 804,00	2016	902,00	281,00	621,00	0,00					
			2017	0515			2017	902,00	281,00	621,00	0,00					
			2017	0515												
11	Zlepšenie životného prostredia v meste /kropnica, zametací voz, dopravná technika/	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	2016		500,00	0,00	2016	196,00		10,00	186,00			310000		
			2018				2018	147,00		7,00	140,00					
			2020				2020	157,00		8,00	149,00					

Zdroj: MsÚ

1.4 Zhodnotenie súčasného stavu

1.4.1 Analýza SWOT

Analýza SWOT patrí medzi základné nástroje strategického plánovania. Používa sa na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození, ktoré sa týkajú danej oblasti. Ide o metódu, ktorá sumarizuje množstvo faktov a informácií o skúmanej oblasti. Analýza SWOT odpovedá na otázku: „Kde sa teraz nachádzame?“ Umožňuje urobiť prehľad východiskovej situácie pred formulovaním stratégie. Je to metóda založená na skúsenostiach odborníkov. Silné a slabé stránky pomenúvajú súčasný stav riešenej problematiky v samospráve z hľadiska vnútorných faktorov – čo je v súčasnosti v území pozitívne a negatívne. Príležitosti a ohrozenia vyjadrujú predpoklad vplyvu vonkajších faktorov na budúci rozvoj územia.

A) ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ

A1) Swot analýza – životné prostredie

Silné stránky

Územie:

- najdominantnejším krajinným prvkom v katastrálnom území sú lesné porasty,

Vzácne prírodné lokality a útvary:

- blízkosť CHA Radomská slatina,
- Územie európskeho významu (SKUEV0048) Dukla, Chránený strom lipa malolistá a dub letný v blízkosti kostola, navrhované chránené územie Kapišovka (chránený areál), vybraný úsek rieky Ondavy je navrhovaný na zaradenie do Národného zoznamu navrhovaných území európskeho významu

Lesy, parky:

- existujúci dokument starostlivosti o dreviny v zmysle ktorého sa postupuje
- výsadba stromov v meste
- prevažujú lesy hospodárske (770 ha),
- parkový areál na severnom okraji mesta

Voda:

- Ondava a Ladomírka - boli v minulosti technicky upravované, Oba vodné toky v zastavanom území boli upravené na Q100 ročnú veľkú vodu,
- oddychová lokalita športovo – rekreačného areálu Svidník Sever s jazierkom pri Ladomírke plní lokálne estetické, hydrologické a ekologické funkcie
- zásobovanie pitnou vodou zo Stariny

Ovzdušie:

Slabé stránky

Územie:

- chýbajúca aktuálna a verejne prístupná mapa – monitoring územia o poškodzovateľoch/ nevedomelých vlastníkoch územia/krajiny/ ŽP mesta,

Vzácne prírodné lokality a útvary:

- nedostatočné využitie vzácných prírodných lokalít na oddychové aktivity pre obyvateľov a návštevníkov mesta,
- slabá propagácia top lokalít pre cestovný ruch, nedostatok náučných chodníkov, bežeckých trás, cyklotrás a akcií pre propagáciu území, ochranu prírody a krajiny

Lesy, parky:

- neexistujúci lesoparky

Voda:

- pravobrežná hrádza v zastavanej časti mesta a most na ul. Festiválová sú v nevyhovujúcom technickom stave
- nedostatočné využívanie a úprava oddychovej lokality rekreačného areálu Svidník Sever,
- okliešťujúca legislatíva v oblasti vodnej správy a využívanie vodných plôch, chýba vymožitelnosť práv v oblasti vodnej správy,

Ovzdušie:

- zvýšená hlučnosť a prašnosť v lokalite obchvatu

Ochrana prírody a krajiny:

- nedostatočné uplatňovanie legislatívy v oblasti ochrany ŽP, nekvalitná legislatíva
- nevyužívané koše na zvieracie exkrementy,

- znečisťovatelia: len malé a stredné zdroje znečistenia (20)

Ochrana prírody a krajiny:

- existencia inštitúcií a aktivity v oblasti monitorovania a kvality ŽP,
- realizácia environmentálnych aktivít v meste

Odpadové hospodárstvo:

- narastajúci objem separovaného odpadu, separuje sa : sklo, plasty, kovy, papier, lepenka, tetra pak, biologický rozložiteľný odpad, biologický rozložiteľné komunálne odpady, okrem tých, ktorých pôvodcom je prevádzkovateľ kuchyne, šatstvo, textílie
- fungujúca kompostáreň a triediaca linka odpadov
- Mesto likviduje vytvárané čierne skládky.

mesto nemá zónu/priestor pre psov / cvičisko

Obnoviteľné a alternatívne zdroje energie:

- nedostatočné využívanie

Odpadové hospodárstvo:

- nedoriešené individuálne kompostovanie,
- nedostatočná osвета a vzdelávanie občanov v oblasti kompostovania
- vytváranie čiernych skládok
- stále nízky počet obyvateľov separujúcich odpad
- chýba funkčný systém motivácie obyvateľstva k separovaniu odpadu

Príležitosti

- Spoločné riešenia problémových oblastí na úrovni mikroregiónu - MAS
- Dôkladne vykonávané kompetencie subjektov verejnej a štátnej správy na úseku ŽP
- Podpora aktivít z externých zdrojov EŠIF, ministerstiev
- Príchod strategického investora pre riešenie niektorej z oblastí ochrany a tvorby ŽP
- Inovácie v oblasti tvorby a ochrany ŽP
- Zmena legislatívy v oblasti zodpovednosti za vytváranie a odstraňovanie čiernych skládok
- Vytváranie oddychových zón na toku Ladomírka
- Hľadanie možností spolupráce s Urbárom a ostatnými vlastníkami pri využívaní územia na turistické účely
- Využívanie obnoviteľných zdrojov energie
- Investície do environmentálnej výchovy a vzdelávania

Hrozby

- Neexistujúci systém motivácie obyvateľov minimalizovať odpad a separovať odpad
- Legislatíva zaťažujúca mesta
- Nedostatočne uplatňovaná legislatíva voči znečisťovateľom ŽP
- Prírodné katastrofy (zosuv, povodne)
- Zmena klimatických podmienok spolu s dôsledkami

A2) Swot analýza – Technická infraštruktúra**Silné stránky****Dopravná infraštruktúra****Cestná doprava:**

- mesto patrí k významným cestným trasám medzinárodného významu E371 v úseku Prešov – Svidník – Vyšný Komárnik – hranica SR/PL (Rzeszov)
- vybudovaný obchvat Svidníka

Autobusová doprava:

- postačujúca autobusová doprava
- veľká plocha autobusovej stanice
- dobrý technický stav zastávok

Letecká doprava:

- vnútroštátne letisko – fungujúci Aero klub Svidník

Technická infraštruktúra

- Vybudované inžinierske siete

Pitná voda:

- dobrá kvalita a dostatočné zdroje

Odpadové vody:

- odkanalizované mesto

Plyn:

- zásobené celé územie
- jestvujúci vybudovaný systém rozvodov zemného plynu umožňuje plynifikáciu prípadných rozvojových lokalít mesta

Elektrická energia:

- bezporuchová dodávka EE

Teplota:

- dlhodobé skúsenosti správcu tepelných zariadení s dodávkou tepla
- 94%-nú palivovú základňu na výrobu tepla na území mesta tvorí zemný plyn, 3,4% pevné palivá a 0,2% elektrická energia
- spotreba tepla v meste je z viac ako 44% pokrytá z centrálnych zdrojov tepla,
- 40% zrekonštruované teplovodné rozvody - ukončená 1. etapa rekonštrukcie teplovodov zmenou na dvojpotrubný systém predizolovaných rúr na sídl. UTRA
- dostatočná výkonová kapacita na potenciálne zabezpečenie dodávky tepla pre nových odberateľov v dosahu

Slabé stránky**Dopravná infraštruktúra****Cestná doprava:**

- plánovaná ale nevybudovaná rýchlostná cesta R4, ktorá spojí štátnu hranicu s Poľskom so Svidníkom, Prešovom, Košicami a štátnou hranicou s Maďarskom
- hlučnosť z obchvatu
- zlý stav miestnych komunikácií, chodníkov, nie sú osvetlené priechody pre chodcov, chodník na Jadlovku
- nedostatok parkovacích miest

Mestská hromadná doprava:

- mesto nemá zabezpečenú prepravu osôb

Letecká doprava:

- chýbajúce letiskové budovy a doplnková infraštruktúra

Nemotorová doprava:

- chýbajúce cyklochodníky, cyklotrasy.

Technická infraštruktúra**Pitná voda:**

- nutnosť vodojemu s 2. tl. pásmom pre pripravovanú 2. etapu IBV nad SPP

Odpadové vody:

- nepostačujúca/ poddimenzovaná dažďová kanalizácia, vysoká nákladovosť likvidácie dažďových vôd,
- nevyhovujúci stav kanalizácie na ul. Sov. hrdinov
- neodkanalizovaný športový areál a skanzén

Elektrická energia:

- objekty murovaných trafostaníc a vzdušných VN prípojok vyžadujú rekonštrukciu

Teplota:

- nedokončená rekonštrukcia teplovodov – stratové rozvody tepla
- poddimenzované kotolne

Verejné osvetlenie:

- zastaralé svietidlá verejného osvetlenia, nevyhovujúci stav káblov a rozvádzačov VO , nemožnosť regulácie intenzity VO
- nehospodárnosť sústavy verejného osvetlenia

Cintoríny:

- majetkovo nevysporiadané 2 cintoríny, nízka kapacita voľných hrobových miest - Cintorín

<p>tepelných sietí jednotlivých centrálnych zdrojov tepla bez potreby budovania nových zdrojov tepla,</p> <p>Verejné osvetlenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prevádzka a údržba verejného osvetlenia prostredníctvom TS mesta <p>Kamerový systém:</p> <ul style="list-style-type: none"> - existujúci monitorovací kamerový systém s prepojením na MsP <p>Informačná infraštruktúra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - existencia mestského infokanálu, - moderná technológia mestského kina umožňujúca širokospektrálne informačné využitie, - sprístupnenie zasadnutí MsZ na internetovej stránke mesta, - miesto 1. kontaktu na MsÚ, - vybudovaná kapacitne postačujúca automatická digitálna ústredňa v objekte Pošty a.s., - mobilní operátori Slovak telecom a. s., Orange a O2, - vybudovaná vlastná káblová sieť a modernizácia podzemných káblových rozvodov, - prebiehajúce budovanie optických káblových rozvodov súkromných spoločností <p>Bývanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - systematický rozvoj mesta a bytovej výstavby: spracovaný územný plán + zmeny a doplnky, vysoká intenzita bytovej výstavby najmä mestské nájomné byty, - realizuje sa výstavba rodinných domov na lokalite IBV nad SPP – 1. etapa a pripravuje sa výstavba 25 rodinných domov v rámci 2. etapy IBV nad SPP, - do ÚPN mesta bola zapracovaná požiadavka VVS, a.s. Košice na výstavbu rodinných domov v lokalite „Ladomírka“. V štádiu územného projektu zóny je príprava lokality „Pri pamätníku“, - výstavba viacpodlažných bytových domov sa v súčasnosti v meste realizuje na sídlisku Dukla, kde sa na ul. Karpatská stavia 33 nájomných bytov a 	<p>pri Dome smútku, nevyhovujúci stavebnotechnický stav objektu Domu smútku</p> <p>Kamerový systém:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zastaraný kamerový systém <p>Informačná infraštruktúra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatok zdrojov na dobudovanie technológie kina 3D - nedostatočné profesionálne obsadenie kancelárie 1. kontaktu <p>Bývanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - chýbajúce ubytovacie zariadenia pre ľudí v sociálnej núdzi (nízkoštandardné byty, nízkoprahové bývanie, útulok pre matky s deťmi, bývanie pre odchovancov detských domovov, ubytovňa pre neplatičov, prístrešie pre bezdomovcov), - okolie bytových zón: znižujúci sa podiel zelene na sídliskách; neupravené parky; nedostatočná údržba okolia bytových domov; - nedostatok parkovacích a garážových miest, - nedostatočné osvetlenie verejných plôch; <p>Občianska vybavenosť</p> <ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci technický stav niektorých objektov (Dom európskej kultúry – nedokončený, voľný priestor v mestskej budove (Duklastav – malý priemyselný park), - nevyužívané priestory (2. športová hala), chátrajúce nevyužívané bývalé kotolne- 3, málo využívaná budova (30%) obchodný dom Trend (hnedák) - nedostatok detských ihrísk, - nedostatok parkovacích plôch - neexistencia lesoparku <p>Bezpečnosť a poriadok</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná bezpečnosť v oblasti ochrany osôb a majetku: chýbajú kamery - mimoriadne udalosti: nedostatočná údržba vodných tokov a brehových porastov (možný vznik povodňovej situácie)
--	--

na ul. Festivalovej 2x 18 b.j. nižšieho štandardu.

- realizované opatrenia zamerané na energetické úspory (merače tepla, zatepľovanie bytových domov) a obnovu bytového fondu,

Občianska vybavenosť

- rozsah plôch verejnej občianskej vybavenosti v meste zodpovedá rozsahu, veľkosti a postaveniu mesta Svidník v štruktúre osídlenia
- predpoklady pre rozšírenie a skvalitnenie obč. vybavenosti (ubytovacie zariadenie hotelu Dukla, Dom Európskej Kultúry, nedostavaná administratívna budova autobusovej stanice, hotel Dukla Senior v štádiu rekonštrukcie)
- existencia pamätníkov a voj. cintorínov z 1. a 2. sv. vojny
- administratívne centrum regiónu, sídlo viacerých verejných inštitúcií,
- široká sieť zariadení občianskej vybavenosti: kultúrne, športové, sociálne a zdravotné inštitúcie, obchody a služby (aj budovanie nových prevádzok obchodu a služieb súkromnými investormi),
- viaceré objekty občianskej vybavenosti vo vlastníctve mesta, zhodnocovanie majetku mesta rekonštrukciou objektov občianskej vybavenosti (OÚ, MsÚ, Kultúrny dom, Dom európskej kultúry, Dom smútku, cintorín...),
- realizácia bezbariérových úprav niektorých objektov a komunikácií

Bezpečnosť a poriadok

- sídlo bezpečnostných zložiek (MsP, OR PZ, OR HaZZ, OÚ - CO, MsÚ - CO),
- pôsobenie Mestskej polície: hliadky, pult centrálnej ochrany, kamerový systém, realizácia programov prevencie negatívnych spoločenských javov a dopravnej bezpečnosti žiakov, vydávanie brožúr na aktuálne témy,
- monitorovací kamerový systém – nainštalovaných 8 kamier v meste
- mimoriadne udalosti: zabezpečená

ochrana pred povodňami

Príležitosti

Technická infraštruktúra

- podpora investícií z externých zdrojov EŠIF, ministerstiev,
- inovácie (finančne dostupné) v oblasti TI
- využívanie obnoviteľných a alternatívnych zdrojov energie v meste
- rozširovanie e-služieb v SR
- rozširovanie IKT v domácnostiach, nárast digitálne gramotného obyvateľstva

Dopravná infraštruktúra

- intenzívnejšie využívanie letiska
- využívanie ekologických dopravných prostriedkov / elektrická mestská doprava pre seniorov

Bývanie a služby občanom

- povinná energetická certifikácia objektov,
- možnosť čerpať financie na rozvoj bývania (dotácie a úverové programy zo štátneho rozpočtu a z fondov EÚ), na komunitné aktivity pre úpravu okolia, zelene (granty, napr. Zelené oázy Ekopolis), na opravu systematických chýb obytných domov (výhodné pôžičky a granty zo ŠFRB) a na znižovanie energetickej náročnosti domov (ERBD - program SLOVSEFF)
- dostupnosť úverov pre občanov,
- prudký rozvoj techniky, možnosti internetu, služieb on-line.

Bezpečnosť a poriadok

- odklon od pasívneho štýlu života,
- rozvoj technológií pre bezpečnosť.

Hrozby

Technická infraštruktúra

- zmena klimatických podmienok spolu s dôsledkami na stave TI
- prírodné katastrofy (zosuv, povodne)

Dopravná infraštruktúra

- nedobudovanie rýchlostnej cesty R4
- nedostatok financií na rekonštrukciu dopravnej infraštruktúry, inžinierskych sietí, technickej infraštruktúry,

Bývanie a služby občanom

- proces starnutia obyvateľstva, pokles pôrodnosti a nízky podiel detskej zložky
- znižovanie plôch zelene v obytných zónach na úkor parkovísk,
- časté a nepredvídateľné zmeny v legislatíve,

Bezpečnosť a poriadok

- sprísnenie požiadaviek na Q100 ročnú vodu z hľadiska máp povodňových rizík Ladomírky a Ondavy
- trend izolovanosti a individualizmu (hry s PC namiesto hier s rovesníkmi a stretnutí so živými ľuďmi), nedostatočná ponuka alternatívnych programov voči pasívnemu štýlu života,
- nedostatočná podpora kultúry a športu na štátnej úrovni,
- propagácia a reklama alkoholických nápojov v TV, vyššia cena nealkoholických nápojov oproti alkoholickým.

B) EKONOMICKÁ OBLASŤ

B1) Swot analýza – Ekonomický rozvoj

Silné stránky

Aktivity samosprávy v oblasti podnikania:

- dobre hospodáriace mesto,
- spracované aktuálne rozvojové dokumenty mesta (Územný plán mesta, PRM),
- príprava ÚPD pre rozvojové lokality,
- pomoc mesta investorom pri príprave nových území,
- spolupráca Mesta s podnikateľmi (účasť podnikateľov na tvorbe legislatívy a strategických dokumentov mesta, webová stránka <http://www.svidnik.sk/podnikatel/>,
- sekcia Transparentný úrad na web stránke mesta
- každoročné stretnutie primátora s podnikateľmi v rámci kultúrno – spoločenských podujatí mesta, trhy pre podnikateľov
- nízke miestne dane a poplatky pre podnikateľov;
- komisia v meste pre podnikateľskú činnosť a obchod
- vytváranie pracovných miest – príspevky pre podnikateľov – projekty úradu vlády
- realizácia opatrení aktívnej politiky trhu práce: aktivační - práca s MRK, protipodvodňové, chránená dielňa – mesto, polícia, mestské ubytovne, kúpalisko – využívanie možností zamestnania dlhodobo nezamestnaných,

Trh práce:

- priaznivá vzdelanostná úroveň obyvateľstva v meste (úplné stredné odborné vzdelanie (s maturitou) (24%), vysokoškolské vzdelanie (17%)
- 52% obyvateľov mesta Svidník je ekonomicky aktívnych
- tzv. lacná pracovná sila - potenciál prílevu investorov
- dostatok kvalifikovanej a disponibilnej pracovnej sily (v oblasti administratívy, odevného a stavebného priemyslu),

Slabé stránky:

Nedostatočná podpora podnikania v meste:

- nepropagujú sa miestne výrobky na verejnosti;
- nedostatočná propagácia mesta navonok, mesta ako územia vhodného pre investovanie, nevypracované komplexné investorské portfólio;
- nevyužívanie spoločnej propagácie mesta a podnikov;
- neefektívne využívanie a zhodnotenie majetku mesta;
- nedostatok motivácie pre začínajúcich podnikateľov;

Trh práce:

- pokles obyvateľov v predproduktívnom veku,
- každoročné záporné migračné saldo spôsobuje každoročný úbytok obyvateľstva (tzv. odliv mozgov z mesta, odliv kvalifikovanej pracovnej sily za lepším zárobkom)

Problémy trhu práce:

- vysoká nezamestnanosť;
- nedostatok pracovných miest pre disponibilné pracovné sily v čase krízy;
- ťažké uplatnenie znevýhodnených skupín obyvateľov (starší občania nad 50 rokov, absolventi škôl, občania so zmenenou pracovnou schopnosťou, občania s nízkou úrovňou vzdelania a dlhodobo nezamestnaní);
- nevhodná štruktúra profesií na trhu práce (chýbajú najmä remeselné profesie);
- nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily pre oblasť stavebníctva, vodičov z povolania; nezáujem študentov o odborné vzdelávanie (prevláda záujem o štúdium na všeobecných a ekonomických školách);
- nefungujúci systém celoživotného vzdelávania;

nedostatočná infraštruktúra pre podnikanie:

- nedostatočne využívané areály a objekty podnikov,
- nevyužitá parcely pre investičné zóny,
- zlá dopravná dostupnosť (nevybudovaná R4, nie je železničné spojenie), nízka kvalita cestnej siete;

problémy podnikateľských subjektov:

- efektívne využívanie doplnkových zdrojov zamestnávania
- existujúca infraštruktúra pre podnikanie:**
- dostatok disponibilných priestorov pre podnikateľské činnosti (t. j. výrobných, skladovacích, administratívnych a obchodných priestorov)
 - vyhradená lokalita pre priemyselný park
 - vybudovaná technická infraštruktúra k plochám slúžiacich na podnikanie;
 - strategická poloha na ťahu Poľsko – Maďarsko
- pôsobenie podnikateľských subjektov:**
- tradície v odevnej výrobe a stavebníctve
 - existencia 3-4 veľkých podnikov - zamestnávateľa
 - rozvinuté malé a stredné podnikanie – reštauračné služby, pohostinstvá, stavebníctvo,
 - nové pracovné príležitosti v nových obchodných komplexoch
 - sponzoring mestských kultúrnych, športových a spoločenských akcií podnikateľmi,

- blízkosť hraníc s Poľskom znamená vysokú konkurenciu poľských podnikateľov
 - pokles produkcie v tradičných výrobných podnikoch,
 - nízka konkurencieschopnosť výroby,
 - malý počet investícií pre výrobu v meste,
 - vysoké finančné nároky a administratívne bariéry obmedzujúce rozvoj podnikania,
- nedostatočné podnikateľské prostredie:**
- nedostatok investičného kapitálu a vlastných zdrojov v podnikoch,
 - potreba vysokého ručenia a zabezpečenia pri získaní úveru,
- pomalé tempo technológií a inovácií:**
- pomerne zastaraná technologická základňa v podnikoch;
 - chýbajúca infraštruktúra pre podporu MSP a inovácií (podnikateľský inkubátor a technologický park);
 - nedostatočné využívanie skúseností pri budovaní inovačných a technologických centier a vytváraní klastrov;
 - slabé inovačné povedomie u MSP (podniky sa problematike inovácií nevenujú dostatočne, nemajú spracovanú inovačnú stratégiu);

Príležitosti

Ekonomický rozvoj

- využitie finančných prostriedkov z fondov EÚ pri riešení problémov zamestnávania ohrozených skupín,
- aktivity ÚPSVaR v oblasti rekvalifikačných kurzov, sprostredkovania zamestnania a poskytovania informácií, tiež udržania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných,
- vytvorenie partnerstiev pre zabezpečenie prepojenia vzdelávania s praxou (prepojenie prípravy absolventov a UoZ s potrebami zamestnávateľov),
- zvyšovanie flexibility trhu práce,
- rozvoj domácich technologicky orientovaných firiem, ktoré budú tvorcami pracovných miest v budúcnosti,
- rozvoj high-tech sektora, rozvoj informačných technológií v priemysle a

Hrozby

Ekonomický rozvoj

- odchod kvalifikovanej pracovnej sily z mesta do ekonomicky vyspelejších regiónov SR a do zahraničia,
- nepriaznivý demografický vývoj (prognóza mierneho poklesu počtu obyvateľov a výrazného starnutia obyvateľstva),
- nadbytok absolventov vyštudovaných v odboroch, o ktoré nie je na trhu práce záujem,
- pretrvávajúce nezájmu o technické vzdelanie,
- nevytváranie dostatku pracovných miest v regióne pre ženy (potreba dennej dochádzky do práce),
- vyšší dopyt zamestnávateľov po pracovnej sile s nižším vekom, ktorá je flexibilnejšia, mobilnejšia, s fyzickou silou a vyšším výkonom - najmä v robotníckych profesiách,
- transfer starých výrobných technológií zo zahraničia,
- prehĺbenie krízy, obmedzenie výdavkov,

<p>službách môže spôsobiť lepší prístup k informáciám (poradenstvo, vzdelanie, zamestnanie),</p> <ul style="list-style-type: none"> - využitie dobrých skúseností zo zahraničia s vytváraním inovačných a technologických centier (prepojenie škôl, výskumno-vývojových pracovísk s podnikateľskou sférou), - vytváranie partnerstiev, sietí a klastrov podporujúcich inovačný rozvoj (najmä pre stavebný a odevný klaster), - možnosť intenzívnej medzinárodnej spolupráce v oblasti VaV, - spracovaná Regionálna inovačná stratégia PSK, realizácia projektov navrhnutých v stratégii, - smerovanie politik EÚ (podpora výskumu, vývoja, rozvoja inovácií, informačných technológií, ...), - väčšia podpora malých a stredných podnikateľov v porovnaní so zahraničnými investormi, - odstraňovanie administratívnych bariér podnikania na úrovni štátu (zjednotenie databáz, e-gov...), - záujem investorov o príchod do regiónu (budovanie nových podnikov a vstup investorov do existujúcich výrobných podnikov),
--

<p>inflácia, prepúšťanie zamestnancov, sociálne napätie,</p> <ul style="list-style-type: none"> - nestabilná, neprehľadná a často sa meniaci legislatíva, slabá vymožitelnosť práva, korupcia a klientelizmus, - nedostatočný, neprehľadný a komplikovaný systém podpory MSP zo strany štátu (množstvo aktérov, zložité väzby), vysoké odvodové zaťaženie, - rastúca konkurencia na svetových a domácich trhoch, - odchod zahraničných investorov ďalej na východ, - nedobudovanie dopravnej infraštruktúry, - neexistencia pravidelnej leteckej dopravy v regióne, - pomalý rast kvality služieb, rýchly rast cien produktov a služieb, - vývoz domácich prírodných surovín do zahraničia namiesto výroby produktov s vyššou pridanou hodnotou, - nezabezpečenie trvalej udržateľnosti projektov financovaných z eurofondov.
--

B2) Swot analýza – Cestovný ruch

<p>Silné stránky:</p> <p>geografická poloha:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nástupné sídlo do rekreačného územného celku Dukla, Veľká Domaša a Bardejov s medzinárodnými Bardejovskými kúpeľmi <p>atraktívne prírodné prostredie v meste a okolí:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lesopark a centrálny mestský park, - záhradkárske osady, - Chránená krajinná oblasť Východné Karpaty, - Územie európskeho významu (SKUEV0048) Dukla,

<p>Slabé stránky:</p> <p>nedostatočné využitie prírodného potenciálu územia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nevyužitá oddychová lokalita športovo – rekreačného areálu Svidník Sever s jazierkom pri Ladomírke na účely CR; - nedostatok nemotorizovaných trás; slabá propagácia cyklotrás - nedobudované letné a zimné rekreačné areály/oddychové zóny v meste a okolí (nefunkčný lyžiarsky vlek a nekvalitné služby v blízkych lyžiarskych strediskách - chýba zasnežovanie), - nedostatočné využitie možností kultúrno-

- oddychová lokalita športovo – rekreačného areálu Svidník Sever s jazierkom pri Ladamírke

silný kultúrno-historický potenciál mesta:

- Pietny areál bojov druhej svetovej vojny s národnou kultúrnou pamiatkou Pamätníkom Sovietskej armády a Vojenským múzeom,
- Múzeum ukrajinskej kultúry s národopisnou expozíciou v prírode a galériou Dezidera Millyho
- národopisné Slávnosti kultúry Rusínov–Ukrajincov Slovenska
- rusínsky festival

Aktrakcie v meste a okolí:

- Vodný svet Svidník, Skanzen Svidník, Vojenské múzeum Svidník, Národná kultúrna pamiatka Duklianske bojisko, Údolie smrti, Karpatské drevené kostolíky a cerkvy, KARPATSKÁ DREVENÁ CESTA (KDC) SLOVAKIA, ZOO Stropkov, klzisko v zime,

existujúca sekundárna ponuka CR:

- ponuka turistických zaujímavostí a podujatí v meste a okolí (Osvetové stredisko – dni remesiel, kultúrne leto „Kultúra zblížuje“, Dukelský beh mieru),
- pôsobenie firiem v oblasti služieb a CR,
- pôsobenie rozvojových inštitúcií v oblasti CR (RRA, Dukla o.z.),
- fungujúce privátne ubytovanie v okolí

záujem Mesta o rozvoj CR:

- podpora zriadenia turistického centra/produktu „DUKLA DESTINATION“,
- existujúci zásobník projektov v oblasti CR, skúsenosti Mesta s čerpaním NFP na oblasť CR,
- nadviazané cezhraničné partnerstvá (poľské mestá Jaroslaw, Krosno, Swidnik, Strzyzow a Dukla, české mesto Chrudim, ukrajinský Rachov, srbský Vrbas)

poznávacieho CR:

- nevyužitý potenciál Územia európskeho významu Dukla a kultúrno – historického potenciálu mesta
- chýbajúce náučné chodníky
- nedostatočná propagácia mesta a okolia a profilácia mesta a okolia ako destinácie cestovného ruchu;

nedostatočná sekundárna ponuka CR:

- chýbajúce turistické informačné centrum, propagačné materiály v slovenskom a cudzích jazykoch pre rôzne cieľové skupiny, inzercia v magazínoch a internetových portáloch CR,
- nekvalitné ubytovacie služby
- neatraktívna prezentácia a forma podujatí, chýbajú animačné programy, chýba komplexná ponuka služieb a produktov cestovného ruchu v regióne pre rôzne cieľové skupiny návštevníkov, vrátane služieb vyššieho štandardu a zážitkových akcií pre rodiny s deťmi;
- nedostupné služby (prevádzková doba, označenie, dopravná dostupnosť), nízka odbornosť pracovníkov v CR (manažment, marketing, cudzie jazyky, ...); nevýrazná ponuka regionálnych gastronomických špecialít; nevyrovnaná kvalita služieb CR, kvalita klesá po zahájení činnosti;
- nevybudovaný integrovaný informačný systém cestovného ruchu (nedostatočné priestorové označenie, neprepojené informácie a rezervácie, slabo zmapované informačné objekty,) Svidník je len tranzitné miesto pre turistov (krátkodobé pobyty),

pomalý rozvoj CR v meste:

- nefungujúce partnerstvá v oblasti cestovného ruchu, nedostatočná spolupráca a komunikácia subjektov cestovného ruchu;
- chýbajúce sprievodcovské služby v meste, chýba koordinátor CR na MsÚ,
- chýba jednotná vizuálna identita mesta pri komunikácii s turistami,
- nedostatočné turistické značenie v meste,

nerozvinutý agroturizmus

Príležitosti

- propagácia mesta Svidník prostredníctvom Google street view,
- propagácia Slovenska v Lonely planet (Slovensko patrí medzi top 10 lokalít na rok 2013...),
- poloha mesta v blízkosti poľsko – slovenských hraníc,
- blízkosť Územia európskeho významu Dukla,
- rozvoj kultúrneho turizmu, športového turizmu (masové športové podujatia, cykloturistika) a vidieckeho turizmu,
- nové trendy v prístupe k oddychu, využívaniu dovoleniek (viac kratších dovoleniek a predĺžených víkendov za rok, wellness, spoločné aktívne využívanie voľného času rodín, gurmánstvo, zdravý životný štýl a pod.),
- zvýšený záujem Slovákov o domácu a lacnejšiu turistiku v čase krízy, o poznávanie miestnej kultúry a tradícií,
- dobudovanie Národného jednotného informačného systému cestovného ruchu (NUTIS), s prepojením na TIC miest,
- možnosti využívania fondov EÚ,
- Šarišský región je v regionalizácii cestovného ruchu SR zaradený ako región s národným významom (špecifická lokalita: okolie Svidníka so súborom drevených kostolíkov),
- blízkosť a možná spolupráca s okolitými atraktívnymi regiónmi,
- využitie partnerstiev na regionálnom, medziregionálnom alebo záujmovom princípe,
- využitie informačných technológií pre rozvoj cestovného ruchu,
- Podpora investícií z externých zdrojov EŠIF, ministerstiev

Hrozby

- nedobudovaná dopravná infraštruktúra
- nedostatočná podpora CR zo strany miest, obcí, VÚC a štátu v oblasti propagácie územia a starostlivosti o pamiatky,
- nižší záujem zahraničnej tradičnej klientely z okolitých krajín (Poľsko, Maďarsko, Česko) vplyvom hospodárskej krízy a zavedenia eura,
- zníženie záujmu domácej klientely (turistov a občanov) o služby ubytovania a stravovania v čase krízy (rýchly rast cien produktov a služieb),
- rýchlejší rozvoj cestovného ruchu v okolitých regiónoch,
- ohrozenie kultúrneho dedičstva a narušenie kultúrnej kontinuity našou generáciou (konflikt komercia - kultúra),
- pokračujúci odchod kvalifikovanej pracovnej sily z mesta,

C) SOCIÁLNA OBLASŤ

C1) Swot analýza – Školstvo a vzdelávanie

<p>Silné stránky</p> <p>sieť škôl</p> <ul style="list-style-type: none"> - existujúca komplexná sieť škôl a školských zariadení, s dostatočnou kapacitou a dobrou dostupnosťou, rôzni zriaďovatelia škôl a školských zariadení, právna subjektivita škôl a školských zariadení, - uskutočnená racionalizácia siete škôl a školských zariadení vzhľadom na demografický vývoj a optimalizáciu výdavkov, <p>materské školy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - všetky 3 materské školy v meste poskytujú celodennú starostlivosť, majú právnu subjektivitu, súčasťou MŠ sú školské jedálne, - dostatočná priestorová kapacita, väčšina detí pokračuje v štúdiu na ZŠ v tom istom obvode, ako chodili do MŠ, dobrá dostupnosť aj pre deti zo soc. znevýh. prostredia <p>základné školy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - všetky 3 mestské základné školy sú plneorganizované, s právnou subjektivitou, - súčasťou škôl sú školské zariadenia – školské kluby detí a školské jedálne, pestrá ponuka ZŠ s rôznym zameraním, dostatočná priestorová kapacita, celodenné využívanie učební (vyučovanie, krúžková činnosť, ŠKD, iné vzdelávacie a voľnočasové aktivity), - existencia aj Cirkevnej základnej školy Sv. Juraja a Základnej školy ako organizačnej zložky Spojenej školy <p>stredné školy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poskytujú širokú ponuku štúdia, väčšina žiakov ZŠ pokračuje v štúdiu na SŠ vo Svidníku, 2 gymnáziá, 5 SOŠ, existencia stredísk odbornej praxe a internátov (2), <p>celoživotné vzdelávanie a prepojenie školy s praxou:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projekty v školách, využívanie 	<p>Slabé stránky</p> <p>materské školy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatočné materiálne – technické vybavenie a nutná modernizácia zariadení <p>základné školy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - od školského roka 2007/08 každoročne zaznamenaný pokles počtu tried a žiakov (predpoklad stabilizovania stavov do školského roka 2018/19) <p>stredné školy:</p> <p>celoživotné vzdelávanie a prepojenie školy s praxou:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nízky podiel detí z MRK pokračujúcich vo vzdelaní po ukončení ZŠ, - nedostatočné prepojenie praxe a škôl. <p>Financovanie školstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných zdrojov na prevádzku škôl a školských zariadení, ich rekonštrukciu, vybavenie a odmeňovanie zamestnancov, <p>Materiálno-technické podmienky zlý stav niektorých škôl a školských zariadení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potreba celkovej rekonštrukcie, modernizácie, zníženia energetickej náročnosti, zlepšenia estetiky prostredia, bezbariérové úpravy, - zastaranosť časti didaktických pomôcok a materiálne - technického vybavenia škôl, chýbajú moderné učebne a učebné pomôcky, - zlý technický stav telocviční a ihrísk, nedostatočné vybavenie, nedostatočná údržba a ochrana športovísk
--	---

praktických foriem výučby na SŠ,
**Informovanosť, komunikácia a spolupráca
odbor školstva MsÚ:**

- plní kontrolnú aj poradnú úlohu, sídlo Školského úradu, koncepčné riešenie problémov, pravidelné zisťovanie a vyhodnocovanie finančných a administratívnych údajov o školách,

rôznorodá prezentácia škôl na verejnosti:

- školské aktivity, webová stránka, vystúpenia, miestne médiá...

dobrá spolupráca

- medzi MŠ, ZŠ, ZUŠ (4 odbory: hudobný, výtvarný, tanečný a literárno-dramatický) a CVČ (partnermi CVČ Svidník sú Podduklianske osvetové stredisko a VK Slávia Svidník)

Financovanie školstva

viacdrojové financovanie školstva:

- (štát, Mesto, projekty a granty, rodičia, sponzori), úspešné využívanie možností získať nenávratné finančné prostriedky z cudzích zdrojov,

stabilný podiel výdavkov na školstvo

- na celkových výdavkoch z rozpočtu mesta

Materiálno-technické podmienky

- **postupné zlepšovanie materiálno-technického zabezpečenia** výchovno-vzdelávacieho procesu, zavádzanie moderných didaktických pomôcok,
- **športoviská** (ihriská a telocvične) sú súčasťou školských areálov.

Personálne zabezpečenie

- pôsobenie **kvalifikovaných pedagogických zamestnancov** na školách,
- snaha škôl o **vzdelávanie a rozvoj zamestnancov**,
- **ochota pedagógov** vzdelávať sa a rozvíjať svoje zručnosti,

Výchovno-vzdelávací proces

- **vysoká úroveň výučby** (ZŠ na ul. Karpatskej na základe výsledkov testovania žiakov deviateho ročníka a umiestnení žiakov v súťažiach je škola v rámci Slovenska inštitútom INEKO hodnotená na 10. mieste), rozpracovaná

metodológia výučby, využívanie alternatívnych metód vyučovania, kvalitná a systematická príprava detí v MŠ na vstup do ZŠ,

- **vysoká aktivita v zapájaní sa škôl do projektov**

- využívanie alternatívnych prvkov vo výchovnovzdelávacom procese

- **cudzie jazyky:**

- **IKT:** všetky školy majú modernú IKT, dostatok vzdelávacích, programov, dobré pripojenie na internet a dostatočne využívajú IKT pri vyučovaní,

Špeciálne potreby detí

- vytvorené podmienky pre rozvoj **detí so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami** (4 špeciálne školy v meste Svidník, integrovaní žiaci, špeciálni pedagógovia a asistenti učiteľa),

deti so zdravotným znevýhodnením:

- všetky ZŠ majú bezbariérový prístup,

deti s nadaním:

deti zo sociálne znevýhodneného prostredia:

- riešenie detí zo sociálne znevýhodneného prostredia v spolupráci s ÚPSVaR a odborom sociálnych vecí MsÚ,
- vybudované komunitné centrum pre marginalizované rómske komunity pre deti a dospelých,
- integrácia detí v podnetnom prostredí v bežných školách s využitím špeciálnych metód a foriem výchovy a vzdelávania,
- uplatňovanie systému vyrovnávacích opatrení (finančné príspevky a úľavy),
- bezplatné vzdelávanie pre deti z rodín v hmotnej núdzi (MŠ, ZŠ a školské zariadenia),
- spolupráca s Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva

Príležitosti

- chápanie školy ako miesta pre rozvíjanie kultúrnosti, otvoreného myslenia a inovatívnych myšlienok,
- ďalší rozvoj informatizácie v spoločnosti a jeho uplatnenie vo vzdelávacom procese,
- vznik nových študijných odborov a učebných programov,
- ďalšie vzdelávanie zamestnancov školstva,
- účasť škôl v medzinárodných projektoch, spolupráca škôl s ďalšími subjektmi (podniky, MVO, inštitúcie),
- novelizácia školskej legislatívy,
- získanie finančných prostriedkov z rôznych fondov, dotácií, ŠR, sponzorov
- aplikácia aktívnych vyučovacích metód
- uvedomenie si konkurencie škôl a boj o každého žiaka v súvislosti s normatívnym financovaním
- učenie žiakov poznať vlastné učebné kompetencie, zodpovednosť za riadenie vlastného učenia prehlbovanie a skvalitňovanie spolupráce škôl medzi sebou
- zvyšovanie kvality vzdelávania pedagógov
- využívanie školských zariadení a areálov škôl počas prázdnin

Hrozby

- pokles počtu detí a žiakov na školách,
- pretrvávajúci nedostatok financií v rezorte školstva,
- nedostatok financií na činnosť CVČ pre deti a žiakov z obcí, ktoré nemajú trvalý pobyt vo Svidníku, neúčelné využívanie financií z podielových daní obcí na záujmovú činnosť detí a žiakov do 15 rokov,
- nedostatočné finančné ohodnotenie práce pedagógov, odchod pedagógov do iných odvetví a krajín, starnutie populácie, starnutie pedagógov, pokles spoločenského postavenia profesie pedagóga, znižovanie záujmu o túto profesiu, problémy s obnovou a omladzovaním učiteľského zboru, učители v dôchodkovom veku sú v trvalom pracovnom pomere
- nezáujem niektorých rodičov o vzdelávanie a výchovu detí, pracovná zaťaženosť rodičov a ich migrácia za prácou,
- nezáujem obyvateľov o vlastný rozvoj a celoživotné vzdelávanie, pretrvávajúci trend pasívneho spôsobu života a individualizmu,
- oslabené vnímanie tradičných ľudských hodnôt u detí a mládeže, smerovanie k izolovanosti a uprednostňovaniu virtuálneho sveta (hry s PC namiesto hier s rovesníkmi, stretnutí so živými ľuďmi)
- zvyšovanie nákladov na prevádzku škôl a školských zariadení, nárast cien energií
- pokles reálnej hodnoty štátnej podpory v súvislosti s normatívnym financovaním

C2) Swot analýza - Sociálna a zdravotná oblasť

Silné stránky

Sociálne služby všeobecne

- existujúca sieť zariadení sociálnych služieb verejných aj neverejných poskytovateľov,
- záujem neverejných poskytovateľov o aktivity v sociálnych službách a podnikanie v tejto oblasti,

pôsobenie Mesta

- poskytovateľ terénnych sociálnych služieb (opatrovateľská služba, spoločné stravovanie v zmluvných jedálňach a príspevok na stravovanie, terénna sociálna práca);
- zriaďovateľ zariadení sociálnych služieb,
- poskytovateľ sociálneho bývania bežného a nižšieho štandardu,
- poskytovateľ poradenských služieb;
- organizovanie aktívnej činnosti a malých obecných služieb Mestom pre získanie pracovných návykov nezamestnaných;
- podpora aktivít občanov a MVO v sociálnej oblasti formou dotácií z rozpočtu mesta

Seniori

- existujúce zariadenia: Zariadenie pre seniorov s DSS vo Svidníku pre dôchodcov,
- fungujúce denné centrum pre dôchodcov (kapacita 35 osôb, cyklické návštevy, záujmy, tvorivá činnosť),
- fungujúce služby samosprávy: opatrovateľská služba, spoločné stravovanie v zmluvných jedálňach a príspevok na stravovanie, podujatia pre seniorov,
- služby iných subjektov: Organizácie vykonávajúce spoločenskú a charitatívnu činnosť na území mesta Svidník
- aktívny prístup seniorov k životu, dostatok seniorov-lídrov a organizátorov aktivít pre seniorov.

Zdravotne postihnutí občania

- existujúce zariadenia: DSS pre zdravotne postihnutých občanov, ZO SZTP

Slabé stránky

Sociálne služby všeobecne

- nedostatočná sieť sociálnych zariadení z hľadiska sortimentu a kapacity, nevhodné materiálne a priestorové podmienky niektorých zariadení,
- obmedzené možnosti samosprávy:
- nedostatok finančných prostriedkov v rozpočte mesta na rozvoj sociálnych služieb, nedostatok sociálnych bytov nižšieho štandardu,

Seniori

- rastúci počet vyplácaných starobných a invalidných dôchodkov v meste
- chýbajú ambulantly služby typu denný stacionár
- chýbajú pobytové zariadenia poskytujúce komunitné sociálne služby pre seniorov s cieľom udržiavať ich aktívny prístup k životu
- nedostatočné priestorové kapacity fungujúceho denného centra
- chýba prepravná služba
- chýba monitorovací systém pre seniorov (privolanie pomoci),
- neinformovanosť osamelých a izolovaných seniorov.

Zdravotne postihnutí občania

- chýbajú zariadenia - denné stacionáre
- chýbajú služby: monitorovací a signalizačný systém na privolanie pomoci,
- nedostatočná bezbariérovosť jestvujúcich objektov občianskej vybavenosti

Rovnosť príležitostí

- problematické zosúladenie rodinného a pracovného života: slabé ohodnotenie práce žien v porovnaní s mužmi, pretrvávajúce predsudky a rodinných stereotypov v oblasti postavenia žien v spoločnosti, chýbajú detské jasle,

Marginalizované rómske komunity

- sociálna inklúzia: sociálna izolácia, nízke spoločenské postavenie, prehlbovanie sociálnych rozdielov medzi majoritnou a rómskou časťou populácie;
- bývanie: nárast počtu neplatičov,
- vzdelávanie: nízka vzdelanostná úroveň

- **poskytované bývanie** bezbariérových mestských bytov,
- **fungujúce služby samosprávy:** opatrovateľská služba, príspevok na spoločné stravovanie,
- **aktivity iných subjektov:** Organizácie vykonávajúce spoločenskú a charitatívnu činnosť na území mesta Svidník
- **dostatok chránených dielní** - poskytujú pracovné príležitosti pre ZP ľudí

Rodiny s deťmi v ohrození

- **existujúce zariadenia:** Azylový dom Svidník, Denný stacionár pre deti Svidník, Detský domov,
- **fungujúce služby samosprávy:** v súlade s legislatívnym rámcom
- **aktivity iných subjektov:** odborné a akreditované subjekty pre oblasť práce s rodinami (MsÚ, ÚPSVaR).

Občania v núdzi a neprispôsobiví

- **existujúce zariadenia:** Útulok pre občanov ktorí sú v hmotnej núdzi Svidník
- **poskytované bývanie** nižšieho štandardu,
- **fungujúce služby samosprávy:** komunitná/terénna sociálna práca, aktivity detí z rodín v hmotnej núdzi bez poplatkov v CVČ,
- **aktivity iných subjektov:** MVO poskytujúce pomoc občanom v núdzi (Útulok pre občanov ktorí sú v hmotnej núdzi Svidník)

Marginalizované rómske komunity

- **sociálna inklúzia:** integrovaní obyvatelia MRK,
- **aktivity samosprávy:** program terénnej sociálnej práce, organizovanie verejnoprospešných prác pre získanie pracovných návykov, mestské nájomné byty nižšieho štandardu, finančné príspevky a úľavy na vzdelávanie detí,
- **bývanie:** niektorí obyvatelia sú schopní žiť aj v biednych podmienkach slušne a čisto,
- **vzdelávanie:** vytvorené podmienky pre vzdelávanie a rozvoj detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacím potrebami (špeciálne triedy, integrovaní žiaci, špeciálni pedagógovia, asistenti učiteľa, podpora výchovnovzdelávacích aktivít

(základné alebo žiadne vzdelanie),
zaznávajúce významu vzdelania,

- **zamestnanosť:** extrémne vysoká a dlhodobá nezamestnanosť Rómov
- chýbajúci účelový objekt komunitného centra

Zdravotníctvo

- **nevyhovujúca úroveň priestorov a prístrojového vybavenia** niektorých zdravotníckych zariadení,
- **nedostatok finančných prostriedkov** v oblasti zdravotníctva,
- **nepriaznivý zdravotný stav obyvateľstva,** znižovanie kondície a imunity obyvateľov, nízka stredná dĺžka života obyvateľov oproti priemeru EÚ.

prostredníctvom dotácií z rozpočtu mesta),

- **mesto ako osobitný príjemca dávky**

Zdravotníctvo

- vybudovaná fungujúca sieť zdravotníckych zariadení – 1 nemocnica, ambulancie praktických lekárov pre dospelých a deti, lekárov špecialistov, lekáreň, rýchlá zdravotná pomoc,
- chýba Domov ošetrovateľskej starostlivosti
- organizovanie podujatí zameraných na podporu zdravia a prevenciu ochorení (Deň pre zdravie s VŠZP),
- školy v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta zapojené do projektu „Zdravá škola“
- Materská škola - gen. Svobodu 744/33 získala certifikát „Škola podporujúca zdravie“ a je zapojená do programu "Školské ovocie"

Príležitosti

Sociálne služby

- nárast solventnejšej vrstvy obyvateľstva ochotnej spolupodieľať sa na hradení sociálnych služieb (záujem o penzióny pre seniorov s vyšším štandardom a denné stacionáre pre seniorov),
- využitie fondov EÚ,
- spolupráca Mesta v sociálnej oblasti s PSK, MVO, inými samosprávami a ďalšími domácimi a zahraničnými organizáciami,
- záujem o dobrovoľníctvo v sociálnej oblasti,
- práca s verejnosťou za účelom zvyšovania zodpovednosti a aktívnej účasti pri riešení životných situácií
- vzdelávanie a rekvalifikácie dospelých občanov použiteľných pre trh práce
- preventívne programy pre občanov so závislosťami
- Systémovejšie využitie existujúcich možností obecných masmédií pre propagáciu a informovanosť o dianí v sociálnej sfére komunity
- rovnosť príležitostí ako jeden zo základných princípov uplatňovaných v EÚ.

Marginalizované rómske komunity

- využitie fondov EÚ (MRK ako horizontálna

Hrozby

Sociálne služby

- chýbajúca dlhodobá a presvedčivá politika štátu pre riešenie problematiky osôb ohrozených sociálnym vylúčením, neurčitnosť ďalšieho vývoja legislatívy v sociálnej sfére,
- odliv kvalifikovaného personálu zo sociálnej sféry do iných oblastí (nízke finančné ohodnotenie zamestnancov, vyhorenie zamestnancov, nedostatočná regenerácia fyzických a duševných síl),
- nedostatok financií v sociálnej oblasti, nedostatočná podpora sociálnych služieb zo strany PSK a štátu,
- nárast počtu obyvateľov vyžadujúcich sociálne služby (starnutie populácie, zhoršenie ekonomickej situácie, nárast negatívnych spoločenských javov - alkoholizmus a toxikománia, prostitúcia a úžerníctvo; prehlbovanie chudoby a sociálnej izolácie, migrácia obyvateľov za prácou a rozpad rodín),
- nezáujem zamestnávateľov o zamestnávanie osôb ohrozených sociálnym vylúčením.

Marginalizované rómske komunity

- nepresvedčivá politika štátu v oblasti riešenia rómskej problematiky, realizácia nesystémových krokov, neefektívne

priorita NSRR SR),
- možnosť čerpania financií na rozvoj bývania z dotácií a úverových programov zo štátneho rozpočtu,
- využitie nástrojov aktívnej politiky trhu práce ÚPSVaR.

Zdravotníctvo

- tlak pacientov na kvalitu zdravotníckych služieb,
- legislatívna úprava viaczdrojového financovania zdravotníckych zariadení,
- trend prepájania sociálnych a zdravotníckych služieb,

využívanie finančných prostriedkov, neefektívnosť preventívnych opatrení,
- zvýšené tempo rastu počtu rómskych obyvateľov (prirodzený prírastok a prírastok sťahovaním),
- zvyšujúce sa základné životné náklady na bývanie (zaobstaranie bytu, nájomné, energie) a potraviny,
- nárast negatívnych spoločenských javov – alkoholizmus a toxikománia, prostitúcia a úžerníctvo, zvyšovanie násillia, agresivity, kriminality,
- nárast počtu MRK vyžadujúcich sociálne služby,
- nedostatok pracovných príležitostí pre Rómov, obmedzená možnosť uplatnenia sa na trhu práce,
- prehľbovanie sociálnych rozdielov medzi majoritnou a rómskou časťou populácie, prehľbujúca sa diskriminácia a xenofóbia zo strany majority.

Zdravotníctvo

- celkový nedostatok zdravotníckych zamestnancov v EÚ,
- nezáujem o niektoré zdravotnícke profesie,
- odchod zdravotníkov zo SR do zahraničia,
- najčastejšie príčiny smrti v SR: choroby obehovej sústavy a onkologické ochorenia
- vzostup výskytu alergií, výskyt peľových alergénov – viacero druhov drevín, tráv a bylín (odhad 25 – 50 % populácie budú alergici),
- zvyšovanie nákladov na zdravotnú starostlivosť z dôvodov starnutia populácie, zvyšovania počtu ochorení, používania finančne náročnejších technológií a rastúcich očakávaní obyvateľov.

C3) Swot analýza - Kultúra, kultúrne dedičstvo, spoločenský život a šport

Silné stránky

Kultúra

- **bohatý kultúrno-historický potenciál:** jedinečnosť kultúrneho dedičstva, pamiatky (gréckokatolícky chrám Narodenia Presvätej Bohorodičky, najstaršia sakrálna pamiatka mesta, barokový kaštieľ, Slovenské národné múzeum – Múzeum ukrajinskej kultúry, jediné svojho druhu na Slovensku, skanzen a Galéria Dezidera Millyho), turistické zaujímavosti (Pietny areál bojov druhej svetovej vojny s národnou kultúrnou pamiatkou Pamätníkom Sovietskej armády a Vojenským múzeom), koncentrácia hodnotných pamiatok v kombinácii s prírodným bohatstvom, (Národná kultúrna pamiatka Duklianske bojisko, Údolie smrti, Karpatské drevené kostolíky a cerkvy, KARPATSKÁ DREVENÁ CESTA (KDC) SLOVAKIA), atď
- **rozmanitosť kultúrneho života v meste:** dlhodobá tradícia kultúrnych a spoločenských podujatí (Slávnosti Rusínov – Ukrajincov Slovenska), Rusínsky festival
- **dostatok kvalifikovaných odborníkov** pôsobiacich v oblasti kultúry (odbor školstva, kultúry, športu a mládeže MsÚ), aktívne kultúrne inštitúcie (Podduklianske osvetové stredisko, Hvezdáreň Rostoky, Podduklianska knižnica, FS Makovica, DFS Makovička, SVITAN, SVITANČEK, Mažoretky, Makovickýj holos, Divadelný ochotnícky súbor LÚČ, Cirkevné zbory,...)
- **podpora kultúry zo strany Mesta:** poskytovanie financií pre inštitúcie (dotácie, zmluvy), organizovanie podujatí Mestom, koordinácia podujatí v meste (odbor školstva, kultúry, športu a mládeže MsÚ), niektoré kultúrne objekty v majetku Mesta, rekonštrukcia kultúrnych objektov vo vlastníctve Mesta (Dom kultúry),
- **záujem obyvateľov o kultúru,** vysoký počet záujmovumeleckých kolektívov, tvorivosť obyvateľov, návštevnosť podujatí.

Šport

- **rozmanitosť športového života v meste:**

Slabé stránky

Kultúra

- **nedostatočné financovanie kultúry** (dotácie z rozpočtu mesta, financie zo strany VÚC a štátu, sponzoring),
- **chýbajúce a nedostatočne využité kultúrne inštitúcie:** chýba multifunkčné kultúrne centrum; nedostatočné využívanie pamiatkových objektov na kultúrne účely, nedostatočné previazanie kultúry a CR, chýba TIC,
- **nepriaznivý technický a prevádzkový stav** niektorých kultúrnych inštitúcií,
- **nedostatočná starostlivosť o kultúrne dedičstvo:** neukončená obnova niektorých pamiatkových objektov, nedostatočná údržba a rekonštrukcia kultúrnych pamiatok
- **nedocenenie významu kultúry pre regionálny rozvoj:** nízky počet významných kultúrnych podujatí, ktoré by sa stali „značkou“ mesta, nedostatočná propagácia kultúrnych podujatí,
- **nízka spolupráca kultúrnych subjektov** rôznych zriaďovateľov, nedostatočná koordinácia kultúrnych aktivít v meste.

Šport

- **nedostatočné financovanie športu** (financie zo strany VÚC a štátu, sponzoring), vysoká cena produkcie podujatí,
- **zlý technický stav** niektorých športových objektov v majetku mesta a v meste,
- Športovo-rekreačný areál "Sever" pri vodnom toku Ladomírka je nedobudovaný
- Menší lyžiarsky zimný areál v západnej časti mesta je dlhodobo mimo prevádzky
- **nedostatočná podpora vrcholového a výkonnostného športu:** nedostatok financií na počítačnú prípravu mládeže, nedostatok financií na zabezpečenie vrcholového športu (mesto, VÚC, štát, podnikatelia), podpriemerné podmienky (materiálno-technické zabezpečenie, zdravotné zabezpečenie, odmeňovanie,

bohaté možnosti pre športovanie a relaxáciu pre rôzne vekové kategórie, existencia viacerých typov športových zariadení, široký výber športových odvetví i netradičných a nových, dlhodobá tradícia viacerých športových podujatí,

- **dostatok kvalifikovaných odborníkov** pôsobiacich v oblasti športu, pôsobenie viacerých športových klubov, dobré výsledky športových klubov,
- **podpora športu zo strany Mesta** – financie pre športové kluby (dotácie na mládežnícky šport, zmluvy), organizovanie športových a pohybových podujatí mestom (najmä podujatia tradičné, propagujúce mesto, zamerané na deti a mládež, určené pre širokú verejnosť), koordinácia športových aktivít v meste,

Voľný čas

- **záujem detí o mimovyučovacie aktivity a záujmovú činnosť**, široká ponuka podujatí a voľnočasových aktivít organizovaných školami (MŠ, ZŠ a ZUŠ), školskými zariadeniami (ŠKD a CVČ) a Mestom Svidník,
- **dostatok kvalifikovaných odborníkov** pôsobiacich v oblasti záujmovej činnosti,
- **dostatok rekreačných zón** (vnútmestské, prímestské a zóny v okolí mesta),

zavádzanie nových trendov, veda (výskum...), nedocenenie významu športu pre regionálny rozvoj,

- zlá materiálno-technická vybavenosť škôl v oblasti športu a telesnej výchovy, kritický stav vonkajších školských areálov,
- **pokles záujmu obyvateľov o šport:** finančná nedostupnosť športových aktivít pre niektoré vrstvy obyvateľstva, pasívny spôsob života, pokles záujmu o športové a pohybové aktivity najmä u dospelých populácie, priemerná návštevnosť podujatí,
- **nedostatočné možnosti športovania pre všetkých:** nezavedený systém správcovstva športovísk v čase ich využívania verejnosťou, nedostatočná sídlisková vybavenosť, nedostatočne vybudované trasy pre cyklistov, korčuliarov, turistov a bežkárov, slabá motivácia vyškolených trénerov, cvičiteľov, inštruktorov a iných športových odborníkov pre prácu v oblasti športu vo voľnom čase.

Voľný čas

- **pasívny spôsob života**, využívanie voľného času v digitálnom svete, „preorganizovaný voľný čas“ niektorých detí,
- **nedostatočná/nezaujímavá ponuka** organizovaného voľného času pre stredoškolákov, chýbajú podmienky pre voľnočasové aktivity pre deti, mládež a dospelých na sídliskách (pohybové trasy, oddychové zóny, mládežnícke klubovne), nedostatočne využívané prírodné zdroje na oddych,
- **nedostatočné finančné ohodnotenie pedagógov** za prácu s deťmi vo voľnom čase, nedostatočná spolupráca v oblasti rodina-škola-voľný čas, formy spolupráce neprispôsobené súčasným potrebám a možnostiam, neefektívny systém vzdelávacích poukazov,
- **nedostatočná spolupráca**, koordinovanosť a informovanosť subjektov pôsobiacich v oblasti využitia voľného času;

Príležitosti

- okolité lesy vyhlásiť za prímestské lesy formou lesoparku mesta,
- v navrhovanom lesoparku mesta dobudovať pešie a cykloturistické chodníky
- Športovo rekreačný areál Sever - pri Ladomírke dobudovať o prímestské rekreačné plochy s nenáročnými športovými ihriskami so zameraním na letný pobyt pri vode (Ladomírka)
- vybudovať cyklotrasu pozdĺž vodného toku Ladomírky
- využitie fondov EÚ na rekonštrukciu pamiatkových objektov, kultúrnych a športových objektov, verejných zón,
- spolupráca inštitúcií pôsobiacich v oblasti kultúry a cestovného ruchu v rámci klastra CR,
- spolupráca subjektov v oblasti organizovania a marketingu športových podujatí, trend populárnych masových športových podujatí, využitie dobrovoľníctva,
- zlepšenie ekonomickej situácie obyvateľov, viac možností na financovanie voľnočasových aktivít,
- vytváranie partnerstiev susedných obcí k budovaniu cykloturistických chodníkov a cyklotrás

Hrozby

- vysoká cena produkcie kultúrnych a spoločenských podujatí,
- pokračovanie trendu pasívneho spôsobu života u obyvateľov, vrátane detí, zhoršujúci sa zdravotný stav populácie,
- nárast závislostí a kriminality,
- prílišný dôraz na finančnú efektívnosť kultúrnych inštitúcií, následná komercializácia kultúry a zníženie kvality kultúrnej produkcie,
- odchod mladých ľudí do iných miest a do zahraničia.

2 Strategická časť

Strategická časť dokumentu obsahuje stratégiu Mesta Svidník, určuje hlavné ciele a priority rozvoja územia.

2.1 Vízia

SVIDNÍK V R. 2022 – MESTO, KTORÉ LÁKA OBYVATEĽOV I NÁVŠTEVNÍKOV PODDUKLIANSKEHO REGIÓNU

Svidník, ako centrum podduklianskeho regiónu, bude vizuálne krásnym, čistým a zeleným mestom s množstvom udržiavaných a prírodných zón lákajúcich obyvateľov i návštevníkov regiónu.

Mesto vo všetkých environmentálnych aspektoch bude zodpovedné voči svojim občanom i návštevníkom, občania budú zaniietení v ochrane a tvorbe životného prostredia.

Mesto bude mať vytvorené kvalitné a dostatočné prvky technickej a občianskej infraštruktúry pre rast počtu bývajúcich obyvateľov i narastajúci počet návštevníkov, ktorí sa v meste a okolí zdržiavajú.

Mesto, ako vyhľadávaná a kvalitne aj v zahraničí propagovaná destinácia cestovného ruchu so svojim bohatým kultúrne – historickým dedičstvom, bude dostupné a atraktívne jednak pre návštevníkov ale aj investorov a podnikateľov.

Mesto zvýši svoju konkurencieschopnosť a zefektívni verejnú správu vrátane bezpečnosti.

Mesto ponúkne obyvateľom kvalitné bývanie, atraktívne podmienky pre kultúrne a športové vyžitie a aktívne trávenie voľného času.

Mesto bude pomáhať tým, ktorí to najviac potrebujú a komplexným poskytovaných sociálnych služieb bude pomáhať posilňovať funkciu rodiny ako základnej bunky spoločnosti.

Mesto bude zabezpečovať podmienky pre inovatívne vzdelávanie pre všetkých občanov v moderných a upravených priestoroch.

V meste bude radosť žiť a zdržiavať sa!

2.2 Strategické ciele

2.2.1 Hierarchia cieľov

Tabuľka 63 Hierarchia cieľov

Prioritná oblasť/Environmentálna	
Globálne ciele	Ochrana životného prostredia, tvorba krajiny, zlepšenie environmentálnych aspektov a dobudovanie technickej infraštruktúry za účelom zlepšenia kvality života obyvateľov mesta i jeho návštevníkov.
Špecifický cieľ	Opatrenie
1.1 Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov, recyklácie a podpora predchádzania vzniku odpadov.	1.1.1 Podpora nástrojov informačného charakteru so zameraním na predchádzanie vzniku odpadov, na podporu triedeného zberu odpadov a zhodnocovania odpadov
	1.1.2 Podpora systémov triedeného zberu komunálnych odpadov a predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov
	1.1.3 Predchádzanie vzniku čiernych skládok, ich monitoring, odstraňovanie.
1.2 Zlepšenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd.	1.2.1 Dobudovanie a rekonštrukcia verejnej kanalizácie.
1.3 Zvýšenie bezpečnosti dodávky pitnej vody verejným vodovodom.	1.3.1 Zabezpečenie podmienok v oblasti zásobovania obyvateľov mesta bezpečnou pitnou vodou z verejného vodovodu.
1.4 Zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy.	1.4.1 Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok.
1.5 Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov.	1.5.1 Zníženie energetickej náročnosti verejných budov.
	1.5.2 Spracovanie koncepčných dokumentov k podpore zníženia energetickej náročnosti verejných budov.
1.6 Rozvoj účinnejších systémov centralizovaného zásobovania teplom.	1.6.1 Rekonštrukcia a modernizácia rozvodov tepla.
1.7 Zlepšenie environmentálnych aspektov v meste.	1.7.1 Budovanie prvkov zelenej infraštruktúry a adaptácia urbanizovaného prostredia na zmenu klímy.
	1.7.2 Starostlivosť o územie a využívanie prírodných lokalít pre voľnočasové aktivity.

Prioritná oblasť/Sociálna	
Globálne ciele	Zlepšenie kvality bývania, občianskej vybavenosti, ľudských zdrojov, kultúrnych a športových podmienok a sociálnej súdržnosti obyvateľov mesta.
Špecifický cieľ	Opatrenie
2.1 Podporiť kvalitné poskytovanie sociálnych služieb, zabezpečenie výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni.	2.1.1 Vytvorenie vhodných podmienok na poskytovanie a kvalitné zabezpečenie sociálnych služieb na komunitnej úrovni.
	2.1.2 Podpora vzdelávania zamestnancov a odborného personálu zabezpečujúceho poskytovanie sociálnych služieb a vykonávanie opatrení SPOaSK v podmienkach komunitnej starostlivosti v prirodzenom prostredí.
2.2. Skvalitnenie a sprístupnenie poskytovania zdravotníckych služieb a podpora zdravého životného štýlu v meste.	2.2.1 Podpora zriadenia špecializovaných zdravotníckych ambulancií.
	2.2.2 Podpora vzdelávacích a osvetových aktivít v oblasti starostlivosti o zdravie a zdravého životného štýlu.
2.3 Zabezpečenie podmienok pre modernizáciu a skvalitnenie služieb pietnych miest.	2.3.1 Zabezpečenie dostatočnej kapacity a kvality pietnych miest.
2.4 Zabezpečenie podmienok pre dostupné a kvalitné bývanie s meste.	2.4.1 Zabezpečiť kvalitnú bytovú dostupnosť v meste.
	2.4.2 Podpora individuálnej bytovej výstavby v meste.
2.5 Zabezpečenie podmienok pre modernizáciu a skvalitnenie výchovno - vzdelávacieho procesu v školských a predškolských zariadeniach	2.5.1 Zabezpečiť podmienky pre kvalitné predprimárne vzdelávanie
	2.5.2 Zabezpečiť podmienky pre kvalitné vzdelávanie na základných a špeciálnych školách
	2.5.3 Podpora kvalitného vzdelávania na stredných odborných školách v meste.
	2.5.4 Podpora celoživotného vzdelávania v meste
	2.5.5. Podpora zvýšenia kvality vzdelávania a zlepšenia profesijných kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov na

	všetkých stupňoch škôl.
2.6 Podpora MRK	2.6.1 Podpora komunitnej práce s MRK.
2.7 Podpora integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín.	2.7.1 Zlepšenie integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín.
2.8 Zachovanie, ochrana, podpora a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva.	2.8.1 Podporiť zachovanie, ochranu a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva.
	2.8.2 Dobudovanie, skvalitnenie a udržiavanie pamiatkového fondu, kultúrnej infraštruktúry a pamäťovo fondových inštitúcií.
	2.8.3 Zlepšenie ponuky kultúrneho vyžitia občanov a návštevníkov mesta
2.9 Zachovanie, podpora a rozvoj športových aktivít v meste.	2.9.1 Vytvoriť kvalitnú a funkčnú infraštruktúru pre rozvoj a bohatú ponuku športových a voľnočasových aktivít v meste.
	2.9.2 Zlepšenie ponuky športového vyžitia občanov a návštevníkov mesta

Prioritná oblasť/Hospodárska	
Globálne ciele	Zlepšenie konkurencieschopnosti lokálnej ekonomiky, tvorby a udržateľnosti pracovných miest a podnikateľských činností, podpora rozvoja cestovného ruchu a efektívnej verejnej správy v záujme zvýšenia kvality života v meste.
Špecifický cieľ	Opatrenie
3.1 Zvýšenie tvorby pracovných miest, zamestnanosti a zamestnateľnosti v meste.	3.1.1 Podpora tvorby pracovných miest, mobility pre získanie zamestnania, adaptability zamestnancov a podnikov, podpora udržateľnej samostatnej zárobkovej činnosti, začínajúcich podnikov.
	3.1.2 Podpora zníženia nezamestnanosti s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby, mladých ľudí.
3.2 Rozvoj cestovného ruchu v meste.	3.2.1 Rozvoj a skvalitnenie ponuky služieb cestovného ruchu
	3.2.2 Zlepšenie propagácie mesta a okolia ako destinácie CR

3.3 Posilnenie inštitucionálnych kapacít a efektívna verejná správa.	3.3.1 Skvalitnenie systémov a optimalizovanie procesov verejnej správy
	3.3.2 Modernizovanie rozvoja ľudských zdrojov a zvýšené kompetencie zamestnancov.
3.4 Zlepšenie stavebno-technického stavu cestnej siete a zlepšenie bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.	3.4.1 Rekonštrukcia chodníkov, miestnych komunikácií a mostov.
	3.4.2 Zvýšenie bezpečnosti chodcov a cestnej premávky.
	3.4.3 Vytvorenie dostatočnej kapacity parkovacích miest.
3.5 Podpora udržateľnej regionálnej a miestnej mobility.	3.5.1 Zlepšenie letiskovej infraštruktúry.
3.6 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy.	3.6.1 Budovanie nových cyklistických trás pozdĺž existujúcich miestnych komunikácií a komunikácií medzi sídlami vrátane doplnkovej cyklistickej infraštruktúry a propagácie.
3.7 Zvýšenie kvality života v meste, ochrany obyvateľstva a majetku	3.7.1 Modernizácia a dobudovanie prvkov mestskej infraštruktúry

2.2.2 Súlad cieľov PRM s cieľmi národnej stratégie

Dňa 20. 6. 2014 uzavrela Slovenská republika s Európskou komisiou Partnerskú dohodu o využívaní európskych štrukturálnych a investičných fondov v rokoch 2014-2020. Partnerská dohoda definuje stratégiu a priority pre efektívne a účinné investície v objeme 15,3 mld. EUR na najbližších 10 rokov. Bolo stanovených 11 tematických cieľov:

1. Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií
2. Zlepšenie prístupu k informáciám a IKT a zlepšenie ich využívania a kvality
3. Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP, sektora poľnohospodárstva (v prípade EPFRV) a sektora rybárstva akvakultúry (v prípade ENRF)
4. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch
5. Podpora prispôsobovania sa zmene klímy, predchádzanie a riadenie rizika
6. Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov
7. Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach
8. Podpora udržateľnosti a kvality zamestnanosti a mobility pracovnej sily
9. Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii
10. Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania
11. Posilnenie inštitucionálnych kapacít orgánov verejnej správy a zainteresovaných strán a efektivity verejnej správy Slovenská republika bude v programovom období 2014 - 2020 čerpať Európske štrukturálne a investičné fondy prostredníctvom operačných programov v rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti a v rámci Cieľa Európska územná spolupráca.

Operačné programy cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti (15 329 mil. EUR)

- OP Výskum a inovácie (OP Val)
- OP Integrovaná infraštruktúra (OP II)
- OP Ľudské zdroje (OP LZ)
- OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP)
- Integrovaný regionálny OP (IROP)
- OP Efektívna verejná správa (OP EVS)
- OP Technická pomoc
- OP Program rozvoja vidieka
- OP Rybné hospodárstvo

Operačné programy cieľa Európska územná spolupráca (223 mil. EUR)

- Programy cezhraničnej spolupráce (SK - CZ, SK - AT, PL - SK, SK - HU, ENI HU - SK - RO - UA)
- Programy nadnárodnej spolupráce (Stredná Európa, ETC Dunaj)
- Programy medziregionálnej spolupráce (INTERREG, ESPON, INTERACT, URBACT)

Finančné mechanizmy

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

- a) Ochrana a manažment životného prostredia
- b) Klimatické zmeny a obnoviteľná energia

ŠVAJCIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS-THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM
WORLD MONUMENTS FUND (SVETOVÝ PAMIATKOVÝ FOND)

Dotácie ministerstiev:

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR:

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

EKOFOND

ENVIRONMENTÁLNY FOND:

- A. Oblasť: Ochrana ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme:
 - a. Podpora výroby tepla a teplej úžitkovej vody prostredníctvom využívania nízkoemisných zdrojov
 - b. Podpora výroby tepla a teplej úžitkovej vody a elektrickej energie prostredníctvom využívania obnoviteľných zdrojov
 - c. Podpora projektov zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia
- B. Oblasť: Ochrana a využívanie vôd:
 - a. Čistiarne odpadových vôd a verejné kanalizácie
 - b. Vodovody
 - c. Protipovodňová ochrana - Opatrenia na vodnom toku
 - d. Protipovodňová ochrana - Opatrenia mimo vodného toku
- C. Oblasť: Rozvoj odpadového hospodárstva
 - a. Uzavretie a rekultivácia skládok
 - b. Separácia a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov
 - c. Zavedenie separovaného zberu v obciach, vybudovanie zberných dvorov a dotriedňovacích zariadení
- D. Oblasť: Ochrana prírody a krajiny
 - a. Ochrana prírody a krajiny
- E. Oblasť: Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia
 - a. Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia
- F. Oblasť: Prieskum, výskum a vývoj zameraný na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia
 - a. Prieskum, výskum a vývoj zameraný na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia
- G. Oblasť: Zelená investičná schéma

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ a RODINY SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA KULTÚRY SR

Grantové schémy ministerstiev, neziskových organizácií a pod:

RECYKLACNÝ FOND

NADÁCIA SPP

NADÁCIA PONTIS

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

GREENWAYS

PRIESTORY

POHODA ZA MESTOM

ZELENÉ OÁZY

GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

NADÁCIA DEXIA BANKY SLOVENSKO

Možné zdroje na realizáciu jednotlivých opatrení Programu rozvoja mesta:

- vlastné zdroje – rozpočet mesta,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

- štrukturálne fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atd.,

Štruktúra využívania uvedených zdrojov bude závisieť na momentálnej finančnej situácii mesta, danej priority, možnosti získania externých zdrojov na financovanie ako ja na spoločensko-ekonomických podmienkach v spoločnosti.

3 Programová časť

Programová časť obsahuje zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie PRM Svidník 2016-2022, ktoré sú priradené k jednotlivým oblastiam a cieľom. Súčasťou programovej časti je súbor merateľných ukazovateľov.

3.1 Opatrenia a aktivity, Merateľné ukazovatele

Tabuľka 64 Tabuľka opatrení, projektov, aktivít a merateľných ukazovateľov podľa oblastí

Prioritná oblasť/Environmentálna								
Špecifický cieľ	Opatrenie	Projekt/Aktivita	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota r. 2015	Cieľová hodnota r. 2022	Termín realizácie aktivity	Náklady v tis. €
1.1 Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov, recyklácie a podpora predchádzania vzniku odpadov.	1.1.2 Podpora nástrojov informačného charakteru so zameraním na predchádzanie vzniku odpadov, na podporu triedeného zberu odpadov a zhodnocovania odpadov	1.1.1.1 Informačné aktivity na zvyšovanie environmentálneho povedomia a informovanosti obyvateľstva v oblasti triedeného zberu, zvyšovania miery recyklácie a iných spôsobov zhodnocovania odpadov.	Počet informačných aktivít zameraných na environmentálne povedomie obyvateľstva.	Počet	0	7	2016 - 2022	35,00
	1.1.2 Podpora systémov triedeného zberu komunálnych	1.1.2.1 Podpora domáceho kompostovania.	Počet podporených domácich kompostární.	Počet	0	800	2016	48,00

	odpadov a predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov							
	1.1.3 Predchádzanie vzniku čiernych skládok, ich monitoring, odstraňovanie.	1.1.3.1 Monitorovanie a odstraňovanie vznikajúcich čiernych skládok.	Počet odstránených čiernych skládok.	Počet	0	14	2016-2022	70,00
1.2 Zlepšenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd.	1.2.1 Dobudovanie a rekonštrukcia verejnej kanalizácie.	1.2.1.1. Odvedenie dažďových vôd z verejných priestranstiev.	Počet m dažďovej kanalizácie.	m	0	4000	2018-2022	6000,00
		1.2.1.2 Rekonštrukcia a rozšírenie kanalizácie na ul. Sovietskych hrdinov, futbalový štadión	Počet zrekonštruovanej a rozšírenej kanalizácie.	m	0	5000	2020	3250,00
		1.2.1.3 Rekonštrukcia odľahčovacej stoky Bytservis	Počet zrekonštruovanej kanalizácie.	m	0	1200	2018	550,00
1.3 Zvýšenie bezpečnosti dodávky pitnej vody verejným vodovodom.	1.3.1 Zabezpečenie podmienok v oblasti zásobovania obyvateľov mesta bezpečnou pitnou	1.3.1.1 Prepojenie 2. tl. pásma a nový vodojem /IBV nad SPP 2. etapa/	Počet m nového vodovodu napojeného na nový vodojem.	m	0	400	2020	120,00

	vodou z verejného vodovodu.							
1.4 Zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy	1.4.1 Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok.	1.4.1.1 Protipovodňová ochrana mesta, rozšírenie hrádze.	Dĺžka hrádze na ochranu pred povodňami.	m	0	500	2018-2022	2650,00
		1.4.1.2 Štúdia uskutočniteľnosti komplexnej PPO mesta Svidník.	Počet štúdií na PPO mesta.	počet	0	1	2016-2022	0,00
1.5 Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov	1.5.1 Zníženie energetickej náročnosti verejných budov.	1.5.1.1 Zateplenie a modernizácia budov mesta /Vašuta a obch. vyb. Dukla/	Úspora v % - zníženie konečnej spotreby energie vo verejných budovách	%	0	50	2017-2018	800,00
		1.5.1.2 Zateplenie ZUŠ	Úspora v % - zníženie konečnej spotreby energie vo verejných budovách	%	0	50	2018-2019	200,00
		1.5.1.3 Modernizácia systému vykurovania a zateplenie pavilónu školy a telocvične SŠI	Úspora v % - zníženie konečnej spotreby energie vo verejných budovách	%	0	50	2017-2018	220,00
		1.5.1.4 Rekonštrukcia a zateplenie AB MsÚ	Úspora v % - zníženie konečnej spotreby energie vo verejných budovách	%	0	55	2017-2019	1250,00
	1.5.2 Spracovanie	1.5.2.1 Spracovanie	Počet spracovaných	počet	0	15	2017	150,00

	konceptných dokumentov k podpore zníženia energetickej náročnosti verejných budov.	tepelných auditov verejných budov.	tepelných auditov budov.					
		1.5.2.2 Aktualizácia koncepcie mesta v tepelnom hospodárstve.	Počet aktualizovaných koncepcií mesta v tepelnom hospodárstve.	počet	0	1	2017	10,00
1.6 Rozvoj účinnejších systémov centralizovaného zásobovania teplom.	1.6.1 Rekonštrukcia a modernizácia rozvodov tepla.	1.6.1.1 Rekonštrukcia teplovodov z okrskových kotolní v rámci CZT	Dĺžka zrekonštruovaných teplovodov.	m	0	4777	2019	1550,00
1.7 Zlepšenie environmentálnych aspektov v meste.	1.7.1 Budovanie prvkov zelenej infraštruktúry a adaptácia urbanizovaného prostredia na zmenu klímy.	1.7.1.1 Zabezpečenie techniky na zlepšenie environmentálnych aspektov v meste /kropnica, zametací voz, dopravná technika/.	Počet novej techniky na zlepšenie environmentálnych aspektov v meste.	počet	0	3	2016-2020	500,00
		1.7.1.2 Podpora prirodzených krajinných prvkov a výsadba stromov.	Počet vybudovaných prvkov zelenej infraštruktúry. Počet vysadených nových stromov.	počet	0	350	2016-2022	21,00
		1.7.1.3 Rekonštrukcia centra mesta /park Ľ. Svobodu, obchody UTRA/	Plocha zrekonštruovaného centra mesta.	m ²	0	50000	2017-2019	1000,00
		1.7.1.4 Zazelenanie mesta a regenerácia	Počet revitalizovaných	počet	0	2	2018-	500,00

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

		vnútroblokov sídlisk s uplatnením ekologických princípov tvorby a ochrany zelene.	otvorených priestranstiev vnútroblokov sídlisk.				2019	
		1.7.1.5 Revitalizácia parkov /pri SPP, VHÚ/.	Počet zrevitalizovaných parkov.	počet	0	2	2016-2020	500,00
	1.7.2 Starostlivosť o územie a využívanie prírodných lokalít pre voľnočasové aktivity.	1.7.2.1 Budovanie oddychových zón pre obyvateľov a návštevníkov.	Počet vybudovaných oddychových zón.	počet	0	2	2018-2019	200,00
Prioritná oblasť/Sociálna								
Špecifický cieľ	Opatrenie	Projekt/Aktivita	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota r. 2015	Cieľová hodnota r. 2022	Termín realizácie aktivity	Náklady v tis. €
2.1 Podporiť kvalitné poskytovanie sociálnych služieb, zabezpečenie výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej	2.1.1 Vytvorenie vhodných podmienok na poskytovanie a kvalitné zabezpečenie sociálnych služieb na komunitnej úrovni.	2.1.1.1 Zriadenie Centra sociálnych služieb v priestoroch bývalej MŠ na Ul. Duklianskej vo Svidníku.	Kapacita (počet klientov) zriadeného centra sociálnych služieb.	počet klientov	0	100	2016-2017	220,00
		2.1.1.2 Vybudovanie nového Komunitného centra.	Kapacita (počet klientov) zriadeného komunitného centra.	počet klientov	0	20	2017-2018	250,00
		2.1.1.3 Vybudovanie detského ihriska	Počet vybudovaných	počet	0	2	2019-2020	50,00

úrovni.	a komunitnej záhrady pri Komunitnom centre.	prvkov doplnkovej infraštruktúry pri Komunitnom centre.					
	2.1.1.4 Zriadenie Denného stacionára.	Kapacita (počet klientov) zriadeného Denného stacionára.	počet klientov	0	30	2017-2018	300,00
	2.1.1.5 Zabezpečenie Diaľkového monitoringu a privolávača pomoci pre seniorov.	Počet klientov využívajúcich službu.	počet klientov	0	100	2017	25,00
	2.1.1.6 Zriadenie zariadenia služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku - Jasle.	Kapacita / počet klientov /detí do 3 rokov veku/ využívajúcich službu.	počet detí	0	15	2019-2020	150,00
	2.1.1.7 Rekonštrukcia / zateplenie rodinných domov v správe Detského domova Svidník, Partizánska	Počet zrekonštruovaných objektov Detského domova.	počet	0	5	2017-2019	136,60

		č. 306/6, Svidník - Centrum detí						
	2.1.2 Podpora vzdelávania zamestnancov a odborného personálu zabezpečujúceho poskytovanie sociálnych služieb a vykonávanie opatrení SPOaSK v podmienkach komunitnej starostlivosti v prirodzenom prostredí.	2.1.2.1 Zapájanie zamestnancov a odborného personálu zabezpečujúceho poskytovanie sociálnych služieb a vykonávanie opatrení SPOaSK do vzdelávacích aktivít/ projektov.	Počet vzdelávacích aktivít/ projektov, do ktorých sa zapojili zamestnanci a odborný personál zariadení sociálnych služieb.	počet	0	6	2016-2022	10,00
2.2. Skvalitnenie a sprístupnenie poskytovania zdravotníckych služieb a podpora zdravého životného štýlu v meste.	2.2.1 Podpora zriadenia špecializovaných zdravotníckych ambulancií.	2.2.1.2 Vybudovanie psychiatrickej liečebne.	Počet vybudovaných špecializovaných zdravotníckych zariadení.	počet	0	1	2016-2017	150,00
	2.2.2 Podpora vzdelávacích a osvetových aktivít v oblasti starostlivosti o zdravie a zdravého životného štýlu.	2.2.2.1 Vzdelávacie a osvetové aktivity v oblasti starostlivosti o zdravie a zdravého životného štýlu.	Počet vzdelávacích a osvetových aktivít v oblasti starostlivosti o zdravie a zdravého životného štýlu.	počet	0	7	2016-2022	10,00

2.3 Zabezpečenie podmienok pre modernizáciu a skvalitnenie služieb pietnych miest.	2.3.1 Zabezpečenie dostatočnej kapacity a kvality pietnych miest.	2.3.1.1. Rekonštrukcia a Domu smútku.	Počet zrekonštruovaných pietnych objektov.	počet	0	1	2017	150,00
		2.3.1.2. Rozšírenie a úprava mestského cintorína.	Plocha rozšíreného a upraveného mestského cintorína.	m ²	0	10000	2018	200,00
		2.3.1.3. Digitalizácia hrobových miest mestských cintorínov.	Počet zdigitalizovaných hrobových miest.	počet	0	1700	2016	5,00
2.4 Zabezpečenie podmienok pre dostupné a kvalitné bývanie s meste.	2.4.1 Zabezpečiť kvalitnú bytovú dostupnosť v meste.	2.4.1.1. Rekonštrukcia ubytovne na nájomné byty.	Počet nájomných bytov v zrekonštruovanej ubytovni.	počet	0	50	2019-2020	2162,00
		2.4.1.2. Výstavba nájomných bytov, B7.	Počet vystavených nájomných bytov.	počet	0	48	2021-2022	1800,00
		2.4.1.3. Výstavba bytov nižšieho štandardu, blok B,C.	Počet vystavených bytov nižšieho štandardu.	počet	0	56	2016-2017-	1800,00

	2.4.2 Podpora individuálnej bytovej výstavby v meste.	2.4.2.1 Infraštruktúra pre IBV /IBV nad SPP 2. et. a IBV Ladomírka/.	Počet bytov v IBV nad SPP 2. et. a IBV Ladomírka.	počet bytov	0	90	2017-2020	2100,00
2.5 Zabezpečenie podmienok pre modernizáciu a skvalitnenie výchovno - vzdelávacieho procesu v školských a predškolských zariadeniach	2.5.1 Zabezpečiť podmienky pre kvalitné predprimárne vzdelávanie	2.5.1.1 MŠ Ľ. Štúra – Zateplenie (zateplenie obvodového plášťa a strechy s komplexnou výmenou okenných a dverových výplní)	Zníženie ročnej spotreby primárnej energie vo verejných budovách – úspora v %	%	0	50	2016-2018	240,00
		2.5.1.2 MŠ Ľ. Štúra - Modernizácia osvetlenia a dodávky teplej vody	Počet modernizovaných budov MŠ Ľ. Štúra	počet	0	1	2016-2018	129,00
		2.5.1.3 Rozšírenie kapacít vrátane úpravy areálu MŠ Ľ. Štúra, detského ihriska a materiálne technické vybavenie MŠ	Počet rozšírených kapacít v MŠ Ľ. Štúra	počet	0	10	2016-2018	831,00

		2.5.1.4 MŠ Gen. Svobodu – Zateplenie (zateplenie obvodového plášťa a strechy s komplexnou výmenou okenných a dverových výplní)	Zníženie ročnej spotreby primárnej energie vo verejných budovách – úspora v %	%	0	55,02	2016-2017	320,00
		2.5.1.5 MŠ Gen. Svobodu - Modernizácia osvetlenia a dodávky teplej vody	Počet modernizovaných budov MŠ Gen. Svobodu	počet	0	1	2016-2017	91,00
		2.5.1.6 MŠ Gen. Svobodu - Fitková fitness škola	Počet vybavených tried MŠ Gen. Svobodu	počet	0	1	2016-2017	5,00
		2.5.1.7 MŠ Gen. Svobodu - Oáza oddychu, relaxu a pohybových aktivít "Detský raj"	Počet vybudovaných areálov pri MŠ Gen. Svobodu.	počet	0	1	2016-2017	15,00
		2.5.1.8 MŠ 8. mája – Zateplenie	Zníženie ročnej spotreby	%	0	55,00	2016-2018	120,00

		(zateplenie obvodového plášťa a strechy s komplexnou výmenou okenných a dverových výplní)	primárnej energie vo verejných budovách – úspora v %					
		2.5.1.9 MŠ 8. mája - Modernizácia osvetlenia a dodávky teplej vody	Počet modernizovaných budov MŠ 8. mája	počet	0	1	2016-2018	56,00
2.5.2 Zabezpečiť podmienky pre kvalitné vzdelávanie na základných a špeciálnych školách	2.5.2.1 ZŠ Komenského - Modernizácia školskej knižnice	Počet zmodernizovaných školských knižníc	počet	0	1	2017-2019	15,00	
	2.5.2.2 ZŠ Komenského - Zriadenie prírodovednej učebne	Počet obstaraných prírodovedných učební v ZŠ Komenského	počet	0	1	2017-2019	25,00	
	2.5.2.3 ZŠ 8. mája - Modernizácia a obstaranie	Počet zmodernizovaných učební v ZŠ 8.	počet	0	1	2017-2018	135,00	

		jazykovej učebne, prírodovedných učební matematiky, chémie, biológie, fyziky a stavebnotechnické úpravy pre potreby modernizácii učební	mája					
	2.5.2.4	Rekonštrukcia a dostavba ihriska pri ZŠ 8. mája, Svidník	Plocha zrekonštruovaného / dostavaného ihriska.	m ²	0	7000	2017-2018	154,00
	2.5.2.5	ZŠ ul. Karpatská - Modernizácia vybavenia prírodovedných učební chémie, biológie a fyziky	Počet obstaraných prírodovedných učební v ZŠ ul. Karpatská	počet	0	3	2017-2018	50,00
	2.5.2.6	ZŠ ul. Karpatská Zriadenie jazykového laboratória	Počet zriadených jazykových laboratórií v ZŠ ul. Karpatská	počet	0	1	2017-2018	10,00

		2.5.2.7 ZŠ ul. Karpatská Zriadenie školskej knižnice	Počet zriadených školských knižníc v ZŠ ul. Karpatská	počet	0	1	2017-2018	40,00
		2.5.2.8 Zateplenie a modernizácia ZŠ ul. Karpatská	Zníženie ročnej spotreby primárnej energie vo verejných budovách – úspora v %	%	0	50	2019	1000,00
	2.5.3 Podpora kvalitného vzdelávania na stredných odborných školách v meste.	2.5.3.1 Podpora stredných odborných škôl v meste zvýšenia ich energetickej hospodárnosti, obstarania a modernizácie materiálno-technického vybavenia, vonkajších a vnútorných priestorov a areálov stredných odborných škôl.	Počet podporených aktivít stredných odborných škôl v meste.	počet	0	3	2016-2022	0,00
	2.5.4 Podpora	2.5.4.1 Rozvoj	Počet účastníkov	počet	0	70	2016-	100,00

	celoživotného vzdelávania v meste	materiálno-technického vybavenia centier celoživotného vzdelávania.	CŽV, ktorí získali alebo si zvýšili kvalifikáciu				2022	
	2.5.5. Podpora zvýšenia kvality vzdelávania a zlepšenia profesijných kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov na všetkých stupňoch škôl.	2.5.5.1 Aktivity zvyšovania kvality vzdelávania a zlepšovania profesijných kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov.	Počet účastníkov vzdelávania, ktorí získali alebo si zvýšili kvalifikáciu.	počet	0	140	2016-2022	160,00
2.6 Podpora MRK	2.6.1 Podpora komunitnej práce s MRK.	2.6.1.1 Aktivity zamerané na prácu s MRK – zvyšovanie vzdelanostnej úrovne, zníženie nezamestnanosti, zvyšovanie hygienických a zdravotných štandardov.	Počet aktivít realizovaných s MRK.	počet	0	7	2016-2022	70,00

2.7 Podpora integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín.	2.7.1 Zlepšenie integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín.	2.7.1.1 Organizovanie stretnutí s príslušníkmi tretích krajín na úrovni vedenia mesta	Počet zorganizovaných stretnutí s príslušníkmi tretích krajín.	počet	0	14	2016-2022	3,00
		2.7.1.2 Určenie školského a predškolského zariadenia, kde bude venovaná zvýšená pozornosť pedagogickej práci s deťmi príslušníkov tretích krajín.	Počet zariadení, kde je venovaná zvýšená pozornosť pedagogickej práci s deťmi príslušníkov tretích krajín .	počet	0	2	2016-2022	20,00
		2.7.1.3 V kancelárii prvého kontaktu vyčlenenie pracovníka s náplňou osobného kontaktu s príslušníkmi 3-tích krajín.	Počet vyčlenených pracovníkov s náplňou osobného kontaktu s príslušníkmi 3-tích krajín.	počet	0	1	2016-2022	15,00
		2.7.1.4 Na stránke mesta zverejnenie	Počet údajov týkajúcich sa príslušníkov	počet	0	1	2016-2022	1,00

		kontaktných údajov „dobrovoľných ambasádorov“ z radov príslušníkov 3-tich krajín, ktorí budú plniť kontaktnú funkciu medzi cudzincami a miestnou samosprávou.	tretích krajín na web stránke mesta.					
		2.7.1.5 Zriadiť krízové bývanie pre príslušníkov tretích krajín.	Počet zriadených krízových bývaní pre príslušníkov tretích krajín.	počet	0	1	2016-2022	10,00
2.8 Zachovanie, ochrana, podpora a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva.	2.8.1 Podporiť zachovanie, ochranu a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva.	2.8.1.1 Vybudovanie a zriadenie turistických chodníkov, prírodných náučných a tematických chodníkov, cyklistických chodníkov.	Počet nových cezhraničných produktov cestovného ruchu	počet	0	3	2016-2022	1200,00
		2.8.1.2 Spolupráca medzi inštitúciami a	Počet „mäkkých“ cezhraničných aktivít	počet	0	1	2016-2022	50,00

		spoločné cezhraničné aktivity podporujúce kultúrne a prírodné dedičstvo.	podporujúcich kultúrne a prírodné dedičstvo pohraničného regiónu.					
		2.8.1.3 Rekonštrukcia amfiteátra.	Počet zrekonštruovaných objektov kultúrneho dedičstva.	počet	0	3	2017-2018	1000,00
	2.8.2 Dobudovanie, skvalitnenie a udržiavanie pamiatkového fondu, kultúrnej infraštruktúry a pamätovo fondových inštitúcií.	2.8.2.1 Dostavba Domu európskej kultúry.	Počet dostavaných kultúrnych objektov.	počet	0	1	2017-2019	3500,00
		2.8.2.2 Modernizácia Kina Dukla	Počet zmodernizovaných kultúrnych objektov.	počet	0	1	2017	15,00

	2.8.3 Zlepšenie ponuky kultúrneho vyžitia občanov a návštevníkov mesta	2.8.3.1 Kultúrne aktivity ²	Počet aktivít na zlepšenie kultúrneho vyžitia občanov a návštevníkov mesta.	počet	0	21	2017-2022	210,00
2.9 Zachovanie, podpora a rozvoj športových aktivít v meste.	2.9.1 Vytvoriť kvalitnú a funkčnú infraštruktúru pre rozvoj a bohatú ponuku športových a voľnočasových aktivít v meste.	2.9.1.Rekonštrukcia mestskej telocvične.	Plocha zrekonštruovanej mestskej telocvične.	m ²	0	1200	2018-2020	750,00
		2.9.2 Zastrešenie ľadovej plochy zimného štadióna.	Plocha zastrešenej ľadovej plochy zimného štadióna.	m ²	0	3800	2019-2020	1000,00
		2.9.3 Rekonštrukcia prevádzkovej budovy futbalového štadióna.	Počet zrekonštruovaných objektov zimného štadióna.	počet	0	1	2017-2018	550,00
		2.9.4 Výstavba detských ihrísk.	Počet nových detských ihrísk.	počet	0	2	2017-2022	90,00
	2.9.2 Zlepšenie	2.9.2.1 Športové	Počet aktivít na	počet	0	20	2016-	150,00

² aktivity zamerané na vytváranie nových príležitostí na podporu prezentácie kultúry a umenia podporu multimediálnych žánrov, vrátane sídliskovej kultúry aj cez zvýhodnené poskytovanie nevyužitých verejných priestranstiev, podporu podujatí prezentujúcich miestnych umelcov i umelcov z iných miest a regiónov, podporu kultúrnych podujatí a aktivít smerujúcich k oživeniu centra mesta, podporu kultúry národnostných menšín vrátane podpory tvorby knižných publikácií o ich kultúrne, histórii, umení, prípravu výstavných a prezentačných priestorov pre stále i putovné expozície, pre väčšie, masovejšie podujatia, vystúpenia a prezentáciu kultúrnych telies, vytváranie podmienok pre spoluprácu a výmenu interpretov medzi partnerskými mestami a organizáciami.

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

	ponuky športového vyžitia občanov a návštevníkov mesta	aktivity ³	zlepšenie športového vyžitia občanov a návštevníkov mesta.				2022	
Prioritná oblasť/Hospodárska								
Špecifický cieľ	Opatrenie	Projekt/Aktivita	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota r. 2015	Cieľová hodnota r. 2022	Termín realizácie aktivity	Náklady v tis. €
3.1 Zvýšenie tvorby pracovných miest, zamestnanosti a zamestnateľnosti v meste.	3.1.1 Podpora tvorby pracovných miest, mobility pre získanie zamestnania, adaptability zamestnancov a podnikov, podpora udržateľnej samostatnej zárobkovej činnosti, začínajúcich podnikov.	3.1.1.1 Podnikateľsk-é centrum Duklastav.	Počet nových podporených alebo priamo vytvorených pracovných miest.	počet	0	90	2017	300,00
		3.1.1.2 Podpora vybudovania priemyselného parku Svidník.					2016-2018	6200,00
		3.1.1.3 Aktivity zamerané na podnikateľov. ⁴					2016-2022	20,00

³ aktivity zamerané na organizovanie, spoluorganizovanie a podporu (finančnú, materiálno-technickú, odbornú...) športových podujatí pre všetkých, vyhľadávanie športových talentov (deti, mládež) v rámci organizovaných športov v športových kluboch a využívanie dotačného systému mesta najmä na podporu rozvoja mládežníckeho športu a mladých talentovaných športovcov, podpora a organizovanie mestských školských športových líg so zapojením detí zo základných škôl, propagovanie športovania (možnosti, kampaň za zdravý životný štýl...), zabezpečenie systémovej údržby športovísk a ihrísk.

⁴ Aktivity zamerané na skvalitnenie komunikácie medzi samosprávou a podnikateľmi, vyhľadávanie investorov v spolupráci so SARIOM, asistenčný servis pre potenciálnych investorov v meste, spoločný marketing mesta a podnikateľov ako územia vhodného na podnikanie a príchod investora, oceňovanie podnikania, zlepšenie využívania nástrojov mesta na podporu rozvoja MsPI.

	3.1.2 Podpora zníženia nezamestnanosti s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby, mladých ľudí.	3.1.2.1. Využívanie všetkých dostupných nástrojov aktívnej politiky trhu práce s cieľom zachovania pracovných návykov.	Počet úspešných projektov so zameraním na podporu zvyšovania zamestnanosti a využívania aktívnej politiky trhu práce, rozvojových a finančných programov.	počet	0	14	2016-2022	420,00
3.2 Rozvoj cestovného ruchu v meste.	3.2.1 Rozvoj a skvalitnenie ponuky služieb cestovného ruchu.	3.2.1.1 Aktivity zamerané na rozvoj a skvalitnenie služieb cestovného ruchu. ⁵	Počet aktivít rozvoja a skvalitnenia služieb cestovného ruchu.	počet	0	7	2016-2022	500,00
	3.2.2 Zlepšenie propagácie mesta a okolia ako destinácie CR.	3.2.2.1 DUKLA DESTINATION	Počet produktov CR	počet	0	1	2016-2017	100,00
		3.2.2.2 Propagačné aktivity. ⁶	Počet propagačných aktivít.	počet	0	7	2016-2022	500,00

⁵ Aktivity zamerané na využívanie pamiatkových objektov ako objektov CR, budovanie infraštruktúry CR pri kultúrnych inštitúciách, aktivity zamerané na vybudovanie komplexných služieb cestovného ruchu, budovanie povedomia miestneho obyvateľstva o podpore domáceho CR.

⁶ Aktivity zamerané na zlepšenie prezentácie podujatí a interpretáciu produktov CR / zabezpečiť prezentáciu mesta ako destinácie CR, dobudovanie komplexného informačného systému, zriadenie/obstaranie audiosprevodcov, obnovovanie, dopĺňanie systému informačných tabúl významných kultúrnych a historických pamiatok v meste.

		3.2.2.3 Turistické informačné centrum	Počet produktov CR	počet	0	1	2016-2020	200,00
3.3 Posilnenie inštitucionálnych kapacít a efektívna verejná správa.	3.3.1 Skvalitnenie systémov a optimalizovanie procesov verejnej správy	3.3.1.1 Skvalitnenie služieb verejnej správy a zvýšenie dostupnosti elektronizovaných verejných služieb v meste.	Počet skvalitnených a digitalizovaných verejných služieb.	počet	0	138	2016-2022	25,00
		3.3.1.2 Digitálna mapa mesta	Počet digitálnych máp mesta.	Počet	0	1	2017	132,00
	3.3.2 Modernizovanie rozvoja ľudských zdrojov a zvýšené kompetencie zamestnancov.	3.3.2.1 Kontinuálne vzdelávanie zamestnancov verejnej správy.	Počet zamestnancov (administratívneho, riadiaceho a podporného personálu), ktorí sa vzdelávali.	Počet	0	50	2019	10,00
3.4 Zlepšenie stavebno-technického stavu cestnej siete a zlepšenie bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.	3.4.1 Rekonštrukcia chodníkov, miestnych komunikácií a mostov.	3.4.1.1 Rekonštrukcia chodníkov a miestnych komunikácií.	Počet m zrekonštruovaných miestnych komunikácií a chodníkov.	m	0	7500	2016-2020	500,00
		3.4.1.2 Rekonštrukcia mosta ul. Festivalová	Počet zrekonštruovaných mostov.	počet	0	1	2018-2019	750,00
	3.4.2 Zvýšenie bezpečnosti chodcov	3.4.2.1 Modernizácia dopravného	Počet zmodernizovaný	počet	0	7	2018	50,00

	a cestnej premávky.	vybavenia a značenia, signalizácie a osvetlenia priechodov pre chodcov.	ch prvkov dopravného vybavenia a značenia, signalizácie a osvetlenia priechodov pre chodcov.						
	3.4.3 Vytvorenie dostatočnej kapacity parkovacích miest.	3.4.3.1 Rozšírenie parkovacích plôch.	Počet novo vybudovaných parkovacích miest.	Počet	0	344	2016-2020	215,00	
3.5 Podpora udržateľnej regionálnej a miestnej mobility.	3.5.1 Zlepšenie letiskovej infraštruktúry.	3.5.1.1 Dostavba a rekonštrukcia letiska.	Počet dostavaných, zrekonštruovaných objektov letiska.	počet	0	3	2016-2017	160,00	
3.6 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy.	3.6.1 Budovanie nových cyklistických trás existujúcich miestnych komunikácií a komunikácií medzi sídlami doplnkovej cyklistickej infraštruktúry a propagácie.	3.6.1.1 Cyklotrasy pozdĺž komunikácií v meste a okolí.	Dĺžka nových úsekov cyklistických trás.	m	0	3000	2020-2022	200,00	
		3.6.1.2 Budovanie doplnkovej cyklistickej infraštruktúry.	Počet vytvorených prvkov doplnkovej cyklistickej infraštruktúry.	počet	0	5	2020-2022	10,00	

		3.6.1.3 Propagácia cyklistickej dopravy /napr. webový portál, mobilná aplikácia, atď.../	Počet aktivít propagácie cyklistickej dopravy.	počet	0	1	2020-2022	5,00
3.7 Zvýšenie kvality života v meste, ochrany obyvateľstva a majetku	3.7.1 Modernizácia a dobudovanie prvkov mestskej infraštruktúry	3.7.1.1 Obnova verejného osvetlenia mesta.	Počet obnovených svetelných bodov.	počet	0	961	2016	750,00
		3.7.1.2 Osvetlenie verejných budov a pamätníkov.	Počet osvetlených verejných budov a pamätníkov.	počet	0	6	2018	25,00
		3.7.1.3 Rekonštrukcia a rozšírenie kamerového monitorovacieho systému.	Počet nových alebo obnovených kamier.	počet	0	10	2016-2018	45,00
		3.7.1.4 Rekonštrukcia mestského rozhlasu.	Dĺžka trasy rekonštruovanéh o rozhlasu.	km	0	15	2017	36,00

Zdroj: vlastné spracovanie

4 Realizačná časť

Realizačná časť obsahuje postup inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PRM Svidník 2016-2022, systém monitorovania a hodnotenia plnenia PRM na základe stanovených merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie PRM formou akčných plánov.

4.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PRM

Realizácia Programu rozvoja mesta bude pozostávať z vykonávania navrhnutých aktivít. Zoznam kľúčových aktivít bude uvedený v akčnom pláne, ktorý sa bude každoročne aktualizovať. Medzi hlavné úlohy manažmentu mesta bude patriť:

- realizovať projekty, ktoré prinesú pre mesto želaný efekt a budú dlhodobo udržateľné,
- vyčleniť z rozpočtu mesta finančné prostriedky potrebné na realizáciu navrhnutých aktivít,
- podporovať spoluprácu medzi hlavnými aktérmi rozvoja mesta a koordinovať ich aktivity,
- pravidelne monitorovať aktivity a vyhodnocovať plnenie akčného plánu na základe stanovených merateľných ukazovateľov.

4.2 Komunikačná stratégia

Verejnosť bude o realizácii PRM pravidelne informovaná.

Printová komunikácia:

Spôsob tlačovej komunikácie s verejnosťou pozostáva hlavne zo spolupráce s regionálnymi periodikami a jeho silnou stránkou je dlhotrvácnosť, uchovateľnosť. Čitateľ sa k správe môže opakovane dostať a jej aktuálnosť zostáva do ďalšieho vydania periodika.

Prím hrajú týždenníky DUKLA, Podduklianské novinky a Naše Novinky. Komunikácia prebieha aj s: Bardejovský Korzár, Prešovský Korzár, Stropkovské Spektrum, Vranovské Spektrum, SITA, TASR, Bardejovsko-Svidnícko-Stropkovsko.

Verejnosť mesto oslovuje spôsobom odpovedania novinárom, alebo tvorbou vlastných tlačových správ.

Formou komunikácie je aj distribúcia plagátov, obežníky, newslettera a iných tlačovín.

Plagáty - tieto kanály sa využívajú na šírenie povedomia o pripravovaných akciách za účelom ich propagácie.

Obežníky - slúžia na šírenie informácie vo vybranom čase s nie pravidelnou periodicitou (obežník kina Dukla). Jeho využitie je príležitostné a môže zastávať funkciu edukačného materiálu, napr. na vytvorenie pozitívneho stereotypu.

Newsletter – zhrnutie rôznorodého obsahu za účelom odprezentovať výsledky práce mestského úradu za uplynulé obdobie; vyznačuje sa obsahovou a rozsahovou pestrosťou.

Iné tlačoviny - sú príležitostným oslovením verejnosti ako napr. pozvánky na akcie pri rôznych príležitostiach (pozvánky ku Dňu učiteľov, Dňu matiek, Úcty k starším, trhov a pod.).

Informačné tabule s fotografiami. Tento nástrojom využíva mesto na zachytenie akcií na dlhší čas.

Elektronická komunikácia:

Rozhlas a televízia - ich využitie je závislé od témy a samotného novinára. Spolupráca je hlavne s TV Markíza a RTVS – regionálne i celonárodné vysielania.

TV Zemlín – zmluvný partner, ktorý pripravuje reportáže celoročne na kultúrne, spoločenské a športové témy.

Infokanáľ – elektronická forma uverejňovania oznamov, plagátov na samostatnom vysielacom kanále šírenom v meste Svidník

Kanál C 34 – elektronické šírenie záznamu zo zasadnutia mestského zastupiteľstva, prípadne iného podujatia v meste Svidník

On Line rozhlas – elektronická forma podávania informácií priamo do emailových schránok občanov.

Webová stránka mesta – portál s pravidelnou aktualizáciou

Internetová sociálna sieť – mesto Svidník udržiava kontakt s občanom, šíri informácie cez tento interaktívny kanál a ponúka možnosť občanovi kedykoľvek sa vyjadriť.

Masovo dostupným komunikačným prostriedkom sú sociálne siete. Mesto Svidník má facebookový profil, ktorým komunikuje s občanmi väčšinou hravou, atraktívnou formou. Táto komunikácia sa využíva na oslovovanie širokej verejnosti a má za úlohu sprostredkovať informáciu rýchlo a podľa možností so spätnou väzbou. Jej výhodnou veľkou neohraničený záber publika.

Novým spôsobom, ako osloviť široké publikum v kraji, je regionálna televízia Zemplín. Tento spôsob komunikácie je účelový a reportážny. Aktivity, ktoré majú regionálny charakter a budujú pozitívny obraz o živote v meste sa spracovávajú do reportážnej podoby a približujú dianie v meste aj iným ako Svidničanom.

Špecifikom oslovovania publika je kanál na vysielanie mestských zastupiteľstiev. Rotáciou jednotlivých zasadnutí sa občan dostane k informácii, ktorú požaduje a môže si ľahko vytvoriť vlastný názor na prácu volených zástupcov – poslancov.

Spôsobom na šírenie informácií hlavne o dianí v spoločenskej sfére je Infokanál. Tento kanál má charakter spravodajstva v statickej podobe. Jeho využitie je v podávaní verejnosprospešných informácií.

Nosičom informácií úzko spätých s chodom mesta je webová stránka mesta Svidník. Na portáli mesta sa zobrazujú plánované i už uskutočnené aktivity. Jej informatívnosť stojí na dostupnosti všetkých dôležitých údajov, ktoré občan potrebuje a ktoré turista vyhľadáva.

Elektronicky a širokospektrálne sa občania oslovujú aj pomocou internetových portálov, ktoré sprístupňujú hlavne turistické informácie. Tieto médiá sa využívajú príležitostne podľa potreby. Príkladom je spolupráca so Slovenskou agentúrou cestového ruchu, alebo uverejňovanie upútaviek na Dukelský beh mieru.

Každý rok sa uskutoční stretnutie pracovnej skupiny pre monitorovanie a hodnotenie PMR a pripomienkovanie akčného plánu mesta.

4.3 Systém monitorovania a hodnotenia

Cieľom monitorovania a hodnotenia je zostaviť komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v PRM. Mesto Svidník bude postupovať podľa Plánu monitorovania a hodnotenia PRM Svidník 2016-2022.

Výstupom procesu bude správa o monitorovaní a správa o hodnotení, s ktorou budú oboznámení poslanci Mestského zastupiteľstva vo Svidníku, vedúci pracovníci Mestského úradu Svidníka a verejnosť.

V procese realizácie PRM bude pôsobiť pracovná skupina pre monitorovanie a hodnotenie. Jej členmi budú vedúci odborných útvarov MsÚ a MsP a predstavitelia ďalších partnerských subjektov. Stretnutie pracovnej skupiny pre monitorovanie a hodnotenie PRM Svidník sa uskutoční raz ročne v prvom polroku.

Monitorovanie poskytne informácie o realizácii čiastkových aktivít, projektov a opatrení. Súčasťou monitorovania je aj zber merateľných ukazovateľov. Monitorovanie slúži ako podklad pre hodnotenie PRM.

Hodnotenie poskytne informácie o vplyve realizovaných opatrení na územie. Hodnotenie je podkladom na aktualizáciu dokumentu PRM vzhľadom na prebiehajúce zmeny. Hodnotenie PRM sa uskutoční na začiatku spracovania (ex-ante), uprostred obdobia realizácie (mid-term) a po skončení

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

platnosti dokumentu (ex-post). Mimoriadne hodnotenie PRM je možné realizovať na základe rozhodnutia kompetentných orgánov, a to najmä v prípade novej spoločenskej situácie, rizika alebo odklonu od stanovených cieľov identifikovaných v monitorovacej správe za predchádzajúci rok.

Mesto Svidník je podľa § 12 zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja v platnom znení povinné každoročne do 31. mája zaslať vyššiemu územnému celku správu o plnení programu rozvoja mesta.

4.4 Akčný plán

Akčný plán obsahuje zoznam aktivít na daný rozpočtový rok s výhľadom na dva roky, vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých projektov.

Akčný plán mesta je zoradený podľa oblastí, opatrení až aktivít. Ku každej aktivite je priradený garant – odborný útvar MsÚ/MsP, ktorého úlohou je zabezpečiť realizáciu navrhnutých aktivít. Odborný garant je zodpovedný za:

- začlenenie finančných požiadaviek na realizáciu aktivít do rozpočtu mesta,
- komunikáciu s inými odbornými útvarmi MsÚ a externými partnermi pri realizácii aktivít,
- realizáciu aktivít v kompetencii samosprávy,
- zabezpečenie podkladov pre monitorovanie, hodnotenie a aktualizáciu PRM.

V akčnom pláne sú zaznamenané aktivity investičného a rozvojového charakteru, ktoré boli realizované v danom roku (skutočnosť) a ktoré je potrebné realizovať v budúcom období (plán).

Verejné pripomienkovanie a aktualizácia akčného plánu sa uskutoční raz ročne v 2. polroku, v čase prípravy rozpočtu mesta na ďalšie obdobie. Pri aktualizácii akčného plánu budú zohľadnené pripomienky odborných útvarov MsÚ, komisií MsZ, výborov mestských častí, odbornej a širokej verejnosti, tiež skutočnosti vyplývajúce z čiastkových strategických dokumentov mesta.

Akčný plán na obdobie 2016 - 2018 je uvedený v prílohe č. 4.

5 Finančná časť

Finančná časť dokumentu obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít PRM Svidník 2016-2022, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie PRM.

5.1 Indikatívny finančný plán a model viaczdrojového financovania

Indikatívny rozpočet je celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas doby platnosti PRM. Formulár č. F 2 - Finančný rámec pre realizáciu PRM mesta Svidník (tis. €) je samostatnou prílohou dokumentu. Zároveň obsahuje aj model viac zdrojového financovania s prehľadom zapojenia sociálno-ekonomických partnerov v území do realizácie PRM.

Záver

Schválenie PRM Svidník	
Dokument	<p>Názov: Program rozvoja mesta Svidník na r. 2016 - 2022</p> <p>Štruktúra</p> <p>1 Analytická časť Analytická časť obsahuje kompletnú analýzu vnútorného prostredia a analýzu východiskovej situácie s väzbami na širšie územie.</p> <p>2 Strategická časť Strategická časť dokumentu obsahuje stratégiu Mesta Svidník, určuje hlavné ciele a priority rozvoja územia.</p> <p>3 Programová časť Programová časť obsahuje zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie PRM Svidník 2016-2022, ktoré sú priradené k jednotlivým oblastiam a cieľom. Súčasťou programovej časti je súbor merateľných ukazovateľov.</p> <p>4 Realizačná časť Realizačná časť obsahuje postup inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PRM Svidník 2016-2022, systém monitorovania a hodnotenia plnenia PRM na základe stanovených merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie PRM formou akčných plánov.</p> <p>5 Finančná časť Finančná časť dokumentu obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít PRM Svidník 2016-2022, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie PRM.</p>
Spracovanie	<p>Forma spracovania PRM bol spracovaný pracovníkmi samosprávy mesta Svidník a - externou odbornou firmou (dodávateľom). Externá odborná firma zodpovedala za metodické vedenie, implementáciu a zostavenie finálneho dokumentu, pričom využívala výstupy pracovných skupín zriadených mestom za účelom spracovania dokumentu.</p> <p>Obdobie spracovania Apríl - Október 2015</p> <p>Riadiaci tím tvorili Koordinátor riadiaceho tímu a 8 členov riadiaceho tímu, ktorí sa stretávali priebežne. V procese tvorby pracovali 3 Pracovné skupiny: Pracovná skupina pre oblasť hospodárstva (15 členov), Pracovná skupina pre oblasť sociálnych vecí (16 členov) a Pracovná skupina pre oblasť životného prostredia (15 členov). Pracovné skupiny sa stretli prvý krát 5.-6.8.2015. Potom nasledovala samostatná práca členov. ďalšie pracovné stretnutie pracovných skupín sa uskutočnilo dňa 11.9.2015. Následne členovia pracovných skupín v rámci komisií pri MsZ pracovali na pripomienkovaní spracovanej verzie PRM.</p> <p>Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou V Máji 2015 sa uskutočnil prieskum verejnej mienky formou dotazníka, zozbieraných a vyhodnotených bolo 789 dotazníkov. Verejnosť bola pravidelne informovaná o aktivitách v rámci tvorby PRM formou oznamov na</p>

	<p>web stránke mesta.</p> <p>Náklady na spracovanie</p> <p>Na základe zmluvy o dielo na spracovanie Programu rozvoja mesta Svidník na roky 2016-2022 boli náklady na externé spracovanie 15798,00 €.</p>
Prerokovanie	<p>Dokument bol prerokovaný v samospráve (komisie MsZ, MsR a MsZ).</p> <p>Verejné pripomienkovanie</p> <p>Uskutočnilo sa verejné pripomienkovanie dokumentu, v ktorom prišlo 8 pripomienok, ktoré boli akceptované a zapracované do dokumentu.</p> <p>Posudzovanie SEA</p> <p>Na základe oznámenia o vypracovaní strategického dokumentu zo dňa 3.8.2015, Okresný úrad Svidník, odbor starostlivosti o životné prostredie, dňa 11.9.2015 rozhodol, že strategický dokument sa nebude posudzovať podľa zákona EIA/SEA.</p>

Prílohy

Príloha č. 1 Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov spracovania PRM

Koordinátor riadiaceho tímu:

Peter Pilip – zástupca primátora mesta Svidník

Členovia riadiaceho tímu:

Mgr. Vladimír Šandala, prednosta MsÚ Svidník
Mgr. Viera Dercová, vedúca odboru ŠKŠaM MsÚ Svidník
Ing. Ľuboš Čepan, vedúci odboru VDŽPaRR MsÚ Svidník
Ing. Marta Jacková, vedúca odboru SZPČaO MsÚ Svidník
Ing. Nikolaj Vlčinov, vedúci odboru FaSM MsÚ Svidník
Mgr. Kristína Tchírová, PR mesta Svidník
Ing. Vladimír Popik, referent odboru VDŽPaRR MsÚ Svidník
Ing. Artúr Benes, riaditeľ ARR PSK

Pracovná skupina pre oblasť hospodárstva:

Ing. Vladimír Žak – predseda komisie podnikateľskej činnosti a obchodu MsZ
Ing. Nikolaj Vlčinov - vedúci odboru FaSM MsÚ Svidník
Helena Škrabová – referent odboru FaSM MsÚ Svidník
Ing. Miron Mikita – riaditeľ, RRA Svidník
JUDr. G. Kaliňák – riaditeľ spoločnosti SLUŽBYT, s.r.o. Svidník
Ing. Petr Bochnovič - konateľ spoločnosti BOPER SERVICE, s.r.o. Svidník
Ing. Marián Géci – člen komisie finančnej a správy majetku MsZ
Mgr. Matúš Majda – člen komisie finančnej a správy majetku MsZ
Ing. Jaroslava Džambová – člen komisie finančnej a správy majetku MsZ
PhDr. Ján Vook – predseda komisie podnikateľskej činnosti a obchodu MsZ
Mgr. Jozef Žižák – člen komisie podnikateľskej činnosti a obchodu MsZ
Martin Ždiňák – člen komisie podnikateľskej činnosti a obchodu MsZ
Ing. Juraj Leško – člen komisie podnikateľskej činnosti a obchodu MsZ
Marek Andrejko – člen komisie podnikateľskej činnosti a obchodu MsZ
Mgr. Ondrej Halčík – člen komisie podnikateľskej činnosti a obchodu MsZ

Pracovná skupina pre oblasť sociálnych vecí:

PhDr. F. Pochanič – predseda komisie sociálnej, zdravotnej a bytovej MsZ
Ing. M. Jacková - vedúca odboru SZPČaO MsÚ Svidník
Mária Kandrávová – referent odboru SZPČaO MsÚ Svidník
Mgr. Adrián Labun – riaditeľ Zariadenia pre seniorov a DSS Svidník
Ján Hirčko – poslanec MsZ
Mgr. Marcela Ivančová – členka rady MsZ, členka komisie sociálnej, zdravotnej a bytovej MsZ
JUDr. Ivan Kolečava – člen komisie sociálnej, zdravotnej a bytovej MsZ
Ing. Martin Miščík – člen komisie sociálnej, zdravotnej a bytovej MsZ
Ing. Tatiana Pavlučuková – člen komisie sociálnej, zdravotnej a bytovej MsZ
Mgr. Nadežda Fedorková – členka komisie pre vzdelávanie, kultúru, šport a mládež MsZ
PaedDr. Jozef Popernik – predseda komisie pre vzdelávanie, kultúru, šport a mládež MsZ
Mgr. Pavel Olejár – člen rady MsZ, člen komisie finančnej a správy majetku MsZ
Mgr. Kamil Beňko – člen rady MsZ, člen komisie sociálnej, zdravotnej a bytovej MsZ
Mgr. Vladimír Kaliňák - člen rady MsZ
PhDr. Mária Pajzinková – členka komisie pre vzdelávanie, kultúru, šport a mládež MsZ

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

Mgr. Vladimír Zelizňák – člen komisie pre vzdelávanie, kultúru, šport a mládež MsZ

Pracovná skupina pre oblasť životného prostredia:

Cyril Dudáš – predseda komisie výstavby, územného rozvoja, dopravy a ŽP MsZ

MVDr. Michal Zozulák – predseda komisie na ochranu verejného poriadku MsZ

MUDr. Peter Breznoščák – predseda komisie pre udeľovanie cien mesta Svidník

Bc. Marta Haninová – referent odboru VDŽPaRR MsÚ Svidník

Ing. Nataša Ulbríková – referent odboru starostlivosti o ŽP, Okresný úrad Svidník

Mgr. Kamil Beňko – člen komisie výstavby, územného rozvoja, dopravy a ŽP MsZ

Ing. Ľudovít Ďurišin – člen komisie výstavby, územného rozvoja, dopravy a ŽP MsZ

Ing. arch. Ján Kimák – člen komisie výstavby, územného rozvoja, dopravy a ŽP MsZ

Ľuboš Kost – člen komisie výstavby, územného rozvoja, dopravy a ŽP MsZ

Ing. Miron Mikita – člen komisie výstavby, územného rozvoja, dopravy a ŽP MsZ

Mgr. Norbert Šak – člen komisie na ochranu verejného poriadku MsZ

Ing. Ján Semanco – riaditeľ, Bytové družstvo Svidník

Michal Pich – riaditeľ, Technické služby mesta Svidník

Ján Iľov – majster, Technické služby mesta Svidník

Mgr. Miroslava Molčányiová - referent odboru VDŽPaRR MsÚ Svidník

Spracovali:

Mgr. Drahoslava Gmitrová, projektový manažér ARR PSK

Ing. Zuzana Zemčáková, projektový manažér ARR PSK

Príloha č. 2 Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov, informačných zdrojov použitých v PRM

1. Stratégia Európa 2020
2. Metodika na vypracovanie PRM
3. Územný plán mesta Svidník
4. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 – záväzná časť v znení KURS 2011
5. Integrovaný regionálny operačný program 2014-2020
6. Interreg V-A PL - SK 2014-2020
7. Operačný program Kvalita životného prostredia 2014-2020
8. Operačný program Ľudské zdroje 2014-2020
9. Operačný program Výskum a inovácie 2014-2020
10. Operačný program Efektívna verejná správa 2014-2020
11. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Svidník na r. 2007 - 2013
12. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2008 – 2015
13. Program odpadového hospodárstva mesta Svidník na roky 2011 – 2015
14. Komunitný plán sociálnych služieb mesta Svidník na roky 2011-2014
15. Komunitný plán mesta Svidník
16. Koncepcia rozvoja škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Svidník do roku 2018
17. Koncepcia rozvoja mesta Svidník v tepelnej energetike
18. Miestny územný systém ekologickej stability mesta Svidník
19. Analýza parkovacích miest pre verejnosť v meste Svidník k 1.10.2015
20. Prognóza vývoja rodín a domácností na Slovensku do roku 2030
21. Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035
22. Informatívna správa o pripravenosti základných škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Svidník na školský rok 2015/2016
23. Lokálna stratégia integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín pre mesto Svidník
24. Strategický plán rozvoja a údržby ciest II. a III. triedy v PSK
25. Štatistický úrad SR databáza DATAcube
26. Register neziskových organizácií, MV SR
27. Evidencia občianskych združení, MV SR
28. Stanovy občianske združenie Dukla
29. Materiály zo zasadnutia MsZ
30. www.euroekonom.sk, www.euractiv.sk
31. www.shmu.sk
32. www.svidnik.sk
33. www.zpsadssk.sk
34. www.census2011.statistics.sk
35. www.po-kraj.sk
36. <http://www.urad-online.sk/>
37. <http://vhu.sk/index.php?ID=26>
38. <http://www.kdc.sk/>
39. Zdroj: <http://msgsvobodu.webnode.sk/>

Príloha č. 3 Zoznam skratiek použitých v PRM

APTP	Aktívna politika trhu práce
ATÚ	Automatická telefónna ústredňa
b.j.	bytová jednotka
BBSK	Banskobystrický samosprávny kraj
COVP	Celoživotné vzdelávanie a príprava
CR	Cestovný ruch
CVČ	Centrum voľného času
CZT	Centrálne zásobovanie teplotom
ČOV	Čistička odpadových vôd
ČOV	Čistička odpadových vôd
ČR	Česká republika
ČŠ	Členské štáty
DCOM	Dátové centrum obcí a miest
DEUoZ	Dlhodobé evidovanie uchádzači o zamestnanie
DSS	Domov sociálnych služieb
EK	Európska komisia
ES	Elektrická stanica
EÚ	Európska únia
FO	Fyzická osoba
HA	Hotelová akadémia
HM	Hrobové miesta
CHA	Chránený areál
CHKO	Chránená krajinná oblasť
IBV	Individuálna bytová výstavba
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
KDC	Karpatská drevená cesta
KO	Komunálny odpad
KSK	Košický samosprávny kraj
KST	Klub slovenských turistov
LHC	Lesný hospodársky celok
LSPP	Lekárska služba prvej pomoci
MOO	Maloodber (elektriny) typu domácností
MOP	Maloodber (elektriny) mimo domácností
MRK	Marginalizovaná rómska komunita
MsÚ	Mestský úrad
MŠ	Materská škola
MŠ SR	Ministerstvo školstva SR
MŠ VVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a školstva SR
MV SR	Ministerstvo vnútra SR
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva SR
MZ	Malé znečistenie
MŽP	Ministerstvo životného prostredia
NN	Nízke napätie
NPR	Národná prírodná rezervácia
NPR	Národný program reforiem
OA	Obchodná akadémia

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

OC	Obchodné centrum
OF a SM	Odbor financií a správy majetku
OFaSM	Odbor finančný a správy majetku
OP	Operačný program
OR PZ	Okresné riaditeľstvo policajného zboru
OSZPČaO	Odbor sociálny, zdravotný, podnikateľskej činnosti a obchodu
OŠKŠaM	Odbor školstva, kultúry, športu a mládeže
OVDŽPaRR	Odbor výstavby, dopravy, životného prostredia a regionálneho rozvoja
OVP	Odborné vzdelávanie a príprava
OVVS	Odbor všeobecnej vnútornej správy
OZ	Občianske združenie
PE	Polyetylénová
PHM	Pohonné hmoty
PHO	Pásmo hygienickej ochrany
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PO	Právnická osoba
POS	Podduklianske osvetové stredisko
PR	Prírodná rezervácia
PRM	Program rozvoja mesta
PRM	Program rozvoja mesta
PSK	Prešovský samosprávny kraj
RIUS	Regionálna integrovaná územná stratégia
SAD	Slovenská autobusová doprava
SHR	Samostatne hospodáriaci roľník
SNM	Slovenské národné múzeum
SO	Stavebný objekt
SODB	Sčítanie obyvateľov, domácností a bytov
SPODMaR	Spoločnosť priateľov detí, mládeže a rodín
SR	Slovenská republika
SŠ	Stredná škola
STN	Slovenská technická norma
ŠJ	Školská jedáleň
ŠK	Školská kuchyňa
ŠK	Športový klub
ŠKD	Školský klub detí
ŠŠK	Školský športový klub
ŠZ	Špecializované zariadenie
TI	Technická infraštruktúra
TS	Technické služby
TS	Trafostanica
TSP	Terénna sociálna práca
UEV	Územie európskeho významu
UoZ	Uchádzači o zamestnanie
ÚPD	Územno plánovacia dokumentácia
ÚPN	Územný plán
ÚPSVaR	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
VHÚ	Vojenský historický ústav
VN	Vysoké napätie

VO	Veľkoodberateľ
VPD	Vzletová a pristávacía dráha
VSD a. s.	Východoslovenská distribučná, a.s.
VT	Výrobné technológie
VVS,a.s.	Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.
VZČ	Vykonávať zárobkovú činnosť
ZO	Združenie občanov
ZPS	Zariadenie pre seniorov
ZSK	Žilinský samosprávny kraj
ZŠ	Základná škola
ZUŠ	Základná umelecká škola

Príloha č. 4 Akčný plán

Príloha č. 5 Dotazník a vyhodnotenie

DOTAZNÍK PRE OBČANOV MESTA SVIDNÍK

Respondent je: Muž Žena

Veková kategória: Do 18 rokov
 19-35 rokov 36-50 rokov 51-65 rokov
 66 a viac rokov

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie:

- Nižšie vzdelanie – základné vyučenie bez maturity
 Stredné vzdelanie – úplné stredoškolské, vyučenie s maturitou
 Vyššie vzdelanie – pomaturitné, bakalárske, vysokoškolské

Váš zamestnanecký pomer: Zamestnanec Podnikateľ/ka
 Dôchodca Nezamestnaný
 Študent/ka V domácnosti

1. Ako ste celkovo spokojný/a s Vaším mestom, kde žijete, pracujete, ako miestom pre život, prácu, zábavu, výchovu detí, či prežitie staroby?

Veľmi spokojný/á Skôr spokojný/á Skôr nespokojný/á Veľmi nespokojný/á

2. Vyjadrite prosím svoju úroveň spokojnosti so stavom vašom meste v nasledujúcich oblastiach: (doplňte prosím body v rozsahu 1 až 5 (1 veľmi nízka spokojnosť, 2 skôr nízka spokojnosť, 3 stredná spokojnosť, 4 skôr vysoká spokojnosť, 5 vysoká spokojnosť).

<i>Bývanie</i>	<i>dostupnosť</i>	<i>kvalita</i>
<i>Zdravotné služby</i>	<i>dostupnosť</i>	<i>kvalita</i>
<i>Sociálne služby (starostlivosť o seniorov, občanov v núdzi a pod.)</i>	<i>dostupnosť</i>	<i>kvalita</i>
<i>Materské školy</i>	<i>dostupnosť</i>	<i>kvalita</i>
<i>Základná škola</i>	<i>dostupnosť</i>	<i>kvalita</i>
<i>Kultúrne akcie</i>	<i>množstvo</i>	<i>kvalita</i>
<i>Športoviská</i>	<i>množstvo</i>	<i>kvalita</i>
<i>Detské ihriská</i>	<i>množstvo</i>	<i>kvalita</i>
<i>Počet parkovacích miest</i>	<i>množstvo</i>	<i>kvalita</i>
<i>Stav komunikácií</i>	
<i>Stav chodníkov</i>	
<i>Stav verejných priestranstiev</i>	
<i>Stav verejného osvetlenia</i>	
<i>Stav mestských budov</i>	
<i>Stav budovy mestského úradu</i>	
<i>Technický stav zástaviek autobusu</i>	
<i>Ústretovosť a odbornosť zamestnancov MsÚ</i>	
<i>Zimná údržba komunikácií</i>	
<i>Vzhľad centra mesta:</i>	
<i>Čistota mesta</i>	
<i>Vodovod</i>	
<i>Kanalizácia</i>	
<i>Telekomunikačná sieť</i>	
<i>Plyn</i>	
<i>Elektrina</i>	
<i>Internetová sieť</i>	

Pripomienky a poznámky:

.....

.....

3. Sledujete dianie v meste – v akej forme?

☐ <i>Úradná tabuľa</i>	☐ <i>Verejné zasadanie zastupiteľstva</i>
☐ <i>Internet (stránky mesta/organizácií)</i>	☐ <i>Regionálne noviny</i>
☐ <i>Mestské noviny</i>	☐ <i>Nezaujíma ma to</i>

Inak

4. Ktorých aktivít sa vo vašom meste koná málo a prijali by ste, aby sa konali častejšie. Vpíšte svoje návrhy podujatí alebo aktivít.

kultúrne akcie (akého charakteru?)

.....

športové akcie a podujatia (akého charakteru?)

.....

spoločenské podujatia (plesy, zábavy, diskotéky?).....

.....

vzdelávacie akcie (besedy, prednášky, kurzy napr. počítačové, cudzojazyčné)

.....

voľnočasové aktivity a záujmové krúžky (tance, remeslá, hudobné nástroje a pod.)

.....

.....

Vlastné športovanie (fitness centrum, joga, či iné športy resp. krúžky?)

.....

iné

5. Triedite odpad?

Áno

Nie. Ak nie, tak z dôvodu:

Nechce sa mi

Zlá dostupnosť kontajnerov

Neviem, prečo by som to mal robiť

6. Zhodnoťte kvalitu životného prostredia:

(doplňte prosím body v rozsahu 1 až 5 (1 veľmi nízka spokojnosť, 2 skôr nízka spokojnosť, 3 stredná spokojnosť, 4 skôr vysoká spokojnosť, 5 vysoká spokojnosť).

Rozsah verejných plôch a parkov

Úroveň starostlivosti o verejné plochy

Starostlivosť o zeleň

Čistota a vzhľad miesta, kde bývam

Kvalita ovzdušia

Miera hlučnosti

Pripomienky a poznámky:

.....
.....

7. Ste spokojný/á s autobusovými spojmi?

(doplňte prosím body v rozsahu 1 až 5 (1 veľmi nízka spokojnosť, 2 skôr nízka spokojnosť, 3 stredná spokojnosť, 4 skôr vysoká spokojnosť, 5 vysoká spokojnosť).

Dostupnosť okolitých miest a obcí

Dostupnosť vzdialenejších miest SR (BA, PO, KE)

Nevyužívam autobusové dopravy

Pripomienky a poznámky:

.....
.....

8. Ako je podľa Vás v meste bezpečne?

(doplňte prosím body v rozsahu 5 až 1 (5 úplne bezpečne, 4 skôr bezpečne, 3 stredne bezpečne, 2 skôr nebezpečne, 1 veľmi nebezpečne).

Pripomienky a poznámky:

.....
.....

9. Čo je najväčším problémom mesta?

☐ Vysoká úroveň kriminality, vandalizmu voľného času	☐ Nedostatok možností trávenia
☐ Nedostatočná vybavenosť obchodmi a službami	☐ Nedostatok pracovných príležitostí
☐ Nedostatok parkovacích miest	☐ Nedostatok bytov
☐ Nedostatok stavebných pozemkov	☐ Staré nevyhovujúce detské ihriská
☐ Zlý stav komunikácií	☐ iné

Pripomienky a poznámky:

.....
.....

10. Aké sú podľa vás najväčšie pozitíva vášho mesta?

.....
.....

11. Čo by sa v meste malo rozhodne zmeniť?

.....
.....

12. Čo vám v meste najviac chýba?

.....
.....

13. Kde na území regiónu najradšej trávite svoj čas?

.....

14. Aké služby pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu by mal región ponúkať príp.

skvalitniť:.....
.....

15. Uvedte, prosím, Vaše konkrétne návrhy – čo by malo byť v ktorej lokalite:

vybudované.....

rekonštruované.....

opravené.....

odstránené.....

16. Miesto pre vaše pripomienky a návrhy:

.....
.....

Ďakujeme Vám za čas, ktorý ste strávili vyplnením tohto dotazníka. Svojimi názormi a nápadmi ste pomohli k lepšiemu spoznaniu situácie v obci a jej perspektívy z pohľadu Vás, občanov – ľudí, ktorí tu žijú, vytvárajú hodnoty a majú záujem o rozvoj mesta.

Vyhodnotenie

Občania mesta Svidník boli prostredníctvom web stránky mesta aj osobne oslovení k spolupráci pri tvorbe Programu rozvoja mesta Svidník na roky 2016 – 2022 a to prostredníctvom vyplnenia dotazníka. K dátumu uzávierky 30.5.2015 prišlo a bolo vyhodnotených **789 dotazníkov**.

Na prieskume sa zúčastnilo **321 mužov (41%)** a **468 žien (59%)**. Z hľadiska vekovej kategórie, uvádzame percentuálne zastúpenie jednotlivých vekových skupín.

4% - Do 18 rokov

27% - 19-35 rokov

34% - 36-50 rokov

30% - 51-65 rokov

5% - 66 a viac rokov

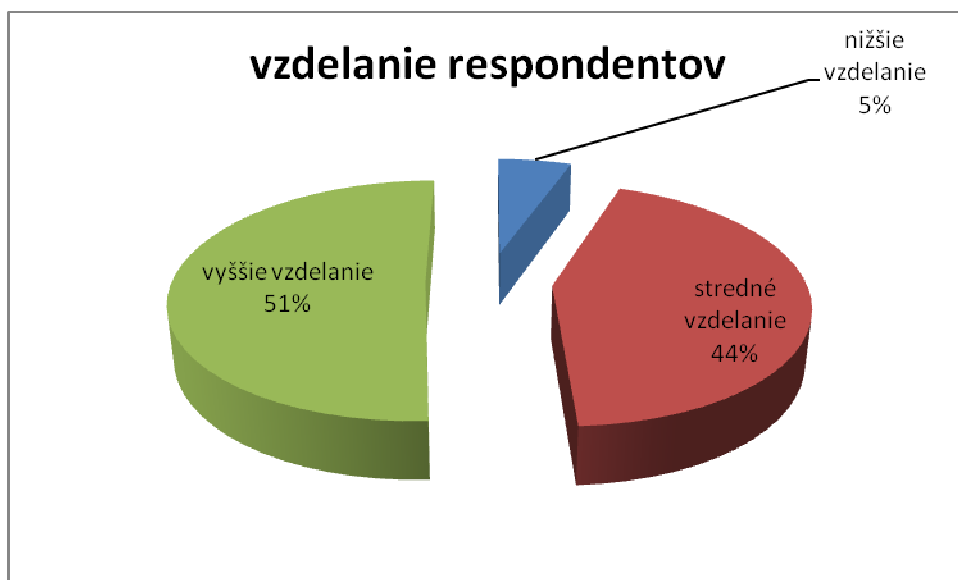
PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

Percentuálne zastúpenie osôb s najvyšším dosiahnutým vzdelaním:

5% - Nižšie vzdelanie – základné bez maturity

44% - Stredné vzdelanie – úplné stredoškolské, s maturitou

51% - Vyššie vzdelanie – pomaturitné, bakalárske, vysokoškolské.

Rozdelenie respondentov podľa zamestnaneckého pomeru:

78% - Zamestnanec

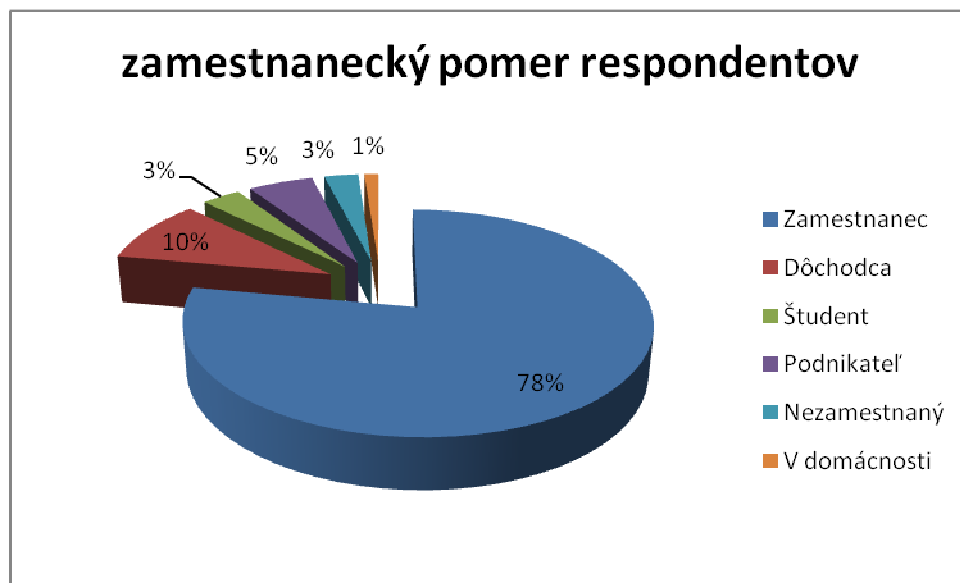
5% - Podnikateľ/ka

10% - Dôchodca

3% - Nezamestnaný

3% - Študent/ka

1% - V domácnosti

Vyhodnotenie odpovedí na otázku.

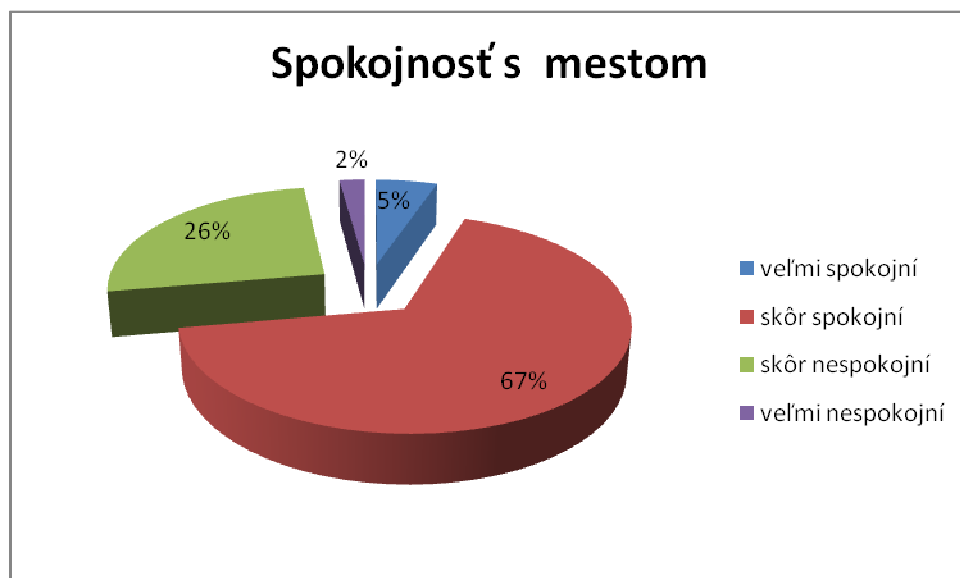
17. Ako ste celkovo spokojný/a s Vaším mestom, kde žijete, pracujete, ako miestom pre život, prácu, zábavu, výchovu detí, či prežitie staroby?

5% - Veľmi spokojný/á

67% - Skôr spokojný/á

26% - Skôr nespokojný/á

2% - Veľmi nespokojný/á

18. Vyjadrite prosím svoju úroveň spokojnosti so stavom vašom meste v nasledujúcich oblastiach. V tabuľke je uvedený percentuálny prehľad odpovedí na jednotlivé oblasti spokojnosti.

2.	1 veľmi nízka spokojnosť	2 skôr nízka spokojnosť	3 stredná spokojnosť	4 skôr vysoká spokojnosť	5 vysoká spokojnosť
Bývanie					
dostupnosť	4%	18%	43%	19%	17%
kvalita	3%	18%	50%	18%	11%
Zdravotné služby					
dostupnosť	8%	29%	44%	13%	6%
kvalita	15%	28%	42%	11%	4%
Sociálne služby					
dostupnosť	7%	27%	37%	25%	4%
kvalita	9%	29%	42%	16%	4%
Materské školy					
dostupnosť	4%	13%	21%	40%	21%
kvalita	5%	11%	36%	37%	11%
Základné školy					
dostupnosť	14%	6%	32%	32%	16%
kvalita	9%	10%	31%	34%	16%
Kultúrne akcie					
množstvo	7%	15%	37%	29%	11%
kvalita	3%	14%	37%	30%	15%
Športoviská					
množstvo	14%	26%	34%	18%	8%
kvalita	4%	28%	29%	35%	4%
Detské ihriská					

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

množstvo	14%	28%	35%	18%	5%
kvalita	8%	35%	35%	17%	5%
Počet parkovacích miest					
množstvo	29%	17%	33%	16%	5%
kvalita	21%	23%	33%	16%	7%
Stav komunikácií	16%	24%	35%	18%	8%
Stav chodníkov	15%	32%	31%	13%	8%
Stav verejných priestranstiev	9%	18%	44%	16%	12%
Stav verejného osvetlenia	8%	15%	47%	17%	13%
Stav mestských budov	8%	19%	43%	18%	11%
Stav budovy mestského úradu	12%	22%	30%	21%	15%
Technický stav zástaviek autobusu	14%	26%	36%	17%	7%
Ústretovosť a odbornosť zamestnancov MsÚ	16%	21%	34%	18%	11%
Zimná údržba komunikácii	6%	26%	28%	26%	15%
Vzhľad centra mesta	5%	11%	34%	38%	12%
Čistota mesta	4%	18%	35%	28%	15%
Vodovod	3%	11%	33%	31%	21%
Kanalizácia	5%	17%	32%	28%	19%
Telekomunikačná sieť	3%	16%	30%	35%	16%
Plyn	5%	11%	35%	30%	20%
Elektrina	1%	14%	33%	35%	17%
Internetová sieť	13%	16%	32%	25%	13%

Z tabuľky je zrejmé, že skôr vysoká spokojnosť občanov je s materskými a základnými školami, kvalitou športovísk, vzhľadom centra mesta, telekomunikačnou sieťou, elektrinou. Naopak veľmi

nízka spokojnosť je s množstvom parkovacích miest. Skôr nízku spokojnosť občania vyjadrili s kvalitou detských ihrísk a stavom chodníkov.

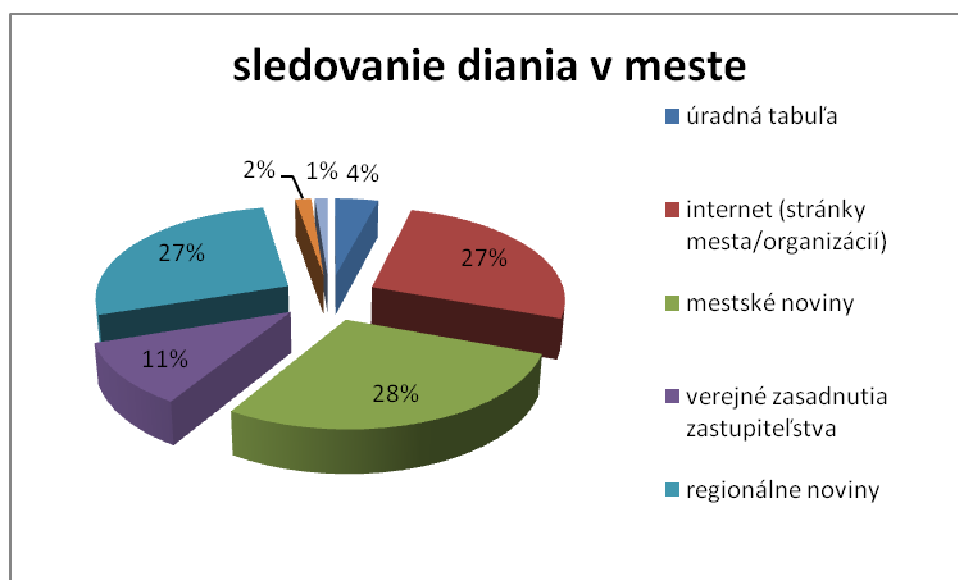
Pripomienky a poznámky k tejto otázke: chýba premyslenejšia zimná údržba komunikácii pri radových garážach za STK (ul. Duklianska a 8. mája), ako aj častejšie kosenie príľahlých plôch pri garážach.

19. Sledujete dianie v meste – v akej forme?

Výsledky v tabuľke.

úradná tabuľa	4%
internet (stránky mesta/organizácií)	26%
mestské noviny	28%
verejné zasadnutia zastupiteľstva	11%
regionálne noviny	27%
nezaujíma ma to	2%
inak (od známych, rozhovory s poslancami, televízia)	1%

Najviac obyvateľov sleduje dianie v meste prostredníctvom mestských novín, regionálnych novín a internetových stránok mesta a organizácií. Len 2% obyvateľov to nezaujíma a len 4% opýtaných sleduje úradnú tabuľu.

20. Ktorých aktivít sa vo vašom meste koná málo a prijali by ste, aby sa konali častejšie. Vpíšte svoje návrhy podujatí alebo aktivít.

Aktivity	%	Návrhy
<i>kultúrne akcie (akého charakteru?)</i>	22%	automobilové preteky, koncerty, divadlo, folklórny festival, rôzne stredné a malé kultúrne telesá – divadlo, tanečné školy, recitály hudobníkov a spevákov, výstavy. Na druhej strane stačí nám jeden folklórny festival, ale v novšom formáte!, divadelné predstavenia realizované vlastnými ochotníckym divadlom
<i>športové akcie a podujatia (akého charakteru?)</i>	18%	hokej, atletika, športové súťaže, ?) hlavne pre mládež, rôzne mestské ligy, napr. pre tenistov, volejbal, nohejbal, atď., chýbajú súťaže v atletike medzi školami mesta a aj okresu
<i>spoločenské podujatia (plesy, zábavy, diskotéky?)</i>	13%	diskotéky, zábavy, zimná kondičná tanečná škola, občiansky ples a stretnutia občanov (napríklad ples generácií- povinná účasť rodín za účasti rodičov a dospelých deti
<i>vzdelávacie akcie (besedy, prednášky, kurzy napr. počítačové, cudzojazyčné)</i>	19%	besedy s mladými, prednášky, cudzojazyčné kurzy, počítačová škola pre seniorov, podnikateľská škola – inkubátor pre mladých nezamestnaných.
<i>voľnočasové aktivity a záujmové krúžky (tance, remeslá, hudobné nástroje a pod.)</i>	15%	remeslá, súborové vystúpenia, spevy, tábory počas letných prázdnin, zberateľské kluby filatelistov, numizmatikov, amatérskych maliarov, modelárske kluby, atď.
<i>Vlastné športovanie (fitnes centrum, joga, či iné športy resp. krúžky?)</i>	10%	plávanie, futbal, hokej, jóga, fitnes centrum, väčšia finančná podpora pre turistické akcie a fitnes programy, pilates, cvičenie pre ženy v každom veku, chýbajú športoviska pre bežecké športy (chýba atletická dráha), chýbajú cyklistické prírodné trate, prírodné fitnes, futbalové ihrisko s umelým povrchom a osvetlením
<i>iné</i>	2%	viac aktivít pre deti a mládež, festivaly zabezpečiť proti dažďu, burzy práce, kino pre deti viackrát do týždňa, cyklotrasa, Diskusný klub, raz mesačne, na vopred ohlásenú tému – napr. pracovný názov klubu „Spýtajte sa, odpovieme“ (MsÚ napr. pozve riaditeľa NsP

	a občania sa pýtajú. Formát by moderoval zástupca MsÚ, priestor kinosála, na úvod vždy možnosť vystúpenia miestnych umelcov, začínajúcich spevákov, hudobníkov, amatérskych ale aj našich profesionálov, žijúcich mimo mesta, a v tom čase prítomných doma. Počas podujatia spočítanie príspevkových lístkov na ďalšiu tému zo schránky MsÚ. Akcia na cca max 3 hodiny.) Zaradiť do základnej ponuky mestských tel. programov sledovanie MZ (nie len cez internet) a TV Zemplín.
--	--

Občania sa vyjadrili, že sa koná málo kultúrnych, vzdelávacích a športových akcií. Najmenej im chýba vlastné športovanie, aj keď v každej oblasti navrhli podujatia a aktivity, ktoré by sa mali konať.

21. Triedite odpad?

Percentuálne vyhodnotenie odpovedí na otázku je uvedené v tabuľke.

5.	%
<i>áno</i>	92%
<i>nie</i>	8%
<i>dôvody</i>	
<i>nechce sa mi</i>	22%
<i>zlá dostupnosť kontajnerov</i>	48%
<i>neviem, prečo by som to mal robiť</i>	29%

Z dotazníka vyplynulo, že 92% respondentov separuje odpad. Tí, ktorí neseparujú, za hlavný dôvod uviedli zľú dostupnosť kontajnerov.

22. Zhodnoťte kvalitu životného prostredia:

6.	1 veľmi nízka spokojnosť	2 skôr nízka spokojnosť	3 stredná spokojnosť	4 skôr vysoká spokojnosť	5 vysoká spokojnosť
Rozsah verejných plôch a parkov	8%	17%	41%	25%	9%
Úroveň starostlivosti o verejné plochy	5%	10%	45%	28%	12%
Starostlivosť o zeleň	6%	11%	40%	28%	15%
Čistota a vzhľad miesta, kde bývam	7%	12%	35%	33%	13%
Kvalita ovzdušia	5%	11%	41%	30%	13%
Miera hlučnosti	11%	18%	36%	26%	9%

V oblasti kvality životného prostredia prevláda stredná spokojnosť občanov a z toho najviac s úrovňou starostlivosti o verejné plochy. 15 % občanov vyjadrilo vysokú spokojnosť so starostlivosťou o zeleň. Naopak 11% občanov vyjadrilo veľmi nízku spokojnosť s mierou hlučnosti.

Poznámky a pripomienky k tejto otázke: odhlučnenie obchvatu mesta protihlukovou stenou.

23. Ste spokojný/á s autobusovými spojmi?

7.	1 veľmi nízka	2 skôr nízka spokojnosť	3 stredná spokojnosť	4 skôr vysoká	5 vysoká spokojnosť

	spokojnosť			spokojnosť	
<i>Dostupnosť okolitých miest a obcí</i>	20%	33%	35%	11%	1%
<i>Dostupnosť vzdialenejších miest SR (BA, PO, KE)</i>	14%	37%	34%	14%	1%

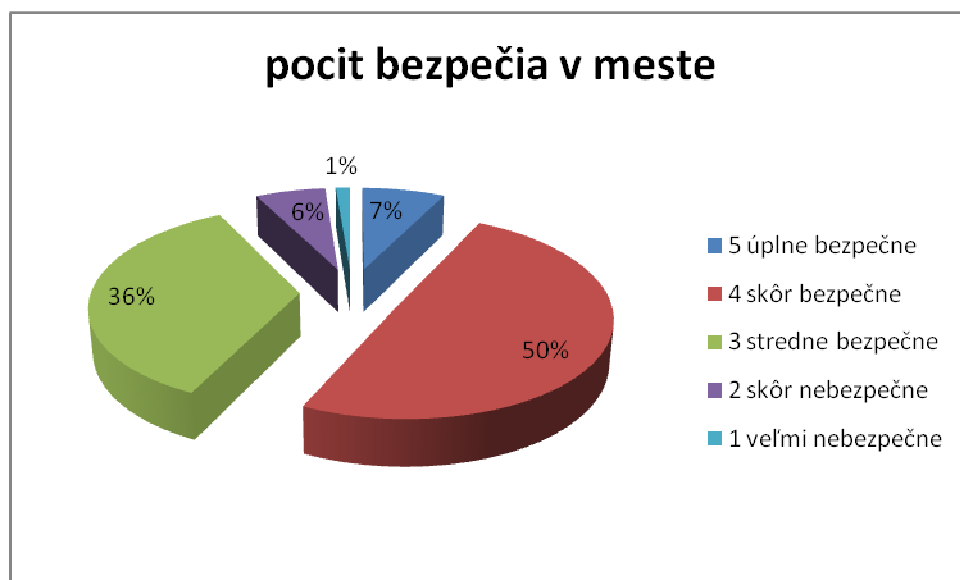
Z odpovedí na otázky ohľadom autobusových spojov je zrejmé, že prevláda skôr nižšia spokojnosť s dostupnosťou jednak do okolitých miest a jednak do vzdialenejších. Až 26% opýtaných nevyužíva autobusovú dopravu.

Medzi pripomienkami a poznámkami sa objavili tieto názory: autobusy vedené zo smeru PO, KE nie cez Mlynárovce ale cez Stropkov, chýba spoj vo večerných hodinách, zaviesť znovu spoje smer na Duklu. Doriešiť dostupnosť k vlakom priamo do Kysaku, ako aj následné nočné spojenia do Svidníka od vlaku.

24. Ako je podľa Vás v meste bezpečne?

8.	%
5 úplne bezpečne	7%
4 skôr bezpečne	50%
3 stredne bezpečne	36%
2 skôr nebezpečne	6%
1 veľmi nebezpečne	1%

Podľa občanov odpovedajúcich v dotazníku je v meste skôr bezpečne.

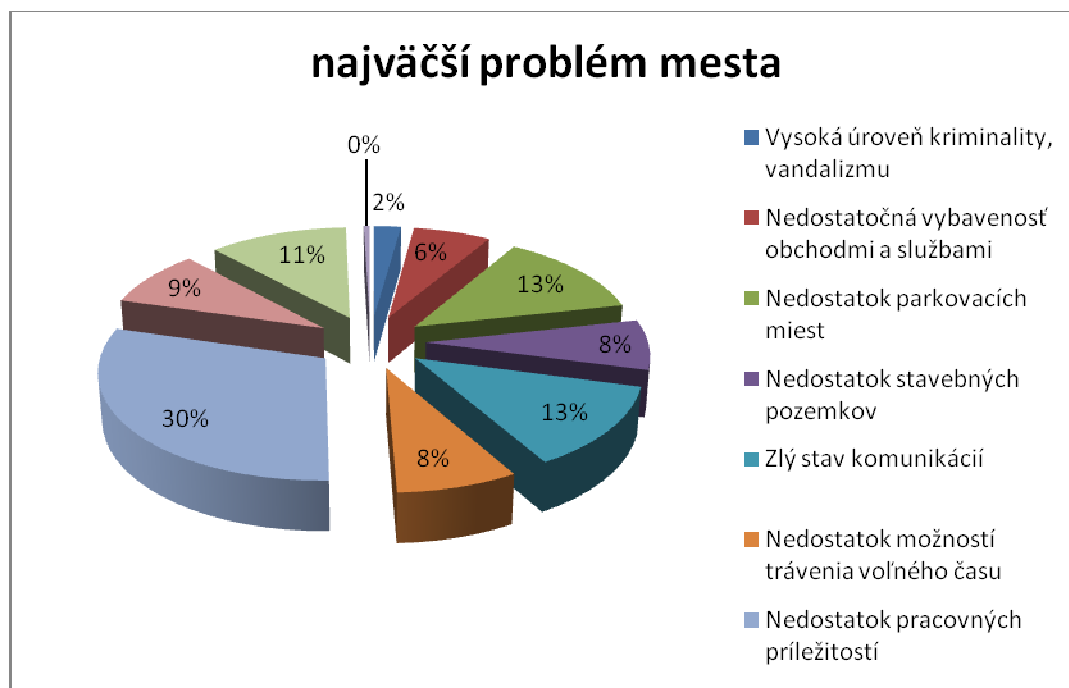

Medzi pripomienkami a poznámkami bolo uvedené, že je potrebné posilniť preventívne kontroly požívania a predaja alkoholu mládeži na území mesta.

25. Čo je najväčším problémom mesta?

9.	%
<i>Vysoká úroveň kriminality, vandalizmu</i>	2%
<i>Nedostatočná vybavenosť obchodmi a službami</i>	6%
<i>Nedostatok parkovacích miest</i>	13%
<i>Nedostatok stavebných pozemkov</i>	8%
<i>Zlý stav komunikácií</i>	13%
<i>Nedostatok možností trávenia voľného času</i>	8%
<i>Nedostatok pracovných príležitostí</i>	30%
<i>Nedostatok bytov</i>	9%
<i>Staré nevyhovujúce detské ihriská</i>	11%
<i>iné</i>	0%

Za najväčšie problémy mesta občania uviedli nedostatok pracovných príležitostí, zlý stav komunikácií a nedostatok parkovacích miest. Naopak občania vôbec nepociťujú problém v úrovni kriminality a vandalizmu.

Uvádzame aj pripomienky a poznámky: nedostatok klubov, barov, reštaurácií, mladí ľudia sú kvôli nedostatku pracovných miest nútení odchádzať preč, nedostatok nájomných bytov, nízke mzdy, športoviská, komunikácia mesta s občanom, hlavne vybavenosť službami, obchodov je už prebytok.

26. Aké sú podľa vás najväčšie pozitíva vášho mesta?

Na otázku občania odpovedali: bezpečnosť, pekná príroda, čisté, všetko je poruke, história- skanzen, múzeá, trhy, festivaly, Dukla, dostupnosť služieb, čistá voda a ovzdušie, vybudovanie obchvatu, pešia zóna, centrum, volejbal na profesionálnej úrovni, prostredie hôr. Jeho občan, ktorý je tolerantný aj k chybám a nedostatkom, stále veriaci v možné zlepšenie. Skoro rodinné, priateľské prostredie pre návštevníkov mesta a okolitá príroda. Pri zlepšení rozsahu služieb môžeme byť veľmi rýchlo dobrou turistickou destináciou, veľmi dobrá kvalita životného prostredia.

27. Čo by sa v meste malo rozhodne zmeniť? Zmeniť by sa podľa občanov malo: životná úroveň - ekonomická situácia obyvateľstva, prechod mestom kamiónmi, obedy za mierny poplatok pre dôchodcov, rómska problematika, dôchodcovia by mali ísť na dôchodok a príležitosť by mali dostať mladí, miesto pre psičkárov, málo možností presadiť sa, bytová politika, prilákať investorov, viac športovísk pre deti, vandalizmus, neporiadok v parkoch, vyššie platy, rovnaký prístup ku všetkým, vedenie mesta, rodinkárstvo, spolupráca primátora s poslancami, urobiť niečo s bezdomovcami a opilcami čo sedávajú na lavičkách. Obojstranný vzťah občan a mesto. Nedisiplinovaní psičkári. Kvalita a vybavenie zdravotníctva. Zohnať investorov pre výrobné procesy.

28. Čo vám v meste najviac chýba?

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

Odpovede občanov: cyklotrasy, korčuliarske trasy, obchodné centrú, pracovné miesta, kľud, nájomné byty, vlak, možnosť výberu prac. pozície, detské centrum, parkovacie miesta na ul. Gen. Svobodu, infocentrum, park na posedenie s rodinou, lyžiarky vlek, kluby pre mládež, informačné tabule, volejbalová športová hala, zastrešený zimný štadión, krytý amfiteáter, dôstojný kultúrny stánok, športová plocha pre tenis v zimnom období,

29. Kde na území regiónu najradšej trávite svoj čas?

Odpovede občanov: v prírode, turistické chodníky, chatová oblasť Jadlovka, v kostole, pešia zóna, na lavičke, kúpalisko, wellness, na bicykli, v kaviarni, Príroda – Čierna hora, Rohuľa, Športovaním v lesoparku pri letisku, na ihrisku pri odbornej škole (bývalé odevne učilište)

30. Aké služby pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu by mal región ponúkať príp. skvalitniť?

Občania sa vyjadrili takto: ústretovosť, prístup ľudí, poľovníctvo, múzeá by mali byť otvorené, skvalitniť služby, zlepšiť informovanosť - informačné centrum, s dostatkom informačných materiálov, aj v cudzích jazykoch, informačné materiály nemáme si ani ako domáci možnosť kúpiť, aby sme ich napr. odviezli mimo mesta na naše služobné, či rodinné cesty, ubytovacie a stravovacie služby na úrovni, sprievodcovia - autobusy, vlaky, náučné chodníky, viac kultúrnych a športových aktivít, služby pre turistov, kempy, skanzen, lyžiarske strediská.

31. Uvedte, prosím, Vaše konkrétne návrhy – čo by malo byť v ktorej lokalite.

Občania uviedli, čo by malo byť:

vybudované: park pri pomníku - vojenské múzeum, upraviť les, cyklotrasy pri rieke Lodomírka, obchodné centrú, parkoviská, domy pre Rómov, detské ihriská, odpočívadlá pre starých, priemyselný park, Dom kultúry, mestské a sociálne byty, kluby pre mládež, dom dôchodcov, kotolňa na sídlisku UTRA, opatrovateľský dom pre chorých, asfaltový chodník na ul. Gen. Svobodu, OC Galéria, ihrisko, R4, športová hala, dokončený Dom kultúry, Penzión, nájomné byty a IBV, multifunkčná športová hala v meste, agrocentrú v okolí s ubytovaním, park pred nemocnicou, nové sídlisko nad Karpatskou so svojou štruktúrou atď., futbalové ihrisko s umelým povrchom a osvetlením, bežeckú tartanovú dráhu.

rekonštruované: amfiteáter, chodníky - Duchnovičova, lesoparky, parky, klzisko, budova SAD (autobusová stanica) s okolím, obchod. domy v centre, materská škola Duklianska, motely, hotely, dopravné ihrisko, admin. budova, hotel Dukla pri pošte, osvetlenie mesta, zmysluplne využité budova MŠ na Duklianskej, športová hala, oplotenie škôl a školských zariadení, športový areál pri III. ZŠ, prekrytie amfiteátru a rekonštrukcia priestorov amfiteátru.

opravené: kanalizácie, chodníky, lavičky, amfiteáter, cesty, budova autobusovej stanice, autobusové zástavky, 8.mája 491/2 miesta na koše, kinosála v meste, cestičky v lesoparkoch, chodníky - cesta

PRM Svidník 2016 – 2022, 1.0 verzia

medzi Gymnázium a ZŠ a pred školou, futbalový štadión a celá jeho oblasť s lesoparkom, telocvičňa bývalého strojárskeho učilišťa, schátralý mestský štadión.

odstránené: čierne stavby, stavby zasahujúce do chodníkov - oproti AB Svidník, hojdačky v parkoch, autoumyvárka na ul. 8. mája, vysoké stromy pri bytovkách nahradíť kríkmi, nevyužívané budovy, vyberanie kontajnerov, umyvárka áut na sídlisku UTRA, smrad z bioelektrárne.

32. Pripomienky a návrhy:

Vybudovať samostatnú kotolňu - Duklianska, 8.mája - veľké teplotné straty, pre psičkárov oplotiť priestor na venčenie, viac sa venovať dôchodcom, viac iniciatív vedenia mesta pri získavaní investorov, potrebné zvýšiť životnú úroveň, zlepšiť transparentnosť mestských zákaziek, založenie mestskej firmy, ktorá by uskutočňovala mestské zákazky, mestská polícia aby dávala viac pozor na psičkárov, dokončiť objekt autobusovej stanice a domu kultúry, vybudovať lavičky, ohniská, osvetlenie pri rieke Ladomírka, na parkoviskách vyznačiť bielymi čiarami park. miesta, pokuty psičkárom za znečisťovanie parkov, sprehľadniť web stránku, vybudovať priemyselný park, namiesto retarderov dať radary, zabrániť rómom hrabať sa v kontajneroch, chýba tu už len MC Donald, raz ročne by sa mal dať vyčistiť priestor pod mostom, zlepšiť infraštruktúru mesta, určiť priestory pre venčenie, protiprávne parkovanie. Jednoznačne na základe úspechov volejbalovej mládeže, ako aj dospelých rekonštrukcia a rozšírenie kapacity športovej haly. Na pešej zóne postaviť digitálny informačný panel - valec (napájaný slnečnými kolektormi), kde by sa zobrazoval dátum, čas, teplota, resp., aktuálne podujatia.